

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 117/Eylül 1991/3.-DM

BOTAN - BEHDÎNAN SAVAŞ HÜKÜMETİNE YÜRÜYORUZ

15 Ağustos Atılımı'nın 8. yılına bağımsızlığa doğru atılmış görkemli bir adımla girdik: Hedef bu yıl içinde Botan-Behdînan alanında savaş hükümetini ilan etmek, yani devletleşmeye doğru dev bir adımı daha atmak. Körfez Savaşı ile birlikte iyice hız kazanan Kürdistan'daki gelişmeler hızından hiçbir şey kaybetmeksizin sürüyor. Ortadoğu hala dikkatlerin üzerinde toplandığı, her an sıcak gelişmelerin yaşanması beklentisinin devam ettiği bir konumda. Irak'a yönelik yeni bir harekat hazırlıklarının yapıldığı söylentileri giderek yoğunlaşıyor. TC ile işbirlikçisi Güney Kürdistanlı güçler arasındaki ilişkiler Eylül ayı içinde de yoğunlaşarak sürdü. Buna karşılık 12 Eylül faşizminin 11. yıldönümünde TC'nin iç bunalımı derinleşmeye devam etti. Seçim süreci bir yandan halkın gündemini çarpıtmaya yönelik çabaların hızlanmasına vesile olurken, diğer yandan da birçok çarpıcı gerçeği gözler önüne seriyor, güçleri, ilişkileri iyice netleştiriyor. Bir yandan seçim hengamesi içinde olan TC, diğer yandan Kürdistan'da peşpeşe darbeler yemeye devam ediyor. İçerde çözümsüzlüğü artık ayyuka çıkan Türk devleti "sınırötesi" harekatlara ve bu yönlü yeni hazırlıklara bu ayda da devam etti. Bütün bu ve diğer birçok gelişmeyle Eylül ayı sıcak aylardan biri niteliğine büründü.

Körfez savaşının üzerinden daha bir yıl geçmeden Ortadoğu üzerinde yeniden savaş bulutları kümelenmeye başladı. Irak'ın elindeki silahların denetimine izin vermediği gerekçesiyle ABD Ortadoğu'ya yeniden askeri güçler gönderme yolunda karar aldı. Basında yer alan haberlere göre, ABD "kesin çözüm operasyonu" adı altında Irak'a yönelik yeni bir saldırı hazırlığı içinde bulunuyor. Bu amaçla Suudi Arabistan'a asker gönderilmesi için hazırlıklar hızla sürüyor. Diğer yandan Ortadoğu'da bulunan hava gücünü de yetkinleştiriyor ABD. Türkiye'yle arasındaki Stratejik Savunma İşbirliği Anlaşması (SEİA)'nı bir yıl daha uzatan ABD Türkiye'deki uçaklarını da yeni uçaklarla değiştiriyor. Öte yandan "Çekiç Güç"ün üç ay daha Kürdistan topraklarındaki varlığını sürdüreceği açıklandı. "Çekiç Güç" bünyesindeki kara güçleri önemli oranda ülkelerine gönderilirken, hava saldırılarında, daha yetkin kılın-

Devamı 2. sayfada

Erken seçim de çürüyen rejimi kurtaramayacak

Yazısı 3. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın tüm partililere 7. yıl zafer talimatı:

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıl derslerini doğru öğrenelim ve görevlerin üzerine bu temelde başarıyla yürüyelim

15 Ağustos Atılımı, herşeyden önce Kürdistan tarihinin en çağdaş ve hatta bazı yönleriyle onu da aşan, sağlam, kararlı, kesintisiz, yenilgiye kapalı, sürekli yeniye giden, gittikçe daha da derinleşerek çözümlenen ve bu anlamıyla birçok ulusal ve toplumsal kurtuluş adımlarından farklı, Kürdistan somutunun derin ve doğru tahliline dayalı, Kürdistan halkı söz konusu edildiğinde onun en temel diriliş hamlesi ve biricik şansıdır. Bunun başarısı halinde tarih kurtuluş temelinde yürüyecek, aksi halde sadece önder bir partinin, hatta bir sınıfın yenilgisi değil, bir ulusun şahsında insanlığın da kaybı söz konusu olacaktır. Çok büyük çabayla hazırlanan iç ve dış karşıdevrimci saldırılara karşı çok az imkanla yürütülmeye çalışılan, eşine ender rastlanan bir fedakarlık ve cesaret örneği olarak, sadece Kürdistan halkının kurtuluş tarihinde değil, insanlığın tarihinde de daha şimdiden önemli bir yer kazanmaya doğru kendini kanıtlayan soylu bir insanlık eyleminin, ulusal kurtuluş savaşımının, toplumsal özgürlük hamlesinin adıdır, 15 Ağustos Atılımı. Bizzat eyleme ilk adımını atanlar da dahil herkese, 7 yıl gibi bir süre hızından ve temposundan hiç bir şey kaybetmeyen bir gelişme olmak şurda kalsın, bir gün bile yürütülmesinin mucize gibi göründüğü, düşmanın gerçekten birkaç günde tamamen yeneceğine kendisini inandırdığı, dostların da; "taş çatlasa ömürleri 1-2 aydır" dedikleri ve bu anlamıyla fazla umut vaat etmez gibi görünen bir gelişme olarak 7 yılı aşarken, insanlığın tamamen dikkatini çeken ve mucize kabilinden değerlendirilen, bir halkı 7 yıl önce kendi adını bile kabul etmekten çekinen gerçekliğinden "mutlaka zafere ulaşırız ve hiç bir engel bizi durduramaz" biçiminde inanca ulaştıran ve bu anlamda da inanılmazı gerçekleştiren bir eylemin de adıdır. Son derece çelişkiler içindeki bir tarihin yeniden gözden geçirildiği, binyılların kördüğümlerinin çözülmeye çalışıldığı, düşüren ve düşürülenin incelenin inceye eleştiriye ve düzeltmeye tabi tutulduğu bir gerçeğin; "ölürüm de kalkmam, yürüyemem" diyen ve ortama egemen olanların bunun etkilerini sürekli öncüye de taşırdıkları, gerçekten başımızdaki talih denebilecekten öteye herşeye benzeyen, ama asla insanlık vaadetmeyen gerçeğe karşı savaşın da adı oluyor. İddiasızlığın, olumlu değerlere layık olmamanın ardına kadar yaşandığı, kendisine en çok umut bağlanan ve başarı beklenenin, kendini rahatlıkla yere atmaktan çekinmediği, sorum-

Devamı 16. sayfada

PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı!

Konferansımız, parti çizgisinde birlik ve her türlü ihanete karşı zindanın intikam yemini oldu

Yazısı 8. sayfada

PKK Zindan Direniş Konferansı 14 Temmuz ruhuna bağlılığın güçlü ifadesi ve zindan direnişinde yeni bir doruktur!

Yazısı 9. sayfada

Zindan Konferansı'na sunulan POLİTİK RAPOR

"...Devrim, en iyiyi, en doğruyu, en güzeli yapma sanatıdır. Bu sanatın neresindeyiz?.. İnsanımızın kendini yeniden yapmaya ihtiyacı vardır. Devrim veya devrimin öncü partisi, baştan itibaren kendini yeniden ve yeniden yapma harekatıdır..."

Yazısı 10. sayfada

Onbirinci yılını dolduran 12 Eylül rejiminin durumu ve erken seçim taktiği

12 Eylül askeri-faşist rejimi onbirinci yılını doldurdu. Onbir yıl önce faşist generaller güruhunun devlet yönetimini ele geçirmesiyle kurumlaştırılmak istenen 12 Eylül rejimi, kemalist rejimin gelişim sürecinde zorunlu bir durak olarak ortaya çıktı; kemalizmin çöküş ve dağılma sürecinin zorunlu bir durağı oldu. Faşist generaller terör politikası ve çıplak şiddet uygulamalarıyla Türk burjuva egemenlik sistemini ayakta tutmaya ve bu temelde Türk devletinin ömrünü uzatmaya çalıştılar. Kemalizmin tam bir çözülme sürecine girmesi ve kendi günbatımını yaşaması gerçeğine uygun bir biçimde 12 Eylül rejimi kendisini "ikinci cumhuriyet" olarak adlandırdı. Askeri-faşist rejimin başı olan Kenan Evren, "ikinci Mustafa Kemal" misyonuyla sahneye çıktı. Askeri-faşist yönetim, Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yoğun bir savaş başlattı. Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen halk muhalefetini bastırmak ve devrim alternatifini yoketmek için adeta genel seferberlik ilan etti. Buna paralel olarak düzenin artık işlemeyen ve işe yaramaz hale gelen kurumlarını yıkıp bir kenara attı. Sendikaları ve dernekleri lağvetti. Yıllarca hükümetlerde yer almış düzen partileri de içinde olmak üzere, bütün siyasal partileri ve demokratik kuruluşları dağıttı. Anayasayı geçersiz ilan etti. TBMM'ni feshetti. Devrimci basını tamamen susturdu ve günlük burjuva basınını ise kendi borazanı haline getirdi. Bunun ar-

Devamı 5. sayfada

İsmail Beşikçi:

"Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek için mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz"

Yazısı 22. sayfada

BOTAN - BEHDÎNAN SAVAŞ HÜKÜMETİNE YÜRÜYORUZ

Baştarafı 1. sayfada

ması yolunda ise takviyeler yapıldı.

Diğer yandan Ortadoğu'daki diplomasi trafiği de yoğunca sürüyor. ABD bir yandan yeniden savaş naraları atıp askeri faaliyetlerine hız verirken, diğer yandan da Ortadoğu'da başını ağrıtan sorunlara istediği yönde biçim vermek için çabalarını sürdürüyor. Bu yolda gerçekleştirilmesi kararlaştırılan Ortadoğu Konferansı için zaman yaklaşırken, İsrail'in etrafındaki tecrit çemberinin kırılması yolundaki çabalar da hızlandı. Bölgedeki Araplar ile ilerici yönetimler ve güçler karşısında İsrail'i güçlendirmeyi ve hareket sahasını genişletmeyi amaçlayan ABD'nin de desteğiyle TC-İsrail ilişkileri tırmanmaya başladı. Ağustos ayı içinde Göcek'e gizlice gelen İsrail İşçi Partisi lideri Şimon Perez ile Özal arasında gizli görüşmeler yapıldı. Bu görüşmelerde Beka'daki PKK kampına karşı ortak saldırı üzerinde de anlaşıldığı belirtiliyor. Bunun yansıra görüşmelerde İsrail-Türkiye arasındaki ilişkileri her yönden geliştirme yolunda çeşitli kararların alındığı da ifade ediliyor. TC-İsrail ilişkilerinin hızla tırmandığını gösteren bir diğer gelişme de, TC'nin önerdiği Ortadoğu Su Konferansı'na son anda alınan kararla İsrail'in de katılmasının kararlaştırılmış olması. Bütün bunlar Ortadoğu halklarına karşı TC-İsrail karşı-devrim cephesinin güçlendirildiğinin ve gelecekte halklara yönelik baskı ve komploların esas olarak bu ikili eliyle geliştirileceğinin ifadesi oluyor.

Halklara yönelik komplo hazırlıklarını böylesine yoğun bir şekilde geliştiren TC, Kürdistan halkına yönelik saldırılarını da bu dönemde çeşitli biçimlerde sürdürdü. Ağustos ayı içinde Güney Kürdistan'a büyük bir saldırı gerçekleştiren ve buradaki ARGK güçleri tarafından hezimete uğratılarak tanık olduğu en büyük yenilgilerinden birini yaşayan sömürgeci TC, bu derslerle yetinmemişe benziyor. Eylül ayı içinde burjuva basını yeni bir "sınırötesi" harekatın planlandığını yazarken, Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Murat Sungar da gazetecilerin soruları üzerine, *"Yeni bir sınırötesi harekat olasılık dışı değil"* diyordu. Güney Kürdistan'a yönelik bu saldırı hazırlıkları tartışılırken, bu kez de Doğu Kürdistan'a saldırı düzenlendiği haberleri yayıldı. Gever(Yüksekova)'e bağlı Çobanpınarı köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK gerillalarının 7 askeri öldürüp 3'ünü yaralaması üzerine, gerillaların İran'dan geldiği iddiasında bulunan TC yetkilileri İran'a yönelik protestolarda bulundular, gerillaların bulunup kendilerine teslim edilmesini istediler. Bununla da yetinmeyip komandoları ile 17 Eylül'de Doğu Kürdistan topraklarına girip operasyon başlattılar. Aynı dönemde Güney Kürdistan'daki Xaxûrkê kampı da bir kez daha savaş uçaklarınca bombalandı. Ancak sömürgeciler hezimete uğradılar ve operasyonlarını kamuoyundan gizleme yoluna gittiler. Doğu Kürdistan'a yönelik saldırı birçok kanaldan doğrulanırken TC yetkilileri haberleri yalanladılar. Bu da operasyonun başarısızlığa uğradığını gösteriyor. Diğer taraftan Beka'daki Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne yönelik operasyon geliştirileceği de bu süreçte yoğunca dile getirildi. TC-İsrail yetkilileri arasındaki gizli görüşmeler bunun işaretlerini verirken, TC'nin sorunun kaynağını hep dışarda arama hastalığı da bu yönlü planların varlığına işaret ediyor. Ancak tüm bu çırpınışlar TC'nin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi karşısında içinde bulunduğu çıkmazın boyutlarını ortaya koyuyor. Tüm Kürdistan sathına yayılmış ve günden güne daha da gelişen bir savaş karşısında elle tutulur yanı kalmayan ve gerillalarla başedemeyen TC'nin "sınırötesi" operasyonlarla da artık kamuoyunun gözünü boyayamayacağı açıktır.

Sömürgeciler "sınırötesi" operasyon hazırlıkları ve girişimleri ile kamuoyunun gündemini doldurup başarısızlıklarını gözden gizlemeye çalışırken, Kürdistan'da savaş tüm hızıyla sürüyor. ARGK gerillaları sömürgeci karakolları yoğunca hedefleyerek artık inlerinden çıkamaz hale gelen sömürgeci işgal güçlerine inlerinde de rahat vermiyor. Karakollar eskiden Kürdistan halkının kabusu iken, bugün sömürgeci güçlerin her an gömülme korkusunu yaşadıkları labirentlere dönüşmüştür. Sömürgeci Türk ordusu Kürdistan'daki savaşı kaybetmiştir. Bu gerçeği bizzat sömürgeciler de dile getirmek zorunda kalıyorlar. Seçimler döneminde güvenliği sağlamak amacıyla özel komando birliklerinin Kürdistan'a sevkedileceğini belirten sömürgeci askeri yetkililer, düzenli ordu esasına göre örgütlenmiş olan askeri güçlerinin gerillalar karşısında etkili olamadıklarını açıkladılar. Bu açıklamalar "yenilmez Türk ordusu", "aslan mehmetçik" efsanelerinin sona erdiğinin itirafı oluyor. Nitekim son dönemlerde gerek resmi çevrelerde ve gerekse kamuoyunda "profesyonel ordu", gerilla savaşı kurallarına göre yetiştirilmiş "özel ordu" tartışmaları yoğunlaşmış bulunuyor. Dış saldırılara göre örgütlendirilmiş düzenli ordunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki yenilgisine parmak basılarak "iç savaş"a göre örgütlendirilmiş bir ordu gerekliliğine dikkat çekiliyor. "Profesyonel Ordu" başlıklı makalesinde Milliyet yazarı Derya Sazak TC'nin çıkmazını ortaya koyarak şunları belirtiyor:

"Son sıralarda dikkat çekici bir olgu gözleniyor.

Profesyonel askerlerin bile, son on yıldır **'Ne yapalım, karşımızda gayri nizami kuvvetler var. Onlar gerilla savaşı yapıyorlar. Biz ise düzenli ordulara karşı eğitilmiş durumdayız'** *gerekçesiyle PKK terörüne son veremediği ortadayken, Güneydoğu'da sınır karakollarını, asteğmenlerle erler bekliyor.*

Tabii, her PKK saldırısında da, yöreyi tanımayan, komando eğitimi almamış, tüfeği ancak talimde görmüş, asıl mesleği ***'askerlik'*** *olmayan bu insanlar, ölümle yüz yüze geliyorlar.*

Güneydoğu'da olayların bastırılması önce askerlere devredilmiş ancak sivil otoritenin ***'yetki devri'*** *işe yaramamıştır. Olağanüstü hal uygulamaları özel tim ve köy koruculuğu sistemi de iflas etmiştir. Diyarbakır'daki sivil otoriteyi, adı* ***'Korkak vali'*** *ye çıkmış bir zat temsil etmektedir.*

Ve giderek, ordu da (örneğin Kara Kuvvetleri) kendisini ***'güvenlik sorunu'*** *'nun dışına çekmeye çalışmaktadır. Bölgenin güvenliğinden jandarma sorumlu kılınmaktadır.*

Sonuçta...

PKK ile savaşmak görevi, hayatında eline bir kez bile silah almamış, askerlikteki birkaç aylık eğitim dışında ateş açmamış insanlara kalmaktadır.

Karakol baskınlarında yaşamını yitirenler bu erlerimizdir.

Oysa... Daha geçen ay, Mesut Yılmaz hükümeti, Irak sınırlarında girişti̇ği operasyonu, kamuoyuna ***'İkinci Barış Harekatı'*** *kadar* ***'başarılı'*** *bir operasyon olarak sunmaktaydı. Kimileri ise, bu harekâtı genç Başbakan'a büyük* ***'prim'*** *getirecek, hatta seçim kazandıracak bir* ***'olay'*** *gibi takdim ettiler.*

Herkes bekledi ki; PKK bu defa susturulacak, karakol baskınları ya da erler sağ olarak geri getirilecek. Ama olmadı... Ve karakol baskınlarının, ölümlerin sonu gelmedi.

...

Evet, Türkiye'de ***'profesyonel ordu'*** *gereği her zamankinden daha çok tartışılmak zorundadır."* (13 Eylül 1991)

Yukarıda aktardığımız değerlendirme TC'nin askeri alanda da savaşı kaybettiğinin itirafı oluyor ve bu değerlendirmeler geniş çevrelerce paylaşılıyor, dile getiriliyor.

Elindeki tüm araçları birer birer işlemez hale gelen sömürgeciler Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında aldıkları büyük yenilginin faturasını halka çıkarıyorlar. Günden güne bilinçlenen, örgütlenen ve serhildandan serhildana koşan Kürdistan halkı terörle yıldırılmak isteniyor. Gerillaların eylemleri ardından halka saldırıya geçen sömürgeci katil sürüleri, çocuk-yaşlı demeden halkı işkenceden geçirip kurşunluyor, tutukluyor. Son dönemlerde gözle görülür bir artış gösteren terör eylemleriyle her gün bir veya birkaç yerde sıradan Kürdistanlılar kaçırılıyor, kurşuna diziliyor, ölüm mangaları Kürdistan'da kol geziyor. Cizîra Botan(Cizre) vd. birçok yerde görüldüğü gibi gece yarıları evler özel tim ve askerlerce kurşun yağmuruna tutuluyor, roketatarlar ile tahrip ediliyor, savunmasız insanlarımız katlediliyor. Midyad, Nisêbîn ve Kerboran(Dargeçit)'da örnekleri görüldüğü gibi infazlar gerçekleştiriliyor, akli dengesi yerinde olmayan zavallı insanlardan küçük çocuklara varıncaya kadar hedef ayrımı yapılmaksızın cinayetler işleniyor.

Bütün bu dizginsiz terör uygulamaları sömürgecilerin mücadelemize yönelik geliştirdikleri yeni dönem politikalarını ele veriyor. Bu politika, Özal, Yılmaz ve diğer birçok sömürgeci yetkili tarafından defalarca dile getirildiği gibi her türlü araç ve yöntemi mübah sayan bir terör politikasıdır. TC'nin en üst düzey yetkililerince "nerede olurlarsa olsunlar vuracağız", "pişman olmaya dahi fırsatları olmayacak" şeklinde formüle edilen bu devlet terörü politikası özel timler ve askeri güçlerin yanısıra özellikle MHP'li faşistlerden teşkil edilmiş kontr-gerilla timleriyle uygulamaya konuluyor. Devlet içinde MHP'li faşistler yeniden etkin bir güç olarak örgütlendiriliyor. ANAP içinde bir operasyonla iktidarı ele geçiren Mesut Yılmaz ve adamları, MHP'li kadroların devlet içinde örgütlendirilmesinin önemli bir operasyonu niteliğindeydi. Seçimler vesilesiyle gerçekleştirilen RP-MÇP-IDP ittifakı MHP'li faşistlere devlet organlarını daha çok açmanın yeni bir operasyonu oluyor. Geçtiğimiz dönemlerde MHP'li faşistlerin gerçekleştirdiği bir toplantıda Kürdistan sorununa ilişkin olarak dile getirilen "devlet halledemiyorsa biz hallederiz" sözleri ve bu yönde alınan kararlar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı girişilen terör politikasını açıklıyor. Devlet içindeki düzenlemeler ve pratikte görülen vahşi uygulamalar bunun açık işaretleri oluyor.

Sömürgeciler 12 Eylül öncesinde de MHP'li faşistler eliyle toplumda dizginsiz bir terör politikası güderek, masum birçok insanı katlederek, Maraş'ta olduğu gibi kitlesel soykırım hareketleri geliştirerek egemenliklerini güvenceye almak istediler. Oysa biliyoruz ki, tüm bu saldırılar karşıtını da doğurdu. Emekçiler, devrimciler kendi güvenliklerini kendileri sağlama yoluna gittiler. Ve sonunda MHP'li sivil faşistler etkisiz kaldığı içindir ki ordu şahsında resmi faşistler yönetime el koymak zorunda kaldılar. Bugün ise Kürdistan'da örgütlü bir ulusal kurtuluş mücadelesi söz konusudur. Halkımız artık öndersiz ve çaresiz değildir. Bu örgütlü direniş karşısında devletin resmi güçleri iflas etmişken elikanlı faşistler mi sorunu çözme gücünü gösterecek? Şüphesiz ki hayır! Halkımız baskı, zulüm, dehşet politikasına karşı tavrını birçok eylemiyle olduğu gibi Amed tarihi serhildanı ile de ortaya koymuştur. MHP'li katiller belki masum insanlarımızın kanına girebilirler ama bu halkın da kendini savunma mekanizmaları olduğu, kendine yapılanları misliyle ödetmeyi öğrendiği unutulmamalıdır. Sömürgeci-faşistler iflası defalarca kanıtlanmış terör ve katliam politikasıyla Kürdistan sorununu çözebileceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Bu gözüdönmüşlük, bu kana susamışlık kendi sonlarını getirecektir. Terörde ısrar edenler devrimci terörün kendilerine daha da yakıcı yönelmesini davet etmekten başka bir şey elde edemeyecek ve dökülen kanların vebalini boyunlarında taşıyacaklardır. Türkiye halkı da bu katillerin kanlı ellerine alet olmayı reddedecek, halklarımız arasında yaratılacak kardeşçe dayanışma sömürgeci-faşizmi altetme gücünü gösterecektir.

Sömürgeciler bir yandan dizginsiz terör politikası uygularken diğer yandan da kirli bir psikolojik savaş yürütüyorlar. Daha önce de Kuran ayetlerinden oluşturulmuş bildiri ve pullar Kürdistan dağlarına, köylerine helikopterlerle atılmaktaydı. Son dönemlerde ise, "mehmetçik" imzalı pulların yaygınca atıldığı bildiriliyor. "Mehmetçik"in lümpen ve sefil yapısına uygun küfür dolu pullar sömürgecilerin aciziğinin de belgesi oluyor. Aynı şekilde, sömürgeciler yıllardır basın-yayın organlarından dile getirdikleri safsataları, yalan propagandaları bu kez provokatörlerin dilinden kusuyorlar. Bir süre önce parti saflarından kaçarak IKDP ve emperyalistlere sığınan, sömürgecilere istihbarat sağlayarak Güney Kürdistan'a yöneltilen son saldırı için destek sunan provokatörler bu kez de sömürgecilerin iddialarına sahiplenerek yazılı hale getirdikleri yalanları Kürdistanlıların adreslerine postalamaya başladılar. Yazılarının en geniş çevrelere ulaştırılmasında bizzat TC'nin desteğini almalarının yanısıra Kürdistan'da bizzat özel timlerce propagandaları yapılıyor provokatörlerin. Bazı yurtseverler bizzat provokatörlerin adıyla katledilmiş bulunuyor. Provokatörlerin imzasını taşıyan ve Şemzînan(Şemdinli)'da sokaklara bırakılan bir bildiride Midyad'da katledilen Ramazan ASLAN adlı yurtseverin provokatörlerce kendi faaliyetlerini engellediği için öldürüldüğü belirtilmekteydi. Olayı bilen çevreler, bu yurtseverin timlerce katledildiğini ifade ediyorlar. Yani, kontr-gerilla timleri ve provokatörler aynı amaçlarda birleşiyor, işbirliği yapıyorlar. Bunun çarpıcı bir belgesi de son dönemlerde, kızları ya da bayan yakınları ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına katılmış bulunan ailelere provokatörlerin kendi el yazılarıyla yazdıkları mektuplardır. Sömürgecilerin yıllardır halkımızın namus anlayışını kullanarak onları gerillalardan, partiden uzaklaştırmayı hedefleyen propagandaları bu mektuplarda provokatörlerce dile getiriliyor. Son derece alçakça bir dille kaleme alınmış mektuplarla halkın partiye ve devrimcilere güveni sarsılmak isteniyor. Ancak tek başına bu mektuplar ve dile getirilen iddialar dahi provokatörlerin Özel Harp Dairesi'nin maşaları olduğunu göstermeye yetiyor. Provokatörlerin mektup ve bildirilerinin tesbit edilmiş bulunan yerlerden ajan oldukları bilinen kişilerce postalanmaları da çarpıcı bir diğer gerçek. Kısacası, bu kez provokatörler öncülleri kadar bile gerçekliklerini gizleyemediler, maskelerini çok çabuk düşürdüler. Daha da gözüdönmüş bir hırsla geliştirdikleri faaliyetleri efendilerinin tükenmişliğinin ve bunun sonucu olarak çığırından çıkmışlığının bir ürünü ve yansıması oluyor.

Sömürgecilerin ulusal kurtuluş mücadelemize karşı yürürlüğe koydukları Güney Kürdistanlı işbirlikçi güçlerle ilişkilerini geliştirip mücadelemize karşı kullanma taktiği doğrultusunda Eylül ayı içinde yeni adımlar atıldı. Türkiye'yi artık komşu kapısı haline getirmiş bulunan YNK lideri Talabani ve IKDP temsilcisi Dizaî'nın yanısıra Sosyalist Parti yöneticisi Sami Abdurrahman, Halkın Partisi yöneticisi Resul Muhammed, PDK lideri Huşer Zubeyri, Komünist Parti yöneticisi Fahri Kerim ile Mesut Barzani'nin özel temsilcisi, IKDP Politbüro üyesi Neçirvan Barzani değişik tarihlerde tek tek veya gruplar halinde sömürgeci yetkililerle görüşmeler yaptılar. TC Cumhurbaşkanı Özal, Neçirvan Barzani'yi makamında kabul ederek bizzat görüştü. Perde arkasında birçok konuda yapılan görüşmeler ve anlaşmalardan basına yansıdığına ve bizzat işbirlikçi liderlerce de ifade edildiğine göre, TC, Güney Kürdistanlı güçlere gıda ve ilaç yardımı yapmayı ve bunların Ankara'da bir irtibat bürosu açmalarını kabul etmiş bulunuyor. Yine Türk basınında ifade edildiğine göre, bu yardıma ve siyasi desteğe karşılık işbirlikçi Güneyli güçler de PKK'nin Güney Kürdistan'da barınmasına engel olma sözü vermişlerdir Türk yetkililerine. Bir süredir bunların bakıp usanmadan, "PKK'nin toprakla-

rımızda barınmasına karşıyız, Türkiye'ye topraklarımızdan hiçbir saldırının yöneltilmesine izin vermeyeceğiz" tarzında demeçler vermeleri ve TC ile bu kadar sıkı ilişkide bulunmaları bu son gelişmeleri zaten sürpriz olmaktan çıkarmıştı. Geçmişte birçok bedel ödeyerek İran ve Irak'la, yine ABD ile sıkı ilişkiler geliştirenlerin bugün de halkımızın kurtuluşunu baltalama pahasına ve karınlarını doyurmak için PKK'ye veryansın etmeleri şaşırtıcı değildir, ama onlar adına utanç vericidir.

Bunların, "PKK'yi topraklarımızdan atarız" tarzındaki sahte kahramanlıklarının ise içi boştur, çünkü bunu yapmaya güçleri olmadığını kendileri de biliyor. Birçok burjuva gazetecisi bile yorumlarında bu gerçeği itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Parti Önderliğimiz, TC'nin işbirlikçi Güney Kürdistanlı güçlere dayanarak PKK'yi ezme politikasının sonuçsuzluğunu ve bu güçlerin çıkmazını şu sözlerle dile getiriyor: *"Kullanmak istedikleri bazı işbirlikçiler vardı Güney'de bize karşı. Ankara'ya çağırdılar, görüşme yaptılar. Bu güçler, bizim üzerimize gelmeleri şurada kalsın, Güney halkının elinden kendilerini kurtaramazlar. Biz istesek onları Güney'de alaşağı ederiz. Bu politikaya da Özal fazla güvenmesin. Ben daha önce bu konuda uyarımı yapmıştım. Bu işbirlikçilere sarılmaları bizi güçlendirir. Nitekim, Güney halkı her zamankinden daha fazla bu güçleri terk ediyor."* (2000'e Doğru, 22 Eylül 1991)

TC ile ilişkilerin kurulup geliştirilmesinde aktif rol oynayan Talabanî, son Türkiye ziyaretinin ardından ABD'ye giderek burada görüşmeler yapmaya başladı. Bu durum, TC ve ABD ile yapılan görüşmelerin bağlantılı olduğu, perde arkasından bazı ortak girişimler üzerinde duruldıığu şüphelerini uyandırmaktadır. Irak'la özerklik görüşmelerinin fazla sonuç alıcı olmadığı da dikkate alındığında, ABD'nin kendi güdümünde bazı çözüm yöntemleri dayatması olasılığı gündeme geliyor.

Partimizin giderek artan etkinliği de dikkate alındığında ABD ve TC'nin ortama aktif müdahaleden kaçınmayacakları ve planlarını uygulamada işbirlikçi-reformist güçlere özel yer verecekleri beklenmelidir.

Sömürgeci Türk devleti Kürdistanlı işbirlikçilere de dayanarak ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik çok yönlü saldırılar geliştirirken, partimiz de silahlı ve siyasi mücadeleyi ustaca bütünleştirip doğru taktiklerle sömürgecilerin oyunlarını boşa çıkararak mücadeleyi yükseltmeye devam ediyor. 8. savaş yılına Kürdistan'ın dört bir yanında boyutlanan bir mücadeleyle giren ARGK, halkımızın serîhildanlarıyla da beslenerek Eylül ayı içinde de önemli gelişmeler yarattı. Mevcut durumda Kürdistan'da mücadelemizin ulaştığı boyutlar sömürgecilerin uykularını kaçırıyor. Milliyet yazarı M. Ali Birand, 18 Eylül 1991 tarihinde yayınlanan köşe yazısında, *"Haberiniz var mı Güneydoğu kaynıyor..."* başlığı altında tehlikeye şöyle parmak basıyor:

"Aslında bu başlığı 'Haberiniz var mı, Güneydoğu elden gidiyor' yapacaktım.

Sansasyon kokmasın, insanları panikletmesin diye daha ılımlı bir cümle seçtim.

*Seçim heyecanı içinde kamuoyunun gözü pek bir şey görmüyor, ancak bölgeyi yeni dolaşan, değerlendirmelerine inandığımız kişilerin tümünden aynı izlenimi alıyoruz: **'Güneydoğu gidiyor.'***

*Bir yere gittiği yok. Söylenmek, verilmek istenen mesaj gelişmelerin hızını artırdığı, halk arasındaki huzursuzluğun bir bunalıma doğru kaydığı ve **bütün bunlara karşın etkin bir önlem planlanmadığı...***

Artık olaylar PKK'yı da aşmış durumda.

PKK yine var, yine faal, ancak yavaş yavaş itici güç olmaktan çıkıyor. Olay bir halk hareketine dönüşüyor. Yani tehlike artıyor.

*Bütün bu gelişmeleri **'dışardan kaynaklanan ayrılıkçı güçlere'** bağlamak son derece kolaycılık olur.*

Aralarında ayrılıkçı kesimler mutlaka var, ancak genelde yöre halkı Türkiye'den ayrılmak değil, hakları olarak gördüklerini elde etmek, rahatsızlıklarını belirtmek için ayaklanmış durumda.

Türk güvenlik kuvvetleri durumu kontrolden kaçırma noktasına yaklaşıyor.

Gerçekler Türk kamuoyuna tam yansıtılmadığı için de, kimsede bir hareket yok...

Eğer bu seçimde Güneydoğu'nun sesi yeterince Meclis'te duyurulamazsa, işte o zaman tehlike çok daha büyüyecek demektir.

Bu açıdan bakıldığında SHP ile HEP'in işbirliği ülkenin çok yararına bir gelişmedir.

Güneydoğu'da yaşayan Kürt vatandaşlarımızın isteklerini karşılamanın tek yolu, TBMM'de görüşlerini açıklamalarıdır. Biz de bunu sağlamalıyız.

Başka bir çıkış yoktur.

Ardından da, seçim sonrasında devletin tüm organları bir araya gelmeli, partiler hareketlenmeli ve temele inen bir Kürt politikası saptanmalıdır.

Eğer bunları yapmaz, gelişmeleri sadece uzaktan seyredersek o zaman Güneydoğu gerçekten elden gidecek."

Birand'ın sözünü ettiği tehlike aslında salt bu boyutla da sınırlı değil. Ulusal kurtuluş mücadelemiz yalnızca Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, Güney Kürdistan'da da güçleniyor. TC'nin "sınır ötesi" operasyonlarına ve işbirlikçi güçlerin tüm çabalarına rağmen, Güney Kürdistan'da da güçlerimiz kalıcı bir yerleşmeyi sağlamış bulunuyor. Güney Kürdistan halkı her geçen gün daha fazla bağımsızlık çizgisi etrafında kenetleniyor. İşbirlikçi güçlerin tabanları büyük bir kaynaşma içinde, PAK saflarına kitlesel akışlar söz konusu. Silahlı peşmerge güçlerinden topluca gelip katılanlar oluyor. Ulusal kurtuluş güçlerimiz, ülkemizin Güney ve Kuzey parçalarını ayıran sınırları fiilen ortadan kaldırarak halkımızın ve ülkemizin birliği yolunda çok önemli adımlar atmışlardır.

Ülkemizin özellikle Botan ve Behdînan alanları daha şimdiden ulusal kurtuluşçu iradenin hakim olduğu alanlar durumunda. Kuzey'de Botan, Güney'de Behdînan üzerinde sömürgecilerin askeri ve siyasi hakimiyeti ortadan kaldırılmış, bunun yerine partimizin, ulusal kurtuluş güçlerimizin otoritesi hakim kılınmıştır. Ülkemizin diğer birçok alanında da parça parça gerillanın otoritesi gelişmektedir Garzan'da, Serhedan'da ve diğer eyaletlerde giderek artan bir oranda ulusal kurtuluş güçlerimizin etkinliği sağlanmaktadır. Birçok alanda daha şimdiden ikili iktidar durumu vardır. Sömürgecilerin iktidarına karşı halkımızın iktidarı adım adım gelişmektedir. Bu, tarihimizde ilk kez yaşanan çok büyük bir gelişmedir. Tüm gelişmeler Kürdistan'ın parça parça inşa edilişine tanıklık etmektedir.

PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, dışımızdaki güçlerin durumu, içine girdiğimiz sürecin özellikleri ve hedeflerimiz konusunda şunları söylemektedir:

"Düşman gücü bölünmüştür. Garzan'da Serhedan'da, Botan'da, gece çıkmıyor. Altı ay veya bir yılda bu alanları %75 ele geçirmek gerekiyor. %25 onların elinde kalsın. Böyle yaklaşmak gerekir. Silah çok, güç çok, her şey vardır. İlerleme olacaktır. Bunun için büyük hazırlık vardır... Güney'de de rejimin askeri kalmamış, hepsi çıkmış. Bazı aşiretler paralı askerlikler oluşturmuştur, para olmazsa etraflarında kimse kalmaz. Paralı askerler savaşamaz, hele gerillaya karşı hiçbir şey yapamaz. 36. paralel üzerinde bunu yapıyorlar. Bunlar sorun değildir, halledilir. Önemli olan burada savaşın geliştirilmesidir. Kitle bunlara karşıdır. Eksik kalan ve sorun olan, önderliktir; biz de buna el attık. Çalışmalarımızı Güney'e kaydıracağız. Bu alanda devlet oluşmalıdır. Düşman da bunu söylüyor; 'minik bir devlet oluşmuş' diyor. Düşman burada kendisine yarayacak bir devletçik oluşturmak istiyor. Biz bunu kendi lehimize çevireceğiz. Bu oldukça önemli bir gelişmedir. Tarih yürü ve kazan diyor. Siz de tarihin emrettiği şekilde yürümelisiniz. Bu aşiretçiliği, düşmüşlüğü bırakmalısınız, halk demokrasisine yürüyoruz.

Botan'a yönelik devletleşme planlaması yapıyoruz. Küçük bir devlet, halkın iradesini esas alan bir devlet çabalarımız yoğun. Görüyorsunuz, biz dört parçayı bir yaptık; sınırları delik-deşik ettik... Parça parça devletleşme geliştireceğiz. Halkın egemenliğine girmiş köy, mıntıka, bölge oluşturmalı ve savaş ekonomisi geliştirmeliyiz... O eski yaşam artık bitti. Artık özgürlük temelinde nefes almalısınız, ciğerlerinize artık devletleşmeyi çekin... Halkın egemenliğine sokulması gereken alanlar açılmalı ve bu esaslar üzerinde yoğunlaşılmalıdır...

15 Ağustos'ta 7 yıl doluyor, biz 8. yıla giriyoruz. Bu yıl zafer yılı olsun. Bu vatan parçalarında halkın iktidarı, halkın bağımsızlığı ve özgürlüğü sağlanmalıdır. Düşmanı düşürerek kendini başa getirme hedefimiz olmalıdır. Bunun dışında bir şey istemeyiz. İşte, büyük düşünce, büyük amaç, büyük karar, büyük çalışma, büyük insanlık budur. Şimdiye kadarki yaşamımız çaresiz, rezalet bir yaşamdı. Bu yeni yaşam ise altın gibi yaşamdır. Biz 20 yıldır bu rüyanın üstündeydik, şimdi gerçeğe dönüştürüyoruz. Biliyorsunuz ki, bunları büyük güçle, kuvvetle, inançla var etmişiz..

Özellikle Güney Kürdistan ve Botan dediğimiz saha üzerinde büyük bir iktidar boşluğu doğmuş bulunuyor. Gerçekten boşluk ileri düzeydedir; hem siyasi, hem askeri niteliktedir. Böylesine bir alanın durum değerlendirmesini doğru yapmak, yerinde yapmak, zamanında yapmak ve mutlaka o boşluğu halk iktidarıyla, halkın silahlı güçleriyle doldurmaya çok büyük önem vermek, tarihin ender fırsatlarından birisini değerlendirmek, biriken olanaklardan yararlanmak ve bunun sonucunda çok ciddi bir adımı,tarihi bir adımı, bir halk iktidarına doğru yürü-

Devamı 23. sayfada

Erken seçim de çürüyen rejimi kurtaramayacak

Faşist 12 Eylül rejimi 11. yıldönümünü iflasını bir kez daha ilan ederek karşıladı. Askeri-faşist diktatörlüğün sivil maskesi ANAP, önüne konulan program temelinde ömrünü dolduramadan lime lime dökülmeye başladı ve rejimin çöküşü olan bu duruma çare olarak erken seçim kararı alındı. 1992'ye kadar işbaşında kalması öngörülen ANAP, TC'nin askeri, siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel çöküşünü durdurmak bir yana, onu hafifletme gücünü dahi ortaya koyamaz hale gelince rejim için erken seçim kaçınılmaz hale geldi. ANAP'ın devlet mekanizmasındaki yeri, uyguladığı politikalar, içte ve dışta dayandığı güçler göz önüne getirildiğinde, iflas edenin sadece ANAP değil, onun şahsında Türkiye Cumhuriyeti devleti olduğu açıkça görülecektir. Bu açıdan, erken seçim ile ulaşılacak sonuç, olsa olsa bir göz boyama olacak, çözüm için gündeme konulan erken seçim yine çözümsüzlük üretmekten öte sonuç veremeyecektir.

Daha bugünden bu durum çeşitli biçimlerde gözler önüne serilmektedir. Halkın iradesini ayaklar altına alma temelinde varlık sürdüren rejim, seçim politikasında da her dönemde olduğu gibi, bu iradeyi etkisiz kılma ve çarpıtma yolunda binbir türlü oyun geliştirmektedir. Gerçekleri halktan gizleme ve halkı temel çıkarlarından uzaklaştırıp kendi çıkarlarının güdümüne sokma konusunda oldukça usta olan sömürgeci burjuvazi seçim politikasıyla da bu konudaki becerisini sonuna kadar kullanma çabası içinde bulunuyor. Seçim kanununda yapılan yeni değişikliklerle, zaten çarpık olan seçim sistemi daha da çarpık hale getirilip, iktidarın çıkarlarına en çok hizmet edebilecek, buna karşılık halkın çıkarlarına iyice kapalı bir sistem geliştirildi. Özellikle Kürdistan'da taban bulan Halkın Emek Partisi-HEP seçim dışı bırakılarak Kürdistan halkının iradesinin legal zeminde kendisini ortaya koyması engellenmek istendi. Getirilen seçim sistemi ile özellikle en tepedeki birkaç kurumlaşmış parti dışındaki parti veya kişilerin etkisiz kılınması hedeflendi. Geliştirilen seçim propagandaları tamamen gündemi çarpıtma, halkın beynini yıkama, birikmiş toplumsal tepkileri seçim kampanyası içinde eritme amacına dönük. Sömürgeciler içinde bulundukları ağır bunalım ortamında seçim kampanyalarını bir parça nefes alacakları, halk kitlelerini hayallerle avutup aralarında açılmış olan muazzam uçurumu biraz olsun kapatacakları, devletçi politika ve ideolojiyi işleyerek temellerini güçlendirecekleri bir fırsat olarak değerlendiriyor ve bu temelde çalışmalarını yürütüyorlar.

Buna karşılık, tüm olanaksızlıklara ve seçim kanunundan kaynaklanan engellere rağmen halktan yana kişi ve partiler de bu seçim ortamını halka gerçekleri anlatma, düzeni teşhir etme ve örgütlenme çalışmalarına ivme kazandırma yönünde değerlendirme çabası içinde bulunuyorlar. Ancak ortak bir zeminde bir araya gelme ve çabaları birleştirme konusunda yetersiz kalındığı ve değişik zeminlerde yüründüğü görülmektedir. Çeşitli etkenlerin rol oynadığı bu durum, sol cephede geçmişten beri görülen bir araya gelememe zayıflığının hala aşılamadığını da gösteriyor.

Türkiye ve Kürdistan'ın seçim dönemine girmesiyle birlikte yaşanan çeşitli gelişmeler birçok çarpıcı gerçeği de berraklaştırdı. Bu süreçte saflaşmalar belirginleşti, her güç kendi gerçek niteliği ve gücünü biraz daha gözler önüne sermek durumunda kaldı. TC'nin çıkmazının boyutları daha da net gözler önüne serildi. Çare diye dört elle sarılınan yolların da çare olmadığı, dolayısıyla TC'nin çok ciddi bir bunalımdan geçmekte olduğu daha da açık görüldü. Bunun en çarpıcı örneği, bizzat iktidar için yola çıkan partiler de dahil hemen her çevrenin seçimler sonucunda ortaya bir koalisyon çıkacağında neredeyse hemfikir olması. Seçimler güçlü ve istikrarlı hükümetler ortaya çıkarmak için yapılır. Güçlü ve istikrarlı hükümetler ise esas olarak tek parti iktidarından doğar. Koalisyonlar genellikle çekişmelerin, zıtlaşmaların, başarısızlıkların yatağı olur. Dolayısıyla, seçimlerin sorunları çözebilmesinin ilk şartlarından biri olarak görülür tek partiye dayalı iktidarlar. Oysa Türkiye'de daha seçime gidilmeden sonucun koalisyon olacağı biliniyor ve herkes de bunu ifade etmek durumunda kalıyor. Bu, TC'nin çıkmazının ifadesidir. TC öylesine bir bunalım ve çürüme içindedir ki, içinde bulunduğu durumu maskeleyecek hükümeti dahi ancak yamalı bir hükümet olabilecek. Dolayısıyla çözüm olarak öngörülen seçim çözümsüzlük doğuracak. Bu durum aynı zamanda, burjuva partilerinin halk nezdinde gerçekten çare olarak görülmediklerinin de ifadesi. Halka güven veren, onu sürükleyebilecek güçlü bir parti olmadığı için partiler tek başlarına iktidar olacak umut vaadetmiyorlar.

Mevcut ortamda en avantajlı görünen parti Bedrettin Dalan'ın DMP'si ile birleşen Doğru Yol Partisi. Geçmişte onlarca yıl Türkiye'yi yöneten ve her seferinde askeri darbelere yolu açan Süleyman Demirel bir kez daha "umut" diye piyasaya sürülüyor. TC'nin çözümsüzlüğünün çarpıcı bir belgesi. Üstelik DYP'nin tek başına değil de ANAP'la ittifak temelinde iktidar olabileceği varsayılıyor. Son günlerde yaşanan çeşitli gelişmeler başta ABD olmak üzere çeşitli çevrelerin bu "çözüm"e yolu açtıkları yolundaki değerlendirmeleri güçlendiriyor. Turgut Özal'ın 1983 seçimlerinde ABD'den gördüğü destekten dolayı o zamanki ABD Ankara Büyükelçisine yazdığı teşekkür mektubunun basına sızdırılması, ABD'nin Özal'ı gözden çıkardığı ve onun yerine Demirel-Mesut Yılmaz ikilisinin iktidarına hazırlandığı değerlendirmelerine yol açtı. Başka birtakım gelişmeler de bu tezi kuvvetlendirecek nitelikte. ANAP'ın yıllar süren iktidarı ardından ortaya çıkardığı enkaz, bir kez daha tek başına iktidara gelme şansının hemen hemen olmadığını -seçim yasasındaki tüm düzenlemelere rağmen- gösteriyor.

Seçimlerde yarışan diğer partiler ise, HEP ve SBP (Sosyalist Birlik Partisi) ile seçim ittifakı yapan Sosyal-Demokrat Halkçı Parti-SHP, Milliyetçi Çalışma Partisi-MÇP ve İslahatçı Demokrasi Partisi-IDP ile ittifak yapan Refah Parti-RP, Demokratik Sol Parti-DSP ve Sosyalist Parti-SP.

Seçim hazırlıkları sürecinde ortaya çıkan gelişmeler, seçim ittifakları, karşılıklı demeç ve açıklamalar çeşitli partilerin niteliğinin daha net ortaya çıkmasına ışık tuttu. Böylece seçimler öncesi süreç saflaşmaların daha da keskinleştiği, aynı şekilde halka karşı sorumluluklar ile kişisel ya da örgütsel çıkarlara tabi olmanın netçe gözler önüne serildiği bir süreç oldu. Sol bir ittifak halinde seçimlere girme yolunda geliştirilmek istenen HEP-SP-SBP ittifakı, SP'nin dar çıkarlarını öne çıkarması ve yararlanmacı bir mantıkla soruna yaklaşması nedeniyle başarısızlığa uğrarken, HEP ve SBP'-

nin SHP ile seçim ittifakı yapması, çeşitli devrimci-demokrat çevrelerin de bu ittifakı desteklemesiyle SP'nin dışında kaldığı bir ittifak gerçekleştirildi. Çeşitli çevrelerde değişik yorumlarla karşılanan SHP-HEP ittifakı sürecin en çok yankı uyandıran gelişmelerinden birisi oldu. Diğer taraftan milliyetçiliğe karşı olduğu iddiasında olan Refah Partisi'nin faşist Türkeş'in başkanlığındaki Milliyetçi Çalışma Partisi ve Islahatçı Demokrasi Partisi ile ittifaka girmesi, maskesinin düşmesine ve özellikle Kürdistan'daki örgütleri içinde yoğun tartışmalar ve kopmaların yaşanmasına yol açtı. Seçimlere tek başına giren Ecevit başkanlığındaki DSP ise tüm iddialarına karşın nasıl ırkçı bir karakter taşıdığı iyice açığa çıkarak sağ partiler ve özellikle de ANAP'ın bir payandası olma durumunu ortaya koymaktadır tüm demeç ve propagandalarıyla. Böylece seçim hazırlıkları ANAP, DYP, DSP, RP-MÇP-IDP'nin oluşturduğu sağ blok partileri ile SHP-HEP-SBP ve SP'nin oluşturduğu sol blok partilerinin çekişmesi temelinde sürmektedir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve erken seçim

TC'nin yeni bir umut olarak sarıldığı erken seçimin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle doğrudan bir bağı var. Seçimlerin önceye alınmasında belirleyici etken Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sürekli gelişmesi ve rejimi tıkanmayla yüzyüze getirmesi iken, seçim kanununun şekillendirilmesinde de mücadelemizin etkileri dikkate alınmak zorunda kalınmıştır. Bu temelde Kürdistan'da en etkin parti olan HEP seçim dışı bırakılarak mücadelemizin etkilerinin legal platforma yansıması engellenmek istenmiştir. Aynı şekilde seçim sonuçlarında da mücadelemizin derin etkisi altındaki halkımızın iradesi önemli rol oynayabilecektir. Buna karşılık seçimlerin sonuçları da mücadelemiz üzerinde etkilerde bulunacaktır. Gelecekte sömürgecilerin yürürlüğe koyacakları politikaların niteliği belli ölçüde seçimlerde iktidara gelecek gücün niteliğinden etkilenecektir. Bütün bu nedenlerden dolayı seçimler konusu üzerinde durmak, sürece gerektiği biçimde müdahale etmek önem taşımaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaderini hiçbir şekilde seçimlere bağlamamakla birlikte, bu süreçte uygulanacak usta politikalarla mücadelemize yeni mevziler kazandırabileceğimizi de biliyoruz.

Halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinde tarihi bir dönemden geçerken düşmanın önümüze serdiği tüm engellerle uğraşmak ve her adımda parti taktiğini daha da güçlü çıkarmak görevimiz var. Düşman son dönemlerde mücadelemizi boşa çıkarmada temel taktik olarak terörü daha da artırmaya başlamıştır. HEP Amed İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın katledilmesiyle açıkça ilan edilen dizginsiz bir terör dönemi açılmıştır. Açılan bu katmerli terör döneminde onlarca Kürdistanlı kaçırılmış, kurşuna dizilmiş, işkenceden geçirilmiştir. Her kesimden halktan insanlar hedef olarak belirlenmiş, her gün cinayetler işlenmektedir. Böylece bir türlü önüne geçilemeyen kurtuluş mücadelemiz kitleler sindirilip ölüm korkusu yaratılarak engellenmek istenmektedir. Halka karşı faşist kolluk kuvvetleri, özel timler, kontr-gerilla eliyle bu cinayetler işlenip, Kürdistan'daki ormanlar yakılır, ilçeler rastgele taramalarla cehenneme çevrilirken devlet bünyesinde de faşist kurumlaşmaya yeniden hız verilmektedir. ANAP Kongresi'nde Yıldırım Akbulut'un yerine MHP'nin adamı Mesut Yılmaz'ın parti başkanlığına ve başbakanlığa getirilmesi ile birlikte ANAP içinde MHP'li kadrolar egemen kılınmaya başlanmış, hükümet içinde başlatılan faşist kadrolaşma çeşitli görev değişiklikleriyle diğer örgütlenmelere de yansıtılmıştır. Böylece zaten halk düşmanı bir karakter taşıyan rejim tüm kurumlarıyla ırkçı faşizmin güdümüne sokularak daha da katmerli bir halk, özellikle de Kürt düşmanlığına adım atılmıştır. Sivil darbe olarak nitelendirilen bu gelişmeye Kürdistan'daki devlet terörünün sınırsız bir hal alması arasında doğrudan bağ vardır. Güney Kürdistan'a yönelik son saldırı, İran egemenliğindeki Doğu Kürdistan parçasına saldırı, her gün verilen "ezeceğiz, vuracağız" demeçleri, İsrail ile ortak geliştirilecek bir saldırı konusunda yürütülen perde arkası görüşmeler vb. hep bu yeni katmerli terör yöneliminin ürünleridir.

Sömürgecilerin bu dizginsiz terör politikasına partimiz de gerilla ve kitle eylemliliğine ivme kazandırarak daha da yoğunlaşmış bir mücadele taktiğiyle cevap vermiştir. Bunun sonucunda Amed'de yüz bin kişinin katıldığı tarihi serihildan daha sonraki zincirleme serihildanlarla sürdürülerek Kürdistan'da bugüne kadar görülmemiş bir halk eylemliliği ortaya çıkarılmıştır. Halkın nitelikçe ve nicelikçe büyüyen eylemliliğine ARGK'nin aynı şekilde büyük bir gelişme gösteren askeri eylemliliği eşlik etmiş, Kürdistan'ın dört bir yanında sömürgeciler muazzam bir tükeniş sürecine sokulmuştur. İşte kırlarda ve şehirlerde eylemsiz gün yaşanmazken, TC'nin büyük güç ve iddialarla giriştiği Güney Kürdistan saldırısı askeri alanda da yenilgisinin belgesi olmuş, sömürgeciler bu gelişmeler ardından düzenli ordunun iflasını itiraf ederek özel eğitilmiş bir ordu kurma gereğini dile getirmeye başlamışlardır. Tüm bu gelişmelerle Kürdistan'da ikili iktidar durumu gelişip ulusal kurtuluşçu savaş hükümeti kurma hedefine yönelirken sömürgecilerin terör politikası da boşa çıkarılmıştır.

Büyük umut bağladıkları bu politikanın da iflasıyla sömürgecilerin siyasi alandaki çıkmazları daha da derinleşmiş, lime lime dökülen düzene yeni bir makyaj yapma ihtiyacı kendisini dayatmıştır. İşte erken seçim kararı bu temelde alınmıştır. Sömürgeciler Kürdistan halkına sınırsız düşmanlıklarını bu kez de Kürdistan halkı içinde en güçlü desteğe sahip bulunan HEP'i seçim dışı bırakarak ortaya koymuşlardır. Böylece legal zemini Kürt halkına bütünüyle kapatarak halkımıza karşı dizginsiz özel savaşı daha da katmerli sürdürmenin hesaplarına girmişlerdir. Bu durum TC'nin sahte reform politikalarına bel bağlayan çevreler için tam bir hayal kırıklığı olurken, partimizin TC'nin zor politikası dışında herhangi bir politika yürütme gücünün olmadığı yolundaki belirlemesini bir kez daha doğrulamıştır. Açıkça görülmüştür ki, TC, mutlak anlamda kendi güdümünde olunmadıkça en küçük bir legal olanağa dahi tahammül edemeyecek kadar zayıftır, katmerli bir faşizmle örülüdür.

HEP, mücadelemizin ortaya çıkardığı elverişli zeminde ve legal çerçevede Türkiye ve Kürdistan halklarının çıkarlarını savunmaya çalışan bir oluşum olduğundan TC için bir hedef durumundadır. Başlangıçta kendi güdümünde ve reformistlerin sürükleyeceği legal bir partinin oluşumuna sıcak bakan ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanmayı hedefleyen TC, bu silahının ters tepmesi ve mücadelemizin bu zeminden de yararlanma ustalığını göstermesiyle en küçük bir legal oluşuma dahi tahammül edemez bir karakterde olduğunu sergilemekte gecikmedi. Bunun sonucudur ki, Kürdistan'da burjuva partilerin artık silindiğini ve halkın kendisine daha yakın bulduğu için HEP'e destek vereceğini hesaplayarak Kürdistan halkının iradesini çiğneyip HEP'i seçim dışı bırakma yoluna gitmiştir. Böylelikle, geliştireceği terör ve imha politikalarının önüne engel olabilecek bir oluşumun mecliste yer almasını engellemeyi hedeflemiştir.

Sömürgecilerin Kürdistan halkına yönelik saldırı ve komplolarının usta taktiklerle boşa çıkarılması temelinde mücadelemiz gelişme kaydetmiştir. Nasıl ki, TC'nin dizginsiz terör politikası halkımızın yükseltilen silahlı ve siyasal mücadelesiyle boşa çıkarılmışsa, halkımızın özgür iradesini boşa çıkarma ve seçimlerde safdışı etme politikası da ancak TC'nin kapattığı kapıyı ustaca yöntemlerle açarak bu kapıdan girmekle etkisiz kılınabilecekti. Bunun için de Kürdistan halkının temsilcilerinin çeşitli yol ve yöntemleri gözden geçirerek en uygun taktikleri bulması gerekecekti. Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda seçimlerde uygulanabilecek çeşitli taktikler söz konusuydu. Ya kendi amaçlarına uygun herhangi bir oluşuma oy verecek, ya bağımsız adaylarla seçimlere katılacak ya da seçimleri boykot edecekti. Bugün mücadelemizin ulaştığı seviye açısından ele alındığında, halkımızın iradesini legal platformlarda da konuşturmanın önemli yararları vardır. Ulusal kurtuluş mücadelemiz sağlam bir zemine oturmuş bulunduğundan legal zeminler kendi denetimi altında olacak ve mücadeleye karşı bir tuzağa dönüşme tehlikesi boşa çıkarılabilecektir. Bu açıdan Kürdistan halkının kimliğine ve çıkarlarına saygılı demokrat, yurtsever milletvekilleri düşmanın katmerli özel savaşını frenleme, halkımızın çıkarlarını parlamento kürsüsünden de savunma ve düşman saflardaki çelişkileri derinleştirme gibi roller oynayabileceklerdir. Bu nitelikteki adayların içinde yer aldığı bir oluşuma oy vermek Kürdistan halkının çıkarlarına olabilecektir. Diğer taraftan bağımsız yurtsever adaylarla seçimlere katılmak da bir seçenek olmasına karşılık hem özel savaşın açık hedefi olmak açısından riskli ve hem de mevcut seçim yasası nedeniyle daha az sonuç alıcı olacaktı. Seçimleri boykot ise, başka hiçbir yol kalmaması halinde başvurulacak bir seçenekti.

Tüm bu nedenlerle, HEP'in SHP ile oluşturduğu ve SBP'nin de katıldığı seçim ittifakı desteklenmesi gereken bir ittifaktır. Bu ittifak, tarafların çeşitli açıklamalarına ve basında yer alan haberlere göre belli şartlar temelinde gelişmiştir. Bu şartlara göre HEP ve SBP'den belli sayıda aday SHP listelerinden aday gösterilecektir. Ancak en önemlisi de tarafların üzerinde anlaştıkları siyasal ilkelerdir. Bunlara göre, Kürt halkının kimliğinin tanınması; özel valilik, özel kolordu, özel tim, koruculuk sisteminin dağıtılması, Kürt halkına yönelik şiddet politikasının sona erdirilmesi, siyasal faaliyet ve örgütlenme özgürlüğünün geliştirilmesi, zindanların boşaltılması gibi konularda seçimlerden sonra çalışmalar yürütülecektir. Bu, Kürdistan halkına dayatılan dizginsiz terör politikalarının, katmerli özel savaş politikasının darbelenmesi demektir. Kürdistan halkının çıkarları doğrultusunda düzenlemeler yapılması demektir. Halkımızın legal örgütlenmesi yolunda imkanların artması demektir. Nisbeten insanca yaşam koşullarının doğması demektir. SHP'nin konumu konusunda elbetteki hayalci olmamak gerekiyor. SHP devletçi, kemalist bir partidir. Türk milliyetçiliğini esas almaktadır. Ancak uluslararası koşulların da zorlamasıyla son dönemlerde politikalarında bazı demokratik düzenlemelere gitme zorunluluğunu duyuyor, Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında verdiği sözler vardır. İdamlara karşı olduğunu,köy korucuğunu kaldıracağını, Kürt halkının varlığını tanıdığını ifade etmektedir. Bütün bu konularda ne kadar ciddi olup olmadığını elbetteki pratik gösterecektir. Ancak en azından Kürdistan halkına karşı ANAP, DYP gibi katmerli bir düşmanlık politikasını uygulamaya koyamayacaktır.

Azgın bir biçimde Kürdistan halkına yönelen ANAP'ın, şoven ve demagog DYP'nin, dini kullanarak Kürdistan halkının varlığını ortadan kaldırma politikası güden RP'nin, ırkçı DSP'nin Kürdistan'daki varlığının daha zararlı olduğu açıktır. ANAP 12 Eylül faşizminin uzantısı olarak halkımıza yönelik imha savaşının bir numaralı uygulayıcısıdır. Bugüne kadar halkımıza yöneltilen saldırılar ve dökülen kanların hesabını vermek zorundadır. Kürdistanlı yurtseverler bu elikanlı güruha tek oy vermemelidir. Halkımız ANAP'ı teşhir ve tecrit etmeli, gerekirse her türlü yöntemi kullanarak Kürdistan'dan söküp atmalıdır.

Doğru Yol Partisi de hakeza Kürdistan halkının varlığını tanımaya yanaşmıyor. Halkımızın haklı mücadelesine dizginsiz bir kin duyuyor, iktidara gelmesi halinde ANAP'laşacağı, onun zorba politikalarının devam etmesini sağlayacağı açıktır. O halde DYP'yi de Kürdistan halkına düşman görmek, oy vermemek gerekmektedir.

Kürdistan halkının dini duygularına hitap ederek bugüne kadar sırtından önemli oranda çıkar sağlayan, sözde milliyetçiliğe karşı olduğunu iddia eden, mazlumların haklarından dem vuran Refah Partisi'nin gerçek karakteri bugün net bir biçimde gözler önüne serilmiştir. Tescilli faşist, Kürdistan halkının yeminli düşmanı, eli kanlı katil Türkeş'in başını çektiği ırkçı faşist MÇP ile ittifaka girmiş olması RP'nin perde arkasındaki Türk milliyetçisi, Kürt düşmanı yüzünü açığa çıkarmıştır. Milliyetçiliği dincilik maskesi altında gizleyerek en gerici bir tarzda uygulamak isteyen, bu politikasıyla da Kürdistan halkını en çok aldatan partilerden olan gerici Refah Partisi de Kürdistan'da tek oy alamamalıdır. Kürt halkının kanını dökmek için kadrolar yetiştiren, "Devlet Kürt meselesinin kökünü getiremiyorsa biz getiririz" diye kararlar çıkarıp yeni dönem terörü için atağa geçen MÇP faşistleri ve onların payandaları Kürdistan'a ayak basamamalıdırlar. Halkımız dini duygularının kullanılıp ölüm fermanının çıkarılmasının hizmetine sokulmasına izin vermemelidir. Refah Partisi'nin ırkçı-gerici yüzünü görerek istifa eden Kürdistanlılar bu gerici gürubu teşhir ve tecrit etmek için ellerinden geleni yapmalı, hala bu saflarda yeralanlar ise gerçekleri görerek, Türk milliyetçiliğine kan vermekten kendilerini kurtarmalıdırlar.

Aynı şekilde, sosyal-demokratlık adına en katı milliyetçiliğin, ırkçılığın temsilciliğini yapan, Kürt halkının varlığını dahi kabul etmekten kaçınan, "bölücülük" teraneleriyle Kürt ve Türk halkları arasına en büyük düşmanlık ekici olarak rol oynayan Ecevit'in DSP'si Kürdistan'dan tek oy alamamalıdır. Kürdistan halkı bu şoven beyni ayakları altına alıp ezmeli, ırkçılığa yaşam hakkı tanımamalıdır.

Kürdistan halkı kendi öz kurtuluşunun yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesiyle olacağını bilerek, bu mücadelenin ortaya çıkardığı yan ürünler olarak doğan birtakım fırsatlardan da yararlanma ustalığını ortaya koymalıdır. Bugün Kürdistan'da SHP de dahil burjuva partileri önemli oranda silinmişlerdir. Halkımızın özgür iradesi her geçen gün daha fazla gelişmelere damgasını vurmaktadır. Seçimlere yaklaşım da halkımızın iradesini ortaya koyma temelinde olacaktır. Bugün Kürdistan zemininde SHP listelerinden milletvekilliğine adaylığını koyanlar ağırlıklı olarak HEP üyeleridir. Dolayısıyla Kürdistan'da oylar SHP'ye değil, özünde HEP'e verilecektir. HEP adaylarının şahsında halkımız kendi iradesini ortaya koyacaktır, oyları bireylere değil, özgürlüğüne, kurtuluş özlemine verecektir. Çünkü halkımız açısından seçimler esas olarak iradesinin yönünü ortaya koyacağı bir referandum platformu niteliğindedir. Şimdiden denilebilir ki, Kürdistan zemininde seçimler Kürdistan halkının birleşik çelikten gücünün, örgütlülüğünün, ulusal dayanışmasının boyutlarını ortaya koyacaktır. Amed serihildanında nasıl ki yüzbinler yekvücut olmuşsa, bu seçimler sürecinde de milyonlar yekvücut olacaklardır, olmalıdırlar. Çünkü uğruna seferber olunacak olan ne SHP'dir, ne HEP'tir, ne de şahıslardır; uğruna seferber olunacak olan Kürdistan halkının ulusal uyanışı ve birliğidir. Kendi çıkarları doğrultusunda gerektiğinde tek yumruk olacağını, tek ses olacağını gösterecektir Kürdistan halkı. Bu nedenle de şu veya bu partiden ya da bağımsız olarak adaylığını koyanlara değil, SHP listelerinden adaylığını koyan yurtsever ilericilere, kendi çıkarlarının sözcülüğünü yapacak olanlara oylarını verecektir. İradesinin gücünü sergileyerek TC parlamentosunda da ağırlığını koyacaktır, sesini buralara kadar taşıracaktır ve tüm dünyaya da kendi kaderini kendi eline aldığı mesajını verecektir. Kendisini inkar eden, görmek istemeyenlerin beynine bir balyoz gibi inecektir. İşte halkımız açısından erken seçimin anlam ve önemi burada düğümlenmektedir.

O halde, tüm Kürdistanlılar, tüm devrimciler ve yurtseverler görevlerinin üzerine büyük bir ciddiyetle gitmeli, dönemin önümüze koyduğu hedeflerin üstesinden gelmelidirler. Seçimler süreci Kürdistan'da ev ev, köy köy, şehir şehir ulusal kurtuluşçu propagandanın yapıldığı, örgütlenmenin güçlendirildiği, ulusal ruh ve dayanışmanın daha da geliştirildiği genel bir seferberlik dönemi olarak değerlendirilmelidir. Kürdistan halkına dost ve düşmanları iyice tanıtılmalı, halkımız artık aldatılmayacak denli kendi benliğine kavuşturulmalıdır. Ulusal kurtuluşumuzun silahlı halk savaşından geçtiği, ancak bu savaşın çeşitli araçlarla beslenerek daha da güçlendirileceği bilinci kitlelere aşılanmalıdır. Bugüne kadar ilişki kurulmayan kesimlere ulaşılarak çeşitli çevrelerce kullanılmalarına son verilmelidir. Kürdistan zemininde ulusal kurtuluşçu çizgi etrafında kenetlenme ruhu en geniş çevrelere aşılanarak bunun önünde engel olan çevreler teşhir ve tecrit edilmelidir.

Seçimlerden elde edilecek başarılı sonuçların ulusal kurtuluş mücadelemizin daha da yaygınlaşıp ivme kazanmasına, halkımızın üzerindeki terör uygulamalarının boşa çıkarılmasına, halkımızın nisbeten daha rahat nefes alacağı koşulların yaratılmasına hizmet edeceği bilinerek sürece ciddiyetle ve sonuç alıcı bir tarzda yaklaşılmalıdır.

Onbirinci yılını dolduran 12 Eylül rejiminin durumu ve erken seçim taktiği

Baştarafı 1. sayfada

dından yeni düzenlemelere girişti. Toplumu adeta üzerinde deney yaptığı bir kobay gibi kullandı. Toplumu askeri-faşist temeller üzerinde yeniden örgütlendirme ve halk kitlelerini kaskatı faşist kalıplar içinde yeni baştan biçimlendirme çabası içine girdi.

1980-83 dönemi, işbaşına gelen askeri-faşist yönetimin kendisine muhalefet edebilecek bütün güçleri ezip susturmaya ve yıktığı yapı üzerinde faşist rejimi örgütlendirip kurumlaştırmaya çalıştığı bir dönem oldu. Bu dönemde devrimci ve reformist kanatlarıyla birlikte Türkiye sol hareketi tamamen ezildi. Türk egemenlik sisteminin ve onun ideolojik ve siyasal ifadesi olan kemalizmin doğru bir çözümlemesini yapamayan, bu doğrultuda uygun strateji ve taktikler geliştiremeyen ve kemalizmi aşamayan sol hareket, askeri-faşist darbe karşısında tümüyle örgütsüz ve hazırlıksız yakalandı. Solun bu durumunu iyi değerlendiren faşist cunta, ölçüsüz bir biçimde uyguladığı terör ve işkenceyle, Türkiye cephesinde önemli ölçüde istediği sonuçlara ulaştı. Giriştiği saldırılarda pek çok devrimciyi katletti. Geriye kalanları zindanlara doldurdu. Bütün ülkeyi bir açık cezaevine dönüştürdü. Buna karşılık Kürdistan'da darbe öncesinde zaten bir savaş ortamı yaşanmaktaydı. Sömürgeci Türk devleti bütün Kürdistan'da sıkıyönetim ilan etmişti ve ordu ulusal kurtuluşçu gelişmeyi boğmaya çalışıyordu. Darbeyle birlikte Kürdistan adeta yeni baştan işgal edilen bir ülke görünümüne kavuştu. Faşist generallerin devlet yönetimine çöreklenmelerinin en önemli gerekçesi, sivil sömürgeci yönetimler ve sıkıyönetim uygulamalarıyla Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş hareketinin önüne geçilememesiydi. Bu nedenle askeri-faşist yönetim Kürdistan'ı eski suskun ve boyun eğmiş statüsüne geri çevirmeyi gündeminin ana maddesi yaptı.

Giriştiği ölçüsüz terörist saldırılarla devrimci hareketi tamamen ezdiğine ve halk kitlelerini iyice sindirerek denetim altına aldığına inanan faşist cunta, kendi rejimini örgütlendirme ve kurumlaştırma çabalarına hız verdi. Generaller çetesinin atadığı kişilerden oluşan uydu "Kurucu Meclis"e hazırlatılan bir Anayasa taslağı, 1982 yılı Kasım'ında süngü ve dipçik tehditleri altında kitlelere zorla onaylattırıldı. Bu anayasaya eklenen geçici bir maddeyle, faşist cuntanın başı Kenan Evren yedi yıllığına cumhurbaşkanlığına getirildi. 1983 yılında söz konusu anayasa temelinde siyasal partiler ve seçim yasası hazırlandı. Faşist cuntanın kararları doğrultusunda ve icazeti dahilinde üç parti kuruldu. Her şeyi keyiflerince düzenlemek isteyen faşist generaller, aslında iki partiyle yetinmek ve bu partilerle seçime gitmek istiyorlardı. Ancak rejimin geleceği açısından bunu pek hayırlı bulmayan ABD emperyalizminin zorlamasıyla, cuntanın bu iki partisine Turgut Özal'ın başkanlığında kurulan ANAP da eşlik etti. Rejim kendi askeri-faşist karakterini sivil bir maskeyle gizleme ihtiyacını duyuyordu. Bu ihtiyaç sonucunda, 1983 yılı Kasım'ında genel seçimlere gidildi. Generallerin kurdurduğu iki partinin yanısıra ABD destekli ve cuntadan icazetli ANAP'ın dışında kalan partilerin seçime katılmalarına izin verilmedi. Ancak halk kitlelerinin seçimde faşist cuntayı protesto etmeleri üzerine, generallerin partileri geri plana düştü ve sandıktan ANAP çıktı.

Faşist cuntanın amaçları belliydi: Cunta, askeri yönetim koşullarından "sivil demokrasi" dönemine geçildiğini kabul ettirmeye çalışıyor, iktidarı ve muhalefetiyle kendisine bağlı sözkonusu partiler eliyle kendi rejimini kurumlaştırmak istiyordu. Rejimin örgütlendirilip kurumlaştırılması süreci belli bir plana ve takvime bağlanmıştı. Buna göre, Kenan Evren'in cumhurbaşkanlığının sona ereceği 1989 yılına kadar cuntanın arzuladığı türden dönüşümler rahatlıkla gerçekleştirilecek, rejim düzlüğe çıkarılacak ve rejimin "demokratik" niteliği herkese benimsetilmiş olacaktı. Bu an geldiğinde ciddi zorluklarla karşılaşılmadan gerekli yönetim değişiklikleri yapılabilecekti. Eski düzen partilerinin liderleri siyasal faaliyet yürütmekten alıkonulmuşlardı. Cunta bu kişileri kendi planlarının uygulanması önünde ciddi bir engel olarak görmüyordu. Bunlar kendi partilerinin generaller tarafından kapatılmasına karşı hiç bir tepkide bulunmamışlardı. Hatta bunların içinde bir askeri-faşist darbeye çağrı çıkaranlar bile vardı. Ordunun on yılda bir devlet yönetimine elkoyması, hastalanan Türk demokrasisini ameliyat masasına yatırarak aksaklıklarını gidermesi ve işini bitirdiğinde kışlasına çekilmesi, bütün bu çevrelerde doğal bir süreç sayılıyordu. Askeri yönetim bu kez biraz daha uzun süreli olacağa benziyordu. Bu da kemalizmin çıkmazının alabildiğine derinleşmesinden kaynaklanıyordu. Bu nedenle eski partilerin liderlerinin cuntanın kararıyla uzun süre aktif siyasal yaşamdan uzaklaştırılmalarına fazla bir itirazları yoktu. Türkiye devrimci hareketi ise tamamen ezilmiş ve ciddi bir direniş göstermeden dağıtılmıştı. Kürdistan'ın bazı yörelerinde direnişler vardı. Ancak bu direnişlerin bastırılmasında da zorluk çekilmiyordu. Geriye zindanlara doldurulan devrimciler ve yurtseverlerin sürdürdükleri direnişler kalıyordu. Ama askeri-faşist yönetim bu direnişleri de bastıracağından emindi. Cezaevleri her anı ölüme bedel bir işkencenin uygulandığı bir zulüm cehennemi haline getirilmişti. Cunta içerde direnişin başını çekenleri işkencelerde katlederek veya idam sehpalarına çıkararak, geriye kalanları sindireceğini umuyordu. TC tarihi kemalizmin cezaevleri politikasının başarıyla sonuçlandığını gösteren sayısız örneklerle doluydu. Rehabilitasyon mutlaka sonuç verecekti. Nitekim bu dönemde işkence aklın alamayacağı boyutlara ulaştı. Kurulan güdümlü askeri mahkemeler devrimcilere alelacele idam cezaları yağdırmaya başladılar. Bu dönemde çoğunu devrimcilerin oluşturduğu elli kişi idam edildi.

1984-86 dönemi, askeri-faşist rejimin sahte sivil kurumlarla kendisini maskeleme çabalarını iyice hızlandırdığı, bu doğrultuda yeni kurum ve kuruluşlar ortaya çıkardığı, bir bakıma işlevini tamamlayan sıkıyönetim uygulamasına aşamalı bir biçimde son verdiği, içerde ve dışarda "demokrasiye dönüş takvimi"ne uyulduğu propagandalarına hız kazandırdığı bir dönem oldu. Bu dönemde işbaşında ANAP hükümetinin bulunması, rejimin kendisini maskelemesinde uygun bir işlev gördü. ANAP'ın doğrudan generaller tarafından kurdurtulmuş bir parti olmaması ve cuntadan çok Washington'a bağlı görünmesi, dış kamuoyunda zayıf da olsa "sivil yönetim"e geçildiği propagandalarına belli bir temel kazandırdı ve özellikle Batı Avrupa'dan cuntaya yönelen tepkilerin yumuşamasına neden oldu. ANAP'ın esas olarak ABD ve NATO destekli bir parti olması, askeri-faşist rejimin örgütlenmesi ve kurumlaştırılması planlarının uygulanmasını engellemiyor, tersine bunu daha da kolaylaştırıyordu. Zaten darbe Pentagon'da ve NATO karargahında kararlaştırılmış, faşist generallere sadece işin uygulanması kalmıştı. Bunun da ötesinde NATO'ya bağlı yabancı silahlı kuvvetler NATO tarihinde görülmemiş bir biçimde darbe girişimine alet edilmiş; NATO tatbikatı maskesi altında zırhlı araçların Ankara başta olmak üzere çeşitli kent merkezlerinde konumlandırılması sağlanmıştı. Kısacası generallerin ipleri de Pentagon'un ve NATO'nun elindeydi, onlar da emperyalizmin emrindeki kuklalardı. Dolayısıyla ANAP iktidarı faşist rejimin kendisini özellikle dış kamuoyuna kabul ettirmesinde etkin rol oynayan bir araç oldu. Darbenin tezgahlanmasında olduğu kadar, askeri-faşist rejimin örgütlendirilmesinde de ABD ve NATO büyük bir destek sundu ve önemli katkılarda bulundu.

Askeri-faşist yönetimin Türkiye'de ve Kürdistan'da her şeye hükmettiğini ve rejimi kurumlaştırma planlarını istediği biçimde uygulayacağını sandığı bir dönemde, 15 Ağustos eylemliliği ortaya çıktı. 1984 yılında Eruh ve Şemdinli ilçelerine düzenlenen baskınlarla gerçekleşen 15 Ağustos Atılımı ile Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir gelişme evresine giriyor ve gerilla savaşı gelişiyordu. Böylece 12 Eylül askeri-faşist rejimine karşı Kürdistan'da bir direniş cephesi açılmış oluyordu. 15 Ağustos eylemleri hem Türkiye ve Kürdistan'da hem de yurt dışında büyük yankı yarattı. Başlangıçta şaşkınlığa düşmüş olsalar bile, faşist generaller, bu eylemliliğin süreklilik arzeden bir direniş savaşına dönüşemeyeceğine inanıyor, mevcut atılımı bir tür intihar girişimi olarak değerlendiriyor ve kısa süre içinde bastıracaklarından emin görünüyorlardı. Ancak beklentileri gerçekleşmedi ve umduklarını bulamadılar. Kendi içinden kaynaklanan zayıflıklarına rağmen, gerilla savaşı sömürgeci ordunun saldırılarını önemli ölçüde boşa çıkararak gelişimini sürdürdü. Düşmanın silahlı kuvvetlerini harekete geçirmesine, en modern savaş araçlarını kullanmasına ve kıyaslama kabul etmez üstünlüklerine karşılık, gerilla savaşının varlığını sürdürmesi bile 12 Eylül rejiminin yenilgisine tanıklık ediyordu. Askeri-faşist yönetim, bu dönemden başlayarak, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeci varlığını yoketmeyi hedefleyen ulusal kurtuluş hareketini olduğu gibi kabul etmek ve halk savaşının uzun süreli karakterine boyun eğmek zorunda kaldı.

Türkiye'de demokrasinin gelişmesinin Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin yükselmesine bağlı olduğu ve Kürdistan'da sömürgeci egemenliğin geriletilmesinin Türkiye'de bir demokratik gelişmeye yolaçacağı, daha başlangıçta PKK hareketinin belirlemelerinden biri olmuştu. Nitekim Kürdistan'da gerilla savaşının gelişmesi, Türkiye'de kitle muhalefetinin gelişmesine ve demokrasi isteminin daha güçlü bir biçimde dile getirilmesine neden oldu. Askeri-faşist yönetim mevcut muvazaalı partilerle kitle muhalefetini kontrol etmekte artık yetersiz kalıyordu. Bu durumda, sömürgeci-faşist yönetim, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine düşmanlığı temel alarak, çeşitli güçleri birleştirmeye ve PKK hareketinin karşısına çıkarmaya çalıştı. Bu doğrultuda birtakım yeni düzenlemelere yöneldi. Generallerin partileri feshedildi. Cuntanın sahte sosyal-demokrat partisi HP ile SODEP'in bileşiminden SHP doğdu. MDP ise ANAP ile birleşti. Eski siyasal partilerin liderleri hakkındaki siyaset yapma yasağı kaldırıldı. PKK hareketine ve içerde gerilla savaşına karşı oluşturulan muhalefet cephesi Batı Avrupa ülkelerinde üslenmiş olan tasfiyeci sola ve Kürt küçük-burjuva reformistlerine kadar uzatıldı. TKP'nin de içinde yeraldığı Sol Birlik bu temelde yaratıldı. Bu oluşum bir yönüyle Kürdistan zemininde "köy koruculuğu" tarzında örgütlendirilerek ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaştırılan Kürt işbirlikçiliğinin yurt dışındaki uzantısı niteliğini taşıyordu. Bu oluşumun yaratılmasında Güney Kürdistan'da konumlanmış olan Barzanî aşiret güçleri ile IKP'nin de önemli payı vardı. Barzanî aşiret güçleriyle IKP, Sol Birlik adına Kürdistan'da PKK'ye karşı savaşıyorlardı. Bu güçlerle Türk faşist yönetimi arasında ne tür ilişkilerin kurulduğu, düşmanın bu güçleri nasıl yönlendirdiği, her iki taraf arasında PKK savaşçılarının kelleleri üzerinde ne tür aşağılık pazarlıkların yapıldığı ve bu temelde hangi türden komplo ve provokasyonların tezgahlandığı veya tezgahlanmak istendiği belgeleriyle Türk basınına da yansıdı. Ancak askeri-faşist rejimin kendisini maskelemek için harcadığı çabalar ve demokrasiye dönüldüğü yolundaki propagandaları sonuç vermedi. Rejimin iç ve dış kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit edilmesi devam etti.

1987 yılına gelindiğinde, askeri-faşist rejim, Kürdistan'da yükselen gerilla savaşı karşısında yeniden yapılanmak zorunda kaldı. Kürdistan'daki yönetim Türkiye'den tamamen ayrıldı; ülkede olağanüstü hal ilan edildi. Diğer klasik sömürgelerde görüldüğü gibi Kürdistan'ın başına bir "süper vali" getirildi. Kürdistan'da genel valilik veya sömürge valiliği uygulamasına geçiş, Türk sömürgecilerinin Kürdistan'ın sömürge statüsünü kabul etmeleri anlamına geliyordu. Böylece askeri-faşist rejim kendi sınırları içinde iki ayrı yönetim biçimine gidiyor; Kürdistan'da her yönüyle yoğun bir özel savaş uyguluyordu. Başlangıçta geçici olduğunu açıkladığı "köy koruculuğu" sistemini kalıcı hale getirip daha da yaygınlaştırmaya çalışıyor, Kürdistan'ı boşaltma girişimlerini alabildiğine tırmandırıyordu. Kürdistan'da özel savaş düzenine geçiş, özünde rejimin halk savaşı karşısındaki çıkmazını ve yenilgisini simgeliyordu. Düzenli ordunun savaşta başarısız kaldığı açıklık kazanınca, faşist rejim bir özel savaş ordusu örgütlüyor ve savaşı bu orduyla sürdürüyordu. Bu yeni uygulama askeri-faşist rejimin planında bulunmayan yeni bir durumdu. Cuntanın başlangıçtaki planına göre, 1989 yılına kadar bütün pürüzler giderilmiş ve rejimin kurumlaşması sağlanmış olacaktı.

İçerde tırmandırılan özel savaşa ve yurt dışında tezgahlanan komplo ve provokasyonlara rağmen, ulusal direniş mücadelesi gelişimini sürdürmeye devam etti. TC ve NATO içindeki ortaklarının elbirliği ile düzenlenen komplolar ve provokasyonlar akamete uğratıldı. TC'nin ve emperyalist efendilerinin kullandığı kirli silahlar ters tepti. 1987 yılından itibaren yoğunlaştırılmış olarak sürdürülen özel savaş, PKK'nin önderlik ettiği direniş savaşı tarafından kesintisiz bir biçimde dövüldü. Düşman kuvvetlerine küçümsenmeyecek darbeler vuruldu. "Köy koruculuğu" sistemi önemli oranda dağıtılarak etkisiz hale getirildi. Bunun sonucunda, özel savaş ordusunun komuta kademesi sürekli değişikliğe uğratıldı. Başarısızlıkla itham edilen generaller ardarda görevlerinden alındı. İsmail Selen ve Hulusi Sayın gibi özel savaşa komuta etmiş generaller, gelinen aşamada halk savaşıyla başa çıkmanın ve ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmanın olanaksızlığını açıkça itiraf ettiler. 1990 yılı Newroz'uyla birlikte Kürdistan'daki direniş savaşı yeni bir gelişme evresine girdi. Kırsal alanlarda gelişen gerilla savaşına Kürdistan'ın çeşitli kentlerinde patlak veren serîhildanlar eşlik etti. Oysa askeri-faşist rejim direniş savaşını kırsal kesimin belirli yöreleriyle sınırlı tutmak istiyor; bu yöreleri boşaltarak gerillayı tecrit etmeye, halk kitlelerinden soyutlamaya ve bu temelde zayıf düşürülen gerilla savaşını bastırmaya çalışıyordu. Ancak gerçekleşen bu olmadı. Kırsal alanlarla kentlerdeki mücadele, gerilla savaşıyla serîhildanlar bütünleşti. Meydanlara akan kitleler Bağımsız Kürdistan davasına, PKK'ye ve PKK Önderliği'ne bağlılıklarını haykırdılar. Her serîhildan Kürdistan halkının tercihini belgeleyen bir eylemli referandum oldu. Halk yığınları ulusal ve demokratik istemlerle mücadele alanına girdi, çarpışmalarda şehit düşen evlatlarına sahip çıktı ve böylece ulusal bağımsızlıktan yana olduğunu ortaya koydu. Gerilla savaşının altıncı yılında bu türden 17 bölgesel halk ayaklanması meydana geldi. Kürdistan'da gelişen bu serîhildanlar, çeşitli Avrupa ülkelerinin basın-yayın kuruluşları tarafından da "Kürt intifadası" olarak adlandırıldı.

Türk sömürgeci-faşist yönetimi, 1990 yılında çıkardığı 413, 424 ve 425 sayılı yasa gücünde kararnamelerle Kürdistan Genel Valiliği'ne "olağanüstü bölge valiliği" adına yaraşacak bir biçimde olağanüstü yetkiler tanıyordu. Bu kararnamelerle her türlü yasadışılık yasal bir çerçeve içine oturtuluyor, sömürge valiliği mevcut yasaların da üstüne çıkarılıyordu. Kendisine tanınan yetkilere göre, sömürge valisi istediği kişileri Kürdistan dışına sürebiliyor, basını istediği biçimde denetim altında tutarak kapatabiliyor ve bu kurumun kararlarına itiraz yolu kapanıyordu. Amaç belliydi. Kısaca Sansür ve Sürgün Kararnameleri olarak adlandırılan bu kararnamelerle Kürdistan iç ve dış kamuoyundan tamamen tecrit edilecek, bu ortamda özel savaş yönetimi katliamlara girişerek direniş savaşını bastırmaya çalışacaktı. Ancak kitlesel direniş ve gerilla savaşı özel savaş yönetiminin bu soykırım planını geçersiz kıldı.

PKK IV. Kongresi gerilla savaşının bütün Kürdistan çapında gelişip yaygınlık kazanması ve nitel bir

sıçrama yapması için sağlam bir temel oluşturdu. ARGK'nin 1991 atılımlarıyla Kürdistan'da yaygın gerilla dönemine geçildi. Sömürgeci-faşist yönetim, son olarak çıkardığı "terör yasası"yla özel timleri devreye soktu; polise olağanüstü yetkiler tanıyarak, Latin Amerika ülkelerinde örnekleri görülen türden infazlara girişmeye başladı. İstanbul'da ve Ankara'da çeşitli yerlere düzenlenen saldırılarda onbir devrimci katledildi. Kürdistan'da ulusal kurtuluştan yana tavır alan ve kitleler nezdinde saygınlık yaratmış olan aydınlara yönelik katliamlar gerçekleştirildi. Devrimci politikacı **Vedat AYDIN** Amed'de evinden alınarak işkenceyle katledildi ve cesedi sokağa atıldı. Amed halkı **Vedat AYDIN**'ın cenazesine sahip çıktı ve cenaze töreni görkemli bir serîhildana dönüştü. Cenaze törenine ateş açan kontr-gerilla birlikleri onlarca insanı öldürdüler ve yüzlercesini yaraladılar. Amed serîhildanı düşmanın bütün Kürdistan halkını karşısına aldığının ve Kürdistan üzerindeki siyasal egemenliğini tamamen yitirdiğinin açık göstergesi oldu.

Daha önce de belirtildiği gibi, 12 Eylül askeri-faşist rejimi onikinci yılına girerken, ideolojik ve politik alanda tam bir iflası yaşamaktadır. Bu rejimin politikada kendisini yenilediğini söylemek olanaksızdır; Kürdistan politikası ise hiç yoktur. Rejimin Kürdistan'da uyguladığı biricik politika terör politikasıdır. Bu rejim mutlak çözümünü dayatan Kürdistan sorunu karşısında herhangi bir politika üretememekte; gelinen aşamada hala iflası defalarca kanıtlanan ve Kürdistan halkı üzerine kör bir terörü kusmaktan ibaret olan klasik inkar ve imha politikasını uygulamaya devam etmektedir. Politika değişikliği adına rejimin yaptığı bazı şeyler, özünde halk savaşına bağlı ve bağımlı olarak başvurduğu taktik düzenlemelerin ötesine geçememektedir. Turgut Özal'ın TC sınırları içinde 12 milyon Kürdün yaşadığını söylemesi, Kürt sorununun çözümü konusunda birtakım üstü kapalı açıklamalarda bulunması ve sorunun barışçıl yoldan çözümüne ilişkin bazı tartışmaların gelişmesi, gerçekte PKK'nin dayatmalarının ürünüdür. Türk faşist rejimi, resmi düzeyde terör uygulayarak çözmeye çalıştığı sorunun adını koymaktan kaçınmaktadır. Faşist Türk ordusunun 5 Ağustos 1991 günü Güney Kürdistan'a saldırması, Türk savaş uçaklarının yüzlerce sefer yaparak Kürt köylerini bombalaması ve "tampon bölge" oluşturma çabaları, Kürt sorunu konusunda rejim içindeki tartışmaların ne denli sahte olduğunu ve rejimin çözümsüzlüğünün devam edeceğini göstermektedir. Yeni Ülke gazetesiyle yaptığı bir söyleşide bu gerçeğe değinen Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, *"Bizim, geleneksel olarak belirttiğimiz gibi Türk politik sisteminin tükenmişliğinde politikanın fazla işlevi olmadığını, Özal'ın politika yapıyorum demesinin gerçekçi olamayacağına dair daha önce belirttiğim kuşkularımın ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor son saldırılar.* ***Özel Harb'in emrindeki bir hükümettir*** *demiştim. Özel savaş ekibinin ekonomik, siyasi ve diplomatik ilişkilerini yönlendiriyor demiştim. İşte bu son saldırılarla bu bir kez daha kanıtlanıyor. Politik görüşme yöntemine açık olmadıklarını söylemiştim, bu doğrulanmış oluyor. Türk politik sisteminde demokrasi ve ulusal meselede bir ilke yoktur, bir uygulaması da yoktur. Ortada söylenen her şey gerçekten demagojiktir ve özel savaşın hizmetindedir"* demektedir.

Türk burjuva egemenlik sisteminde parlamentonun ve hükümetin ciddi bir işlevi yoktur. Hükümet devletin ekonomik politikasını uygulayan ve dış ilişkilerini sürdüren bir teknik uzmanlar komitesinden farksızdır. Devletin hem iç ve hem de önemli ölçüde dış politikası genel olarak ordu ve özel olarak Özel Harp Dairesi ve MİT tarafından oluşturulmaktadır. Türk burjuva egemenlik sisteminin bu karakteri, 12 Eylül askeri-faşist darbesiyle birlikte daha da netleşmiş; devlet yönetimi her yönüyle özel savaş generallerinin eline geçmiştir. Kendisi de ordu içinden gelen ve "tek adam" olarak bilinen M. Kemal'in yöneticilik yıllarında bile, parlamento ve hükümet bu ölçüde özel savaş kurmayının basit bir kuklası durumuna düşmemiştir. Turgut Özal'ın sözümona diktatörlüğüne yöneltilen eleştiriler kesinlikle gerçeği yansıtmamakta ve hedef saptırmaya uygun bir işlev görmektedir. Yönetimin görünürdeki işleyiş tarzı bile bu eleştirileri geçersiz kılmaktadır. Temel konularda alınan kararlar görünmeyen hükümetin organları durumundaki Özel Harp Dairesi ve MİT'te tartışılıp sonuca bağlandıktan sonra Milli Güvenlik Kurulu'na gelmekte; oradan görünürde tavsiyeler biçiminde resmi hükümete iletilmektedir. Sözde tavsiye niteliği taşıyan bu kararlar gerçekte bağlayıcıdır ve hükümet tarafından hiç bir değişikliğe uğratılmaksızın uygulanmaktadır. Dolayısıyla Türk faşist rejiminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki çıkmazı sadece ve esas olarak ANAP yönetiminin değil, hepsinden daha fazla ordunun ve özel savaş kurmayının çıkmazıdır. Nitekim yine Yeni Ülke gazetesi ile söyleşisinde Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, *"Bu özel savaşın bitirilmesine kim karar verecek?"* sorusuna, *"Özel savaş generallerinin kendileri"* karşılığını vermekte ve *"Biz hesaplaşmayı bunlarla yapacağız. Hükümetlerle, parlamentoyla, partilerle değil. Bu bizim eski görüşümüzdür. Önceleri Türk solunun gelip meseleyi halledeceği söyleniyordu. Şimdi de partiler 'biz gelir hallederiz' diyorlar. Hepsi fasafiso. Öyle anlaşılıyor ki, biz bunu özel savaş generalleriyle halledeceğiz"* demektedir.

Özel savaşı tüm şiddetiyle yoğunlaştırarak sürdürmenin sömürgeci egemenliğin varlığını devam ettirmesine hizmet etmediği, örnekleri Nisêbîn'de görülen yurtsever insanların derilerini yüzme, gözlerini çıkarma ve kulaklarını kesme türünden vahşi cinayetlerin toplumun öfkesinin patlamasına yolaçtığı ve insanları yığınlar halinde gerilla saflarına katılmaya yönelttiği açığa çıkmıştır. Zaten gerilla savaşı gelişimini sürdürdükçe, özel savaşın bu tür vahşi cinayetlerle sonuç alması ve halkın ulusal kurtuluş saflarına akışını durdurması olanaksızdır. Yine de politik açıdan tükenmişliğinin iyice açığa çıktığı ve alabildiğine derinleştiği yerde, faşist rejim terörü yoğunlaştırmaktan başka bir şey yapamamaktadır. Çıkarılan "terör yasası"yla birlikte ANAP bünyesinde ve hükümet içinde yapılan yeni düzenlemeler, özel savaş yönetiminin istemleri ve çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilen değişikliklerdir. Bu değişiklikler sonucunda eski MHP kadroları partiye ve hükümete egemen olmuş; faşist MHP militanları "terör yasası"yla dışarı salınmış ve özel savaş timlerinin bu tür vahşi cinayetlerde kullanılan vurucu gücü haline getirilmişlerdir. 12 Eylül darbesi öncesinde MHP'nin faşist militanlarının çeşitli katliamlarda nasıl kullanıldıkları ve ne tür cinayetler işledikleri iyi bilinmektedir. MHP militanlarıyla desteklenmekte olan bu çılgın terör politikası, Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın da belirttiği gibi, bazı polislerin ve hatta özel timlerin kişisel marifeti değildir. Bu taktik üstte tek merkezden planlanmakta ve uygulanmasına çalışılmaktadır. Terörün yoğunlaştırılması rejimin tükenmişliğinin kaçınılmaz bir sonucudur. Düşman her yandan kuşatıldığını ve etrafındaki çemberin daraldığını hissetmekte, her Kürt insanını kendi can düşmanı olarak görmekte ve bu korku histerisi içinde teröre sarılmaktadır.

Kürdistan'da yükselen gerilla savaşı ülkenin bütün kırsal kesimlerine yayılmış bulunmakta, halkı sömürgeci egemenliğe karşı ulusal direnişin içine çekmekte ve ulusal kurtuluş hareketini özel savaş rejimi karşısında biricik seçenek haline getirmektedir. Bugün Kürdistan'ın çok geniş bir kesiminde ikili iktidar durumu yaşanmaktadır. Ulusal kurtuluş hareketi siyasal açıdan üstünlük kazanmış durumdadır. Düşmanın Kürdistan üzerindeki siyasal egemenlik dönemi artık sona ermiştir. Böyle bir durumun oluşmasında Botan alanının ve bu alanda yoğunlaştırılan gerilla savaşının belirgin rolü vardır. Botan merkezli gerilla savaşı bir yandan Kürdistan'ın çeşitli alanlarına kan pompalar ve buralarda devrimci savaşın gelişimini sağlarken, öbür yandan Kürdistan'ın öteki parçalarında ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimine büyük katkılar sunmakta, Kürdistan'ın değişik parçaları arasında birlik oluşturmakta, işbirlikçi ve reformist önderliklerin olumsuzluklarını bertaraf ederek, her parçadaki mücadelenin doğru bir çizgiye oturtulmasına hizmet etmektedir. Bu nedenle Türk faşist rejimi Botan alanının ulusal kurtuluş mücadelesindeki bu stratejik rolünü çok iyi bilmekte ve bu zeminde yükselip yaygınlaşan gerilla savaşını ezmek için tüm gücünü ortaya koymaktadır. Devrimci kuşatmayı kırmanın ancak bu alandaki savaşın bastırılmasıyla sağlanabileceğine inanmakta ve çabalarını bu doğrultuda yoğunlaştırmaktadır.

1991 yılı başında patlak veren Körfez Savaşı'nda Irak'ın ağır bir yenilgiye uğraması, Arap sömürgecilerinin Güney Kürdistan üzerindeki egemenliğini önemli ölçüde zayıflattı. Savaşın hemen ertesinde başlayan ayaklanma kısa bir süre içinde ezilmesine rağmen, Bağdat yönetiminin Güney Kürdistan üzerindeki eski egemenlik koşullarına dönmesi gerçekleşmedi. Başlangıçta gelişmelerin uzağında durmayı tercih eden ve ancak üzerinden belli bir süre geçtikten sonra ayaklanmaya katıldıklarını açıklayan Güney Kürdistan'ın klasik önderlikleri, ayaklanmanın yenilgisinden sonra kitlelerden iyice soyutlandılar. Bu gelişmeler ve Güney Kürdistan'da ortaya çıkan bu yeni koşullar, ulusal kurtuluş hareketinin Kürdistan'ın bu parçasında da hızlı bir gelişme katetmesine neden oldu. Kürdistan'ın bölünüp parçalanmasını ve sömürgeci egemenliklerin gücünü simgeleyen sınırlar, ulusal kurtuluşu besleyen ve sömürgeci egemenliğin temellerini sarsan alanlara dönüştü. Gelişmelerden müthiş bir ürküntü duyan, Güney Kürdistan'da PKK'nin faaliyette bulunmasını ve gelişme sağlamasını istemeyen Türk faşist rejimi, I-KDP ve Yekîtî başta olmak üzere Güney Kürdistan'daki çeşitli oluşumlarla yıllardan beri sürdürdüğü gizli ilişkileri açığa vurdu. İlkin Celal Talabanî ve ardından başkaları Ankara'yı ziyaret etmeye ve Turgut Özal'ın da içinde bulunduğu bazı yöneticilerle görüşmeye başladılar. Ankara'nın bu güçlerden istediği şeyler belliydi: PKK'yi silahlı mücadeleye başvurmaktan ve gerilla savaşını sürdürmekten vazgeçirmeye çalışacaklar; Güney Kürdistan'da faaliyet göstermesinin önüne geçeceklerdi. Buna karşılık TC'den gıda ve ilaç yardımı alacaklar ve diplomatik alanda desteğini kazanmış olacaklardı.

Kuşkusuz Türk faşist rejiminin Güney Kürdistan'daki işbirlikçi güçlerle açık ilişkiler kurmasındaki amaç, PKK önderliğinde gelişen gerilla savaşını bastırmak ve ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye etmektir. Özü bu olmasına rağmen, TC bu güçlerle kurduğu açık ilişkilerle bir yandan Kürdistan halkını aldatmaya çalışırken, öbür yandan dünya kamuoyunu Kürdistan sorununa ilişkin inkarcı ve imhacı politikasından uzaklaştığına inandırmak istemişti. Ancak bir gerilla baskını sırasında tutsak düşen askerlerini ve gözaltına alınan Alman turistleri kurtarma gerekçesiyle Türk ordusunun Güney Kürdistan'a karşı düzenlediği kapsamlı saldırı harekatı, TC'nin bu ilişkilerinin ve sahte Kürt dostluğunun gerçek niteliğini bütün dünyanın gözleri önüne serdi. En yakın dostları bile TC'nin bu işgal girişimine karşı çıkmak ve sivil Kürt halkına karşı işlediği cinayetleri mahkûm etmek zorunda kaldılar. Yoğun bombardımanlarla başlayan ve hava kuvvetlerinin desteğinde geniş kapsamlı kara saldırısıyla devam eden bu işgal harekatı, faşist-sömürgeci Türk devleti açısından tam bir fiyaskoyla sonuçlandı ve son derece önemli gelişmeler ortaya çıkardı. Her şeyden önce, Türk faşist yönetimi Barzanî aşiret güçlerini ve Talabanî'yi önceden haberdar ederek harekata başladığını duyurmuştu ve doğru olanı da buydu. Güney Kürdistan'ın işbirlikçi güçlerinin faşist Türk rejimiyle ilişkilerini bir Türk işgaline onay verme düzeyine kadar vardırmaları, halk kitlelerinde kendilerine karşı büyük bir öfke yarattı. Güney Kürdistan'ın Zaxo, Erbil, Duhok, Amediye ve Süleymaniye kentlerinde yürüyüşler düzenleyen onbinlerce kişi TC'nin saldırısını protesto etti, TC'nin işbirlikçilerini kınadı ve ABD emperyalizmi karşıtı sloganlar attı. Öte yandan faşist rejimin sözcülerinin Güney Kürdistan'da PKK'nin yoğun direnişiyle karşılaştıklarını ve gerilla kuvvetlerini mevzilendikleri bazı alanlardan söküp çıkarma girişiminde başarı sağlamayıp geri çekildiklerini açıkça itiraf etmeleri, çarpışmalarda Türk ordu birliklerinin ağır kayıplar vermesi ve iki savaş uçağıyla üç helikopterin düşürülmesi iç ve dış kamuoyunda ulusal kurtuluş kuvvetlerine büyük bir saygınlık kazandırdı. Güney Kürdistan'da sadece halk kitleleri değil, örgütlü güçler de TC'nin yeni "korucu" adaylarına tavır aldı. Binlerce pêşmerge eski örgütlerini terkederek, yeni kurulan ve bağımsızlık çizgisini savunan PAK'a katıldı. Türk ordusunun uğradığı yenilginin bir başka sonucu da, ordu saflarında büyük bir moral bozukluğunun ve savaşma isteksizliğinin ortaya çıkması oldu. Güney Kürdistan saldırısıyla birlikte ve saldırı sonucunda Kuzey-Batı Kürdistan'da yoğunlaşan gerilla saldırılarıyla düşman ordusuna ağır kayıplar verdirildi. Başarılı gerilla baskınları üzerine, ordu saflarında ciddi bir huzursuzluğun yaşandığı, bizzat Türk faşist rejiminin yetkili ağızları tarafından dile getirildi.

Türk askeri-faşist rejimi onikinci yılına girerken, her zamankinden daha fazla yakınlaşan yıkılışını geciktirmenin yolunu bütün Kürdistan'daki işbirlikçiliği birleştirerek PKK'nin karşısına çıkarmakta aramaktadır. Güney Kürdistan'daki işbirlikçi oluşumların temsilcilerinin Eylül ayı içinde Ankara'ya çağrılmaları ve kendilerine Türkiye'de temsilcilik açma izninin verilmesi bunu açıkça doğrulamaktadır. Genelde bütün Kürdistan düzeyinde yerli işbirlikçiliğin ulusal bağımsızlık mücadelesine karşı kullanılması aynı zamanda ABD emperyalizminin ve Avrupa'nın emperyalist güçlerinin de planları arasında bulunmaktadır. Celal Talabani ve ortaklarının Ankara'ya çağrılıp ardından Washington'a yolcu edildikleri günlerde, basına "MİT ile ABD ve Batı Avrupa istihbarat örgütleri arasında PKK'ye karşı işbirliğinin günlük gelişmeleri de içerecek şekilde geliştirildiği" haberinin yayınlanması bir raslantı değildir. Bu durum "Çekiç Güç" destekli Türk ordusunun Güney Kürdistan'a karşı girişeceği yeni ve çok daha kapsamlı bir saldırı olasılığını gündeme getirmektedir. Ama bu işin bir yanıdır. İşin diğer yanı ise, Güney Kürdistan'daki işbirlikçiliğin hızla erozyona uğraşması, PKK'nin kitleler içinde hızla örgütlenmesi ve bu temelde Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadeleyi Kürdistan'ın bu parçasındaki mücadeleyle birleştirmesi, bunun sonucunda emperyalizmin Güney Kürdistan'daki dayanaklarını yitirmesidir. Gelişmelerin PKK hareketini bir geçici devrim hükümeti kurmaya doğru götürdüğü, daha doğrusu PKK'nin önderlik ettiği mücadeleyle bu hedefe iyice yakınlaştığı saptanmakta ve bu tehlikenin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Bu durumda, ABD emperyalizminin, Bağdat rejimiyle görüşmelerinin çıkmaza girmesini gerekçe göstererek, işbirlikçi güçleri bir kukla devlet kuruluşu doğrultusunda yönlendirmesi ve TC'nin de buna onay vermek zorunda kalması bir olasılık olarak ortaya çıkmaktadır. Talabanî ve ortaklarının Güney Kürdistan'da da büyük gelişme sağlayan PKK'yi durdurmak ve Güney Kürdistan'ı PKK'ye kapatmak için Ankara'ya çağrıldıkları, bu konuda pratikte alınacak önlemleri tartışmak ve gerekli planlamalara ulaşmak üzere Washington'a yola çıkarıldıkları kesindir. Başkan **Abdullah ÖCALAN** yoldaş da yaptığı bir değerlendirmede bu olasılığa dikkat çekmekte; ABD'nin "Çevik Kuvvet'in sembolik himayesi altında" Kürt ulusu gerçeğini kabul edebileceğini ve bunun da bir devlete kadar gidebileceğini söylemektedir. **A. ÖCALAN** yoldaş aynı değerlendirmede devamla, bunun özel savaş politikasının ölümcül bir darbe yemesi anlamına geleceğini, TC'nin sadece desteğini yitirmekle kalmayacağını, Kürdistan'ın bu parçasının boydan boya devrime açılması ve bağımsız gelişme önündeki engellerin kalkmasıyla bağımsızlık mücadelesinin muazzam bir cephe gerisine kavuşacağını ve Türk sömürgeciliğinin büyük darbe yiyeceğini vurgulamaktadır. (TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü)

İçerde PKK'nin önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş hareketi tarafından kuşatılan 12 Eylül askeri-faşist rejimi, Ortadoğu bölgesinde ve dünya çapında da büyük bir tecrit edilmişliği ve yalnızlığı yaşamaktadır. Doğu Avrupa ülkelerindeki eski rejimlerin yıkılması, Varşova Paktı'nın dağılması ve SSCB'ndeki gelişmeler sonucunda ortaya çıkan yeni uluslararası ilişkiler ortamı, askeri-faşist rejimin bu yalnızlığını daha da derinleştirmiştir. SSCB'nin başını çektiği Varşova Paktı'nın gücünü koruduğu ve Doğu ile Batı arasında soğuk savaşın yaşandığı yıllarda, "Rus yayılmacılığı" tehditini bahane eden TC, stratejik konumunu pazarlayabiliyor; halklara yaşamı zindan ederken, NATO'nun desteğini arkasına alabiliyordu. Yine geçmişte Ortadoğu'daki SSCB etkisini azaltmak ve dengeyi kendi lehine çevirmek isteyen ABD em-

peryalizmi, bölgede TC'ye önemli bir rol atfediyor, onu kendi çıkarlarının bekçi köpeği olarak kullanıyor ve Türkiye'de en çılgın faşist rejimin işbaşında bulunmasına özen gösteriyordu. Uluslararası ilişkilerde ortaya çıkan yeni gelişmeler ve dünyadaki eski güçler dengesinin altüst olması, herkesten daha fazla TC'yi etkiledi. Her şeyden önce, "Rus yayılmacılığı" tehditinin en küçük bir maddi dayanağı bile kalmadığı için, TC'nin stratejik konumunu pazarlık konusu yapma ve her koşul altında emperyalizmin desteğini sağlama olanakları ortadan kalktı. İkincisi, Türk devletinin de içinde yeraldığı ve TC'nin en güçlü koruyucu şemsiyesi olarak değerlendirdiği NATO da eski gücünü yitirdi. Esas olarak Doğu Bloku'ndan geliştiği varsayılan komünizmin yayılmacı tehditlerine karşı oluşturulan bir siyasal ve askeri ittifak olan NATO, Doğu Bloku'nun ortadan kalkmasıyla fiiliyatta işlemez duruma düştü. Böylece kendi varlık gerekçesi ortadan kalkan NATO'nun TC'yi eski düzeyde korumaya devam etmesi son derece zorlaşmış oldu. Üçüncüsü, içeriği ne olursa olsun, bütün dünyayı demokrasi rüzgarının sardığı ve emperyalist Batı'nın burjuva demokrasisinin ilkelerinin uygulanmasına önem vermek zorunda kaldığı bir dönemde, müttefiklerinin demokrasinin uzlaşmaz düşmanı olan ve Kürt ulusuna karşı soykırım uygulamaktan vazgeçmeyen Türk faşist rejimini geçmişte olduğu biçimde desteklemeleri ve özel savaşı sürdürmesine arka çıkmaları alabildiğine zorlaştı. Yeni uluslararası koşullarda Türk faşist rejimi kimsenin kolay kolay sırtında taşımaya yanaşmayacağı dayanılmaz bir yük durumuna geldi. Dördüncüsü, Ortadoğu'da SSCB etkisinin ortadan kalkması ve ABD ile SSCB'nin düzenlenecek bir bölgesel konferansla bölgesel sorunları çözme çabasına yönelmeleri TC'nin dışlanmasıyla sonuçlandı. Körfez Savaşı günlerinde "bir koyup yirmi almaktan" söz eden ve savaş sonrasında kurulacak paylaşım masasında bir köşe tutarak iri bir lokma koparmayı uman Türk faşist rejimi, umduğunu bulmak bir yana, kimsenin ilgiye değer bulmadığı son derece itibarsız bir güç durumuna düştü. Körfez Savaşı ve sonrasında Suudi Arabistan ve Mısır gibi daha önemli müttefikler veya işbirlikçiler bulan, İsrail gibi stratejik bir müttefikini dahi mevcut konumuyla kabul etmeyerek Araplarla uzlaşmaya zorlayan ve sırtındaki kamburları düzeltmeye çalışan ABD'nin bile, mevcut yapısıyla Türk faşist rejimini yeterince desteklemeyeceği açıklık kazandı. Bütün bu etkenlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin başarısı için elverişli bir ortam hazırladığı açıktır.

Körfez Savaşı askeri-faşist rejimin içinde Türkiye'nin stratejik öneminin yeniden arttığı umutlarına yolaçtı. Her zamankinden daha fazla bir korucu güce ihtiyaç duyan askeri-faşist rejim, Türkiye'yi her şeyiyle emperyalizmin hizmetine soktu. Türkiye ve Kürdistan topraklarının ABD emperyalizmi ve müttefik güçleri tarafından Irak'a karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasına büyük bir istekle izin verdi. Türk basını yüksek sesle Kerkük ve Musul üzerinde hak iddia etmeye başladı. TC'nin müttefik kuvvetlerin istediğinden çok daha fazla savaş yanlısı kesilmesi, havaalanlarını Irak'a karşı hava saldırıları için kullanıma açmasının yanısıra, TC sınırlarından Irak'a karşı yeni bir kara savaşı cephesinin açılmasında diretmesi ve kendi yayılmacı emellerini açık bir biçimde ortaya koyması, kendi müttefiklerini bile bir hayli rahatsız etti. Bunların arasında kuzeyden açılacak bir cephe savaşına katılmaktan kaçınması için Türk faşist rejimine uyarıda bulunanlar bile çıktı. Bununla birlikte, Körfez Savaşı'ndan sonra Türk faşist rejimi Ortadoğu çapında da tamamen tecrit oldu. Geçmişte güvenilir bir dost saydığı, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini bastırmak amacıyla kendisiyle işbirliği yaptığı, geliştirdiği ticari ilişkilerle hatırı sayılır bir dış pazar olarak kullandığı ve kendi sınırları içinden geçen petrol boru hattından büyük kazanç sağladığı Bağdat rejimiyle siyasal ve ekonomik ilişkileri kesildi. Suriye ve İran yönetimleriyle ilişkileri geçmişte olduğundan çok daha fazla kötüleşti. Hemen hemen bütün Arap ülkelerinde faşist Türk rejimine karşı derin bir kuşku ve hoşnutsuzluk gelişti. Faşist rejimin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in, 7 Eylül'de Antalya'da düzenlenen NATO toplantısında Suriye ve Irak hakkında çok sert sözler söylemesi, bu ülkelerin güçlenmeleri halinde su sorununu gündeme getireceklerini ve bu yüzden bu ülkelerin güç kazanmalarına izin verilemeyeceğini açıklaması, TC'nin komşularıyla ilişkilerinin düzeyini ortaya koyan ilginç bir gösterge oldu. Güreş'in bu açıklaması, Arap dünyasında TC karşıtlığının yükselmesine neden oldu. Kısacası Kürdistan'ı sömürgeci egemenlikleri altında tutan devletlerin kendi aralarındaki ilişkileri tarihin hiç bir döneminde bugünkü kadar olumsuz bir görünüm kazanmadı.

Ne var ki, Türk faşist rejimiyle soğuk ve gergin ilişkilere sahip olan sadece Kürdistan'ı sömürgeci egemenlikleri altında tutan diğer devletlerle eski Arap dostları değildir. TC ile bütün komşuları arasındaki ilişkilerin niteliği budur. Türkiye'nin Kıbrıs'ta kalıcı bir çözüme yanaşmaması ve Kuzey Kıbrıs'taki işgalini sürdürmesi, Yunanistan'la ilişkilerinin gerginleşmesine neden olmaktadır. Perez de Cuellar'ın Kıbrıs'ta ortak bir çözüme varma girişimleri karşısında Türkiye'nin takındığı tutumu eleştirmesi ve görüşmelerin çıkmaza girmesinden Türkiye'yi sorumlu tutup suçlaması, önümüzdeki dönemde TC'nin Yunanistan'la çelişkilerinin daha da derinleşeceğine işaret etmektedir. TC'nin azınlık Türkler sorununu bu ülkenin içişlerine karışmanın bir aracı haline getirmesi, Bulgaristan'ın rahatsızlığına neden olmaktadır. Bağımsızlık ilan eden Ermenistan Cumhuriyeti'nin Azerbaycan'la çelişkileri ve TC'nin Azerbaycan'a yaklaşımı, Ermenistan Cumhuriyeti'nin tarihsel nedenlerin yanısıra güncel gerekçelerle Türkiye'ye ciddi kuşkularla yaklaşmasına yolaçmaktadır. Önümüzdeki dönemde TC'nin Suriye ve Irak'la başının belada olacağı bizzat faşist rejimin Genelkurmay Başkanı tarafından ifade edilmektedir. İster Saddam Hüseyin işbaşında kalsın ister yerini yeni bir yönetici kliğe bıraksın, TC ile Irak arasındaki ilişkilerin kısa bir süre içinde düzelmesi ve eski düzeyine ulaşması olanaksızdır. İsrail siyonizmi bile Türk özel savaş rejimini desteklemenin kendisine fazla bir yarar sağlayamayacağına inanmaktadır. Dünyadaki destekçileri bu ölçüde azalan ve Ortadoğu ülkeleri ve halklarından bu denli tecrit edilmiş olan böyle bir rejimin fazla uzun ömürlü olamayacağı ortadadır.

12 Eylül askeri-faşist rejimi onbirinci yılını doldururken, son dört yıldan beri Kürdistan'da yoğun bir tarzda sürdürülen özel savaşın resmi düzeydeki en üst sorumlusu olan sömürge valisi Hayri Kozakçıoğlu bir basın toplantısı düzenledi ve kendi görev süresi içinde sürdürülen savaşın genel bir dökümünü yaptı. Kozakçıoğlu'nun açıklamaları özel savaşın başarısızlığı ve yenilgisinin itiraf edilmesi niteliğini taşıyordu ve bu başarısızlık nedeniyle görevinden alınmış bulunuyordu. Özel savaşın terör taktiğinin boşa çıkarıldığı bir dönemde, Türk özel savaş yönetimi erken seçim taktiğiyle ortaya çıktı. Özel Harp Dairesi eski başkanlarından Sabri Yirmibeşoğlu, Modern Mücadele Yöntemi Özel Harp Uygulaması adlı kitabında, "Ayaklanmaya dönüşen gayri nizami harp harekatını davet eden en önemli zafiyet, hükümetlerin iktidar etkinliğini kaybetmesinde düğümlenmektedir. Askeri bir harekâtın başarılı olabilmesi için politik ortamın sıkıntılı olduğu bir devrede, gergin tansiyonu yumuşatmak üzere, yeni bir hükümet kurulması ihtiyacına işaret edilmektedir" diye yazmaktadır. (İkibine Doğru, 15 Eylül 1991) Türkiye'deki durum tam da böyledir. Eski başbakan Yıldırım Akbulut'un dahi darbe olarak değerlendirdiği Mesut Yılmaz'ın başbakanlığa getirilmesiyle iyice tırmandırılan özel savaş terörünün boşa çıkarılması, Mesut Yılmaz hükümetinin kamuoyunda kendi partisinin yeterli desteğini bile arkasına alamamış bir görünümle ortaya çıkması ve Kürdistan zemininde yükselen gerilla saldırılarına karşı koyma ve dışardan rejime yöneltilen eleştirileri göğüsleme yeteneğinden uzak kalması, özel savaş yönetiminin erken seçim dayatmasında bulunmasına yolaçtı.

1984 yılından beri iktidarda bulunan ANAP hükümeti, özel savaş yönetiminin toplumun siyasal yaşamına egemen olmasının önemli bir aracı oldu. Çeşitli eğilimleri biraraya getiren Turgut Özal'ın liderliğindeki ANAP yönetimi, liberal olduğu demagojisiyle askeri-faşist rejimi maskelemeye ve yamalar vurarak kemalist rejimi ayakta tutmaya çalıştı. ANAP yönetimi altında çok sınırlı bir azınlık en hırsızca kaptıkaçtı yöntemleriyle vurgunlar yaparak palazlanırken, toplumun ezici çoğunluğu açlık sınırında seyreden korkunç bir yoksulluğa mahkum edildi. Bu yönetim toplumu tamamıyla baştan çıkaran, her türlü insani ve ahlaki değeri görülmemiş bir biçimde aşınmaya uğratan, bireyi alabildiğine biçimsizleştirerek siyasal yaşama karşı ilgisiz hale getiren ve düşkünleştiren bir rol oynadı. Aynı yönetim altında hemen hemen toplumun her kesiminde korkunç bir çürüme ve yozlaşma gelişti. Ancak bu yönetime karşı ciddi ve tutarlı bir direniş ve muhalefet geliştirilemedi. Övgüsü çokça yapılan işçi hareketi ekonomik istemlerin sınırları dışına çıkamadı ve Kürdistan'daki direniş savaşıyla birleşecek radikal bir işçi hareketinin doğmasını istemeyen ANAP yönetiminin verdiği sınırlı bazı ödünlerle etkisizleştirildi. ANAP ile aynı ideolojik ve politik yapılanmanın ürünü olarak ortaya çıkan, bu yapının tükeniş sürecinin ifadesi olan ve askeri-faşist rejimin icazetiyle kurulan öteki burjuva partileri, topluma değişik bir seçenek sunamadıkları için ANAP yönetimine alternatif olamadılar. Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit gibi eski siyasal partilerin liderleriyle İnönü geleneğinin sürdürücüsü olan Erdal İnönü, görünürde ANAP'a en sert eleştiriler yönelttikleri, ANAP yönetimi altında 12 Eylül rejiminin devam ettiğini söyledikleri ve bu yönetimle çelişkilerini Özal'ın cumhurbaşkanlığını meşru kabul etmeme sınırına vardırdıkları halde, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak sözkonusu olunca, anında "ulusal mutabakat" oluşturmaktan çekinmediler. Dolayısıyla Türkiye'de burjuva muhalefet hiç bir zaman gerçek bir muhalefet haline gelemedi ve kendi rolünü oynayamadı. Özü tükeniş sürecini yaşayan kemalist rejimi yaşatmak olan ve bu noktada iktidarla tam bir birlik içinde hareket eden bir "muhalefet"in muhalefet yapması zaten beklenemezdi.

12 Eylül askeri-faşist rejiminin erken seçim taktiğiyle biçimde yenilenmiş bir hükümet oluşturarak özel savaşı sürdürmeye çalıştığı bir dönemde, devrimci ve reformist kanatlarıyla birlikte Türkiye sol hareketinin durumu da parlamento içindeki sözde burjuva muhalefetin durumundan pek farklı görünmemektedir. Sol hareket bir bütün olarak muhalefet yapabilecek bir konumun uzağında bulunmakta ve 12 Eylül askeri-faşist rejimine karşı toplumun karşısına belirgin bir seçenekle çıkamamaktadır. 12 Eylül darbesi öncesindeki durumundan daha yoğun bir biçimde bölünmüş ve parçalanmış olan ve birlikten kaçınan çeşitli sol gruplar seçimler karşısında net bir tavır ortaya koyamamaktadır. Kuşkusuz solun faşist rejim karşısında bir türlü alternatif bir güç düzeyine yükselmemesi, rejimin karakterini değerlendirme tarzıyla doğrudan bağlantılıdır. Demirel'i demokrasinin öncüsü sayan, ANAP'ı liberal bir parti olarak değerlendiren ve kendisine en yakın parti sayan sözümona sol güçlerin TKP'nin kişiliğinde nasıl çirkin bir duruma düştükleri ve faşist rejimin içinde eridikleri ortadadır. Tasfiyeci solun bu çirkinliğine karşılık, tasfiyeci olmayan sol da kendisini hatalardan arındırıp yenileyememekte ve örgütlenmekten adeta kaçmaktadır.

Türkiye sol hareketi, askeri-faşist rejime karşı örgütlü bir muhalefet cephesinin oluşturulmasında erken seçimi bir araç olarak değerlendirebilir ve "legal ve yarı-legal Türk demokrat ve sosyalist güçleri"ni bir blok halinde birleştirerek tavır koyabilirdi. PKK, cephe ve ittifaklar konusunda açıkladığı programının yanısıra, özelde seçimler karşısındaki tutuma ilişkin olarak da net bir yaklaşım geliştirdi. Bu konuda somut önerilerde bulundu. PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, çok önceden seçimler karşısında bir seçim ya da demokrasi bloku kurulabileceği önerisinde bulundu ve *"SHP yerine, DYP yerine, ANAP yerine, Türkiye'de emek sarfetmiş, demokrasi için savaşmış güçlerin -reformisti de olur, devrimcisi de olur, legali de olur, illegali de olur- hepsiyle, bu son yasal düzenlemeleri de göz önüne getirerek bir demokrasi veya seçim bloku içinde yer almalarının önemli olduğunu, yer alırlarsa demokrasinin güç kazanacağını söyleyebilirim ve biz de üzerimize düşeni yaparız"* diye belirtti. (Serxwebûn, Sayı 116, Ağustos 1991). Ancak bu öneriler zamanında ve gereken karşılığı bulamadı. Böylesi bir demokrasi ya da seçim bloku geliştirilebilse, bir seçim platformunda sağlıklı bir düzenleme yapılabilse ve bundan sonuç alınmış olsaydı, milyonlara ulaşan PKK'nin kitle tabanının desteğini arkasında bulacak ve önemli bir muhalefet odağı olarak askeri-faşist rejimin karşısına dikilebilecekti. Bütün olasılıklar göz önünde bulundurularak, düşmanın yönelimleri boşa çıkarılabilseydi, devrime hizmet edecek bir sonuç elde edilebilecekti. PKK tabanının gücünün farkında olan özel savaş yönetimi, PKK'nin denetlediği geniş kitlelerin oylarıyla yönelebileceği partilerin seçime katılmalarına razı olmadı ve bu nedenle PKK tabanının oylarının akacağına inandığı HEP'in seçime katılmasına izin vermedi. ANAP yönetiminin seçim tarihini 20 Ekim'e almasında, HEP'i erken seçimden dışlama amacının önemli bir rolü vardı.

Seçim sonuçlarının devrimci mücadele üzerindeki etkileri neler olabilir? Bir olasılık olarak, askeri-faşist rejim bir ANAP yönetimi altında varlığını sürdürmek isteyebilir. Mesut Yılmaz'ı başbakanlığa getirerek Batı Avrupa emperyalizmiyle de iyi ilişkiler kurmaya çalıştığı imajını yaratan Türk faşist rejimi, hem ABD'ye ve hem de Batı Avrupa devletlerine şirin görünmek için, ANAP yönetiminin işbaşında kalmasını tercih edebilir. Buna karşılık ANAP kamuoyu nezdinde alabildiğine teşhir olduğu ve tutulacak bir yanı kalmadığı için, kendisini maskeleme mekanizması olarak bir DYP veya SHP iktidarında da karar kılabilir. Ya da bir ANAP-DYP koalisyonu söz konusu olabilir Ancak bütün bu olasılıklar karşısında halklarımız açısından değişen ciddi bir şey olmayacaktır. İktidarını sürdürebilmek için dünyanın hiç bir yerinde uygulanmayan bir sistemle seçimlere giden ANAP, bu sistemin olanaklarını iyi değerlendirir ve parlamentoda yeniden çoğunluk sağlarsa, özel savaşı daha da yoğunlaştırılmış bir tarzda sürdürecek, Kürt işbirlikçiliğini çeşitli komplo ve provokasyonlara daha çok bulaştırarak kirli savaş yöntemleriyle ulusal kurtuluş hareketini zayıf düşürmeye çalışacak, faşist terörü tırmandırarak özel savaşı Türkiye'ye de yayacak ve halklarımızı daha zor durumlarla karşı karşıya getirecektir. Bu, devrimci savaşın da tırmandırılması ve kitlelerin askeri-faşist rejim karşısında biricik alternatif haline gelen devrimci savaşa akmaları anlamına gelecektir.

ANAP'ın işbaşından uzaklaştırılması ve muhalefetin iktidara yükselmesi halinde ise, yeni yönetimle faşist Özal kliği arasındaki çelişki kendi çözümünü dayatacak; iki taraf arasındaki olası bir çatışma, sınırlı da olsa kitlelerde belli bir rahatlamaya yolaçacaktır. Yeni iktidarın bürokrasi içinde belli değişikliklere gitmesi ve devlet içinde kendi kadrolarını örgütlendirmeye çalışmasından doğan huzursuz ve beklentili ortam devrimci mücadelenin gelişmesine hizmet edecektir. Muhalefet partilerinin iktidara gelmeleri halinde olağanüstü hal durumuna son vereceklerini, özel savaşı durduracaklarını, sömürge valiliğini lağvedeceklerini ve "köy koruculuğu"nu dağıtacaklarını vaad etmeleri gerçekçi değildir. Türk ordusuna tamamen egemen olmuş özel savaş yönetimi yıkılmadıkça, temel özel savaş kurumları olan Özel Harp Dairesi ve MİT dağıtılıp faaliyetleri yasaklanmadıkça, bütün bu vaadlerin gerçekleştirilmesi olanaksızdır. Ancak yeni iktidar karşısında yine PKK önderliğinde gelişen bir gerilla savaşı ve PKK'nin yön verdiği siyasal kitle direnişi olacaktır. Yeni iktidar kendisini bu direniş cephesinin artan baskısı altında hissedecek; amacı ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye etmek ve kitle muhalefetinin devrime akışını önlemek olsa bile, kitlelere bazı haklar tanıyacak ve emekçi yığınlar üzerindeki baskıyı biraz daha hafifletecek; legal çalışma olanakları biraz daha artacaktır. Böyle bir ortamda yükselen gerilla savaşıyla birleşen, giderek yoğunlaşan ve Kürdistan'ın yanısıra Türkiye'ye de yayılan kitlesel eylemlilik özel savaş yönetiminin çıkmazını epeyce derinleştirecek ve burjuva egemenlik sistemini bir siyasal çözüm doğrultusunda zorlayacaktır. Bu her iki durumda da sonucu belirleyen Kürdistan'da gelişen silahlı mücadele ve bu mücadelenin etkileri altında giderek gelişip yaygınlaşacak serîhildanlar ve siyasal kitle eylemliliği olacaktır.

PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı

Konferansımız, parti çizgisinde birlik ve her türlü ihanete karşı zindanın intikam yemini oldu!

23-28 Ağustos 1991 tarihleri arasında PKK Zindan Direniş Konferansı yapıldı. Tarihte ilk kez PKK tarafından gerçekleştirilme gibi bir özelliği olan Zindan Direniş Konferansı, dünyamızda ulusal ve toplumsal devrimler içinde düşmana esir düşen tüm tutsakların intikam ve zafer andını kendisinde topladı.

PKK Zindan Direniş Konferansı, gerçekleştiği dönem, zemin ve bileşimi açısından tarihsel bir karaktere sahiptir. Konferans, Türkiye ve Kürdistan'ın çeşitli illerine dağılmış PKK'li tutsakların bulunduğu her cezaevinden katılımın sağlandığı bir bileşimle toplandı. Toplam kırkbeş (45) delege tam bir ay süren yoğun hazırlık çalışmaları ardından beş gün süren Konferansla, uzun zindan yıllarını, yaşanan zorlu süreçleri açığa çıkarmaya dönük tartışmalar yaptı. Zindan gerçekliğini kavramak, onu parti ve ulusal kurtuluş tarihindeki yerine oturtmak, zindan pratiğini bütün yönleriyle irdelemek, sorunlarını tespit etmek ve tüm bunlara bir çözüm sunabilmek için gerçekleştirilen Konferans, savaş alanında toplandı ve zindan direniş pratiğinden çıkarılan dersleri partinin savaş pratiğinin dersleriyle birleştirdi.

Zindan direnişi mücadelemizin önemli bir sahasını oluşturmaktadır. 12 Eylül 1980 temel alınırsa, on yılı aşkın süredir yaşanan zindan pratiğinin sahibiyiz. Bu zeminde şehitler verdik; aylarca süren açlık grevleri ve ölüm oruçları yaptık, ölmesini bilerek ölüme meydan okuduk. "Direnmek Yaşamaktır" şiarını yükselttiğimiz bu zeminde en vahşi işkencelere karşı insanlık ve halk onurumuzun başeğmez savunusunu yaptık. Ama zindanlar, partimize ve halkımıza karşı en alçakça ihanetin dayatıldığı, insanın en çok düşürüldüğü bir zemin de oldu. Bu gerçeğin bir yanını **Mazlum, Kemal, Hayri** ve **Ferhat**'lar, diğer yanını Şahin-Yıldırım ve en son olarak da Şener'ler temsil etti. Birinciler partinin gerçeği idi; ikinci grup ise düşmanın ve dayattığı ihanetin gerçeğidir.

Kürdistan, sömürgecilik altında kendisi zindan yaşamına mahkum edilmiş bir ülkedir. PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşımız bu zindanı yaşama karşı gelişti. Dilin, gözün, beynin ve yüreğin zincire vuruluşuna, köle ve işkenceli yaşama karşı büyük özgürlük savaşı olarak doğdu. Bu savaşımın en keskin yaşandığı alan ise zindanlar oldu. PKK'nin zindan direnişi, zindan içindeki zindanda yükselttiği direniştir. Amansız, acımasız ve bir o kadar da görkemli yaşanması da ondandır. Çünkü bu tür zeminlerde ya kokuşan bir düşkünlük ya da en görkemli direnişle insanlığın temsiline ulaşılır. Daha doğrusu bunlar içiçe örülür. Bu noktada sonuna kadar savaşım vardır. 21 Mart 1982, 17 Mayıs 1982 ve 14 Temmuz 1982 bu savaşımda görkemli direnişle partimizin şahsında zulme ve işkenceye karşı insanlığın zafer kazandığı doruklardır. Ama savaşım burada bitmemiştir. Düşmanın içten içe ördüğü ihanetle, partimizin adım adım ördüğü zafer, içerde ve dışarda sürekli bir savaşım içinde olmuştur. Bu savaş, kesin zaferin ilan edildiği, düşmanın topraklarımızdan kovulduğu bağımsızlık gününe kadar ve hatta ondan sonra da devam edecektir. Çünkü bizim savaşımımız, salt Türk sömürgeciliğine karşı değil, uluslararası emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı gelişen bir savaştır. Mücadele tarihimizde partimize dayatılan provokasyon ve tasfiyeciliklerin gerisinde uluslararası emperyalizm bağlantısının varlığı bugün bile hiç kimse için bir sır değildir.

Bağımsızlık mücadelemiz bugün önemli bir aşamaya gelmiştir. Gelinen aşama tarihi bir dönüm noktasıdır. 1990 Newroz'unda patlak veren serîhildan, 1990 sonunda gerçekleşen PKK 4. Ulusal Kongresi ve 1991 Newroz'unda halkın buna verdiği görkemli cevap, artık Kürdistan'ın kaderinin kesinkes değiştiğini ortaya koymuştur. Parti, gerilla ve halk direnişimiz düşmanı her zeminde dövmekte, sıkıştırmakta ve her an bozguna uğratmaktadır. PKK 4. Ulusal Kongresi'nin bir kararı olan Botan-Behdînan savaş hükümetinin kuruluşuna doğru yürürken, düşmanlarımızın son bir çırpınışla her cepheden saldırıya geçmeleri şaşırtıcı değildir. Süreç artık, bu nokta üzerindeki savaşıma tanıklık ediyor. 1982'lerde zindan direnişiyle yırtılan 12 Eylül karanlığı, 15 Ağustos'ta şafağın söküşüyle devrimin aydınlığına boğulmuştu. 15 Ağustos'un 7. zafer yıldönümünü kutlarken, sömürgeci hükümranlığın parça parça döküldüğünü ve halk iktidarının her zeminde dereceli gelişimini yaşıyoruz.

Mücadelemiz karşısında yenilen Türk sömürgeciliği, artık kendi gücüne güvensiz ve umutsuzdur. Bütün umudunu başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin Kürdistan üzerindeki denetimine ve PKK'ye karşı geliştirilen karşı-devrimci tasfiye çabalarına bağlamıştır. 1988 Avukat provokasyonu bunun bir örneği idi. Şener provokasyonu ise bunun en son örneği olarak karşımıza çıkıyor. Bu noktada zindan bağlantısı üzerinde durmak önem taşımaktadır. Bu husus, Zindan Direniş Konferansımızın da zaten bir gündem maddesini oluşturmaktadır.

Türk sömürgeciliği 1980'li yılların başında ihanet ve imhayı dayatmıştı. Şahin-Yıldırım ihaneti ve **Mazlum**'ların ölümsüz direnişi bu dayatmaya verilen iki karşılık olmuştu. Bugün artık mücadelemizin yok edilemeyeceği herkes tarafından görülmektedir. Bu nokta çoktan aşılmıştır. Ama emperyalizm ve sömürgecilik, Kürdistan'ı yitirmemenin çabasından vazgeçmiş olmadıkları gibi, bu tehlikeye yönelik hazırlıkları da uzun süredir yapmaktadırlar. 1984 yılı, düşmanın bu konuda ileriye yönelik hazırlıklara ihtiyacı yakıcı biçimde hissettiği ve daha o günden girişimlere başladığı yıldır. Mücadeleyi çıplak askeri zor ve işkence yöntemleriyle yokedemeyeceğini anlayan düşman cephesi, o noktada daha sinsi yönelimlere girmiş, nasıl ki 1980'li yılların başında zindanı ihanet ve tükenişin kaynağı haline getirmek istemişse, 1980'li yılların sonunda ise zindanı reformizm ve teslimiyetin kaynağı haline getirmeye çalışmış ve '90'larda bunu partiye dayatmıştır. Bunun kadrolarını önceden hazırlamış, zindana dayattığı yaşam biçimi içinde rehabilitasyondan geçirilen tutsak kitlesini ise bunun dayanağı haline getirmeyi hesaplamıştır. Gerilla savaşının serîhildanlarla kucaklaştığı bir süreçte, zindanları sözde boşaltmaya yönelik birtakım yasaları çıkarması bu bakımdan anlamlıdır. Şener tasfiyeciliği de yine aynı dönemde ve aynı programın parçası olarak ortaya çıkmıştır.

İlk çıkışını 4. Kongre'de yapan Şener haini, "silahlı mücadele artık ikinci plana düştü" derken, Türk sömürgecileri de Özal'ın ağzından PKK'yi legal mücadeleye davet etmekteydiler. Şener haini kendini ele verdiğini anladığı noktada KDP ve müttefik güçlere (emperyalist kuvvetlere) sığınırken, Türk sömürgecileri de KDP lider ve temsilcilerini Ankara'da ağırlamakta ve emperyalist kuvvetleri Kürdistan'a yerleştirmenin yoğun çabasını vermekteydiler. İşte, bu süreçte zindanlardan da çıkarılan tecil yasasıyla birçok tutsak salıverildi. Orta yerde herkesin görebileceği alçakça bir hesap, vahşi bir katliam planı, sinsi bir bekleyiş vardı. Kürdistan dağları bombalanırken, bir tek ARGK gerillasının, bir tek PKK militanının sağ ya da ölü ele geçirilmesi için bütün Türk ordusu, özel tim, polis ve korucu çeteler teyakkuz halindeyken, zindan kapılarının aralanmasının bazı hesaplara dayandığı kimse için bir sır olamazdı. 1988'de Avukat provokasyonunda dile getirilen "PKK'ye evet, APO'ya hayır" sloganı, bu kez Şener haininin dilinden söylettiriliyor, "zindan direniş önderliği" adı altında Parti Önderliğimize sözde alternatif yeni bir "önderlik" peydahlandırılmak isteniyordu. Yani bu kez, partiye karşı provokasyon ve tasfiyecilik, yıllarca vahşetin en katmerlisine direnmiş, Parti Önderliği'ni ve partiyi temsil etmenin örnek mücadelesini vermiş zindan direnişçilerine dayandırılmak isteniyordu. Yani, zindan direnişçileri kendi özlerine, kendi savaşlarına, kendi kanlarına, kendi acılarına karşı düşürülmek isteniyordu.

PKK Zindan Direniş Konferansı işte bu koşullarda gerçekleşti. Bir yandan Botan-Behdînan alanında iktidar olmaya yürüyen gerilla ve serîhildanlar içindeki halk, öte yandan bütün bunlara ve kendi özüne karşı düşürülmek istenen zindan gerçekliği vardı. PKK Zindan Direniş Konferansı, öncelikle düşmanın bu alçakça hesabını kökünden bozdu. Serbest bırakılan PKK'li tutsakların büyük çoğunluğu partiye koşarak ve gerçekleştirdikleri konferansla Parti Önderliği'ne ve partiye bağlılıklarını en anlamlı şekilde ilan ederek, dağ, halk ve zindan direnişinin etle-tırnak gibi birbirine bağlı olduğunu bir kez daha ortaya koydular. Zindan Direniş Konferansımız, öncelikle bu bütünlüğün ilanı oldu. "Zindan direniş önderliği" adı altında zindana nasıl bir ihanetin dayatıldığını, 14 Temmuz ruhunda ifadesini bulan şehitlerin ve Parti Önderliği'nin birbirinde yoğunlaşmış ölümsüz öncülüğü dışında, peydahlandırılmak istenen sahte öncülüklerin en büyük alçaklık, en alçakça ihanetin dayatılışı ve buna kulak verişin ise şehitler karşısında en büyük suç olduğunu bir kez daha vurguladı. PKK Zindan Direniş Konferansı, zindanın ve zindandan çıkan yoldaşların Parti Önderliği'ne, şehitlere ve partinin 4. Kongre çizgisine bağlılıklarının andı oldu.

Ama, Zindan Konferansı böyle bir bağlılık ilanı için de gerçekleşmedi. Gerçek bağlılığın, zindanda geçirilen on yıllardır dışarıyla ve örgütle kopuk ilişkilerin ortaya çıkardığı yaşamdaki ve düşüncedeki gerilikleri, oluşan mesafeyi gidermekte yattığı bilinciyle parti çizgisi, örgütsel ilkeleri ve yaşam tarzına ulaşma mücadelesi oldu. Her yoldaş bu savaşıma gönüllü katılım sağlayarak, kendi kendisini yargıladı, gerilikleriyle savaştı ve gelişen parti hareketini kavramaya çalıştı. Konferansın, esas gerçekleştirmek istediği de zaten böylesine bir bütünlüğü sağlamaktı.

Zindan Direniş Konferansı, nereden dayatılırsa dayatılsın her türlü ihanete karşı zindan direnişçiliğinin kesin tavrının temsili oldu. Diyarbakır zindanında ihanetin temsilcisi olan Şahin Dönmez'in yıllar sonra da olsa uğradığı akıbetin, bütün hainler için kaçınılmaz son olduğunu ilan etti. Bu, 14 Temmuz direnişçiliğine bağlılığın bir gereği, o ruhun bir emri olarak kabul gördü.

Zindan Direniş Konferansı, Parti Önderliği'ne yönelik her türlü saldırıyı halkımızın varlığına ve özgür geleceğine yöneltilmiş alçakça bir saldırı olarak değerlendirdi ve nereden gelirse gelsin her türlü saldırının karşısında militanca duruşun sahibi olma kararına vardı.

Zindan Direniş Konferansı, 1984'ten bu yana zindan eylemliliğinde yaşanan taktik sapmaya dikkat çekerek, direniş doğrultusunun, halk savaşı doğrultumuza göre belirlenmesi gereğini, düşmanın zindandaki yoldaşları fiziken ve manen yıpratma taktiğinin de ancak böyle boşa çıkarılacağını belirledi.

Zindan Direniş Konferansı, zindandaki yoldaşların başta ideolojik-politik ve örgütsel ihtiyaçlarına ve aynı zamanda diğer sorunlarına yönelik çözümler geliştirdi. Tutsak yakınlarıyla daha örgütlü birlik ve onların sorunlarına daha yakın ilgi kararını verdi.

Zindan Direniş Konferansı, parti hattında yürümenin zaman ve mekanında ayrım konulamayacağını, partiye, önderliğe ve şehitlere bağlılığın bu noktada somutlaştığını belirleyerek, halen zindanda bulunan ve dışarıya çıkıp da henüz partiye ulaşmamış olan tüm partililere bir çağrı oldu.

Konferansımız, sadece zindanla ilgili gelişme ve sorunları değil, mücadelenin genelini ilgilendiren sorunları da tartıştı ve çözümüne katkıda bulunmaya çalıştı. Yıllarca zindanda yatan yoldaşların en büyük özlemi olan savaş sorunlarının çözümüne katkıda bulunma, bir ilk adım biçiminde de olsa böylece gerçekleşmiş oldu.

PKK Zindan Direniş Konferansı olarak özenle vurguluyoruz ki, toplantımız zindanın intikam kararlılığıdır. Yaşadığımız işkencelerin, acıların, bir bütün olarak sömürgeci vahşetin hesabını sorma, her türlü ihaneti cezalandırma, biriken kin, öfke ve nefreti coşkulu ve ama soğukkanlı bir mücadeleyle örgüt ve eylem gücüne dönüştürme ve partinin zafer çizgisinde ilerleme andıdır.

Konferansımızın başarıyla tamamlanmasında yol gösterici ve eleştirileriyle büyük güç ve destek sunan Parti Önderliğimize ve bizi bugünlere getiren şehitlerimize minnettarız. Zindanı namlusuyla kuşatan ARGK gerillalarına minnettarız. Zindanı serîhildanlarla kuşatan halkımıza minnettarız.

– Yaşasın 14 Temmuz Direniş Ruhu!
– Yaşasın Parti Önderliğimiz!
– Kahrolsun her türlü ihanet ve teslimiyet!
– Kahrolsun sömürgecilik ve emperyalizm!

28 Ağustos 1991
PKK-Zindan Direniş Konferansı

PKK Zindan Direniş Konferansı 14 Temmuz ruhuna bağlılığın güçlü ifadesi ve zindan direnişinde yeni bir doruktur!

Her devrim hareketinin bir de zindan cephesi vardır. Sömürüye, haksızlığa, zulme ve barbarlığa karşı çıkanlar üzerinde, zindanlar, darağaçları ve işkenceler bir kılıç gibi sallanır durur. Vahşet düzeyine varan barbarca uygulamaları, katledilen, sakat bırakılan, işkence tezgahlarından geçirilen, geçirilmeye devam edilen onlarca, yüzlerce, binlerce Kürdistanlının konulduğu Türk sömürgeci zindanları insanlık tarihinin kara bir lekesi olarak ayrı bir yere sahiptir. Ama bunun karşısında PKK'li savaş tutsaklarının yükselttiği görkemli zindan direnişçiliğinin de tarihi bir anlam ve önemi vardır. Vahşetin, barbarlığın, dayatılan teslimiyet ve ihanetin iğrenç karanlığına karşı **Mazlum, Hayri, Kemal** ve **Ferhat**'larda doruğuna ulaşan 14 Temmuz ruhunda dile gelen PKK zindan direnişçiliği özgürlük mücadelesinin önemli bir parçası olmayı başarmıştır.

Bugün de dağdan ovaya, şehirlerden köylere kadar yayılan isyan dalgaları karşısında zindanlar yineaynı şekilde baskı ve şiddet unsuru olarak TC'nin başvurduğu önemli bir silahtır. Her gün binlerce insanın girip çıktığı, adeta zorunlu bir uğrak yeri haline gelen zindanlar ulusal kurtuluş savaşının pratik mücadele alanlarından biri durumundadır. Yalnız burada savaş tank, top ve tüfeklerle değil, sömürgeci zora karşı çıplak bedenlerle ve yürekle yapılır. Devrime olan inancın her gün sınandığı, fiziki, psikolojik, moral saldırılara karşı mücadelenin kesintisiz sürdürüldüğü alanlar durumundadır.

23-28 Ağustos tarihleri arasında toplanan PKK Zindan Direniş Konferansı, işte böylesine tarihi ve güncel bir anlam, önem ve karaktere sahip olan zindan süreci temelinde toplandı.

Dünyada ilk kez gerçekleştirilme gibi bir özelliği de olan PKK Zindan Direniş Konferansı, yürüttüğü tartışmalar, ortaya çıkardığı sonuçlar ve aldığı kararlarıyla tarihi bir öneme sahiptir.

Konferans neden toplandı?

Zindanların devrim mücadelesinde ayrı yerleri ve özellikleri vardır. Herşeyden önce dışarıdaki mücadeleden ve toplumdan tecrit bir konumu yaşarlar. Ama öte yandan pratik bir mücadele sahasıdır. Ve her mücadele alanı için geçerli olduğu gibi zindan sürecinin de değerlendirilmesi, gözden geçirilmesi gereklidir. Geçmişte bunu mümkün kılacak koşullar yoktu. Türkiye ve Kürdistan'da özel olarak inşa edilen onlarca cezaevine dağıtılan ve birbirinden bile tecrit bir durumda yaşanan tutsaklık koşullarında böylesi bir çalışma mümkün değildi. Fakat 12 Eylül faşizminden bu yana ilk defa ulusal kurtuluş savaşımızın dayatmalarının bir sonucu olarak zindanlarda bazı toplu tahliyeler meydana geldi. Hemen her cezaevinden çıkarak parti saflarına ulaşan bu yoldaşlarla yaşanan on yılların genel bir değerlendirilmesini yapmak olanaklı hale geldi.

Konferans, zindan gerçekliğini kavramak, onu parti ve ulusal kurtuluş tarihindeki yerine oturtmak, yaşadığı zorlu süreçleri açığa çıkarmak, sorunlarını tespit etmek ve tüm bunlara bir çözüm sunabilmek için gerçekleştirildi.

Ama Zindan Direniş Konferansını daha iyi kavrayabilmek için önce, onun gerçekleşme koşullarına ve gerçekleştiği siyasal ortama biraz bakmak gerekiyor.

Neden bunca tutsak böyle birden serbest bırakıldı? Elbetteki TC'nin insafa geldiğini ya da iddia ettiği gibi "demokrasi"ye geçişinin bir gereği olarak, tutsakları serbest bıraktığını düşünmek mümkün değildir. TC'nin karakteri bellidir ve şimdi o tarihi vahşet ve barbarlık karakterinin en yoğunlaşmış ifadesini yaşamaktadır. Kürdistan halkının yok edilmesi temel hedefinden bir an bile sapmamıştır. Öyleyse bu tavır nedendir?

Bilindiği gibi bir süre önce, şu anda tümden vazgeçilen, "yumuşama" adı altında bazı politikalar geliştirildi. Kürtçe konuşma yasağı kaldırıldı, HEP vb. legal bazı partiler kurulmasına izin verildi. Ama öte yandan da "Anti-terör Yasası" olarak bilinen bir yasayla faşist zor ve baskılar daha da pekiştirildi. En ilginci bu yasayla birlikte ceza yasasının 141, 142 ve 163. maddeleri kaldırılıyor, böylece TBKP türü teslim alınmış partilere izin verilirken, legal çalışma için çeşitli sinyaller yakılıyordu.

Bu politika değişikliğinin altında PKK ve onun öncülüğünde yürütülen ulusal kurtuluş savaşımız yatmaktadır. Gerillanın her geçen gün artan etkili darbeleri ve ordulaşan halkımızın ERNK çatısı altında serîhildanlara ulaşması ve tüm zor, baskı, vahşet ve katliam uygulamalarına karşın bunu durduramaması gerçeği karşısında Türk sömürgeciliği dehşete kapılmıştır. Bu nedenle yöntem değiştirerek, bir yandan PKK dışında tüm icazetli "sol"a meydan açıp PKK karşısında daha geniş bir savaş cephesini yaratmaya çalışıyor, öte yandan "ılımlı PKK" sloganına sarılıp mücadeleye tasfiyecilik ve reformizmi dayatıyordu. Legal alanlara çekerek, silahtan arındırılmış, büyük oranda reformistleştirilmiş bir PKK yaratarak, zorla kıramadığı direnişi bu kez daha sinsi yöntemlerle tasfiye etmek istiyordu. Bunun için tasfiyeci-teslimiyetçi Türk "sol"undan reformist-işbirlikçi Kürt küçük-burjuva örgütlere kadar geniş bir yelpazeyi yedeklemeye çalışıyordu.

Uluslararası gelişmeler de buna uygundu. Reel sosyalizmin yıkılma sürecine girmesi, emperyalizmin sahte "insan hakları", "özgürlük", "demokrasi" vb. kavramlara sarılması sonucu "yumuşama" adı verilen bir süreç yaşanıyordu. Tam da bu dönemde patlak veren Körfez krizi ve Irak'ın parçalanmasının gündeme girişiyle birlikte TC'nin Güney Kürdistan üzerindeki emelleri de su yüzüne çıktı. TC, hem Avrupa'ya dost görünmek, hem de işbirlikçi KDP-KYB örgütleri kanalıyla Güney Kürdistan'a uzanabilmek ve böylece PKK'yi içerden ve dışardan tam bir kuşatma altına alarak yoketme planını tamamlamak istiyordu.

Özel savaş kurmayları bu planı hayata geçirmenin sinsi planları içindeydiler. İşte Şener tasfiyeciliği tam da bu dönemde ortaya çıktı. Gerilladan arındırılmış PKK sloganını atıyordu. Hedef, halkımızın biricik özgürlük silahını elinden almak, mücadeleyi öncüsüz bırakmak ve kuşatma altına alarak mücadeleyi bitirmekti. Özal'ın "Kürt dostu" politikası ile Şener tasfiyeciliği aynı çatı altında birleşiyorlardı. Şener tasfiyeciliği aynı planın PKK içine sızdırılmış, dayatılmış biçimiydi. Ama bunu başarabilmeleri için tek yol, Ulusal Önderimizin yokedilmesiydi. Bu amaçla komplo girişimlerine kadar gidildi. Bir yandan TKP bağlantısına, diğer yandan KDP işbirliğine dek uzanan bu ajan-provokatif hareketin arkasında TC ve emperyalizmin yönlendirmesi vardır. Şener tasfiyeciliği partimize dayatılan en sinsi, en kurnaz ve en tehlikeli tasfiyecilik olarak beliriyor. Çünkü bu güçleri arkasına alırken, açıktan, karşıdan PKK'nin karşısına çıkmıyor. Kendini PKK'ye kabul ettirmek için zindan direnişçiliğini ve zindanı da alçakça planlarına alet etmeye çalışıyor, ona yaslanıyor ve böylece PKK'ye sızmaya çalışıyor.

Bu büyük bir hazırlık, uzun yıllar süren bir çalışmanın sonucu olarak ortaya çıktı. Şener tasfiyeciliği düşmanın hazırladığı zindan zemininde tohumlandı, semirdi, o zeminden güç aldı ve oradan partiye uzanmak istedi.

"Zindan tutsak edilmiş devrimciliktir!" TC'nin, askeri-siyasi tüm gücüyle yüklenerek yoketmek istediği PKK'yi zindanda rahat bırakması mümkün değildir. Ya idamları vb. işleterek imha edecek ya da rehabilitasyon yöntemleriyle onları kontrol altına almaya çalışacaktı. 15 Ağustos'la ivme kazanan ve gün geçtikçe yükselen gerilla mücadelesi nedeniyle idamları gerçekleştiremeyince, ikinci yönteme başvurmuştur. İşte Şener tasfiyeciliği, Şahin-Yıldırım provokasyonunun bir parçası ve devamı olarak zindanda büyük saptırma hareketinin, rehabilitasyon uygulamalarının mimarı ve temsilcisi olarak ortaya çıkıyor.

Zindan direnişçiliği gerçek doğrultusundan saptırılarak zindan merkezli ve hak alma adı verilen, partinin yürüttüğü savaşımdan, gerilladan, serîhildanlardan kopuk eylem hattına sokulmak isteniyor. Böylece döneme cevap vermeyen, her şeyin merkezine kendini koyan anlayış doğuyor. Giderek serbest bırakılan yaşam olanakları temelinde, o sınırlandırılmış alanda kendine özgü bir "zindan yaşam tarzı" beliriyor. Bürokratik, aşırı merkezci, alta karşı kuralcı, bastırmacı, ama kendine aşırı liberal bir örgütlenme şekilleniyor. Tüm bunlar temelinde ise düşmanın bu özel savaş yöntemlerine göre şekillenmiş bir kişilik ortaya çıkıyor. Zindanın kendi içine hapsedilmesini hedefleyen, mücadeleden, savaştan ve halkın gerçek sorunlarından uzak bu kişilik tipi, tasfiyeciliğin de temel zemin ve güç bulduğu kaynak oluyor.

M. Şener unsuru kendini "Zindan Önderliği" adı altında pazarlayarak, büyük planın parçası dahilinde partiyi ve onun önderliğini tasfiyeyi amaçlamıştır. Yaşamının her anı büyük yalanlarla dolu olan, üzerinde toplanan şüpheleri bile ustaca geçiştirmeyi başaran, kendisine karşı açıktan tavır koyanları çeşitli provokatif çabalarla tasfiye eden bu unsur, '88'de dışarı salınmış, ancak iki yıl hazırlandıktan sonra '90'da kendini 4. Ulusal Kongre'yi ele geçirme çabalarında açığa vurmuş ve kendisini de bu noktada ele vermiştir. Kendisini ele verdiğini anlayınca gerçek "dostları"nın yanına, yani KDP'ye, istihbarat örgütlerinin yanına gitmiştir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir nokta da, aynı yıl cezaevinden tahliyelerin yaşanması, yaratılan şişirilmiş sahte önderliklerin partiye dayatılmak istenmesidir. Sahte yaşam tarzının şekillendirdiği abartılı kişiliklerle zindandan bırakılan tutsaklar, o halleriyle bunu parti ortamına da taşıracaklardı. Başarabilseydi, bunlar Şener unsurunun temel dayanakları olacak ve başta Önderliğimiz olmak üzere şehitlerimizin ve kahramanca savaşan militanların binbir emek, gayret ve çabası ile, kısaca kan ve emekle yaratılmış partimiz ve onun ilkeleri, ahlakı, düşüncesi katledilecekti.

Tarihi Zindan Direniş Konferansı bu koşul ve ortamda toplandı. Binbir emek, çaba ve zahmetler sonrasında zindandan çıkan yoldaşlar, yıllar sonra partinin özgür kavga ortamına geliyorlardı. Her biri gelmek için uzun bir yol ve büyük tehlikeleri göze almışlardı. Sıcak duygularla doluydular. Yıllar süren bir esaretin ardından özlemini duydukları sıcak savaş ortamına, bunun en büyük silahı olan partiye kavuşmuşlardı. Sömürgeciliğin vahşi işkencelerine maruz kalmış, ona karşı ölümüne direnmiş ve yine mücadele azmiyle dopdolu olarak yoldaşlarının arasına katılmışlardı.

Daha hareketin ilk yıllarında kavgaya atılmış ve tutsak düşmüşlerdi. Yeniden kavuştukları parti, ilk tanıdıkları noktadan çok ilerdeydi. Parti büyümüş, güçlenmiş, halk ordusu muazzam bir güce ve saygıya ulaşmış, Kürdistan halkı kendi öz iktidar örgütü olan cephesini yaratarak ayaklanıyordu. Gelişmeler onların tüm umut, istek ve beklentilerine uygun, hatta ötesindeydi. Ancak, zindanda geçen yılların yarattığı bir mesafe, arada bir boşluk vardı. Niyette bütünüyle partiyle yaşanıldığı halde yaşamda kendisini dayatan aykırılıklar daha ilk günden kendisini ortaya koymaya başlamıştı. Niyetlerle gerçekler arasındaki bu çelişki çözülmeksizin, zindan direnişçiliğinin parti ile bütünleşmesi mümkün olmayacaktı. Ve üstelik bu, düşman karşısında büyük direniş sahiplerinin asla hak etmedikleri bir durum olacaktı. Ama yılların yarattığı mesafeyi kapatabilmek, ulaşılan örgütsel, siyasal ve askeri gelişme noktasında birleşebilmek de, yılların güçlü bir muhasebesini yapmayı, direndik denilen noktada bile diyalektiğin bir kanunu olan çelişkinin nasıl yaşandığını ve bu çelişkinin nasıl çözüleceğini ortaya koymayı gerektiriyordu. Konferans işte bu çelişkiyi çözdü, zindanın kahramanca direnişçiliğini partinin zafer çizgisine ulaştırdı.

PKK Zindan Direniş Konferansı, Parti Önderliğimizin yakın desteği altında gelişti. Yaşanan sürecin kavranması ve sonuca gidilmesinde önderliğin çabaları belirleyici oldu. Zindandan gelen yoldaşlar bu çabalarda büyük bir güven, güç ve onur buldular.

Tarihi Zindan Direniş Konferansı geçmişi genel bir değerlendirmeye tabi tuttu. Zindan tarihini parti tarihi içindeki yerine oturtarak gerçek yerinin kavranmasını sağladı ve 14 Temmuz ruhunda yeniden birleşerek aldığı kararlar ve ulaştığı sonuçlarıyla zindana dayanmak, ondan güç almak ve onu dönüşüme uğratmak isteyen başta Şener tasfiyeciliği olmak üzere, tasfiyecilik ve provokasyonu mahkum etti. Ulusal Önderliğin yenilmeyen, yanılmayan, yanıltmayan çizgisinde ayrılmaz bir biçimde birleştirdi.

Konferans, halkımızı ve onun mücadelesini yoketme planlarına, dayatılan reformizm-legalizm bataklığında boğulma çabalarına en iyi cevap oldu. Partimizin önderliğindeki Kürdistan halkına karşı alçakça hünerleri olan emperyalizme, sömürgeciliğe ve onun işbirlikçiliğine karşı partinin militan hattının savunulması, özgürlük silahı olan gerillaya sımsıkı sarılması, savaş azmimizin bilenmesi anlamına geliyor.

PKK Zindan Direniş Konferansı'nda kazanan militan devrimci ruh, sosyalizmin yaratıcı özü, partinin silahlı mücadele çizgisi, özgürlüğün üretildiği PKK yaşam tarzı; kaybeden ise sömürgeciliğin yoz yaşam tarzı ve halkımızın kaderi olarak çizilmeye çalışılan çürümüş, kokuşmuş, bin kere yenilmeye mahkum reformizm ve işbirlikçiliktir.

Zindan Direniş Konferansı, zindanlar açısından yeni bir dönemin başlangıcını ifade etmektedir. Her şeyden önce partiyle, onun savaş hattıyla bütünleşmenin çağrısıdır. Yeni dönemin görevleri üzerine yürürken bu çağrıya kulak vermek gerekiyor.

Zindana, zindandan dışarıya çıkan tutsaklara ve tüm halkımıza sesleniyoruz!

Ulusal Önderimiz APO'nun komutası altında, PKK önderliğinde yeni dönemin gerektirdiği görevlere sahip çıkalım. Partinin savaş çizgisi etrafında sımsıkı kenetlenelim. Partinin yaratıcı, çözümleyici, kazanmayı, büyümeyi temel alan yaşam biçimini, ahlak ilkelerini temel alalım. Zindanda özel savaş uygulamaları sonucu oluşturulan savaştan, savaş gerçekliğinden uzak "zindan yaşam tarzını" parampparça edelim. '84 sonrası yaşanan tasfiyeciliğin tüm kalıntılarını ortadan kaldıralım. Tasfiyeciliğin çeşitli biçim, yer ve zamanlarda direnişin dışına fırlattığı, haksızlığa uğrattığı tüm direnişçi özünü koruyan tutsaklara sahip çıkalım ve yeniden partinin militan direnişçi ruhunda birleşelim.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Zindan Direniş Konferansı'na sunduğu Politik Rapor'dan bölümler yayınlıyoruz:

Kendini çözümleyen militan, tarihi ve toplumsal sorunların da çözümleyici gücü olur

Kendini halledemeyen insan, devrimde asla birşey yapamaz. Ve ne yazık ki, ezici bir çoğunluğun kendi içinde kendini çözümleyemediği de çok açık ortaya çıkıyor. Hemen hemen birçok düzeyde şunu görmek mümkündür: İnsanımızın kendine güvenmemesi ve birçok çalışmaya güç getirememesi kendini çözümleyememesi ile çok yakından bağlantılıdır. Bugün, kendi kendisini tatmin etmemiş muazzam bir insan yapısıyla karşı karşıyayız; duyguda, düşüncede, davranışta oldukça körelmiş, bir yandan doyumsuz, diğer yandan biçimlenmemiş, ifade gücü kazanmamış, potansiyel kalmış dengesiz aktifleşmeler vardır. Bütün bunların hiç kuşkusuz, devrim gibi yüce bir olay karşısında arzuladığımız gelişmeyi ortaya çıkaramayacağı açıktır. Felsefi düzeyden tutalım, yaşanılan kültürel duruma kadar, oldukça çirkin, oldukça zavallı, oldukça ölçü-nizam alamamış yapılar yaygındır. Biz, bu kadar dengesizliklerle boğuşuyoruz. Aslında kendinizi yıllarca ihmal etmenizin sonucu, bu dengesizlikler bizi daha fazla uğraştırmaktadır. Ben defalarca uyarırken, siz bunun önemini hiç kavrayamadınız, hala da kavrayamamışsınız.

Her türlü devrimci görev karşısında insanı bu kadar isyana sevkeden durumlar neden ortaya çıkıyor? Gerçekten kendimizi zor tutuyoruz. Devrim, kendini çözmüş, doğrulaştırmış, güzelleştirmiş adamların işidir. Bu kadar çirkinlik yüklü, ölçüsüzlük yüklü kişilerin devrimden safdışı olmaktan öteye gidemeyeceklerini iyi bilmek gerekiyor. Ne yazık ki büyük bir kısmının kendilerini kandırdıkları gibi, bizi de yanıltmaya çalışmaları, bilinçli olmasalar bile kişilik yapıları nedeniyle buna yol açmaları söz konusudur. Halbuki, gerçekten devrim, insanın kendi kendini yapma sanatıdır; aynı zamanda, duyguda, düşüncede, davranışta kendini yeniden inşa etme sanatıdır. Bakın aynaya, görün kendinizi ne durumdasınız? Burası biraz da ayna görevi görüyor. Aynaya bakın, neye yeterlisiniz, neye güç getirebiliyorsunuz? Bu iş, sadece kinle, öfkeyle, yıkıcılıkla olmaz ki! Devrim, en iyiyi, en doğruyu, en güzeli yapma sanatıdır. Bu sanatın neresindeyiz? Bu insanlarımızı bıraksak bomboş bir araziye, acaba orayı inşa edebilirler mi? Hiç düşmanın olmadığı bir yere bırakalım, kendi kendilerine neye yol açabileceklerini düşünelim! İnsanımızın kendini yeniden yapmaya ihtiyacı vardır. Devrim veya devrimin öncü partisi, baştan itibaren kendini yeniden ve yeniden yapma harekatıdır. Sizler, yıllardır bu görevlerin çok üstünden ve uzağından atlıyorsunuz. Kendinizi ne kadar çekici kıldığınızı kendi kendinize sorun. Kendi komuta ve önderliğinize kitleleri ne kadar çekiyorsunuz, parti gücünü ne kadar çekiyorsunuz, savaş gücünü ne kadar çekiyorsunuz? Bunda etrafınızı suçlamayın, kaynağı daha çok, kıvamına gelmemiş, belli bir yapıya oturmamış, velhasıl bir devrimcide bulunması gereken özelliklere kavuşmamış kişiliğinizde aramalısınız. Bu dünya da sizi taşımak zorunda değildir. Kendi kendinizi yaşanır kılamazsanız, kimse sizi yaşatmak zorunda değildir. Şimdi, benim öfkem, biraz da gelmiş olduğunuz toplumsal gerçekliğedir; inanılmaz bir sorumsuzlukla yetiştirmeleri söz konusudur. Çok alçakça, çok haince yetiştirilmişsiniz. Öfkemiz size değil, biraz da bu gerçekliğedir.

Sizler gençsiniz, hayatın tecrübelerini fazla bilmiyorsunuz; acı ve tecrübeyi bilmeyenler de fazla ciddi davranışların sahibi olamazlar. Ama burada hiç olmazsa insan öğrenmeye yüksek bir değer biçer. Hani "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum" diyen deyişte de bir anlam vardır veya bunun gibi öğretime verilen bir anlam vardır. Hiç olmazsa bunların ciddiyetine inanmak gerekiyor. Devrim, düşüncede ve duyguda bıçak gibi keskin, keskin olduğu kadar da adil olan insanların eseri olabilir. Son derece çocukça ve toyca, son derece ölçüsüz veya serbest bırakıldığınızda, devrim adına nelerin olacağını da gözönüne getirdiğimizde, o zaman bu işin ciddiyetine varalım, düşünelim. Biz, halen bu ciddiyeti bile kavratamıyoruz. O çocuk halinizle kendinize güldüğünüz gibi, aynen cüceliğe takılmış devrimin çocukları gibi kendinizi bize dayatıyorsunuz; gülmek veya güldürmek hiçbir şeyi çözmüyor. Devrim bu kadar problemli insanlarla yürüyecek bir sanat değildir. Devrim, kendini bu kadar enkaz gibi ortaya atanlarla yürüyecek bir olay, bir olgu değildir. Devrimci, kudretli olduğu kadar güçlü bir iradenin amansız sahibidir ve de bütünüyle yürütebilendir. Kendinizi bile zor bela yürüttüğünüz göz önüne getirildiğinde, neyi halledeceksiniz? Evet, insanımızın eğitime ihtiyacı olduğuna inanıyorum, önderliğe ihtiyacı olduğuna inanıyoruz ama, karşı taraf da hiç olmazsa işin edebini, esasını biraz anlamalıdır. Ben çok açık olarak duygu, düşünce ve davranışa üstün yer biçiyorum; ölçüler bizde idealleştirilir, bunları biraz göreceksiniz. Dediğim gibi, burası sizin bildiğiniz, anladığınız yaşama fazla müsaade etmiyor. Biz, bildiğiniz gibi öyle kaba bir savaşçı veya olanak yaratıcısı değiliz. Bizdeki ruh inceliğini, duygu inceliğini ve yine düşünce inceliğini anlamak durumundasınız. Ben, bu çirkinliklerinizle, duyarlıklarınızla, sizi taşıma mecburiyetinde değilim. Bunu, defalarca vurguladım ve artık kabul etmiyorum.

Kendinizi yeniden yapmayı bileceksiniz. Burası hastane değildir, burası enkaz olmuş insanları taşıma yeri de değildir. Burası, öncülerin kendine rol biçtiği yerdir. Halkına ve insanlığa ileri düzeyde hizmet etmeyi, sorunlarına çözüm gücü olmayı kabul edebilir. Bizim yaşantımız da göz önüne getirildiğinde, burası, hiçbir biçimde kabul edilmemesi gereken bu yaşantıya bir çözüm gücü olabilmedir. Kendinize biraz hükmedin. Şimdiye kadar kötü alıştırılmışsanız bana ne! Madem bizim sorumluluğumuz altında yaşamak istiyorsunuz, bizdeki büyük disiplini, kendine büyük hakimiyeti biraz göstereceksiniz. Öyle anlaşılıyor ki,

herkes bizi sadece başkaldırı odağı olarak değerlendiriyor; zincirden boşanmışların önüne ne çıkarsa, ağzına ne gelirse, kendini ifade edeceği bir odak olarak görüyor. Hayır, öyle değil, bunun bizimle uzaktan yakından alakası yoktur. Biz, en nizamlı, kendine en hakim odak durumundayız. Öyle olmazsa bu savaş yirmidört saat idare edilmez. Çoğu, benim sırtımda ucuz bir yaşantıyı sürüp götürmek istiyor. Öfkeliyim ve dağıtacağım bunları, sırasıyla, harekete fazla zarar verdirtmeden, o çok ukalaları -çok yerde varlar, belirteyim-, anlamazlarsa, kendilerine çeki-düzen vermezlerse, geç de olsa layık oldukları yere oturtacağım. Değer kaybeden, değerleri koruyamayan, değerlere çok çok sıradan bir ilgiyle yaklaşanları ben unutamam; yirmi yıl geçse de unutmam. Bütün bu yönleriyle gerçeklerimizi biraz tanıyalım.

Ben insanları gerçekten sertlikle, şiddetle yürütmek istemem, bundan esef duyarım. Fakat, gerektiği yerde gerçekten "sopa cennetten çıkmadır" demeyeceğim ama, öyle anlaşılıyor ki, olumsuzluklarda, gelişmemekte ısrar edene veya oldukça gericileşmiş, yaşamı tehdit eden özelliklerde çok ısrar edene, politik düşüncenin de yoğunlaşmış bir ifadesi olarak şiddeti uygulamak kaçınılmaz oluyor. Yaşamı bu kadar tehdit eden kişiliklere, yoğunlaşmış düşünce, duygu ve politik alanda, özellikle şiddeti boşaltmalıyız. Bu gerekecek; bizim toplumun birçok gerici yumağını ezmek için gerekecektir. Sanmıyorum, bizim kadar iknaya yer veren başka bir hareket, önderlik söz konusu olsun. Ve fakat, bundan çok keyfi sonuçlar çıkarmanın da kişiyi, ya düşmanın çizmeleri altında ya da devrimin dalgaları altında boğacağı açıktır ve biz aptalları oynamak zorunda değiliz, serserileri, güçsüzleri oynamak zorunda değiliz. Bu yaşa geldik, biraz kendinize saygınlığınız olacaktır.

İşlerimiz konusunda o kadar aptalca duracak değiliz; yan yatıracak, imhaya götürecek, sorumsuzluğa sonuna kadar ortak olacak değiliz. Bu konuda "geriyiz, anlamadık" gibi gerekçeleri de kabul etmiyoruz. Hayır, bu işe adım atanlar ilk adımda anlar. Ben, iki kelimeyle başladım ve çok iyi biliyoruz ki, sorumluluk en ileri düzeydeydi, hem de şimdikinden az da değildi. Dolayısıyla o gerekçe değildir. "Bilemedim, anlayamadım, göremedim" gibi gerekçeler devrimci sorumluluk anlayışında kabul görmez. Bunların hepsi için doğrular sıralanmıştır. Bütün iyi niyetimizle hepsinin ayağına kitapları götürdük, her türlü eğitim fırsatını verdik ama, adam bizim sırtımızdan ağalık taslamaya çalışıyor! Sen kimsin, ne oluyorsun bir serseri adam, veya döküntü? İki keçi güdemeyen adam, şimdi başımıza ağa kesiliyor! Öyle hiç utanmadan da, sıkılmadan da bunu yapma! İlla kulağına mı vuralım, kulağını mı çekelim?

Bir de insan sadakat denilen olaydan birşeyler çıkarabilmelidir, yüzümüzde bir türlü, arkamızda bir türlü olmamalıdır. Bizim de verdiğimiz bir söz vardır ve biz tek olsak da, buna uygun olarak yaşamak durumunda kaldık. Gidiyorlar başka yere, her türlü olumsuzluğa ortamı sonuna kadar açık tutuyor, kıllarını bile kıpırdatmıyorlar, nedir bunlar peki? Biz, çok aciz miyiz, bize bu çok mu layık? Karşınızda bir Türk askeri var, gidin ve bakın; düğmesi bile düşmüş olsa, o bir disiplin suçudur, hakkında gereken yapılır. Oysa bizimkiler her türlü kural-kaideyi bir tarafa atıyorlar, ondan sonra da kendilerini birşey sanıyorlar. Kendini bu kadar düşüren adamlar, bırak devrim yapmayı, çorba bile yapamaz veya iki keçi bile güdemez. Böyleleri gelmiş saflarımıza. Demek istediğim; bunlar olmamalı ve birbirimizi fazla zorlamadan bu işe doğru yaklaşmalıyız. Özellikle ülkeden biraz uzak kaldılar mı, işi biraz çığırından çıkaranlar vardır. Biz onları sert bir biçimde cezalandırmayı bile kendilerine yapılmış bir iyilik olarak görüyoruz. Çünkü daha fazla cezayı haketmişlerdir.

Neye gücümüz var, neye yeterli olabiliriz? Bu soruyu kendinize sorun ve cevap verin. Biz aşiret örgütü kurmak istemiyoruz. Biz iş yapabilen, iş yürütebilen, kendini hiç olmazsa ezdirtmeyecek, bu konuda bütün toplumsal-ulusal sorunlara çözüm gücü olabilecek insanlar istiyoruz. Onun için bu çabaları böyle sergiliyoruz. Başka türlü sonuç çıkaramazsınız. Devrim, yalnız benim babamın çiftliğini geliştirme meselesi değildir, hepinizin en temel insani ihtiyacıdır. Bu kadar çirkinliğiniz, insanlık dışı konumunuzu nasıl aşacaksınız? Ne yüzle insanlar arasında dolaşıyorsunuz, hangi erdemin sahibisiniz, hangi fazileti elde etmişsiniz? Bu kadar düşmüş, lanetli olmuş olanlar böyle rahat dolaşabilir mi, siz rahat dolaşmayı kendinize yakıştırıyor musunuz? Kolay mı sanıyorsunz alnı açık yol almayı? Kimse sizi insan yerine koyuyor mu, basit bir kimliğinizi bile kabul eden var mı? Bunları biraz anlayacaksınız.

Yıllarca önce de, ben bunları çok açıkça dile getirmiştim. Maalesef üzerinde durup da, bazıları sonuç bile çıkarmadı. Kendi ukala halleriyle, basit kurnazlık yöntemleriyle partiyi de, kendilerini de aldatarak yaşayacaklarını sandılar. Gafil adamlar, devrim basit bir olay değildir, dedik. Zamanında uyardık, insan olmak kavgası basit değildir, çok çok önemli bir kavgadır, dedik. Bunun bizde nasıl oluşması gerektiğini belirledik. İşte günümüzde de öyle karşımıza çıkılıyor. Doğru-dürüst iki kelimeyi bir araya getiremiyorlar, ellerindeki silahı bile doğru-dürüst kullanamıyorlar. Nesiniz peki, utanmıyor musunuz bu biçimde saflarımızda bulunmaya? Hiç olmazsa kendinizi sağlam yürütecek güce gelin; başkalarını yürütemiyorsanız, kendinizi yürütecek güce gelin. Bir sigaraya gösterdikleri ilgiyi asla bir silaha göstermediler. Bu nedir peki? Silah herşeydir, onu bile kullanamadığınız çok iyi biliniyor. Nedir peki bu düşkünlüğünüz? Bu mudur devrimci dirayet, devrimci otorite? Bu adamların bizim karşımızda asla durmaması gerekir. Saygı denilen olguyu biraz anlamalıyız. Madem düşkünsünüz o tutkularınıza, güdülerinize; devrim denilen olaya karşı da tutkularınız gelişsin. Bir misafirliğe gidersiniz, kendinizi cicili-bicili yaparsınız; gelin olursunuz, damat olursunuz, kendinizi cicili-bicili yaparsınız. Devrim de en büyük şölendir, düğündür; ona karşı da kendinizi biraz cicili-bicili yapın.

Devrim, halkların bayramıdır, halkların düğünüdür. Niye ona yaklaşmıyorsunuz? Bütün çirkinlikleriniz halkların bayramına, bütün soysuzluğunuz halkların bayramına; bu mudur yiğitlik, kendinizi kandırmanız yetmez mi? Demek istediğim, biz bu işleri anlarız. Biz, öyle ucuz bağlılık falan da istemiyoruz. Bizim böyle bağlılıklara ihtiyacımız da yoktur. Biz, devrimin kudretli, yiğit insanının ilişki kurumlarını geliştirmek istiyoruz, hem de yüzyıllara sığmayacak bir biçimde geliştirmek istiyoruz. Bunu anlayacaksınız, Biz, zavallıların yürütücüsü olmak istemeyiz. Biz, güçsüz, kudretsiz, başa bela tiplerin önderi olamayız. Bizi, mutlaka bu temelde doğru tanıyacaksınız. Ben, öyle hasta, enkaz olmuş kişiliklere bırak sahiplik yapmayı, onlardan nefret ederim. Biraz namus varsa, bizimle yol almak isteyenler de son nefesini verdiği zamana kadar güçlü, onurlu ve de yaşama büyük saygıyı asla elden bırakmayan bir duruşu sürdürebilmelidirler. Kaldı ki, PKK'nin özünde bu vardır. Hiçbir gericiliği, hiçbir

sorumsuzluğu, hiçbir çirkinliği kabul etmeyeceğiz. Düşüncede, davranışta, duygularda en yüceyi sağlayamazsak, size yaşamı asla layık görmeyeceğiz veya parti içinde asla fırsat vermeyeceğiz ve halkın da büyük geriliğine, zavallılığına, düşkünlüğüne acımayacağız. Kendinize, siz çok özellikler yakıştırmış olabilirsiniz ama, biz öyle değiliz.

"...Sosyalist öğretiyi temelde toplumun bilimsel ifadesi olarak alıyoruz. Nasıl ki, fizik geçici maddi değişikliklerin bilimsel ifadesi ise, kimya sürekli değişimlerin ifadesi ise, sosyalizm de toplumların gelişmesinin bilimsel ifadesidir. Toplum oldukça onun bilimsel ifadesi de olacaktır ve dolayısıyla da sosyalizm giderek gelişen ve bilimsel niteliğe gittikçe yaklaşan bir öğreti olarak varlığını sürdürecektir. Sosyalizmin doğru tanımı budur. Sosyalizm bir öğreti olarak böyle olduğuna göre, bazı ülkelere, hatta bazı şefliklere bunu bağlı kılmak, onu din derecesine düşürmek demektir. Sosyalizmi din, önderlerini de peygamberler durumuna getirmek demektir. Bu, doğru bir yüceltme anlayışı değildir. Bunun yerine katkılar yapılır; hem öğretiye, hem de eyleme katkılar yapılır. Katkı yapanların yaratıcılığına övgü, saygı gösterilir ama, yine de bilimin ölçülerini elden kaçırmamak kaydıyla bu olur..."

Bizim devrime hangi amaçlarla, hangi tutkularla sarıldığımızı, yetersiz anlamışsanız tekrar tekrar inceleyip anlamalısınız. Çoğunuzun, duygu ve düşüncelerinde bizimle hiç alakası olmayan özellikler söz konusu; kendi hayal hanenizde birşeyler icat etmişsiniz ve etrafında dönüp dolaşıyorsunuz. Bunun bizimle ne alakası vardır? Biz halkların iradesine; onların iradesi, umudu, rüyası olmaya büyük önem verdik. Her insanı yüceltecek, her insanı onore edecek değerlerin oluşumuna öncelik verdik. Bireyin de kendi kurtuluşuna yönelimini burada gördük. Kısaca, PKK programsız değil, öngörüsüz değil, yöntemsiz değil, ölçüsüz-nizamsız değil, ruhsuz değil, mantıksız değildir. Hele hele bazı özellikleri var ki, bunlar onun esas özellikleridir, onlar herşeyin temelidir, onlarsız PKK içinde yol almak mümkün değildir. Biz bunları çözmeye çalıştık, bunları çözümlediğimiz oranda kendimizi var ettik. Halkı da bu temelde var ediyoruz. Yeniden parti ideolojisini, parti öğretisini sanıldığından daha fazla incelemeniz gerekiyor, ancak incelememiş olarak gitmeye çalışıyorsunuz, bu doğru değildir. Kimse bu halinizle sizi tanımaz. PKK'nin var olan bazı olanaklarını, parasını yakarım, bir kibrit çöpüyle alır yakarım, silahlarını kırar yere atarım ama, elinize vermem. Ben, bu yaramaz kişiliklerin eline değer vermem. Silahına layık olmayana, biz halkımızın değerlerini emanet edemeyiz, biz çirkinliklerin eline güzellikleri vermeyiz; bunu bileceksiniz.

PKK'de yaşam oldukça özlü yaratılmaya çalışılıyor. Düşüncesi de oldukça bilimsel; bağlantıları ile birlikte çağın gerisinde değil, ilerisinde bile olmaya çalışıyor. Tarihten kopuk değildir. Şuna da inanıyor: Savaşımla bazı değerler kazanılabilir, hayalle kazanılmaz. Büyük düşünce ve yürek gücüyle kazanılan değerler vardır, yöntemi de bu konuda ortaya koyuyor ve diyor ki, bunlar da herkes için geçerlidir. Yaşam kavgasında sınıf geçmek isteyenler için bunlar şart, diyor. Onun için, PKK'de kopya çekmekle sınıf geçilmez. İkiyüzlülükle, sağı-solu oyalamakla kesinlikle PKK'de sınıf geçme mümkün değildir; yaşam savaşımından başarıyla geçmek mümkün değildir. Bu, PKK'nin öğretisidir. Bugün çok bağlı olduğunuzu iddia ettiğiniz PKK'nin öğretisi böyledir. Ben şunu çok iyi biliyorum. Bizde insanı bir adım, bir nefes bile yaşatacak yer, ortam, kurulu ilişki, olgu yok. Sizin tenezzül ettiğiniz yaşam biçimleri bizim için lanettir. Böyle büyütülmüşseniz bana ne! Sizi büyütenlere sorun. Bir karış nefes alacağınız yeriniz var mı? Saygıdeğer bir işiniz var mı? Sizi insan yerine koyan muhatabınız var mı? Bunlar önemlidir. Devrim bir yerde ar meselesidir; bunlar olmazsa acaba sizde namus ar var mı? Bunu kendinize soracaksınız.

Öyle anlaşılıyor ki, birçokları PKK'yi aşınıma uğratmak istiyor; sanki başka türlü yaklaşımlara tabi tutmak ister gibi yaklaşımlar sergileniyor. Bu doğru değil. PKK'nin çok hayati bazı özellikleri söz konusudur. Ama ne yazık ki, en çirkince tutumlar PKK adına sergilendi. Bunlar, gericiliğin intikamıdır, düşmanın dolaylı veya direkt intikamıdır; bütün bunları da biliyoruz. Kendini geliştiremeyen, zayıf, yeteneksiz insanın intikamıdır. Çok iyi bilirsiniz ki, bizde kişilik gerçeklere ulaşmadı mı, intikamla canına okumak isterler. Tilki misali, ulaşamadı mı, üzümü kötülemek isterler. İşte böyle ulaşamıyorsunuz, onun için intikam alıyorsunuz. Gelişmeyişinizin nedeni budur işte. Bu kadar açıklığa ve olanaklara rağmen ulaşamadığınızda intikam alacaksınız ve nitekim objektif olarak ezici bir kesimin yaşadığı da, partiden intikam almadır. Evet, başta söylediğim gibi, kendini çözememenin yol açacağı son durum budur. Kendini, kendi gerçeğini çözememiş, her kapıya gidebilen, ölçülmemiş-biçilmemiş insan ne kadar devrimci siyasete gider, ne kadar savaşa gider? Belli olmayan düşünceleriniz, aslında karmakarışık olan, büyük oranda bunalım ifade eden değer yargılarınız, bırakalım devrime yeterli olmayı, varolanı bile kemirir. Biz diyoruz ki, hiç olmazsa buna hakkınızın olmaması gerekir.

Bazı kaba çabaların içinde olmak, devrimin hamalı olmak, kişiye öyle fazla yaşam hakkı vermiyor. Devrim, incelikler sanatıdır. Her zaman hamalvari çalışmalarla, devrimde hak iddia edemezsiniz. "Vay, on yıldır devrim saflarındayım!" Hayır, sen on yıl ağaya da hizmet edebilirsin, hem de seni hayvanca çalıştırabilir, ama bu senin çok çalıştığını göstermez. Düşmana yıllarca askerlik de yaparsın ama bu senin çok emek harcadığını göstermez, aksine bu, çok kötü bir köle olduğunu gösterir. Kölelikte, emeğin niteliği, emeğin özgürlükle bağlantısı, emeğin verimliliği göz önüne getirilmeden, hak-hukuk iddia edilemeden çok çalışılır. Bilmemek ayıp değildir, fakat bilmediğin halde bilir görünmek, sonuca ulaşmadığı halde ulaştığını iddia etmek, çözüme gitmediği halde çözümü sağladığını iddia etmek, ukalalıktır ve ne yazık ki bunlar biraz yaygın. Bunun üzerine gittiğimizde de bir köylü ikiyüzlülüğü ile ya sırıtarak, son derece uydurukça bağlılıkla, atadan kalma çok sahte bir olayla ya da kin duyarak, adeta intikama yönelen tutumlarla karşılaşıyoruz; ikisi de çok kötüdür. Bunlar, gelişmemiş insanın davranışlarıdır. Biz bundan uzağız. Bu temelde doğru kavrayıp özümsemeliyiz. Biz, insanlık gerçeklerini böyle kavrayıp özümsüyoruz ve size aktarmaya çalışıyoruz. Üzerinde tartışın; daha iyisini sunabilecekseniz, gerçekten en büyük ihtiyaca cevap vermiş olursunuz, ben de buna ihtiyaç duyuyorum. Benim de özemseyeceklerim varsa özümseyeyim ve kaldı ki, özümsüyorum da. Herkeste ne varsa özümsemeye çalışıyoruz. Olumlu yetenekleri birleştirdiğimiz çok iyi biliniyor, buna sadakatle bağlı olduğumuz çok iyi biliniyor. PKK olayı, bütün olumlu özelliklerin bileşkesidir. Bunda büyük rol aldığımızı ve başarılı olduğumuzu görebilirsiniz. Ama siz de, bu gerçeklerin yoğunlaşmış ifadesi olarak partiyi, önderlik olayını özümsemek durumundasınız. Bu aynı zamanda kendi yaşamınızın tutarlı bir ifadesidir. Bununla zayıf olmazsınız, bununla inisiyatifiniz kesilmez, bununla küçülmezsiniz. Bilakis tek başınıza sağlayamayacağınız büyüklüğü, bu kolektif gerçeklikten alacağınız güçle -ki Kürdistan'da bilirsiniz kişi ne kadar zayıftır- başaracak; Kürdistan'daki zayıflığı aşmayı bu büyük güç vasıtasıyla sağlayacaksınız. Zaten, bunsuz kesinlikle hiçbir çelişkinizi çözemez veya önünüze koyduğunuz bir amacı asla gerçekleştiremezsiniz. Onun için, örgüt olayı, önderlik olayı, sizin hayattaki muazzam zayıflıkları aşmanız için vazgeçilmez bir silahtır. Ancak onunla savaşır, kazanırsınız.

Güncel gerçeklik içerisinde uluslararası durum

Yaşadığımız güncelliği gerçekçi bir plana, tasarıya dönüştürmeye çalışırken, bir kez daha güncel uluslararası duruma kısaca da olsa değinmeye çalışacağız. Partimizin çıkış dönemindeki değerlendirmelerimiz çok basmakalıpçı olmasa da ve hatta özde bugünü içeren bir biçimde olsa da, yine de bugünkü duruma baktığımızda görüyoruz ki, uluslararası gerçeklikteki değişiklik önemlidir. Gerek ulusal problemin çözümüne ilişkin ve gerekse daha da demokratik açılım için yeni değerlendirmelere ihtiyaç vardır. Bilinmelidir ki, '70'lerin çıkışında uluslararası değerlendirme basmakalıp bazı değerlendirmeleri içeriyordu. Özellikle Ekim Devrimi'ne dayalı değerlendirmeler vardı. Bu devrim günümüzde, bizzat gerçekleştiği ülkede, biçimde de gözükse, büyük bir deformasyona uğramaktadır. "Sosyalizmin bunalımı" deyip işin içinden çıkılmaya çalışılıyor, "Ne kadar sosyalizmdi" diye tartışılmak isteniliyor. Öyle anlaşılıyor ki, devrimin sonuçlarını daha '20'-lerde gerçekleştiği aşamada oldukça iddialı ve de abartmalı bir biçimde formüle etmek, devrimin sıcaklığı ortamının kaçınılmaz bir ifadesi veya hatası veya onun subjektif özelliği oluyor. Her öğreti, hatta dinlerde de böyledir- kendini gerçekleştirdiği dönemin en son sözü olarak ifade eder. Maalesef Ekim Devrimi'nin de içine düştüğü bir durum oluyor bu.

Hz. Muhammed, "İslam son dindir" der. Fransız Devrimi, "İnsanlığın söyleyebileceği en son sözüm" der. Ekim Devrimi de, aşağı yukarı buna benzer bir ifadeye sahiptir. Aslında bilimsel sosyalizmi esas aldığımızda, bu tip abartmaya gitmemek daha yerinde olabilirdi. Biz de bu değerlendirmeleri uzun süre kabul ettik. Şunu da açıkça belirtelim. Bir müslümana sorarsanız, islamiyet son dindir, Hz. Muhammed son peygamberdir ve ona dayalı bir ütopya vardır; cennet-cehennem ütopyası vardır ve iyi bir müslüman bu ütopyayı sonuna kadar yaşamaya çalışır. O temelde, yaşamına yön verme durumu söz konusudur. Burjuva ölçüler içinde yaşamak isteyenler, Fransız Devrimi'nin öncesini, sonrasını, geliştirilen ilkeleri, yaşama damgasını vuran esaslarını son söz beller ve iyi bir burjuva olarak yaşamayı yaşamlarının en üstün biçimi addederler. Onların da bir ütopyası vardır. Bugün özellikle, "insan hakları" adı altında mükemmel bir burjuva ütopyası olarak insanlığa egemen kılınmaya çalışılıyor. Ekim Devrimi'nin de benzer bir ütopyası, yani komünist ütopyası vardı. Daha '80'lere geldiğimizde komünist ütopyanın neredeyse gerçekleştiği bile söyleniyordu. Fakat, bunun bir abartma olduğu, pek de bilimselliği esas almadığı bugün iyi biliniyor. Aslında bilimsel sosyalizm adına bu tip abartılı, fazla gerçekçi olmayan ütopyalara yönelmemek gerekirdi. Gelecek için iyi rüyalar gereklidir, hayal gereklidir ama, sadece hayal olarak anlaşılmalıdır. Yoksa, kalkıp hayali gerçeğin yerine koyarsak, işte bugünkü karmaşık durumu ifade edememe gibi bir durumu kaçınılmaz olarak yaşarız. Öyle anlaşılıyor ki, hayalle hakikat karıştırıldı ve biz de bir ütopya olarak anlaşılması gerekeni kavramların gücü sayesinde gerçek olarak belledik. Tabii, kavramları gerçeğin yerine koyduk ve bildiğimiz gibi işte bu sefer müslümanlıktan da kalan alışkanlığımızla, ahir zaman teorileri gibi teorilerin içinde kendimizi bulduk.

"...Sosyalizm, emek hareketidir veya tercihini hep emekten yana yapan bir harekettir. Sosyalizm; emeğe layık olduğu yeri vermek demektir. O, emeğin üretkenliğine, emeğin yaratıcılığına, emeğin özgürleşmesine en önde yer verir. Şimdi buna kim ne kadar sadakatla bağlı ise, kim buna böyle değer veriyorsa, buna kim yol açıyorsa, onu sosyalist bilmek; sosyalist önder ve örgütü bu temelde saptamak yerindedir. Ama, emeğin ifadesine büyük katkısı olmadan ona el koyma olayını, da kesinlikle sosyalizme bir saldırı olarak görmek; emeğin kurumlaşmasına, emeğin siyasi ifadesine, emeğin ideolojik ifadesine bir saldırı olayı olarak görmek ve kararlıca karşı durmak, savaşmak, sosyalizmin diğer bir cephesine-mücadele cephesine-doğru yaklaşmak demektir..."

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağı, gittikçe gerileyen, can çekişen, çürüyen emperyalizm ile gittikçe ilerleyen egemen olan ve komünizme giden sosyalizm teorileri uzun süre hakikatin ne kadar ifadesi olduğu derinliğine kavranmadan, hayalle birbirine karıştırılarak sürdürüldü. Bizim daha '80'-lerin ortalarında iyice açığa çıkan ama, daha öncesinde de bunu fazla iç açıcı bulmama gibi bir durumumuz söz konusuydu. Hele, mevcut uluslararası siyasi ve askeri düğümlenmeyi, kördüğümü de gördükten sonra bu teorik veya bu hayali yaklaşım tutarlılığını yitiriyordu. Şöyle bir düşünceye yol açmak istiyorduk: Ya çok keskin bir devrimle, bir dünya devrimine hızla gitmekle bu kördüğüm aşılabilir ki, bunun objektif olarak imkan dahilinde olmadığı kendini gösteriyordu ya da Troçki gibilerinin sürekli devrim teorilerine bel bağlanır -ki bu teori halen söyleniyor ama, böyle bir devrimin pek gerçekleşir olmadığı da biliniyor. Diğer yandan mevcut reel sosyalizmin durumu vardı; komünizme ulaştığı iddiasındaydı, mevcut dünya gerçekliğinde bunun da tutarlı olmadığını, insanlığın genel durumundan koptuğunu, hatta büyük bir sorumsuzluk içinde olduğunu, insanlığa karşı büyük bir sorumsuzluk içine düştüğünü değerlendiriyorduk; devrime ve insanlığın temel meselelerine karşı sorumsuzluk içinde olduğunu ve hatta kapitalizmin insanlığın geneli açısından ifade ettiği sorumluluk kadar bir sorumluluğu bile edinemediğini, bundan koptuğunu söylemeye çalıştık. Kendi kendilerine göre bir hayal yaratmışlar ve içinde debelenip gidiyorlar dedik. Daha bu altüst oluşlar olmadan önce böyle bir değerlendirmemiz vardı. Kendilerini oldukça çelişkisiz ve her türlü sorunlarını halletmiş bir cennet ütopyasına kaptırmışlar, dedik.

Reel sosyalizmdeki bu durum biraz da M. Kemal'in ütopyasına benziyor: "Sınıfsız, imtiyazsız bir kitleyiz" diyordu M. Kemal. Bunun son tahlilde şoven bir milliyetçilik olduğunu biliyoruz. Bu tehlikenin reel sosyalist ülkelerde de mevcut olduğunu ve ağır bir krizle karşılaşmaktan kurtulamayacağını son altüst oluşlar olmadan çok önce de değerlendiriyorduk. Bunun öncüsü komünist partilerin de çok büyük bir sorumsuzluk içinde bulunduğunu, insanlığa karşı rollerini oynayabilecek durumda olmadıklarını, bir tükenişin içine doğru yuvarlandıklarını değerlendiriyorduk. Dolayısıyla bu gidişatın da fazla sonuç verecek bir gidişat olmadığını, milliyetçilikten öteye bir sonuç getiremeyeceğini söylüyorduk. Nitekim gelişmeler bunu doğruladı ve hatta en gelişmiş milliyetçiliğin bu sosyalist diye tabir edilen ülkelerde ortaya çıktığını, daha dün Bush'a bile, "Burdaki şoven milliyetçiliğe karşıyım" dedirtecek kadar şoven bir milliyetçiliğin geliştiğini görüyoruz. Hiç şüphesiz bunun çok önemli nedenleri vardır. Doğru temellerde geliştirilmeyen bir sosyalizmin, beraberinde kapitalizmi geliştireceğini veya sosyalizmdeki bir saplantının hele bir ülkede iktidardaysa-tehlikeli bir sapma olarak gelişeceğini, kolektif kapitalizmin, devlet kapitalizminin klasik kapitalist ülkelerdeki faşist temelde örgütlenen yapılara çok çok benzeyeceğini söylüyorduk ve dikkati buna çeviriyorduk. Nitekim bunun da emareleri az değildir. Ve o zaman dedik ki, diğer bir çözüm veya üçüncü bir yol olabilir: Sistemlerin karıştırılması. Bu kördüğümün aşıl-

ması için, özellikle nükleer dehşet dengesi altındaki kördüğümün yırtılması için, mevcut sosyalist gelişmeleri kapitalizmle tekrar karıştırmak ve tıkanan sosyalizmi aşmak, biraz daha iyi anlaşılması açısından çözüme götürmek için, kartları karıştırmak biçiminde bir yaklaşım söz konusuydu. Sınıflı toplum, sömüren veya sömürüye dayalı birçok eşitsizliği bünyesinde barındıran egemen dünya ortamında, kendini komünizm hayaliyle aldatmak, giderek Robinson'un bir adacıkta arkadaşıyla -Cumakurduğu dünyaya benzer. Bunun da gerçekçi bir dünya olmayacağı açıktır. Hele sosyalizm gibi, insanın kaderinde çok köklü yer almak isteyen bir sistemin, kendini insanlardan böyle ayırıp, bağımsız bir adacık durumuna getirmesi, kendi özüne aykırıdır. Kendi insanlığın temel sorunlarından bu kadar koparmanın sosyalizmle alakasının olmaması gerekir. Hatta bize göre, bu sistemleri birbirinden böyle ayırmak fazla gerçekçi değildir. Bir Berlin duvarıyla da, çokça ifade edilen ve oldukça da trajik sonuçlar yaratan, sembolik ve trajik sonuçlarını gördüğümüz bu duvar örme olayı, aslında kendilerini insanların temel sorunlarına karşı ne kadar duvarlarla koruma altına almak istediklerini gösteriyor. Ve hatta ortaçağlardaki kalelere kendilerini kapatıp kale surları içinde mutlu bir yaşam tesis etmek isteyen, "feodal sosyalizm" gibi bir sosyalizmin olabileceğini düşleyen kale içindekilerin yaşantısının insanların sorunlarıyla fazla bağlantısının olamayacağını biliyoruz. Ortaçağ kaleleri güvenlik amaçlıydı, orada bir yaşam tutturuluyordu ve çoğunlukla da buraya sahip olanlar birer despottu, birer kraldı, birer beydi. Sosyalizmde alanları böyle çitlerle çevirmek olsa olsa sosyalizm ağalıkları, sosyalizm beylikleri oluşturmak gibi bir olaydır. Nitekim Doğu Avrupa ülkelerindeki birçok sosyalist ülke şefinin durumu da budur. Onlar sosyalizmin beyleriydiler, adeta sosyalizmin ağalarıydılar, dükalıklarıydılar. Biz, bu tehlikeyi görüyor ve sosyalizm adına büyük bir talihsizlik olarak değerlendiriyorduk. Bunun sosyalizm içinde gelişmemesi gerektiğini daha o yıllarda sezinliyor, düşünüyorduk. Bu, tümünü kurtaramadın mı, işte küçük bir adacık da olsa, hayali bir yaşamı kurtarmaya benzer. O Robert Owen'in kapitalizmin denizinde küçük bir kooperatif hareketiyle birşeyler yapma ütopyasına benziyor. Bu anlamda reel sosyalizmde ifadesini bulan gelişmeler, biraz daha gelişmiş bir ütopyaydı.

> "...Kendini duvarlarla korumaya alan sosyalizm utanç verici bir durumdadır. Yine, oldukça zor çıkış ve giriş izni veren bir pasaport sistemiyle olsa olsa insanlar gerçeklerden uzak tutulabilir ama, bunun sosyalizmin temel insani problemlere cevap verme özüyle hiçbir ilgisi olamaz. Nitekim sınırlar biraz gevşetildi, milyonlarca insan aktı ve akıyor. Halbuki tersi söz konusu olmalıydı. Kendine duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı. Çünkü, o çirkindir, o sömürücüdür, o aşılması gerekendir. Feodal dükalıklar gibi kendini kalelere kapatması gereken kapitalizm olmalıydı; duvar, etrafında duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı, doğrusu buydu. Tersinin olması, sapmanın ciddi varlığını gösterir..."

Ve nitekim, günümüze doğru geldiğimizde bu ütopyanın fazla gerçekçi olmadığının, insanlığın dev gibi sorunlarına çözüm gücü olamayacağının anlaşılmasını biz geri bir adım olarak görmüyoruz. Dolayısıyla gözyaşı da dökmüyoruz. Yıkılanın sosyalizm değil, onun çok saptırılmış bir biçimi olduğuna inanıyoruz. Başta ütopya ile hakikatin karıştırılmasının ve bundan birçok sapmaya, mezhebe yolaçmanın iflası olarak değerlendiriyoruz. Bir ütopyanın yıkılması demek, bilimsel sosyalizmin bir öğreti olarak krizde olduğu, sakat olduğu sonucunu asla doğurmaz. Sadece ve sadece ona dayalı bir ütopyanın abartılı olduğunu, hakikat yerine konulduğunu, dolayısıyla gerçekleşme şansı olmadığı için yıkılmaya mahkum olduğunu, bizzat sosyalizmin buna böyle bir yaklaşım içinde olduğunu gösterir. Geri ülkelerin hayalindeki sosyalizmi biz çok iyi biliyoruz; hatta her türlü milliyetçilik duygularını sosyalizm olarak sunuyorlar. Sosyalizmle gerçekten alakası olmayan birçok kişilik -ki bunlar çok kötü diktatör oldular- kendilerini tanrılar derecesinde dokunulmaz kişilikler haline getirdiler, hatta firavunlar gibi kendilerinin mumyalarını yaptırdılar. Bize göre bunlar abartmalıydı. Sosyalizm büyüklükleri olmaz demiyoruz; büyüklükler, büyük kişilikler çıkar, yüzyıllarca saygılı da olunur ama, böyle saptırılmış sosyalist dükalıklar, beylikler oluşturmayı da sosyalizme karşı yapılan büyük bir suç olarak değerlendiriyoruz.

Kaldı ki, bizim PKK'nin içinde bile daha şimdiden, doğru-dürüst bir karış vatan toprağını dahi kurtarmadan ne kadar kötü diktatörlüklerin, şeflik taslaklarının ortaya çıktığını iyi biliyoruz. Hiçbir emek sarfetmezken, emeklerimize bir günde konmak isteyenlerin az olmadığını çok iyi biliyoruz. İşte, reel sosyalist ülkelerdeki de biraz buna benziyor. Dolayısıyla diyoruz ki, yıkılan sosyalist öğreti değildir. Sosyalist öğretiyi temelde toplumun bilimsel ifadesi olarak alıyoruz. Nasıl ki, fizik geçici maddi değişikliklerin bilimsel ifadesi ise, kimya sürekli değişimlerin ifadesi ise, sosyalizm de toplumların gelişmesinin bilimsel ifadesidir. Toplum oldukça onun bilimsel ifadesi de olacaktır ve dolayısıyla da sosyalizm giderek gelişen ve bilimsel niteliğe gittikçe yaklaşan bir öğreti olarak varlığını sürdürecektir. Sosyalizmin doğru tanımı budur. Sosyalizm bir öğreti olarak böyle olduğuna göre, bazı ülkelere, hatta bazı şefliklere bunu bağlı kılmak, onu din derecesine düşürmek demektir. Sosyalizmi din, önderlerini de peygamberler durumuna getirmek demektir. Bu, doğru bir yüceltme anlayışı değildir. Bunun yerine katkılar yapılır; hem öğretiye, hem de eyleme katkılar yapılır. Katkı yapanların yaratıcılığına övgü, saygı gösterilir ama, yine de bilimin ölçülerini elden kaçırmamak kaydıyla bu olur. Sosyalizmin içinde, özellikle buna karşı mücadele önemli bir rol ifade eder. Sosyalizm, emek harekefidir veya tercihini hep emekten yana yapan bir harekettir. Sosyalizm, emeğe layık olduğu yeri vermek demektir. O, emeğin üretkenliğine, emeğin yaratıcılığına, emeğin özgürleşmesine en önde yer verir. Şimdi buna kim ne kadar sadakatla bağlı ise, kim buna böyle değer veriyorsa, buna kim yol açıyorsa, onu sosyalist bilmek; sosyalist önder ve örgütü bu temelde saptamak yerindedir. Ama, emeğin ifadesine büyük katkısı olmadan ona el koyma olayını da kesinlikle sosyalizme bir saldırı olarak görmek; emeğin kurumlaşmasına, emeğin siyasi ifadesine, emeğin ideolojik ifadesine bir saldırı olayı olarak görmek ve kararlıca karşı durmak, savaşmak, sosyalizmin diğer bir cephesine-mücadele cephesine-doğru yaklaşmak demektir. İyi biliyoruz ki, sosyalizm bu tutumların ifadesidir; yani üretim sürecini doğru değerlendirmede, emeğin rolünü ortaya koyma, emeğin özgürleştirilmesine, mücadelesine bağlı olma ve bunu emeğin iktidarına kadar götürmedir. Bu konuda, işi gerekirse siyasal iktidarı zorla ele geçirmeye kadar götürme, sosyalizmin özüdür. Buna özde ve biçimde ne kadar bağlı kalınırsa, o kadar sosyalist olunduğundan bahsedilebilir.

Biz bu öğretiye inanıyoruz, bu öğretiye bağlıyız ama, bu çerçevede ve bu tanım dahilinde bağlıyız. Dolayısıyla bize göre, Ekim Devrimi önemli bir sosyalist devrim olmakla birlikte, içinde eski toplumu taşıdığını, daha çok da ütopyasının daha baştan birçok sakatlığı içerdiğini, abartılı olduğunu çok iyi biliyoruz. Başından itibaren, giderek büyüyen büyük Rus şovenizmini Lenin bir tehlike olarak görüyordu, yine bürokrasiyi daha o zamandan görüyordu; toplumdan, halktan, emekten kopuş sürecini görüyordu. Halklar arası eşitsizliğin ne kadar hassas olduğu ve daha şimdiden şovenizmin tehdit ettiği, daha devrimin sıcağı içinde söyleniyordu. Daha sonraki süreçler hiç şüphesiz bu tehlikelerin azalmadığını, bilakis daha da arttığını gösterir. Yine de, önemli bir devrim olmakla birlikte, çok abartılmaması, hele hele dünyayı tam ikiye ayırdığı ve süratle gelişen bir komünist devrime doğru götürdüğü biçiminde aktarılmaması gerekir. Troçki, daha hızlı dünya devrimi diyordu, bunun imkan dahilinde olmamasının nasıl bir sapmaya yol açtığını bilmekteyiz. Ama, buna karşıt olarak, özellikle Stalin'in uygulamada önderlik ettiği bu yaklaşımın da, "tek ülkede sosyalizmi kurtarma" adı altında nasıl bir Rus şovenizmine yol açtığını ve giderek gelişmiş bir Rus ulusçuluğuyla, hatta milliyetçiliğiyle -ki bugün ürünlerini Sovyetler Birliği'nde görüyoruz- sonuçlanıp bir yığın ulusal çelişki ve hatta çatışmaya neden olduğunu görüyoruz. Bu "sosyalizmi kurtarma" adı altında ortaya çıkan bir sapmadır. Hakeza "parti, devlet çok gereklidir, emperyalist kuşatma altındayız" biçiminde, belki bir gerçekliği ifade etse de, partiyi böyle çok katı bir aygıt, gerçekten adeta kast örgütü gibi tutmak, bunun yanında devleti de en çok korunması gereken bir organ olarak değerlendirmek, aslında sosyalizmin özüne aykırıydı. Bu araçlara yüklenen misyon öyle bir duruma getirildi ki, dünyadan kendilerini tecrit ettiler, etraflarına duvarlar ördüler. Bu ülkelere girmek için neredeyse genel sekreterin iznine ihtiyaç vardı. Bir kişinin yurtdışına çıkması veya bir alana gitmesi için, bu kadar kendini bürokrasi ile, kayıtlarla insanlıktan koparan bir rejimin sosyalizm olamayacağını bilmek lazım. Nitekim yıkıldı.

Kendini duvarlarla korumaya alan sosyalizm utanç verici bir durumdadır. Yine, oldukça zor çıkış ve giriş izni veren bir pasaport sistemiyle olsa olsa insanlar gerçeklerden uzak tutulabilir ama, bunun sosyalizmin temel insani problemlere cevap verme özüyle hiçbir ilgisi olamaz. Nitekim sınırlar biraz gevşetildi, milyonlarca insan aktı ve akıyor. Halbuki tersi söz konusu olmalıydı. Kendine duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı. Çünkü, o çirkindir, o sömürücüdür, o aşılması gerekendir. Feodal dükalıklar gibi kendini kalelere kapatması gereken kapitalizm olmalıydı; duvar, etrafında duvar örmesi gereken kapitalizm olmalıydı, doğrusu buydu. Tersinin olması, sapmanın ciddi varlığını gösterir. Şimdi bu yıkılmaya çalışılıyor. Bu konuda reel sosyalizmde bir tıkanmanın olduğu kesindir. Kimler, ne zaman, nasıl buna yol açtı? Zaten bu tartışılıyor, bu iyi bir tartışmadır ve bizim de öngörülerimize uygun bir tartışmadır. Onun için yadırgamadık. Kendilerini reel sosyalizme kaptırmış olanların, hatta mutlu bir azınlık olarak, duygularıyla, düşünceleriyle, maddiyatıyla, mideleriyle kendilerini böyle bir yaşama kaptırmış olanların üzülmeleri bizim için fazla üzüntü verici olamaz. Biz, çok önceleri bu tip yöneticileri kastederek nefretimizi belirtiyor ve bunlara sosyalizmin kötü memurları diyorduk.

Hemen söyleyelim; bu reel sosyalist ölçüler arkadaşlarda da biraz şekillenmiştir. Bizim baştan beri bu tip şekillenmeleri iç açıcı bulmama gibi bir yaklaşımımız vardı ve dikkat edilmezse rahatlıkla demokrasiyi de, sosyalizmi de aşacağını kendine rahatlıkla bir kapitalizm ölçüsünden bile daha fazla bir bireyciliği yakıştırabileceğini görüyorduk; bu nedenle sürekli karşı durmaya çalıştık. Sandığınızdan daha fazla reel sosyalizmin etkileri üzerinizde olabilir, buna anti-parantez dikkati çekmeliyiz. Sosyalizm diye bellediğimiz olayların çoğu reel sosyalist kökenlidir. Bizim bu sosyalizme de fazla bağlantımızın olmadığını hatırlatmam gerekir. Dolayısıyla bugün kapitalist ağızların, burjuva temsilcilerinin iddia ettiği gibi, yaşanan sosyalizmin çözülüşü değil, sosyalizm adına bir hayalin, bir sapmanın, hatta oldukça kapitalizme hizmet eden bir durumun yıkılmasıdır. Bize göre kapitalizmi biraz da uzun ömürlü kılan bu sosyalizmin ta kendisidir. Gerçekten şunu çok açıkça belirtebiliriz ki; eğer kapitalizm esenliğe biraz kavuşmuşsa, bunda reel sosyalizm en büyük katkıyı sağlamıştır. Neden? Bir defa insanlığın önemli bir kesiminin bunalımını kapitalizmin üzerinden çekti. Gerek ulusal kurtuluş hareketleri çerçevesinde olsun, gerekse sosyal kurtuluş çerçevesinde olsun, kapitalizmin başına bela olup onu yıkıntıya götürecek bu güçler, reel sosyalizmin giderek tehlikeli hale gelen sapmaları nedeniyle kapitalizm için tehlikeli olmaktan çıktı. Reel sosyalizmin, "işte, sosyalist sistem olduk" veya "apayrı bir dünya olduk, komünizme de gidiyoruz" biçiminde kendi kendini aldatması kapitalizme biraz bir nefes aldırttı.

Düşünelim bir; Etyopya devlet başkanı ve bir yığın aşiret şefi kendini sosyalist ilan etti! Türkiye'de de böyleleri doluydu. Uzaktan, yakından sosyalizm öğretisi ve özellikle de ahlaki özelliğinden hiç haberdar olmayanlar mangalda kül bırakmamacasına kendilerini sosyalist şef ilan ettiler. Sonuç, Türkiye'deki kapitalizmin rahatlaması oldu. Bırakalım dünyayı Türkiye örneğine bakalım: TKP'nin varlığı sanıyorum Türk kapitalizmine yapılan en büyük destektir. TKP denilen olgu olmasaydı veya en azından daha sonraki sapmalı biçimi, o kokuşmuş mültecilik olmasaydı, yine Türkiye'nin temel sorunlarına kemalizmin sadık bir hizmetçisi temelinde katkıları olmasaydı, bugünkü cumhuriyet denilen olay karşımıza çıkmazdı. Bunu iyi görmek gerekiyor. Kaldı ki yalnız o değil, tamamen dıştan Sovyet desteği, içten TKP'nin payandası olması, sanıldığından daha fazla Türk kapitalizminin vücut bulmasına yol açtı. Bu, dünya çapında da biraz böyledir.

Reel sosyalizm veya başını Sovyetler'in çektiği sosyalizm, kapitalizmin başına bela olabilecek birçok gücü bela olmaktan çıkardı. Yaratılan sistem, sahte komünist ütopyası biçiminde ifadesini bulan bir sistemle, 70 yıl gibi uzun bir süre kapitalizmin kendini toparlamasına yol açtı. Eminim ki, böyle bir sosyalist gelişme olmasaydı veya sosyalist çarpıtma olmasaydı, kapitalizm kendi kendine birçok cepheden ağır sorunlarla karşı karşıya olurdu ve daha iyi yıkılma koşullarını hazırlayabilirdi. Herhalde günümüzde en çok üzerinde durulması gereken bir sorun, kapitalizmi bu esenliğe kavuşturan reel sosyalizmin, kapitalizmle bağlantısı olacaktır. Daha doğrusu, reel sosyalizm açıkça kapitalizmin en gelişkin bir biçimi değil midir? Belki de şu görülecektir ki, sosyalizm adına güçlü bir kapitalist gelişme yaşanmıştır, kapitalizmin vardığı en son aşaması emperyalizm iken, bu aşamanın da kapitalist biçimi reel sosyalizmdir. Bugün Sovyet insanının ezici bir kesimi büyük bir kapitalist arayış içindedir. Bu ne anlama geliyor? Sovyet sosyalizminin tümüne kapitalizmdir demek istemiyoruz. Ama sosyalizme ilgi yok denilecek kadar azalmış, Batı kapitalizmine öykünme ise son safhada deniliyor. Bundan çıkarılacak sonuç olsa olsa, üretim araçları fazla gelişmemiş, milli gelişmesi fazla olmayan geri ülke koşullarının sosyalizm adı altında kapitalizmi geliştirmesidir.

Daha önce de bu tip değerlendirmeleri zaman zaman sunmaya çalışıyorduk. Kapitalizmi kolektifleştirmek demek, illa kapitalizme götürür demek değildir. Kolektif kapitalizm sosyalizm içinde bir aşama olabilirdi. Bunu vurgulamalıyız. Fakat, eğer kolektif kapitalizm partinin gittikçe bürokratlaşması, yine devletin gittikçe çok güçlendirilmesi biçiminde bir üst yapıyla kuşatılıyorsa burada sosyalizme değil, kapitalizme götüreceğini görüyoruz. Gerçekten üretim araçlarını kolektifleştirmek gereklidir, hatta insan emeğini kolektifleştirmek gereklidir ve sosyalizmin de bir ön aşamasıdır. Ama, işte daha sonra bunun etrafında da partinin bürokratlaşması ve devletin de çok güçlü kılınması çok açık ki sosyalizmin özüne aykırıydı ve bu kapitalizme götürür. Gerçekleşen de biraz bu oluyor. Bu, sosyalizm adına hiç bir şey yapılmadığını göstermez. Fakat, kapitalizmin daha çok güç kazandığını ortaya çıkarıyor. Nitekim, mevcut sosyal, ekonomik durumda şimdi kapitalizmin lehine daha fazla bir açılımla halledilmek isteniliyor. Bu hiç şüphesiz beraberinde daha gelişkin bir sosyal, ulusal mücadeleye de yol açar. Kapitalist öğeler sakat bir sosyalizm içinde veya sosyalizmin saptırılmış bir biçimine karşı kendilerinin devrimini yaptılar. Bu devrim bir yandan kapitalizmi güçlendiriyor gibi gözüküyorsa da, tekrar kapitalizme dönüş gücü bir akım haline gelmiştir diye düşünülüyorsa da; bize göre, tam tersine, kapitalizmin reel sosyalizm vasıtasıyla bunalımlarını hafifletme durumunun son bulmasıdır. Ve dolayısıyla daha ağır bunalımlara düşmesidir. Asıl bundan sonra kapitalizm, gerçek rayına oturma ve özellikle de bunalımlı yapısını yaşama durumundadır. Reel sosyalizmin kendisine sağladığı, özellikle '50'lerden sonra sağladığı rahat üstünlük durumunun verdiği gelişmeyi artık sağlayamayacak, derin bunalımı bundan sonra yaşayacaktır. Dolayısıyla görünüşte kapi-

talist sistem veya kapitalist dünya gelişiyor olsa da ama, özünde onun bunalımı doğru temelde tekrar gelişiyor. Bundan sonra, bu bunalımlar devrimlere nasıl yol açar? Sovyetler Birliği'nde, Batı Avrupa'da, Amerika'da, yine ulusal, sosyal seviyeleri geri birçok halkta nasıl sonuçlara yol açar? Hergün bunu görüyoruz. Bize göre bu daha gerçekçi bir dünya durumudur. Ve böyle bir dünya dengesinde eskisinden daha fazla kurtuluş problemlerini gündemleştirmek söz konusudur.

Unutmayalım ve çok istisnai de olsa vurgulayalım ki; Kürdistan, bu 70 yıllık reel sosyalizmin kurbanıdır. Kürdistan'ın bu duruma gelmesini, halk ve ülke olarak tasfiyenin eşiğinde olma durumunu biz reel sosyalizmin kurbanı olma şeklinde değerlendiriyoruz. Neden? Bugün "tekrar Sevr ortamı hortlatılıyor" deniliyor, buna doğru yaklaşılmıyor. Eğer, '70'lerde dayatılsaydı belki bir anlamı olurdu. Sevr aslında kemalist çözümden daha geri bir çözüm değildi. O, özellikle kemalist diktatörlüğün halkların azgın katili olma, birkaç halkı tasfiye etme, Kürdistan halkını da tamamen boğuntuya götürme durumu göz önüne getirildiğinde, böyle değerlendirilebilir. Ancak, şunu da belirtelim ki, Sevr bizim için tercih edilir bir çözüm değildir. Yalnız, emperyalizm koşullarında kemalizmin katliamcılığı ile kıyaslandığında daha insani, hatta sosyal ve ulusal gelişkinliği ifade etmeye yatkın bir duruma yol açabileceğini de söyleyebiliriz. Kemalist çözüm, katliamcı bir çözümdür. Hiç kimse bunun "radikal", "köktenci" olduğu değerlendirmesini yapamaz. Katliamın radikalizmi olamaz. Hele, halkların temel ulusal, sosyal gelişmelerini katliamla önlemenin ilericilikle asla alakası yoktur. Zaten reel sosyalizmin en büyük hatalarından birisi budur. Onun, dar sosyalizm anlayışı ve gerçekten bugün çok pahalıya ödediği bir anlayışı da budur. Sözümona kemalizmin sınırlı bir anti-emperyalizmi varmış! 1925'lerden '40'lara kadar bu "anti-emperyalizm" uğruna Kürdistan halkı katledildi; bir sürü azınlık halk katledildi, bu "radikalizm" uğruna! Bunun da nemenem bir radikalizm olduğu, emperyalizme nasıl muazzam güç verdiği, şu anda gerçekten kapitalizmin en çok dayandığı ileri karakollardan birisi olduğu göz önüne getirildiğinde, kemalizme böyle bir yakıştırmanın ne kadar felaketli sonuçlara yol açtığı ve dolayısıyla sosyalizmle uzaktan yakından bağlantısının olmadığı açıkça ortadadır.

Biz bu değerlendirmeleri yaparken, işte "Sevr'ci oluyorlar" demek -bu kemalizmin bir yaklaşımıdır- büyük bir katliamcı yaklaşımı gözardı etmek, örtbas etmektir ki; böyle diyenlerin konuşmaya bile haklarının olmadığını hemen vurgulamalıyız. Emperyalizm koşullarında ulusal ve sosyal sorunlar sömürü lehine de olsa çözüme gidebilir ve katliam zaman zaman başvurulan bir yöntem de olsa tek yöntem değildir. Lakin, kemalizm için ulusal ve sosyal problemi çözmede katliam tek seçenektir. Bunun nedenleri vardır; gelişmemiş Türk ulusal gerçekliği, gelişmemiş kapitalizmi, bir de çok yüklü bir şovenizm ve imparatorluk kültürü vardır. Büyük imparatorluk dağıldı, geriye Anadolu kaldı. "Ne pahasına olursa olsun, onu koruyacağız" iddiasıyla müthiş bir şovenizme yol açıldı. Bildiğimiz gibi, bir de paşaların geleneği vardır; onlar için devlet her şeydir, onun uğruna her şey katledilmelidir. Böylesine bir gelişmeleri söz konusudur.

Bildiğimiz gibi, ulusal ve sosyal sorunların halledilmesinde, '20'lerde Ermeni ve Rum, günümüze kadar da Kürt ve diğer azınlıkların katledilmesi tek seçenek olarak esas alındı. Sosyal sorunların çözümünde katliam M. Suphi'lerden başladı, günümüze kadar, İstanbul'da yapılan baskınla 10 gencin katledilmesine kadar böyle devam ediyor. Anti-demokratik ve katliamcı bir temelde sorunu halletmek istiyor. Demek ki, kemalist yöntem, emperyalizmin çözüm yöntemlerinden daha tehlikelidir. Hem katliamla, hem de hiçbir gelişme şansı vermeden, ulusal ve sosyal sorunların ortadan kaldırılmasına ilericilik yaftası vurulacağını sanmıyorum. Cengiz Han yöntemlerinin ne kadar devrimci olduğunu söyleyecek durumda değiliz. Ama, kemalizmin de bu yöntemlerinin devrimci olduğunu söylemek çok zor görünmektedir. Bir olay, eski bir sosyal biçime göre, daha yeni bir sosyal-siyasal-ekonomik biçimi mümkün kılıyorsa devrimdir veya şiddet de kullanıldığında buna yol açıyorsa o devrimdir, devrimse şiddettir. Ama kemalizme bakalım, getirdiği sistem doğru-dürüst bir kapitalist sistem bile değildir. Kemalizmin uyguladığı devrim veya onun şiddet yöntemi kapitalizme bile hizmet eden devrim veya onun şiddeti değildir. Dolayısıyla elikanlı bir diktatörlüktür. Bu diktatörlük biraz faşizme mi yaklaşıyor? Belki de ondan daha geridir. Biz buna pro-faşizm diyorduk. Bunun içinde Osmanlı cellat geleneği, halkların azgın düşmanlığı, kendi halkına düşmanlığı da vardır. Böyle bir iktidar despotizminin her türlü çılgınlığı Osmanlı geleneği ile sürdürmesidir. Geçenlerde yayınlanan bir yazıda yer aldığına göre; nizam-ı alem için, iktidar için bir sultan 19 şehzadeyi boğuyor. Kemalizmin de yaptığı budur. Kemalizm, en yakınlarını bile nizam-ı alem için katlettirmiştir. Osmanlı İmparatorluğu da buna, "nizam-ı alem için" diyor. Osmanlı şiddeti, bırakın halka karşı, en yakınlarına, kendi içindekilerine karşı bile acımasızca uygulanıyor. Bu şiddet ne kadar devrimseldir? Öyle anlaşılıyor ki, gerek Osmanlı terörizmi ve gerekse de kemalist terörizm devrimsel bir içeriğe de sahip olmadığı gibi, çok kötü bir kardeş kavgasının adıdır da. Kemalizmin şiddetinde, ilerleme etkeni olma gibi bir durum yoktur. Kötü bir geleneğin en kötü ve en son kalıntısıdır.

Bunu biraz daha değerlendirmek gerekir. Sanırım Türkiye'deki tartışmalar giderek bu noktaya geliyor, gelmek durumundadır. Kemalist terörü doğru-dürüst değerlendiremeden Türkiye Cumhuriyeti'nin enkazından kurtulmak mümkün değildir. Onu biraz değerlendireceğiz. Yine anti-parantez belirteyim. Sözü şuna getirmek istiyorduk ki; reel sosyalizm, hiçbir gerekçe ile savunulamayacak bir katliamcı gelişimin en büyük desteği idi. Ve en son, halklar TC rejimi tarafından katledildiği halde, TKP gibi bir oluşum içte bunun en güçlü dayanağı oldu. Reel sosyalizm gelişti, TKP kokuştu ve sonuçta; sosyalizm adına en büyük tahribatı Türkiye somutunda gördük. Kürt halkı katledilirken; "vahşiler, gericiler devrim adına temizleniyor" denildi ve alkışlandı. Şimdi reel sosyalizm adına ortaya çıkan bu durumun, büyük bir sapmanın kendisi olmaktan başka birşey olmadığı, dolayısıyla bir çözüm gibi gözükse de, bu nitelikte bir çözüm olmadığı açıktır. Dediğim gibi, Sevr olayı da bir emperyalist çözümdür. Ve şimdi TC diyor ki; "Reel sosyalizm aşıldı ve tekrar Sevr gündeme geliyor!" Hayır, Sevr gündeme gelmiyor. Fakat, yine de mevcut kapitalizmin yasalarına göre bir çözüm Türkiye'ye dayatılıyor. Bunu kısmen Irak'ta da gördük. Hemen belirteyim ki; Saddam diktatörlüğü ile kemalist diktatörlük karşılaştırıldığında, kemalizm çok daha gericidir ve çok daha onursuz olduğu kadar halkların aleyhinde bir durumu ihtiva eder. Saddam da az çok bu geleneğin en son temsilcilerinden birisidir. Fakat, yine de kemalizm kadar değildir. Ve bu nedenle de, kolay teslim olmamıştır. Önemli oranda reel sosyalizmin ortaya çıkardığı bir ürün diyebiliriz. Arap milliyetçiliği vardır, gericiliği de buna eklenebilir, şovenizm vardır ve bütün bunlar, bir çözüm tarzı olamayacağını ortaya koyan örneklerdir.

Şu çıkıyor ortaya; demek ki dünya çapında mevcut altüst oluşlar, bizdeki ifadesini, sosyalizm yıkılıyor, umutlarımız yıkılıyor biçiminde değil, sosyalizm adına bir ütopyanın, hem de saptırılmış bir ütopyanın ve oldukça kapitalizme hizmet eden bir rejimin yıkılması olarak buluyor ve bir üçüncü yol olarak kendini ortaya çıkarıyor. Tekrar kapitalizmin çerçevesinde, ulusal ve toplumsal sorunların daha da ağırlaşması ama, o denli de çözüm olanaklarının ortaya konması, çözüme ulaşma olanağının elde edilmesi olarak görüyoruz, değerlendiriyoruz. Kaybedilenlere acımıyoruz veya üzülmekten ziyade, bizim için sorun, büyük bir yükten kurtulmadır. Ama, kurtulduk diye de, hemen kapitalizme sarılmamak gerekir. Kapitalizm eski kapitalizmdir. Buna bazı cepheler ilave edilmiş gibi gözükmekle birlikte, gerçek bunalımlarına, dolayısıyla çözüm yollarına kavuşmuş kapitalizmdir. Daha doğrusu bu, sosyalizmin bir tıkanmadan kurtulmasıdır da. Sosyalizm adına girişilen ve oldukça kapitalizme hizmet eden, eski toplumun, kapitalist toplumun, hatta feodal toplumun birçok özelliklerini sosyalizm adına çok tehlikeli uygulamalarla kurumlaştıran bir sistemin aşılmasıdır.

Dediğim gibi, şimdilik görevimiz, bunun uzun bir tarihi, güncel incelemesini yapmak değil, bir ana değerlendirmeyi yapmaktır. Geçmişe dair bu konuda bizim için özeleştirisel olan ne olabilir? Kendimizi o kadar reel sosyalizme kaptırmamakla birlikte -gerçekten PKK hiçbir zaman kendini kaptırmadı- ama, o basmakalıp bazı deyimleri ihtiyat kaydıyla biz de kullanıyorduk. Aslında, PKK'nin gelişmesine dikkat edilirse, basmakalıp yaklaşımları bizim de kullandığımız ama, buna fazla değer vermediğimiz hemen görülür. Örgütleniş tarzımız, mücadele tarzımız klasik konünist partilerinden çok farklıdır. Aslında bir anlamda PKK, reel sosyalizme karşı daha '70'lerden özellikle de günümüze kadar kendini başarıyla korumuş, onun çok önemli sapmalarına düşmemiş, bununla mücadele etmiş ve bu anlamıyla bu altüst oluş dönemine kendini en iyi ayarlamış, kendini buna çoktan beri iyi hazırlamış örgütlenmenin veya hareketin adıdır. Ve bu anlamda da, uluslararası önemi büyük olan gelişmenin sahibidir diyebiliriz. En azından şimdiye kadarki, korunan varlığı ile böyledir. Biz bu temelde daha iyi sonuç alabilecek bir dünyada olduğumuza inanıyoruz veya bunu böyle biliyoruz. 70 yılın bizim için varolan bütün dezavantajları yıkılmış oluyor. Ben dünyanın yeni durumunu değerlendirirken, somut rakamlardan, eğilimlerden bahsetmeyeceğim, buna gerek de olmadığı kanısındayım. Kapitalist çerçevede, daha çok kişi, grup, kurum dövüşecektir. Aralarındaki rekabet şiddetlenecektir.

ABD, Avrupa, Sovyet, Japon kutupları vardır. Bunlar sürekli birbirleriyle çelişeceklerdir. Yine, bir de buna ezilen, sömürülen ülkeler, halklar, diğer çekişme odağı olarak karşı duracaktır. Bir yandan kapitalist devletlerin kendi aralarındaki çelişkileri, diğer yandan buna yönelik emekçilerin artan çelişkileri yeni sorunlarla birlikte daha da hızlanacak, ulusal kurtuluş süreci kendisini daha da şiddetli dayatacaktır. Hatta yeni sorunlar söz konusu. Tahrip edilen dünya var, çevre kirliliği bugün kapitalizmin bir yan sorunu olarak neredeyse temel bir sosyal hareketliliğe yol açacak kadar gelişmiştir. Kapitalizm gerçekten dünyayı tehdit ediyor; hem çevreyi, hem de gökyüzünü tehdit ediyor. Yıkıcı sorunları hiçbir devreyle kıyaslanmayacak bir biçimde ortaya çıkıyor. Gerçekten hem gökyüzü, hem de insanların çok yakın çevrelerini adeta mezara dönüştürüyor. Yani betonlaşma az bir tehlike değildir. Nüfus artışı da az bir tehlike değildir. Dünyanın neredeyse kirlenmedik hiçbir yeri kalmadı. Havası da kirli, dediğim gibi, yeşillik yok oluyor, boğucu bir atmosfer vardır, insanların robotlaşma düzeyi hızla gelişmiştir. Bütün bunlar, başlıbaşına bir devrim programına yol açacak kadar ağır sorunlardır. Eskiden sadece emeğin kurtuluşu, ulusun kurtuluşu sorunları söz konusu iken, bugün bunlara bağlı olarak yeşilin kurtuluşu, hava ve iklimin kurtuluşu, hatta insanın bir tüketim canavarı olmaktan kurtuluşu ciddi sorunlar olarak kendini gösteriyor. İnsan, hiç de evrenin sonu gelmeden veya güneş sistemi son bulmadan, çok kısa sürede bu kapitalizm tarafından yok olmayla karşı karşıyadır. Mevcut kapitalizm madem ki buna yol açmıştır; insanlığın bunu kabul etmesi demek, kendi yokoluşunu kabul etmesi demektir.

"...Dolayısıyla artan bir yoğunlukta, çeşitlilikte kapitalizmin sonuçlarına karşı bir mücadele söz konusu olacaktır. O mücadelenin yeni bir hamlesine tanık olacağız. Dolayısıyla sosyalizm günümüze doğru bir yaklaşımı geliştirirken, eskinin mevcut emeğin kurtuluşu, ulusların kurtuluşu sorunlarına ilaveten bu diğer yeni sorunları, iklimin kurtuluşu, yeşilin kurtuluşu, tüketim canavarlığından, bir yerde ahlaki kurtuluş gibi sorunları da ağırlıklı olarak işleyecek ve buna uygun yeniden şekillenen programlar, partiler söz konusu olacaktır. Bu aynı zamanda, yeni eylem biçimlerine yol açacaktır. Kitlelerin daha fazla katıldığı kapsamlı siyasal eylemler, hatta partilerin dar aygıtına sığmayan eylemler söz konusu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, önümüzdeki dönemin devrimsel çıkışları daha fazla kitlesel, siyasal ama, aynı zamanda hem yoğunlukça, hem de nicelikçe gelişkin olacaklardır. Bir anlamda uzun vadeli halk savaşları, yine daha karmaşık, daha yoğun, fakat fazla askeri olmaktan ziyade -ki o da her zaman olacaktır- siyasal boyutu gittikçe öne çıkan bir karakterde gelişecektir..."

Mevcut insanlık kavgasından da biz biliyoruz ki, buna kolay boyun eğilmeyecektir. Dolayısıyla artan bir yoğunlukta, çeşitlilikte kapitalizmin sonuçlarına karşı bir mücadele söz konusu olacaktır. O mücadelenin yeni bir hamlesine tanık olacağız. Dolayısıyla sosyalizm günümüze doğru bir yaklaşımı geliştirirken, eskinin mevcut emeğin kurtuluşu, ulusların kurtuluşu sorunlarına ilaveten bu diğer yeni sorunları, iklimin kurtuluşu, yeşilin kurtuluşu, tüketim canavarlığından, bir yerde ahlaki kurtuluş gibi sorunları da ağırlıklı olarak işleyecek ve buna uygun yeniden şekillenen programlar, partiler söz konusu olacaktır. Bu aynı zamanda, yeni eylem biçimlerine yol açacaktır. Kitlelerin daha fazla katıldığı kapsamlı siyasal eylemler, hatta partilerin dar aygıtına sığmayan eylemler söz konusu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, önümüzdeki dönemin devrimsel çıkışları daha fazla kitlesel, siyasal ama, aynı zamanda hem yoğunlukça, hem de nicelikçe gelişkin olacaklardır. Bir anlamda uzun vadeli halk savaşları, yine daha karmaşık, daha yoğun, fakat fazla askeri olmaktan ziyade -ki o da her zaman olacaktır- siyasal boyutu gittikçe öne çıkan bir karakterde gelişecektir. Birçok problemin üzerine artık orduların çatışma tarzından ziyade, halkların hemen ayağa kalkıp alaşağı etmeleri biçiminde devrimler gerekecektir. Bugünkü mevcut ağır sorunları, bir avuç tekelci kapitalistin dünyayı dehşete düşürmesini, ancak halkları böyle ayağa kaldıran bir program, bir örgütlenme aşabilir. Herhalde mevcut tartışmalar da bu yönlüdür. Bugün Doğu Avrupa'da olan çıkışların hepsine biz kapitalizmin dönüşü diyemeyiz. O çıkışların içinde bu tip gelişmeler de gizliydi. Bu daha da yoğunlaşacağa benziyor. Özellikle ABD'nin dayattığı statüko, terör, dehşet mutlaka bir kitlesel devrime yol açacaktır. ABD, nükleer tehditle, şantajla dünyayı tutsak etmek istiyor. Halklar, insanlık hiçbir zaman bunu kabul etmeyecek ve mutlaka buna uygun bir mücadele tarzını bulacaklardır.

Sovyetler'in bu konuda birşeyler yapmak istediğini biliyoruz. Ama, onlar nükleer tehlikeyi ortadan kaldıramayacaklardır, donduramayacaklardır. Nitekim öyle de oluyor. Nükleer tehlikenin ortadan kaldırılması da devrimin önemli bir görevidir ve başta Amerikalı halk yığınları olmak üzere, dünya halklarının yığınsal ayağa kalkması ile olacaktır. Kapitalizmin, Sovyet türü bir sosyalist sistem anlayışıyla yıkılamayacağı, hatta güçlendireceği ortaya çıkmış iken, bundan sonra kapitalizmin aşılmasının tamamen halkların çok kapsamlı ve daha şimdiden bunu öngören programları, örgütlenmeleri ve eylem biçimleriyle gerçekleşeceği gerçeği kendini ortaya koyuyor. Günümüzde sosyalizm tartışmaları bu çerçevede gelişecektir. Ve bu, olumlu bir gelişmedir. Temel sorunlara daha gerçekçi, daha doğru çözümler bulmaya çalışan, ağır da gelişse gerçekliği nedeniyle, tercih edilmesi gereken bir yaklaşım tarzı oluyor. Tabii ki, parti gerçeğimize biz, hep bu temelde baktık. Aslında PKK böyle bir gelişmeye yabancı değil veya kendisinin oluşum tarzı, özellikle öncü oluşumu, kitle oluşumu, şiddeti de bu temelde ele alışı farklıdır ve bu yeni dengelere de oldukça güç veren konumdadır. Yeni yaklaşım tarzına daha açık, açık olduğu kadar da ona yol veren, ona başından beri kendini ayarlayan tarzdadır.

GELECEK SAYIDA:
TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü

PKK Zindan Direniş Konferansı belgelerinden özeleştiriler...

M. Selim Çürükkaya:

"Bizim cezaevlerinde yarattığımız insan tipi, ya savaştan ve mücadeleden vebadan kaçar gibi kaçan ya da parti ortamında sorun olan bir tipti"

1975 yılında Hareketimiz henüz grup ilişkileri aşamasındayken, bir arkadaşla tartışmam ve ikna olmam sonucu mücadeleye katılmaya karar verdim. Aynı yıl Mamikan(Tunceli) Yatılı Öğretmen Okulu'na okumaya gittiğimde, orada sosyal-şoven örgütlere karşı ideolojik mücadele verenek grup örgütlenmesi içinde yeraldım. Üç yıl burada mücadele ettim. 1978 yılında Çewlik(Bingöl) ve Mûş bölgelerinde propaganda ve örgütleme faaliyetleri yürüttüm. İçinde yaşadığım çevreden edindiğim küçük-burjuva yaşam tarzı, toplumumuzdaki örgütsüz yaşam tarzının bendeki derin izleri, Hareketimizin grup aşamasından parti aşamasına geçiş yapmaya başlamasıyla döneme ayak uyduramamam, ciddi yetmezlikler içine girmeme neden oldu. Nitekim bu dönemde Davut provokatörünün gerçekleştirdiği tasfiye hareketini boşa çıkaramadığımdan, Amed(Diyarbakır)'e sürüldüm ve burada yakalandım.

İtirafçı Hıdır Akbalık'ın soruşturmada polisle işbirliği yapmasına rağmen, partiye zarar vermeden cezaevine gittim. Cezaevi yaşantımda, mahkemelerdeki yargılanmalarımda, kısacası 1984 yılına kadarki süreçte partiyi savunmaya çalıştım. Genel bir yenilgiyi yaşamamıza rağmen, **Mazlum**'ların, **Hayri**'lerin, **Ferhat**'ların başlattığı mücadeleyle, düşmanın politikasını etkisizleştirme mücadelesinde yerimi aldım.

1983 yılından sonra cezaevinde rahat bir ortam yaratıldı. Bu dönem cezaevinde örgüt sorunu da gündeme geldi. Aynı zamanda düşman da cezaevine rehabilitasyon politikalarını dayatmıştı. Düşman, zor aracılığıyla bize yönelmediği bu dönemde, dolaylı yollardan içten içe bizi birbirimize düşürdü. Bizde hortlayan kariyerist, bölgeci, hizipçi anlayışların ve düşman faaliyetinin sonucunda bazı arkadaşlar örgütten tecrit edildi, bazı arkadaşlar atıl bırakıldı. Sonuçta tasfiyeciliğin başını çektiği bürokratik, bastırmacı bir örgüt ortaya çıktı.

Bu süreçteki bireysel tavrımı ve durumumu şu şekilde mahkum ediyorum: 1982 ölüm orucundan beri faaliyete geçen, Ocak direnişinde düşmanla uzlaşarak bize elbise giydiren, değişik hilekarlıklarla örgütün başına geçen M. Şener'e karşı uyanık davranamamamı, partili bir tavır takınamamamı, Fuat Çavgun'un yanlış tavrına karşı tavır takındığım gibi M. Şener tasfiyeciliğine karşı koyamamamı suç ve politik körlük olarak değerlendiriyorum.

1983'den sonra cezaevi politikasının oluşumunda benim de etkinliğim olmuştur. Oluşturulan politikanın tasfiyeciliğe hizmet ettiği bugün açığa çıkmıştır. Parti Önderliği'nin cezaevi politikamızla ilgili yaptığı çözümlemeler ve bu politikanın doğurduğu sonuçlar, bizde oluşan parti dışı yaşam tarzı ve anlayışlar gözönüne getirildiğinde, politikanın tasfiyeciliğe hizmet ettiği daha iyi anlaşılır.

Ülkede gerilla mücadelesi yükselmesine rağmen, bizler, cezaevi mücadelesini gerilla savaşına tabi kılamadık. Tutsak insanlarımızı gerilla savaşına kanalize edilecek şekilde eğitmedik. 12 Eylül öncesi amatör örgüt ilişkisini aşamadık; dışardaki mücadelemize denk düşecek bir yaşam tarzı, eğitim düzeni ve disiplinli bir yapı oluşturamadık. Kendimizi rehavete, zafer sarhoşluğuna kaptırdık. Durum böyle olunca cezaevine özgü oluşan yaşam tarzı, disiplinsizlik, üslupsuzluk, bizi sıcak mücadeleden uzaklaştıran eğitim anlayışımız, cezaevine özgü bir kişiliğin şekillenmesine neden oldu. Bu kişilik, cezaevinde rahat bir ortamın yaratılması ve korunmasıyla politikayı sınırlandıran, bununla ufkunu daraltan, kazanımların korunması için herşeyi göze alan, tüm enerjisini bunun için harcayan, dışardaki kitle gücünü, hatta gerilla etkinliğini bu politikaya yedeklemeye çalışan, ulusal kurtuluş mücadelesi için politika üretemeyen, güçlenen savaşın karakterini ve önderliğin derinlemesine yaşayamayan, gerilla savaşına romantik duygularla bağlanan, savaşın ihtiyacına göre kendisini ve başkalarını eğitemeyen, savaşın ihtişamının ve önderliğin olağanüstü çabasının, dayanıklılığının, toparlayıcı, örgütleyici, ikna edici, harekete geçirici özelliklerinin derin bilincine varamayan, cezaevi geçmiş direnişini antik çağ kahramanlığı gibi övüp göklere çıkaran, cezaevi direnişlerini subjektif olarak olmasa da, objektif olarak savaşımımızın merkezine koyan, yine cezaevi mücadelesini ve onun değerlerini büyük gördüğü oranda, dışardaki savaşa ve değerlerine yabancılığı yaşayan, amatör ve bürokratik bir örgüt anlayışına sahip olan, partinin çalışma tarzını, örgütlenmesini bilince çıkarmayan, kendi yetmezliklerini, eksikliklerini göremeyen ama, savaşın yetmezlik ve eksikliklerini fazlaca abartan bir kişiliktir.

Özel savaşın 1983'ten sonra uygulamaya soktuğu rehabilitasyon politikası ve bizlerin bu politikanın bilincine varıp boşa çıkaracak devrimci bir politika ve yaşam tarzı oluşturmamamız, yukarıda izah etmeye çalıştığım kişiliğin şekillenmesine neden oldu. Aynı tarihlerde M. Şener tasfiyeciliğinin boy vermesi, bu kişiliklerin bol olduğu bir alanda oldu. Onun, sahtekarca tutum, davranış ve yaşam tarzına, yarattığı örgütsel kaosa, düşmanla girdiği açık uzlaşmaya rağmen, biz saf tutkular, cılız tepkiler ve politik körlükle soruna yaklaştık. Onu düşmanla uzlaştığı anda yere çalmamız gerekirken başımıza geçmesine müsaade ettik. Ve tahliye olduğunda politik körlüğü bir türlü aşamayan bazıları onun ne kadar maharetli ve direnişçi biri olduğunu öve öve Parti Önderliği'ne anlattı. Bu örnek cezaevindeki bürokratik örgütün ne kadar kayırmacı bir anlayışa sahip olduğunu gösteriyor. Bu örgüt kafası, cezaevinde kendisiyle iyi geçinen bir haini kahraman, kendisiyle biraz çelişkiye düşen dürüst bir insanı hain olarak yansıtabilir bir niteliktedir. M. Şener'in cezaevinde düşmanla uzlaşmasının normal bir vaka, bazı arkadaşların ufak tefek yetmezlikleri veya bazı olumsuzluklarının suç olarak telakki edilmesinin izahı budur.

Yukarda izah etmeye çalıştığım cezaevi kişiliğimle parti ortamına geldiğimde, her yönümle partiyle çelişkide olduğumu hemen hissettim. Ama, kabahati kendimde değil, partide görüyordum. Yani bana göre problem olan ben, yanlış olan parti idi. Bazı eksikliklerimi biliyordum. Ama onbir yıllık zindan direnişinde şaşmaz bir politikanın savunuculuğunu yapmıştım. Düşmana boyun eğmemiş, tam tersine dize getirilemeyenlerin içinde yerimi almıştım. Akademi yönetiminde yer alan bazı kişilerin bana karşı olumsuz tavırlar takınması, Parti Önderliği'nin cezaevi politikasına yönelik sert eleştirileri beni daha da kemikleştirdi. Özellikle Şener tasfiyeciliğinden etkilendiğimizin iddia edilmesi, bazı kişilerin bize tasfiyeci gözüyle bakması beni parti ve önderlikle cezaevleri konusunda düşünce alanında tam karşı karşıya getirdi. Öyle ki ben, önderliğin subjektif olarak sorunlara baktığını, M. Şener'e duyulan öfkenin bize de duyulduğunu, cezaevinden ve oradan çıkanlardan çekinildiğini, bunun için bize saldırıldığını ve azarlandığımızı düşündüm. Bu durumdan müthiş rahatsızlık duydum. Bu rahatsızlık sonucu yer yer tepkilerimi dışa vurdum. Cezaevleri aleyhine konuşanlara karşı bir nevi tavır aldım. Önderliğin cezaevlerine yönelik eleştirilerini sert ve haksız gördüğümden olumsuz düşüncelerime daha da sahip çıkmaya başladım.

Zaman ilerledikçe Parti Önderliği'nin eğitici, ikna edici ve kazanıcı tavırlarla bize yaklaştığını, günlerce, hatta haftalarca gece gündüz, bıkmadan usanmadan üzerimizde durduğunu görünce gerçekten bize büyük bir önem verildiğini kavramaya başladım. Bu noktadan sonra kendi gerçeğim ve cezaevi gerçeği üzerinde düşünmeyi gerekli gördüm. Kendi yaşantım, çalışma tarzım, sabırlılığım, dayanıklılığım, insanlarla ilgilenme çabalarımla Parti Önderliği'ninkini karşılaştırdım. O'nun bizlerle ne kadar ilgilendiğini, eğitimle ne kadar uğraştığını, grupları ülkeye göndermek için ne çabalar harcadığını, kendisini nasıl disipline ettiğini, bizi de disipline etmek için ne çabalar içinde olduğunu gördükçe söylediklerini daha dikkatle dinlemeye ve kendi kendimle hesaplaşmaya başladım.

Parti Önderliği, oradan buradan toparlanan kaba saba köylü çocuklarını, küçük burjuva üniversite öğrencilerini bir-iki aylık kısa bir süre içinde olağanüstü bir çaba, ilgilenme ve ikna gücüyle yetiştirip ölüme gidecek kadar kararlı hale getirerek savaş meydanlarına gönderirken, bizler cezaevlerinde Akademi ortamından daha rahat bir ortamda, devletin sillesini yemiş, iğrenç yüzünü görmüş binlerce tutsaktan birkaçını bile eğitip savaş meydanlarına gönderememiştik. Burada beceriksizliğimizi, yeteneksizliğimizi, Parti Önderliği'nin çabaları ve çalışma tarzı karşısındaki çapsızlığımızı daha iyi gördüm. Ve kendime daha çok yönelmeye, cezaevi geçmişimize daha bir eleştirisel gözle bakmaya başladım.

Parti Önderliği'nin Akademi ortamında yarattığı insan tipi mücadeleye ve savaşa koşan bir tipti. Bizim cezaevlerinde yarattığımız insan tipi, niyetimiz ne olursa olsun ya savaştan ve mücadeleden vebadan kaçar gibi kaçan ya da parti ortamında sorun olan bir tipti. Peki bunun nedeni neydi? Biz içerde bunun bilincine varamamış, nedenlerini bile çözümleyememiştik. İçerde tek bir sorun bizi ilgilendiriyordu. Devlet bize saldırırsa kararlı olacağız, ölüm oruçları ve açlık grevlerine yatacağız. Herşeyimizin ölçütü buydu. Görüldüğü gibi bu da birşeyi kurtarmıyordu.

M. Şener tasfiyeciliğine karşı doğru dürüst bir tavır takınamamamızın asıl nedeni, dışardaki savaştan kopuk, tasfiyeciliğe hizmet eden cezaevi politikamızın bizde yarattığı politik körlüktür. M. Şener tasfiyeciliği, Kürt hakim sınıflarının temsilcisi durumunda olan, devrimimize karşı TC ve ABD'nin işbirlikçisi KDP'nin, yine TC ile devrimimize karşı ittifak yapan TBKP'nin denetimine girmiş, hareketimizin can alıcı iç bilgilerini bu güçlere ve Ortadoğu'daki bazı devletlerin istihbarat örgütlerine rapor etmiş, savaşımızı durdurmak ve hareketimizi tasfiye etmek için yoğun çabalar içine girmiştir.

ABD emperyalizmi ve bazı batılı devletlerin TC ile birlikte Güney Kürdistan'daki işbirlikçi KDP'yi destekleyerek otonom bir bölge yaratmaya çalışmaları, bu işbirlikçi güçlerin denetiminde Orta-Kuzey-Batı Kürdistan'da işbirlikçi bir çizgi yaratılarak silahlı mücadelemizin tasfiye çabalarının hızlandığı bir dönemde M. Şener tasfiyeciliğinin ortaya çıkması tesadüfi değildir.

M. Şener de kendisinden önceki tüm tasfiyeciler gibi Parti Önderliği'ni hedefleyerek ortaya çıkmıştır. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin uzun bir süreden beri APO'suz bir PKK istedikleri bilinmektedir. Bu taktikle önce önderliği, peşinden PKK'yi tasfiye edeceklerini düşünmüşlerdir.

Geçmişteki tasfiyecilerin direkt emperyalist güçlere sığınıp parti karşıtı mücadelelerini sürdürerek başarılı olamadıklarının bilincine varan M. Şener, taktik değiştirerek I-KDP ve TKP'ye dayanarak ortaya çıkmasına rağmen, kullandığı taktikleri öncekilerden farksızdır. Bugün Parti Önderliği'ne saldıran M. Şener, tasfiyeci Hüseyin Yıldırım provokatörünün Parti Önderliği'ne saldırılarına karşı önderliği şu cümlelerle savunmuştu:

"Bizde, her zaman için altı çizilecek bir durum varsa, o da, önderliğin parti yapısı üstündeki belirleyici rolüdür. Parti yapısı içinde, taktik önderlik düzeyinde öne çıkan, sivrilen unsurlar, ancak çizgiye, APO'yla bütünleşerek, bu duruma gelmişlerdir. Taktik önderlik düzeyinde öne çıkanlara verilen değer, parti kadrolarının, kitlelerinin APO'ya, çizgiye olan bağlılıklarının bir sonucudur. APO'yu çizgiye uygulamayan, her kim olursa olsun, zamanla ne kadar saygınlık kazanırsa kazansın parti yaşantısıyla ters düştüğünde doğal bir tecriti yaşar." (M. Karasu, S. Cansız, F. Kav, M. Şener, Serxwebûn Şubat 1989)

Dün böyle düşünen M. Şener'in, bugün Hüseyin Yıldırım ve diğer tasfiyeciler gibi düşünmesi onun ne kadar sahtekar olduğunu ele veriyor. PKK'nin belirli kademelerine yükselmek için Başkan APO'nun stratejik önderliğini öven M. Şener, tasfiyecilik için uygun bir yer edinince önderliğin stratejik konumuna saldırarak emperyalizm ve sömürgeciliğin uzun süreden beri PKK Önderliği'ne karşı yürürlüğe koyduğu bir taktiğin uygulayıcısı olmuştur.

İşin ilginç yönü; M. Şener, cezaevlerinde yarattığımız direniş mirasına, şehitlerimizin kanına ve halkımız üzerindeki saygınlıklarına dayanarak, rehabilitasyon politikasının biz tutsaklarda yarattığı parti dışı anlayış ve yaşam tarzına bel bağlayarak başarıya gitmeye çalışıyor. Biz Amed zindan tutsakları bu alçaklığa karşı çıkmakla, halkımızı köleleştiren, onu önderliksiz bırakmak isteyen sömürgecilik ve emperyalizme karşı çıkmanın aynı olduğunun bilinciyle hareket etmeliyiz. Bunun için, Parti Önderliği'nin cezaevleri ve savaşımızla ilgili çözümlemelerini kavradıkça kendi yetmezliğimin bilincine vardım. Bundan itibaren kendimi hızla aşacağıma, parti hattına ulaşacağıma, önderliğin çalışma tarzı, kararlılığı, sabrı, insan ilişkilerini ve çabalarını kendime esas alacağıma, cezaevinde bende oluşan subjektif düşünceler yerine partinin çözümleyici, sonuç alıcı düşüncelerini kendime rehber edineceğime başta Parti Önderliği'ne, partiye, şehitlerimize, savaştaki tüm yoldaşlara, Konferans delegelerine ve Kürdistan halkına söz veriyorum.

30 Ağustos 1991

Celal Özalp:

"Düşman işkence ve zulümle fethedemediği direniş kalelerini ince ve sinsi rehabilitasyon politikası ile ele geçirmeyi hedeflemiştir"

Mücadelemizin önemli bir aşamasında bulunuyoruz. Hem uluslararası yaşanan süreç, hem de TC'nin içine düştüğü çıkmaz, bunalım karşısında partimizin IV. Kongre gerçeği devrimimizin çözüm gücünün hem ulusal, hem de uluslararası bir düzey kazandığını, bunun her alanda görev ve sorumlulukları artırdığını göstermektedir. Çözümlenmemiş-netleşmemiş öncü ve militanın, çözüm gücü, karar ve uygulama gücü olarak bu tarihi döneme cevap veremeyeceği ortadadır.

Mücadele pratiğimizde de görüldüğü gibi, Parti Önderliği'nin geliştirdiği çözümlemeler devrimimizde her bir süreci büyük başarılarla kazanma gücünde olmasına rağmen, kadro ve militan yapının şahsında yaşanan tıkanıklık birçok değer kaybına yolaçmış; çözümlenmemiş kişilikler hareketi, devrimi birkaç kez yenilgi noktasına getirmiş; ancak Parti Önderliği'nin yoğun çaba ve müdahaleleri buna olanak vermemiş; kazanılanlar bu temelde kazanılmış, kurtarılan değerler bu temelde kurtarılmıştır. Bu çaba ve müdahalelerin zirvesi olan IV. Kongremizde partileşme yolunda atılan adımlar, geliştirilen çözümlemeler böylesine yaşamsal bir ihtiyaçtan kaynaklanmıştır.

Pratik yaşamda tekrar tekrar kanıtlandığı gibi, öncü ve militanda ulaşılan çözüm ve netleşme düzeyi doğrudan mücadeleye yansımış, gelişmeler bu temelde sağlanmıştır.

Partimizin ulaştığı bu noktada yeniden partiyle buluşmak ve bu düzeyi yakalamak benim için en temel görev ve gündem olacaktır. Bu noktada parti gündemini kavramak, özümsemek ve ulusal kurtuluş savaşımımıza sağlam bir katılım, doğru bir giriş yapmak açısından Zindan Direniş Konferansımızın önemli bir rol oynayacağına, bu temelde zindan direniş cephesinde de partimizin zafer kazanacağına ve zindan direnişçiliğinin partiye katılımının böylece daha güçlü ve sağlıklı olacağına inanıyorum. Bu, her cephede gerillada, serîhildanlarda, yurtdışında ve zindan direniş cephesinde partimizin IV. Kongre çizgisinin zaferi olacaktır.

Tüm bu gerçeklere bağlı kalarak, IV. Kongre gerçekleri ve Parti Önderliği'nin zindan direnişi çözümlemeleri ışında kendime yönelmeye, güçlü bir özeleştiriye ulaşmaya çalışacağım.

Harekete katılımım esas olarak Kürtlük ve yurtseverlik duygularıyla yüklüdür. Dini etkileri güçlü yaşayan, köyden yeni kopmuş, şehir yaşamının yutucu etkileri altında ezilen ve buna karşı geleneklerine sarılmış, giderek şehir yaşam tarzına, Türk yaşam tarzına tepki dolu bir aile ortamında yetiştim. Bu tepki, Türklüğe öfke-kin ve düşmanlık hislerinin açığa vurulması boyutundadır ancak, Türk yaşam tarzına duyulan bu tepki kendi içinde buna özenmeyi de taşımaktadır. Özellikle bu yaşam düzeyini-biçimini tutturmanın olanaksızlığı görüldükçe duyulan bir tepkidir. Gerek kişiliğimin şekillenmesinde ve gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelmemde bu aile ortamı ve yetişme koşulları büyük rol oynamıştır.

Hareketle tanıştığımda 16-17 yaşlarında, oldukça genç, duyguları ağır basan, hayalci ve siyasallaşmamış bir yapıdaydım. Aile ve çevre ortamında şekillenen kişiliğim feodal, küçük-burjuva etkiler ve TC'nin asimilasyon kurumlarında sömürgeci kültür etkileri altında gelişiyordu. Her ne kadar Kürtlük-yurtseverlik duyguları diriyse de, bu kişiliğin sömürgeciliğin etkileri altında biçimleneceği ve giderek daha çok kendi gerçeğine yabancılaşacağı açıktı. Partiyle tanışmam bu olumsuz gidişatı durdurdu. Ve bu kişiliği devrimin hizmetinde kendi gerçeğine oturtarak yeni bir süreç başlattı.

Ancak, aktif bir sempatizan olarak hareketle ilişkilerimin geliştiği yıllarda, örgüte, örgüt ilişkilerine ve bir bütün olarak politikaya oldukça yabancıydım. Bütün ilişki, davranış ve hareket tarzımı niyet ve duygularım belirliyordu. Parti gerçeğini, ideolojik-politik hattımızı kavramamıştım. Partiyi daha çok kişiler şahsında tanımam sözkonusudur. Dolayısıyla partiye bağlılık esasta kişilere bağımlılık biçiminde gelişiyordu. Bu yıllarda benim için parti eşittir tanıdığım kişiydi. Kişiyi, beni partiye bağlayan bir güç olarak görüyordum. Benim için Kürdistan devrimcisi olmak, o dönemde arkadaşların dediklerini harfiyen yerine getirmek ve onlar gibi davranmaktı. Bu süreç ve ilişkiler içinde her ne kadar belli bir bilgilenme gelişiyorduysa da, bu durum kişiliğimde nitel-derinlikli bir dönüşüm yaratmadı, politik kişiliği beslemedi, daha çok duygularımı besledi-büyüttü. Kısacası derinlikten uzak ve oldukça yüzeysel bir değişimi ancak yaratabildi.

1982 yılına kadar genel bir PKK'lilik kavrayışı ve böyle bir kişilik yapısı içinde hareketle ilişkilerim sürdü. Ve böyle bir yapı içinde 1982 yılının başında parti kanalıyla Lübnan sahasına geldim. Ancak bu dönemde partimiz tarihi hazırlıklar içinde olmasına rağmen, benim süreci bu derinlikte kavramam sözkonusu değil. Oldukça geri bir düzeydeydim. Bu nedenle yaşama ve bu çabalara katılımım partinin beklentilerine cevap verecek bir düzeyde olmamıştır. Bu dönemde siyasi eğitim ve derinleşme yönünde yoğunlaşmaktan ziyade kendimi daha çok pratik yaşamla sınırlamam söz konusuydu. Hatta siyasi eğitim, teorik-ideolojik gelişmeyi önemsemiyordum. Deyim yerindeyse, partimizin oldukça zengin ruhsal-tarihsel ortamında oldukça yoksul, çocuk, siyasal olarak olgunlaşmamış, büyük düşünme ve sürece iddialı bir hazırlanmadan uzak, oldukça sıradan bir anlayış ve tutum içindeydim.

Örgüte, örgüt ilişkilerine-yoldaşlık ilişkilerine resmi-siyasal bir yaklaşımdan çok, aile ortamı ve ilişkileri biçiminde bir yaklaşımım vardı. Bu nedenle partiye güç katma, koruma, geliştirme bilincim yoktu. Partiye ve Parti Önderliği'ne bağlılığım fanatik bir mürid bağlılığı biçimindeydi. Fakat pratikte bu bağlılığın anlamını verecek, parti içi sınıf mücadelesi nedir, içinde bulunduğumuz süreç militandan ne istiyor, benim bu süreçteki görev ve sorumluluklarım nedir vb. konularda düşünce ve bilinçten yoksundum. Bu nedenle PKK ve Parti Önderliği adına söylenen ve yapılan her şey benim için tartışılmaz doğrulardı. Fakat bu adla ortaya çıkan düşman anlayışlara karşı koyacak politik düzeyden yoksundum. Mücadelenin sadece kaba düşman cephesini tanıyordum. Ve bundan dolayı tam karşı cepheden olmadıkça partiye saldırı, düşman anlayış ve eğilimler karşısında, yine mücadelenin çok yönlü, çok boyutlu ve derinlikli olduğu gerçeği karşısında politik körlüğü ağır biçimde yaşıyordum. Benim için bir tavır ya doğruydu ya da yanlıştı. Olaylara ve olgulara siyah-beyaz biçiminde yaklaşıyordum. Politikanın gri rengini tanımıyordum, bundan habersizdim. Bundan dolayı bir olumsuzluk ancak açık bir noktaya geldiğinde tavır koyuyordum, ki o zaman da bunun pratik bir anlamı kalmıyordu.

1983 yılında ise, siyasal olgunluğa ulaşmamış, süreci ve kendi rolümü bilince çıkarmamış, ancak yüzeysel bir PKK kavrayışı almış, duygu ve niyet düzeyinde biraz daha yoğunlaşmış olarak ülkeye yöneldim. Bu dönemde kişilikte çözümlenmemiş ve netleşmemiş olmama rağmen, kendimden emin bir yapıdaydım. Çünkü savaşma kararlılığımın kesinliği vardı ve bu da benim için herşeydi. Bu duygu ve coşku sarhoşluğu içinde ülkeye yönelmekteydim ve dolayısıyla oldukça yanılgılı, kendi gerçekliğimi kavramayamamış bir durumdaydım. Sonuç itibariyle oldukça sığ, sıradan ve büyük iddialardan yoksun, fedaice bir girişti. Yani daha ülkeye adım atarken ölümü kabullenmiş, yenilgiyi kabullenmiştim. Öyle ki mücadeleyi geliştirme, savaşı üretme üzerinde düşüncede yoğunlaşacağıma, hep ilk çatışmada şehitlere layık bir direniş sergileme noktasında kendimi ruhta-düşüncede hazırlamıştım. Bu, basit devrimciliğin, küçük-burjuva hayalciliğinin romantik yaklaşımıydı. Ve bu durum, parti gerçekliğinin oldukça uzağında, halkımızın zafer çizgisini temsil edecek bir kişilikten uzak, yenilgili-yanılgılı kişiliğin ruh haliydi.

Dolayısıyla ülke pratiği sürecinde az bir çabayla ve sınırlı bir kavrayışla oynayabileceğim rolü oynayamadım. Mücadeleyi geliştirme, güç büyütme ve özellikle de 15 Ağustos Atılımı ile kitlelerin gelişen örgütlenme taleplerine cevap verecek düşünce gücünden ve kapasitesinden uzak, kendimizi kendi yağımızda kavrulmaya terketmiştik. Bu durumda benim payım, içinde bulunduğum yapı ile ortaya çıkmaktadır. O dönemde grubun fazla sorun yaşamaması, uyumun olması ve bizim de silahlı güç olarak alanda bulunmamız bana yetiyordu. Bu küçük dünyam içinde kendimi avutmuş oluyordum.

Yine bu dönemde saflardan kaçanların tutumu karşısında "biz inadına direneceğiz, direniyoruz" anlayışı içindeydim ve bu duygusal tepkisel bakış kendi gerçeğimi, cüceliğimi görmemi engelliyordu. Halbuki burada ölçü, teslim olanlar, ihanet edenler olamazdı. Onlar belki mücadelenin zorlukları karşısında açık bir kaçış içine giriyordu ama benim, bizim içinde bulunduğumuz tutum ve anlayış daha büyük kaçıştı. Kısacası mücadeleyi geliştirmeyerek, savaş sorunlarına basit-yüzeysel yaklaşarak, örgütü-savaşı üretebilme güç, yetenek ve anlayışından yoksun ruh ve düşünce yapımızla kaçışların en kötüsünü yaşıyorduk. En kötüsü de o dönemde tüm bunların farkında, bilincinde olmamak ve kendimizi mücadele saflarında, harekete bağlı konumda görmekti. Diyebilirim ki o dönemde, daha sonra Parti Önderliği'nin okuduğum eleştirilerine muhatap olsaydım bende şok yaratırdı. Öylesine ağır bir yanılgı ve yetmezlik içinde yaşıyordum. Bu yıllara ve döneme ilişkin Parti Önderliği'nin çözümlemeleri içinde kendi pratiğimi, kişiliğimi ve ruh halimi gördüğümü belirteyim.

Böylesi bir konum içindeyken düşmana esir düştüm. Ki bu da tamamen içinde bulunduğum zayıf, yetmez devrimciliğin sonucuydu. Parti taktiğini, partinin sınıf bakış açısını, kitle çizgisini kavramayan devrimciliğin başına gelen kötü bir sonuçtu. Parti çizgisini, taktiğini ve çalışma tarzını temel almayan tutum sonuçta, sınıf konumu itibariyle işbirlikçiliğe her zaman açık feodal bir unsura yenilmeyi getirmiştir. Kısacası ülke pratiğinde kişiliğimin beni getirdiği nokta bu olmuş ve bu kişiliğin şahsında ağır devrim sorunları çözüm bulmamış, aksine bu da sorunların bir parçası olarak, öncü sahasında geleneksel bir ağırlık rolü oynamıştır.

Partinin ideolojik-politik hattından beslenmeyen-güçlenmeyen kişiliğin, en önemli bir sınav alanı da düşmana esir düşme sürecidir. Bu yetmez devrimciliğin, yanılgılı kişiliğin sorgu sürecinde kendisini kaçak biçimde ortaya çıkardığını belirteyim. Yine yalpalama, tutarsızlık da bunun bir sonucudur. Her ne kadar düşmanı atlatma, pratik zararlara yolaçmama noktasında kalınmışsa da, sorgu sürecinde feodal, küçük-burjuva kişiliğin, duygusal-tepkisel özelliğin, düşmanla kaçak düvüşme, kesin ve kararlı olamama, sürekli geri adım atmaya doğru yönelme ve tutarsızlık biçiminde ortaya çıktığını belirtebilirim.

Böyle bir yapı içinde yaşamımda yeni bir süreç olan zindan pratiğine giriş yapmıştım.

Bugün Parti Önderliği'nin zindan pratiğini çözümlemesi karşısında, parti gerçekliğimiz karşısında kendi pratiğime baktığımda, PKK direniş çizgisini oldukça kaba ve yüzeysel uyguladığımı, düşmanın zindana dayattığı tasfiyeciliği göremediğimi, pratik olarak buna hizmet ettiğimi, özellikle direniş adına düşmanın sürüklediği her eyleme girme, süreçleri değerlendirmeden, çok yönlü düşünmeden, adeta sadece kendini kanıtlama ile sınırlı, duygularla hareket etme gibi bir yönelimin sahibi olduğumu görüyorum.

Özellikle partinin sağladığı gelişme düzeyinin gerisinde seyrettiğimi, komple bir devrimciliği tutturamadığımı, bunun sonucu olarak dar bir pratiğin sahibi olduğumu görüyorum. Politikaya hakim olmamanın bir sonucu olarak zindan pratiğime yön veren, duygularım olmuş; bu da herkesin parti adına bu yapıyı kullanmasına olanak vermiştir. Kendimi böyle bir tehlike ile karşı karşıya bırakmış oluyorum. Ve yine zindan pratiğine yanılgılı yönelim sonucu kendimi alabildiğine sınırlamış, uygulamacı-dar pratikçi tutum içinde bireysel emeğe bile sahip çıkamayacak bir durum yaşamışım.

En önemlisi de zindanda yaşanan süreçte kişilik dönüşümünde ve gelişiminde partinin düzeyinin çok gerisinde kalmamdır. Bu da kör bir pratikçiliğin, düşman etkileri altında kalmanın ve düşman anlayış ve eğilimlerin oluşturduğu kuşatmayı kıramamanın bir sonucudur. Zindandaki örgütsel gelişmeye de bu anlamda katkım olumsuz olmuştur; partinin dışardaki ölçülerini hiç dikkate almadan, devrimci bir eleştiriye tabi tutmadan, olduğu gibi kabul ettim ve onu uyguladım. Uygulanan da, parti gerçeğinden kopmuş, şematik, reel sosyalist anlayış üzerinde şekillenen, bürokratik örgüt, parti karşısında giderek şekilsizleşen, başkalaşan ve içinde yoğun olumsuzlukları barındıran örgüt olmuştur. İçinde bulunduğum iddiasız konum, kendimi sınırlamam ve bundan dolayı geriye çekiliş bu alanda parti çizgisini temel alan bir rol oynayamamamı getirmiştir. Bu konumdan dolayı zindan pratiği sürecinde birinci derecede sorumluluk aldığımda oldukça zorlanıyor, inisiyatif geliştirmede, yaşamı örgütlemede ve kendimi disipline etmede oldukça zayıf kalıyordum. Kendi kendimi sürekli motive edemediğim için pratikte tıkanmalar yaşadım.

Sonuç olarak; zindan pratiğimi Parti Önderliği'nin güçlü çözümlemeleri ışığında yeniden ele aldığımda, parti gerçekliği karşısında potansiyel bir durumda olduğum, zindanın amansız pratiğinden güçlü sonuçlar çıkaramadığım, kişiliğimi güçlendiremediğim, aksine politik kişiliğin aşınmaya yüz tuttuğu, zindan direniş pratiğinden politik sonuçlar çıkaracağıma, yaşadığım yıllarda bende birikenin duygu ve öfke olduğu, bunu bilinç keskinliğine, ideolojik-politik örgütsel birikim ve güce dönüştürmede oldukça zayıf kaldığım, bu anlamda bu yıllardan çıkarılması gereken politik sonuçları çıkaramadığım, yılları böyle anlamlı ve derinlikli yaşamadığım, yaşamdan, pratiğimden ve süreçlerden sonuç çıkarmada oldukça zayıf kaldığım görülmektedir. Parti Önderliği'nin çözümlemeleri kendi gerçeğimi görmemde bu temelde parti gerçekliğine yaklaşmada önemli bir güç ve cesaret kazandırdı. Bu büyük desteği temel alarak, bu gerçeklerle bağlarımı koparmadan, partimizin bugün ulaştığı kararlılık düzeyinde kendimi kararlaştırarak çizgide yürüme kararlılığımın derinleştiğini ifade etmem gerekir.

Kısacası, yıllardır cezaevlerinde bizler üzerinde geliştirilen özel savaş ve rehabilitasyon uygulamalarının kişiliklerde derin tahribatlar yarattığı açığa çıkmıştır. Zindanda oluşan kişilik ve örgütlenme partileşme düzeyimizin oldukça gerisinde seyretmektedir. Partimizin ideolojik-politik çizgi kararlılığı-keskinliği kişiliklerde önemli aşınmalara uğramıştır. Her gün düşmanın ideolojik bombardımanı altında, özel savaş politikalarının uygulandığı bir alanda yaşamanın kişiyi daha çok soyut, ayakları yere basmayan, duygusal-tek boyutlu hale getirdiğini, parti kişiliğinden uzaklaştırdığını ve bir bütün olarak belli aşınmalara uğrattığını söyleyebilirim.

Düşman dıştan saldırarak, işkence ve zulümle fethedemediği direniş kalelerini, PKK savaş esirlerini, yıllardır oldukça ince ve sinsi bir biçimde ve yine oldukça kapsamlı bir proğram olan rehabilitasyon politikası ile ele geçirmeyi hedeflemiş, bugün tam başarı sağlamaması Parti Önderliği'nin müdahalesi sonucu olmuştur. Ama ciddi tahribatlar da yarattığı görülüyor.

Akademi ortamına böylesi yanılgılarla dolu olarak geldim. Ve bu sahada ilk başta kendimi sınırlamam genelde yaşadığım yetmez kişiliğin bir sonucuydu. Yaşadığım tüm pratik süreçlerden, hata ve yetmezliklerimden dolayı içine düştüğüm başarısızlıklardan geleceğe yönelik güçlü sonuçlar çıkaracağıma, sıradan bir katılımı yeterli görmem ciddi bir eksiklikti.

Ancak gerek Akademi ortamın-

Devamı 23. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın tüm partililere 7. yıl zafer talimatı:

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıl derslerini doğru öğrenelim ve görevlerin üzerine bu temelde başarıyla yürüyelim

Baştarafı 1. sayfada

luluk ve sağduyudan uzak, istese, elini sallasa çok işleri becerebilecekken oralı olmamanın ve inanılmaz derecede öncülükle oynamanın bolca sergilendiği, adeta sadistçe ve mazoistçe davranan, yani kendi kendine işkence edenin konumuna da bolca düşüldüğü bir pratiğin, özellikle böylesi bir örgütsel pratiğin de adı oluyor. Her türlü çirkinliğin normal görüldüğü, provokasyon, komploculuk, düşkünlük, hırsızlık, velhasıl çok sınırlı bir gelişmeye her türlü inanılmaz olumsuz dayatmaların hadsiz hesapsız ortaya çıktığı ve ibret verici sahnelerin bol olduğu bir eylemin, bir savaşımın da adıdır. Bunun yanında, 15 Ağustos Atılımı, insan soyunda bitebilecek ve hele kendi ülke ve halk gerçekliğimizde son bir nefesle, çabayla gösterilmesi gereken cesaretin, fedakarlığın tarihte eşine ender rastlanan örneklerinin de bol bol ortaya çıktığı ve bu anlamda insanlığın çok şanlı bir ulusal-toplumsal kurtuluş hamlesinin adıdır.

Tarih bu yıllar hakkında giderek daha fazla değerlendirmeler yapacaktır. Eğer bugün bir halkın oldukça kararlı bir biçimde zafere inandığı ve kendini var edebilecek imkanlara kavuştuğu bir gerçekse, inanıyoruz ki, bu yıllar üzerine çok şeyler söylenecek, yazılacaktır. Ve bu anlamda diyoruz ki; bu yıllar, yaşanan yıllar değil, bir anlamda yaşanmayan yıllardır. Neden ama, nasıl yaşandı? Kimler nasıl yaşadı? Gören göz, duyan yürek, düşünen beyin bu yılları ne kadar anladı, ne kadar duydu? Belki de bir rüzgar gibi geçti denilir ama, her ne kadar yaşanmadı diyorsak da, yaşanan birşey var ve hatta tek özgürlük yaşamı biçiminde bir çekirdek yaşam söz konusudur. Bu yıllarda gerçekten insanlığın yeniden dirilişi, bir ulusun kurtuluşu, bir halkın özgürlüğünün her yönüyle gerçekleşmesi için muazzam tohumlar serpiştirilmiştir. Muazzam derken zenginlikçe, nitelikçe bol anlamında söylüyoruz. Kenarından geçebilirsiniz, görmeyebilirsiniz ama, inanılıyor ki, her geçen gün bu topraklarda yeşerecek her şey bunu iyi kanıtlayacaktır. Şimdiden bunun kanıtları var. Biz eylemimizi neye karşı, nasıl yaptığımızı biliyoruz ve bu anlamda bu yıllar aynı zamanda umut yıllarıdır; umut ekilen ama, henüz yeşermeyen ve biçilmeyen yıllardır.

"Fakat halkın kendisi de zayıf, özellikle Türkiye halkının kendisinin özel savaş gerçeğine karşı bilinçlenip örgütlenmemesi, bu konuda eskiyi aşamaması, özel savaş gerçeğini yakalayamaması, halk alternatifini ortaya çıkaramaması, aslında bu rejimin inanılmaz başarılarının demeyelim de, başarısızlığının sürüp gitmesine yol açıyor. Bu anlamıyla 12 Eylül ve onun devamı Özal kliği eğer yürüyor gibi gözüküyorsa da, bu sadece önünde ciddi bir engel olmayan ve başaşağı uçuruma doğru savrulan bir arabanın başarılı yürüyüşü kadar başarılı bir yürüyüştür, diyoruz. Eğer büyük bir talihi varsa bir taşa çarpmadan yürür. Yok, bir halk, 'ben de varım' diyorsa ve bu halk biz de olsak, varım diyorsak, bu gidişatı tabii ki hakettiği bir biçimde durduracağız ve durduruyoruz da."

Bugün ortaya çıkan başarılar bizim açımızdan başarı bile denmeyecek kadar sınırlıdır. Biz asıl olanın gizli olduğunu, daha ileride bol ürün vereceğini düşünüyoruz. Bu anlamda umutluyuz. Şüphesiz dikkat çektiği gibi biz müthiş bir tempoyla bu yılları yaşadık ve eminim ki, bu temponun içinde, yürüyorum diyenlerin de halen pek kavrayamadıkları -bizzat savaşanlar da dahil- " bu iş nasıl oldu", "ben nasıl yürüyorum" biçiminde doğru bir anlama bile ulaşamadıkları süratli bir yürüyüştür; bir maraton yürüyüşüdür. Gerçekten bu yılların anlamı üzerinde az değerlendirme yapmadık; yine tarih şahittir ki, ölesiye bir tekrarlamayla, değil yıl yıl, ay ay, gün gün bile bir değerlendirme yapılmıştır. Ama, şunu da biliyoruz ki; duyacak yürek, düşünecek beyin, görecek göz, işitecek kulak fazla yok ve bunu

yadırgamıyoruz da. Bu bizim ulusal, toplumsal gerçekliğimizdir. Birey mentalitemiz nedir? Bunu biraz bildiğimiz için, geçeriz dedik. Tarih hiç de bu tip avanakların ayaklarına takılamayacak kadar ciddidir, dedik. Ne iyi ki ve ne güzel ki biz bunları böyle görüp yürüdük.

Bana sorarsanız, geçirdiğimiz çok görkemli, süratli bir yarıştı. Çok büyük bir duyarlılıkla, fazla hiç bir şeyi ayak altında ezmemeye çalıştık. Halkın çok iyi gördüğümüz coşkusu bu anlama geliyor ve dikkat ederseniz tamamı tamamına buydu. Aslında büyük bir maraton koşusuyla ipi göğüslemeye çalışıyorduk; onu alkışlıyorduk, onu alkışladılar; iyi bir alkış, yerinde bir alkıştı, coşkunun anlamı böyledir. Dediğim gibi, henüz açığa çıkan yıllar değil, ileride daha da ortaya çıkacak yılları geçirdik. Güçlü edebiyatçıların yorumlarıyla ilerde anlatılmaya çalışılacaktır, resimlenecek, türkülenecek, kısaca sanat da işlevini yapacaktır. Askeri, siyasi olarak sonuçlar daha kapsamlı çıkarılacaktır. Biz yaptıklarımızla, konuşup yazdıklarımızla sadece tarihe belge bırakmak için alelacele bazı işaretler verdik. Bu dönemin ruhu, bu dönemin yaratmak istediği insan, özgür kişilik, başarmak veya yaratmak istediği yaşamın ta kendisi nedir? Bu gerçekten büyük çabalarla, ancak başlıbaşına başka savaşımlarla halledilecek bir meseledir. Ama, temel işaretler var; sıradan bir çabayla birisi kendini dürüstçe verdiğinde oldukça feyz olacak yaman çalışmalar söz konusudur. Tamamen sadık kalındığında her türlü sonuca başarıyla gidilebilecek esas çalışma söz konusudur. Halk ordusunu geliştirmek için her türlü esas var; insanlık için bile öğretici olabilecek, siyasi faaliyetin muhtevası ve biçimi üzerine her türlü değer var; sanatın işlevine paha biçilmez değer katan bir zenginlik var. Eğer işin devam ettiricileri iddialı ise, inceleme kabiliyetinden yoksun değillerse, yaşama saygılarını yitirmemişlerse bu yıllarda aradıkları herşeyi bulabileceklerdir. Böyle zengin, üzerinde düşünülüp araştırıldığında ürünü bol yıllardır.

Kürdistan halkının çok fukara olduğu söylenir. Fukaralık yalnız maddi anlamda değil, daha fazlası da manevi anlamdadır; mantık, ruh yönüyle çok fakir, kimsenin tenezzül etmeyeceği kadar yoksullaşmış bir halktır. Ve sizler, en yanıbaşınızdakilere bile öfke yağdırmaktan öteye birşey veremeyecek kadar fakirsiniz; iyi, güzel, doğru değerler vermek aklınıza bile gelmiyor. Gözükaraca dalmak, bu büyük fukaralığın işaretidir. Varsa biraz onur ve dürüstlük, kendine çok çok yüklenmek, kendini çok çok uğraş sahibi kılmak, başarı sahibi kılmak görevi yükler. İnsanlık kavgasında iddialı iseniz, bu kesin böyledir. Geleneksel hayat bizim için çok ucuz bir kumardır, biz buna karşı büyük direnmeyi yaratmaya çalıştık; iğrenç hayat, iflas hayat, çirkin hayat, aşağılık hayat, kendisine karşı en büyük eylemi geliştirdiğimiz hayat buydu. Dediğim gibi, siz büyük yaşam suçlusu olmayı kabullenmiş, yüreğiniz sızlayarak ve beyniniz burgu burgu olarak bunun üzerinde düşünemeyecek kadar kendinizi yitirmişseniz, fazla yapacağınız bir iş yoktur. Onun için, bırakalım askeri taktiklerde, örgüt taktiklerinde başarılı olmayı, günü bile kurtarmak için aslında birkaç kişinin elinizden tutması gerekecektir.

"Hudut, halkımızı birleştiren bir kemere dönüştürülecektir. Geleneksel otonomici güçlerin birleşik, eskiden gizli, şimdi açık bütün faaliyetlerine mutlaka bir direnmeyle karşılık verilecektir. Bu alan, bir kez daha bunların ellerine böyle sorumsuz, haince, işbirlikçi işlerini yürütmek için verilmeyecektir. Halkımızı birleştiren kemer, köprü, dağlarımızın zaptedilmez dorukları, ulus ve insan olarak bizi var edecek bu temel alanlar, işbirlikçilere bırakılmaz... Bu alan, bizi bir devrimci halk hükümetinin kurulmasına kadar götürecek 'ya özgür bir vatan ve özgür bir halk kazanılır ya da ölünür' şiarıyla yerleştiğimiz bir vatan parçasıdır."

Biz çok kısa bazı değerlendirmelerle söyledik ki, yaşamaya pek az hakkınız var; bunu boşuna söylemedik. Yaşamı bu kadar aşağı düşüreceksin, yaşamı bu kadar umutsuz kılacaksın ve sonra üzerine yatacaksın; adama demezler mi, bu nedir? Biz belki bütün insanlığı kurtaramayız ama, işte kendimize bakalım; eğer üzerinde düşünecek kadar bir gücünüz yoksa, aslında yitirilen şeyler ölümden de beter oluyor. Bütün bunlara karşı biz, bu büyük eylemi göğüslemeye çalıştık. Sanmayın ki, bu yeni bir kişisel özelliktir, bizde böyle birisi oluyor. Mesele bu değildir. Sizin yol aldığınız gibi, yol almayı ben de iğne ucu kadar mümkün görseydim, hepinizden daha fazla buna hakkım var der öyle yürürdüm. Ama, görmüyorum iğne ucu kadar, bu temponun dışında, bu çalışma tarzının dışında, böyle düşünüp yapmanın dışında imkan bulamıyorum; bulunsa da kurtaramazsın, senin arkandaki son süratle ve arkasına bütün dünyayı alarak yükleniyor, vuruyor. Bu bir gerçektir, kurtarılması gereken değerler bu canavarlardan kurtarılacaktır. Şimdi neden benim nefretim, öfkem böyledir diye daha iyi anlarsınız. Benim derdim sizleri küçük düşürmek değil; biliyorsunuz ki yeni gelen herkes güç almıştır. Ve bu halkın coşkusundan gördünüz ki varını yoğunu bir güne feda ediyor; biraz namus, biraz onur gücü olmak için hayatını bile bir güne feda ediyor. Ama şu da bir gerçek ki, konumlarınız hiç de durumu kurtaracak kadar güçlü değildir; işlere layıkıyla karşılık verilmezse, istediğiniz kadar ağlayın, istediğiniz kadar kendizi batırın, ne yaparsanız yapın yürüyemez, yaşam kavgasında herhangi birşey elde edemezsiniz. Bu yıllar üzerine daha neler söylenebilir ki? Siz biraz coşkusuna kapılmış belki gidiyorsunuz, biraz "namusu kurtardık" deyip avunabilirsiniz. Benim için, hesabı çok büyük yapılmak durumundadır. Bu yıllar anlamı biraz böyle olan yıllar, yürekli yıllar, düşünceli yıllar, yaşamlı yıllar oluyor. Veya bu soylu değerler uğruna mutlaka birşeylerin, hem de ezdirilmeyecek biçimde sağlanması gereken yıllar oluyor. Birey olarak fazla görev yüklenme, sorumluluk dayatma yok; normalde nasıl edinmişseniz öyle götürmeye çalışırsınız, bu bir insanlık hali ama, bununla ancak ve ancak şu kanıtlanır: "Böyle gelmiş, böyle gider!" Bu da bizim için bir hiçtir. 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılı bu anlamıyla, mutlaka kazanılması gereken yanlarının yanısıra mutlaka aşılması gereken yanları da olan bir yaşamsal zamanımız oluyor. Bu yıllara sığdırdığımız şehitler, acılar, üzüntüler, öfkeler ve sevinçlere sadece işaret edilmiştir.

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılının sonuna geldiğimizde, görkemli diyebileceğimiz yegane veya belli başlı hususlarından birisi de halkın verdiği karşılıktır. İnanılmaz birşeydir; başlarken en umutsuz, en çekingen, en karşılık vermeyen bir konumda olan halk, bu 7. yılın sonunda dünyaya örnek teşkil edebilecek bir karşılık veriyor. Bu bizim için anlamlıdır. Biz bunu halka hitabımızda biraz açmaya çalıştık. Şunu söyledik ısrarla: Bu yıllar, artık bu coşkunuza tanık olduğundan sizin özgür yaşamınızın temel bir başlangıcı olmuştur; ayağa kalkmışsınız, yürüyüşe geçmişsiniz, savaşı kendiniz yaşamınızın bir parçası haline getirmişsiniz, bu bizim de amacımızdır. Bir öncülük rolü, bütün iç engellemelere rağmen, bu anlamda başarılmıştır. Ve şunu da söyledik: Dersler bizzat halkın dersleri olacaktır; halk artık savaşımının esasları üzerine düşünecek, kendi savaşımının örgütlenmesi ve yönetilmesi konusunda sorumluluk duyacaktır. Artık söz sahibi olan halktır; onun eylemi söz konusudur ve bu işin bizzat yürütücüleri halktan insanların kendileridir. Bu çağrımızın, hitabımızın temelinde bu gerçek yatıyor. Devreye bir halk girmiştir, halk fiili bir eylem gücü haline gelmiştir. Bu anlamıyla tarihin yegane söz sahibi gücü olmuştur. Bir önder, bir parti çok doğru ve çok yaman işler de yapsa belki yenilebilir ama, böyle ayağa kalkan bir halkın yenilmesi zordur. Artık düşman engelleri aşılınca ve halk ayağa kalkınca, bizzat düşmanın da itiraf ettiği gibi, saldırılar halka yönelmiştir. Önder ve parti bir tarafa, halkın kendisi daha fazla savaşımın konusu yapılmak istenmektedir. Ve bunun için halka da dedik ki, görevlerinize sahip çıkın; işte bunun için, öz örgütlenmeniz, cepheniz, savunma birlikleriniz oldukça geliştirilmelidir. Çok

sayıda önder çıkarmalısınız. Bu işlerin en bellibaşlı sorumlusu olarak hareket etmelisiniz. Bizimki yine önderlik olsun, parti yine öncü olsun fakat, sizler de bambaşka bir dünyasınız.

Ve şunu da söyledik, önemle ve hatta çok özgün bir gerçek olarak: Öncü örgüt kendi yasalarını, demokratik olmayan tarzda size egemen kılmamalıdır. Bu konuda büyük bir yanlışlık yapılmıştır, özellikle çağdaş örgütlerce, sol, sosyalist örgütlerce. Bir önder kişinin kendini toplumun üzerine diktatör kılması, bir öncü örgütün kendini bürokratik bir aygıt olarak devletleştirmesi ve toplumu nefes alamaz bir duruma getirmesi bir sapmadır, dedik. Özellikle gerçekleşen reel sosyalizmde bu açığa çıkmıştır. Öncü ve önder örgüt olarak bu hataya düşmemeye büyük özen gösterdik. Şu sözü de verdik: Biz ortaya çıkan hataları, sapmaları asla kendi halk gerçeğimize yansıtmayacağız. Yine, öncü örgüt kendi içinde yürüttüğü büyük savaşla, halka çok diktaca, despotça ve düşmanca yaklaşımlara karşı büyük savaş açmıştır. Bizim sorumluluğumuz tamamen bu tarzdadır. Halk hareketimize, halkımızın yeniden özgürlük, ulusal kurtuluş biçimindeki şekillenmesine asla diktacı ve toplumdaki geleneksel ağavari, jandarmavari etkilerin zarar vermesine müsaade etmeyeceğiz. Gerçekten demokratik bir halk topluluğu haline gelmenin bütün tedbirlerini alacak, bir öncüden beklenebilecek ne varsa yerine getireceğiz. Ama esas belirleyici güç, yaratıcı güç, işini düşünmek kadar yapmak durumunda olan güç halktır. Ve biz halka dedik ki; sizi sürüklemek gücümüz olmadığı için değil, hizmetten çekindiğimiz için değil, aksine sizi her zamankinden daha fazla sürükleyebilir, hizmet sunabiliriz ama, ayağa kalkan halk, diriltici bir güç olarak rolünü oynamalıdır. Biz rolümüzü oynamış olabiliriz, bunlar yapılmıştır da ama, sürekli böyle beklemek, kaderini tanrıya havale etmek gibi birşeydir ve bu da metafiziğin kalıplarına kendini mahkum etmekten, dolayısıyla da mevcut kaderimizi biraz daha yaşamaktan başka bir sonuca yol açmaz. Bu da doğru değil, dedik. O açıdan, ayağa kalkış kadar yürütmenin de kendisi olmanız, bugün çokça tartışılan demokrasi meselesine en iyi çözümü vermeniz ve bu anlamda çağın bile ilerisine, onun öncüsü olma biçiminde geçmeniz imkan dahilindedir ve bu gerçekten kıvanç vericidir.

> ***"15 Ağustos Atılımı, insan soyunda bitebilecek ve hele kendi ülke ve halk gerçekliğimizde son bir nefesle, çabayla gösterilmesi gereken cesaretin, fedakarlığın tarihte eşine ender rastlanan örneklerinin de bol bol ortaya çıktığı ve bu anlamda insanlığın çok şanlı bir ulusal-toplumsal kurtuluş hamlesinin adıdır."***

Bu konuda doğru bir önderlik anlayışına büyük değer biçeceğiz. Tarihten çıkardığımız en büyük dersin bu olduğunu, sosyalizme bağlılığımızın da en yakıcı sonucunun bu olduğunu, bunda kusur etmeyeceğimizi vurgulamaya çalıştık. Bu çerçevede halka yaklaşım, ona karşı sorumluluk layıkıyla sergilenmiştir ve diktatörleşme ve bürokratlaşmaya fırsat tanımadan, bu hizmete, yararlı olma anlamında yine devam edilecektir. Kendini herşeyin yerine koyan diktatörlerin ağzında her zaman sıkça tekrarlanan, eski mutlak krallık rejimlerinde görüldüğü gibi, "kullarıma, insanlarıma bağlıyım" diyen ve hatta kendini tanrı yerine koyan, tanrı kralların; "herşeyi ben varettim" tutumundan tutalım, işte en son bir halkın yaşamı üzerine kendini sınırsız yetki sahibi kılanların tutumuna kadar bu tür yaklaşımların en sağlam eleştirisini yapmak ve kendi önderlik rolümüzü asla tarihin bu aşılması gereken zorbacı ve son tahlilde sömürüyü mümkün kılan siyasal gerçekliği haline getirmemek için büyük sorumluluğumuz var. Bu konuda mutlaka yapmamız gerekenler olduğuna inanıyoruz, yaptık ve yapacağız, dedik. Halka hitabımızın özü bu çerçevedeydi.

Eğer hizmet için bir yeriniz olacaksa ve iddialıysanız, bir parti olarak, bir öncü olarak yerine getirmeniz gereken görevleri anlamalısınız. 7. yıl dersleri bu konuda mutlaka bazı şeyleri öğretebilmeli; öğrenmezseniz, bu yıllara en büyük kötülüğü siz yapmış olacaksınız. Bu yıllara kötülük yapmanın ne anlama geldiğini söylememe gerek var mı? Bu yıllara kötülük edenler kimlerdir ve endamları nasıldır? Bu yılları anlamayanlar, bu yılları körce, coşkudan yoksun, çabadan yoksun geçirenler kimlerdir? Onlar bir daha asla kazanamayacak bir biçimde kaybedenlerdir. Siz, öncüler, o rolle ortaya çıkanlar: Hiç olmazsa şimdi, 7. yıldan sonra dersleri iyi çıkarın. Ben yine rica ediyorum -emrediyor da demeyin- herhangi birisi olarak söylüyorum: PKK'li olacaksınız, öncü savıyla yola çıkacaksınız ve geçmiş yıllar gibi bundan sonra da hiç de ciddi derslerin sahibi olmadan yürüyeceğiz diyeceksiniz; peki böyle yapmakla biliyor musunuz, kendinize biçtiğiniz yaşamın sonuçlarının ne kadar acımasız geçeceğini? Sadece kendinize değil, bütün yoldaşlarınıza, halkınıza ne kadar zarar vereceğinizi acaba kestirebiliyor musunuz? Ben, başta bu yılların anlamını vermeye çalıştım. Yine kusur bende mi? Lütfen anlamaya çalışalım. Bana değil, bu halka bakın ve anlamaya çalışın: O öyle karşılık verdi gitti, peki sizin karşılığınız hiç olmayacak mı; daha fazla kurnazlık, daha fazla köylü sefilliği, küçük burjuva ukalalığı biçiminde mi olacaktır? "Böyle gelmiş, böyle gider; ben böyleyim" diyecek düşkünlükte mi olacaktır tutumunuz? Böyle öncüye ne yapmazlar, böylesi öncü olabilir mi, bunu vicdan kaldırabilir mi? Neden böyle döne dolaşa bu konuya değiniyorum? Ben kendi kendime, "şöyle önder" sıfatını yakıştırmadım, kendimi sunmadım da, ama bu sıfat yakıştırıldı ve benim de öyle bir huyum var ki, birisi bana birşey yakıştırdı mı, bir çocuk bile olsa, hatırını kırmam; gerekeni yaparım. Bu bir zayıflık mıdır? Karşımdakinin gönlündeki, beynindeki olmak için yatmayacağım kalıp yoktur.

Halk, önder istedi; önder olmaya çalıştık. Sizler bağırdınız, çağırdınız, birşeyler söylediniz; öyle olmak istedik ve fakat hakkını vermek için her şey olmak istedik. Bağımsızlık önderi olmak, herkesin özgürlük tutkularının önderi olmak öyle bildiğiniz gibi ne kolaydır, ne de öyle sevdasına kapılınabilir. O, tek kelimeyle mayınlı sahada yürümek, kızgın saç üzerinde yürümek gibi bir şeydir. Ama, istek büyük, karşılık vermek de bu anlamda kaçınılmazdır. Kişilik olarak yapım buna uygunluk arz ediyor. Görüyorsunuz; ben mi söylüyorum, bu kadar alkışlayın, slogan atın, diye? Hayır, kaçmaya çalıştığım halde, gittikçe dozajı yükselen bir tempoyla sürüp gidiyor. Aslında kendi tutkularını kolektifleştiriyorlar, kendi tutkularını müthiş kılmaya çalışıyorlar. Beni çok az göz önüne getiriyorlar. Beni çok iyi gözönüne getirselerdi; bu işlere ne yaraşır, nasıl yürütülür, ona cevap olurdu. Ağır basan yön, kitlelerin kendileridir ve benim de saygım var. Ben, kitlelerin sesini dinlemeye alışkınım. O ses, bir vızıltı biçiminde bile olsa, değerlendirme hassasiyetim vardır. Halkıma saygılı olmayı bilirim. Ben, o sizin çokça kendinize yakıştırdığınız gibi, ne ilgisiz, ne ağavari, ne jandarmavari birisiyim. Bu konuda müthişim, bir tek yersiz söz söylemem. Biliyorsunuz, çok sertim de; yürü desem yürür, öl desem ölür; ama, buna rağmen yersiz bir tek söz ve adımım yoktur.

Kendi halinize bakın; o sizi anlatır, beni değil. Jandarmalık yapmışsınız, ağalık yapmışsınız, ilgisiz olmuşsunuz; o, sadece ne olduğunuzu ortaya koyar. Bunun benimle fazla ilişkisi olamaz. Şuna getiriyorum sözü: Halk yığınlarının özgürlük tutkularına birşey demeyelim; daha da açılsın, saçılsın. Biz, göz-kulak olmaya çalışalım veya öncü gibi layık olmaya çalışalım. Bizi daha fazla bu ilgilendirir. Şimdi ortada öncülük adına ne belalar var.

> ***"Bu yıllarda gerçekten insanlığın yeniden dirilişi, bir ulusun kurtuluşu, bir halkın özgürlüğünün her yönüyle gerçekleşmesi için muazzam tohumlar serpiştirilmiştir. Muazzam derken zenginlikçe, nitelikçe bol anlamında söylüyoruz. Kenarından geçebilirsiniz, görmeyebilirsiniz ama, inanılıyor ki, her geçen gün bu topraklarda yeşerecek her şey bunu iyi kanıtlayacaktır. Şimdiden bunun kanıtları var. Biz eylemimizi neye karşı, nasıl yaptığımızı biliyoruz ve bu anlamda bu yıllar aynı zamanda umut yıllarıdır; umut ekilen ama, henüz yeşermeyen ve biçilmeyen yıllardır."***

Bugün dünyanın en büyük sorunu yine öncülüktür. İşte, ne oldu bu iki gün içinde? Katı komünistler bir darbeyle bir kez daha, Sovyetler'de dünyayı allak-bullak eden bir adım attılar, deniliyor. Ve şimdi bütün dünyanın ilgisi budur. Dikkat edilirse, son tahlilde dünyanın tartıştığı, bir öncülük gerçeğidir. Öncü demokratik olmaya mı gidiyor, darbeci midir, tabandan bir seçmecilik mi var? Bu sürüp giden bir tartışmadır. Kısaca, bu öncülük denilen olay, günümüzün en belli başlı meselesidir.

Biz bu yıllarda diğer birşeyi de çok işledik; biliyorsunuz, bu 7 yıl aynı zamanda Gorbaçovculuk yıllarıdır. Sovyet deneyiminin muazzam çözülüşe gittiği yıllardır. Hatta yaşıttır iki gelişme; onlar bir söyledi, biz bir söyledik ve denilebilir ki; birbirleriyle, adeta çok uzaktan da olsa, ama çok tersinden savaşan yıllar. O sosyalizm adlı bir gerçekleşmeyi, bir yerden alıp bir yere götürüyor. Biz 7. yıl sonunda bir halkı böyle ayağa kaldırırken, o Moskova'da yeni bir biçimde estirmeye başlıyor. 7 yıl bitti; biz yeni bir dönemin içine girerken, onlar da kendi 7 yıllarını bitirip bambaşka, biraz da meçhul bir istikamete yol almaya çalışıyorlar. Diğer dünyalar var; emperyalizm var, az gelişmiş ülkeler var; herkes kendine göre bir ayarlama içinde. Biz de bir öncüyüz, bu alt-üst oluş için bizim ayarlamamız nedir, yeni değerlendirmeler ne kadar gerekecek, ne kadar gerçekçi yapılabilecek? Bunlar hemen kendini hissettiren sonuçlardır. Yeni bir dünya durum değerlendirmesi yapmayacağız. Bizim pek de etkilenmediğimiz bir dünyadır. Etkilenmemiz şiddetli değil ve fakat özü itibarıyle olup biteni çok iyi kavrayan ve pay çıkaran bir hareketiz. Bu anlamda PKK'nin sosyalist öncülüğü önemlidir. Sosyalizmin büyük öncüsü olduğu iddiasına karşı, objektif gelişmesiyle de konumunu belirlemiştir. Yani şimdiki durum fazla etkileyici olmayacaktır veya PKK, genel gidişatında, Sovyetler'deki olupbitenlerin olumsuz etkilerini sınırlama, varsa olumlu etkilerini alma biçiminde ayarlamaya sahiptir. Eğer olup-biten biraz da olumlu sonuçlar almaya uygunsa alacağız, değilse zararını en asgariye indireceğiz. PKK bu temelde kendini oldukça sağlam mekanizmalarla yürüten bir hareket oluyor. Onun için fazla endişeye veya çok sevinmeye de gereksinimi yoktur. İhtimal dışı tuttuğumuz bir gelişme değil ve fakat, çok görkemli bir gelişmedir biçiminde de -ki bazıları mutlaka böyle anlamaya çalışır- yaklaştığımız bir gelişme değildir. Ama bu, özellikle Batı emperyalizminin feryadı figan ettiği gibi, çok üzüldüğümüz bir durum da değildir. "Vay şöyle demokrasiye saldırı, vay şöyle diktacı, darbeci Sovyet ordusu" biçiminde bir eleştirisel konumumuz da yoktur. PKK tavrı nasıl ki geçmiş yılları başarıyla çözdüyse, bu tip gelişmeleri de rahatlıkla çözebilir. Mevcut veriler kapsamlı bir değerlendirmeye imkan vermez ve fakat PKK'nin çözüm gücünün dışında bir oluşum da değildir.

15 Ağustos Atılımımızın 7. yıldönümüne denk geldiği için, yeni bir dönemi adeta bu gelişmeyle birlikte götürmek durumunda kaldığımız için söylüyorum; mutlaka siyasi olarak doğru değerlendirilecek, alınabilir dersler alınabilecek, hatta eğer olumlu bir doğrultuya güç katarsa o gücü alabilecek herşey yapılacaktır. Olumsuzluğuna karşı da yine tedbirli olunacaktır. Kısaca söylenebilecek şey şuydu: Sovyetler'de her şey olmuş bitmiş değildir. Biz, hiçbir zaman Gorbaçov reformlarının ciddiyetine inanmadık, onu belirteyim. Ben, bu duruma düşülmeden birkaç saat önce Avrupalı bazı dostlarla değerlendirme yaptık, şunu söyledim. Bunun sosyalizm adına satmadığı birşey kalmadı, bir annesi kaldı, onu da satmalı, sıra ona geldi dedim. Sabahleyin bu olay oldu. Kahinim, şöyle güçlü yorumcuyum demiyorum. Ciddiyetine inanmadığım için bu kadar pervasızca konuştuğumu düşünebilirsiniz belki, ama değil. Çok büyük bir önder güç, insan böyle saldırır mı, bu büyük bir ihtiyatsızlık olmaz mı diyebilirsiniz, ama bizim de böyle bir yoğunlaşma, yorumlama gücümüz var. Başta inanmadık, fakat görmemezlikten de gelemezdik. Oldukça duyarlı yaklaşmak ve sınırlı da olsa bazı sonuçları çıkarmak, becerdiğimiz, yetiştiğimiz işlerdendi.

Şimdi bu olanların adına ister darbe denilsin, ister kurtuluş komitesi denilsin, ne denilirse denilsin, biçim o kadar mühim değil, mevcut birkaç günlük gelişmesiyle -yine, dediğim gibi, yüzeysel bir değerlendirme yapmış olacağız-, eğer bilemediğimiz şeyler fazla değilse ve eğer mevcut eleştirilen bürokratik aygıt içinden bir oluşumsa, -ki bu çerçeveyi özenle belirtiyoruz- yine fazla ciddiye alınacak bir gelişme değildir. Veya başlangıç itibariyle böyle ciddiye alınacak bir gelişme değildir. Sonrası hızla değişebilir. Söyleyeyim, yeni bir iç savaş doğrultusuna doğru yol alırsa, mesela bize göre reel sosyalizmin bütün kusurları, sapmaları süresince, ortaya çıkmış bulunan çok sorumsuz bir bürokrasiye -ki partiye de biraz dayanıyor, uluslararası ilişkilere dayanıyor, emperyalizmle ilişkilere dayanıyor, milliyetçiliğe dayanıyor- böylesi ilişkilere dayalı bürokrasiye acımasız yönelirse, bu bizim için çok ciddiye alınması gereken bir süreç olabilir. Bugün bürokratlaşmanın çeşitli kanatları arasında, pek farklı olmayan bir dalaşma söz konusudur. Yine ihtiyatlı değerlendirme yapalım; özellikle bu ekibin kendisi, Gorbaçov ekibinin kilit noktalarını tutuyordu. Şunu da iyi bilmeliyiz: Sovyet sistemi belli bir gizliliği içeren bir sistemdir. Kontrol altındaydı, bu emperyalizm işbirlikçileri, kapitalizmin yolcuları ile her ne kadar aynı sıfatla sıfatlandırılıyorlarsa da aslında başka tip adamlar da vardı denilebilir. Olabilir ama, ağırlıklı bir kısmının önemli oranda işbirliği ettiği açık. Dolayısıyla, iflas eden reformist kesim yerine kan tazeleyen el midir veya gerçekten bu reformların amansız canına okuyacak bir kesim midir? Özellikle gıda sorunu had safhaya çıktı, ekonomi darboğazda, sırf biraz bu çarkı işletmek için taze bir kan işlemini görmekten öteye bir amacı yok mudur? Varsa gerçekten bu dev gibi sosyalizm aleyhtarlığına karşı ne yapabilecektir, buna gücü var mıdır? Sovyet toplumu bunda ne kadar ciddi olabilecek? Bir çözüm var mıdır, yoksa daha da gelişecek bir kaos mudur? Bütün bunlar soru işareti. Yaşanılan belirsizliğe cevaplar yetiştirmek ahmakça olur. Derinleşen belirsizliktir, artan daha da fazla soru işaretleridir. Biraz da gerçeğin kendisi böyledir. Dolayısıyla bizim iyi bir çözüme sahip olup olmamamızdan bahsedilemez. Şimdilik bu temelde bir yaklaşım içindeyiz.

Biz başta şunu söyledik: Çağımızın tabiatı için Gorbaçov ne söylemişti? "Şöyle devrimler dönemi bitti, şöyle barışçıl bir çağa girdik!" Bu, ABD parlamentosunda konuştu. Yeni çağ, yeni uluslararası düzen denildi ve neredeyse buna inanmayan komünist de kalmadı. Tabii bu komünistlerin ne kadar karşısında olduğumuzu anti-parantez belirtiyorum. Şimdi yine kötü günler, soğuk savaş ve şöyle eski günler diyoruz. Bu da anlamsız, dünyanın çelişkili konumu uzun bir süre devam edecektir, dedik. Bu, genelde doğru düşüncedir. Bu değerlendirmenin önemi şurda yatar: Ne kendini mevzii ve fazla derinliğine inmeyen gelişme karşısında kaybedip, bütün düşünce sistemini, yaşam sistemini değiştirmek anlamlıdır -yani bu anlamda son derece kendine güvenmeyen, son derece esen rüzgara göre tavır alan tutum doğru tutum oluyor- ne de hiç bir şey olmamış gibi, mevcut gelişmeyi göremeyecek kadar sorumsuz davranmak doğru tutum oluyor. Böyle bir tutumun da bizde yer etmeyeceğini biz bu yıllardaki yaklaşımımızla gösterdik.

Şunu belirtmek istiyoruz: Önemli bir gelişmeye karşı biz yıllarca sorumlu ve yerinde davrandık. Bir yöntem olarak bu gelişmelerimizde önemli bir yer tutar. Özellikle yaklaşım, çözümleme çabalarımızın temel bir özelliğidir. Emperyalizm eski emperyalizmdir. Söylenen şeylere ilave edilecek birşey var mı? Körfez krizi nedeniyle Ortadoğu'ya bir yükleniş söz konusu oldu. Irak rejiminin bu konudaki kusurları neydi, neden yol açtı? Bu konuda da çok değerlendirme yapılmıştır. Fakat bundan çıkarılması gereken sonuçlar şöyle özetlendi: Emperyalizmin bu müdahalesi, iradesi dışında da olsa, Kürdistan kördüğümünün

aşılmasında çok önemli bir aşamaya yol açabilir. Geçen yıl, tam da bugünlerde bu gelişmeye karşılık yaptığımız yorum buydu. Bugün görüyoruz ki, bu doğru bir değerlendirmedir. Bugün, Çekiç Güç Silopi'de ve orada üslenen helikopterler, Türk karakolundaki ölüleri, yaralıları gerektiğinde taşıyabiliyor ve silahlı güçlerimize karşı sefer düzenleyebiliyor. Ama, buna rağmen, çözücü bir güç; Güney Kürdistan'da bir siyasi boşluk doğurdu. Eğer değerlendirilseydi, eğer işbirlikçi önderliğin tahribatı daha da sınırlandırılmış olsaydı, bu siyasi boşluk rahatlıkla bir devrimle ve devrimin bir siyasal zaferiyle sonuçlanabilirdi. Ve bu boşluk halen kapatılmış olmadığı gibi, devrimin şansı da ortadan kalkmış değildir. Bir otonomi görüşmesiyle -hem de rejimle- işler kapatılmaya çalışılıyor. İşbirlikçi bir kesimin Çekiç Güç'ün gölgesinde, azılı Türk faşist sömürgeciliğinin himayesinde, çok eleştirdiği, "faşisttir, katliamcıdır" dediği rejimle, ciddi bir sınırlandırma ve tedbir dahi geliştirmeden otonomi adı altında geliştirdiği çabalarına tanık oluyoruz. Bunlar meseleyi devrim dışı yollarla halletmek istiyor; karşı-devrimin veya halkına karşı saldırı halinde olan akımın etkisiyle, bu anlamıyla gerici bir rol oynuyorlar. Biz bu bayların veya bu gelişmenin üzerine çok şey söyledik.

Son olarak bu işbirlikçilerin Türk faşist sömürgecileriyle girdiği ilişkiler vardır. PKK'nin adını da açıkça söyleyerek, "Kuzey Irak'ta PKK'yi barındırmamak için şöyle tedbir geliştireceğiz" biçiminde kendisini dışarıya vurmasıyla da iyice açığa çıktığı gibi, bu ilişkilerin amacının karşı-devrime hizmet ettiği çok açık. Geleneksel otonomici güç, kırk yıldır Kürdistan halkının üzerinde kan ticareti, ulusal sorun ticareti yapmaktan öteye gitmeyen bu güç, günümüzde de en tehlikeli biçimde meseleyi pazarlama çabalarından bir tanesini daha sürdürmeye çalışıyor. Ulusal meselenin boğazlayıcı, ona aman tanımayan gücüyle, son derece işbirlikçi bir temelde hem de PKK'ye karşı yönelmek, içine girilecek en tehlikeli durumlardan birisidir. Eğer bir güçleri varsa tabii, bu böyledir. Bunların konumunu halka hitapta şu şekilde açıkça dile getirmeye çalıştık; bunlar, halkın direnişinin önüne geçmek istiyorlar. Siz ayağa kalkmışsınız, bunların amacı sizin ayağa kalkışınızı engellemektir. Güney halkı da ayağa kalktı, Kuzey halkı da ayağa kalktı; bunların birleştirilmesini engellemek istiyorlar, devrime yürümesini engellemek istiyorlar. Bunun için Çekiç Güç, bunun için Türk sömürgeciliğiyle uşaklık temelinde ilişki, bunun için Irak rejimiyle fazla devrim ilişkilerini hesaba katmayan ilişki söz konusu oluyor, dedik. Oyun halkın da kendisine karşıdır ve dolayısıyla halkın eyleminin kesintisiz olarak giderek gelişmesi için herşey yapılmalıdır ve yapacağız, dedik. Çıkarılması gereken en önemli sonuç budur, dedik. Hudut, halkımızı birleştiren bir kemere dönüştürülecektir. Bunların birleşik, eskiden gizli, şimdi açık bütün faaliyetlerine mutlaka bir direnmeyle karşılık verilecektir. Bu alan, bir kez daha bunların ellerine böyle sorumsuz, haince, işbirlikçi işlerini yürütmek için verilmeyecektir. Partiye hergün bizim verdiğimiz talimat düzeni de budur. Halkımızı birleştiren kemer, köprü, dağlarımızın zaptedilmez dorukları, ulus ve insan olarak bizi var edecek bu temel alanlar, işbirlikçilere bırakılmaz.

Nitekim TC'nin tarihinde ilk defa bu kadar yoğunlukta giriştiği, uçak saldırılarıyla birlikte yürüttüğü son yedi günlük harekatın, yani "süpürge" harekatının başarılı olması şurda kalsın fiyaskoyla sonuçlanması gösterdi ki; biz buraya köklü oturmuşuz ve öyle kolay bırakacak durumda da değiliz. Bu alan, özellikle '91 hamlesinden sonra, bizi bir devrimci halk hükümetinin kurulmasına kadar götürecek "ya özgür bir vatan ve özgür bir halk kazanılır, ya da ölünür" şiarıyla yerleştiğimiz bir vatan parçasıdır. Ve bununla çelişen her şey karşıtımızdır, bununla varolmaya çalışan her şey ise gerçeğimizdir, ittifakımızdır, birliğimizdir. Her geçen gün bütün halkımızda gelişen büyük eylem gücü, karar gücü ve yine PKK'nin temelde önemli bir taktik atılım alanı olarak yaklaşıp sağladığı başarılarla kendini kanıtlaması, bu alana yerleşmenin doğruluğunu ve sonuç alıcılığını çok iyi gösteriyor.

Türk sömürgeciliğinin üzerinde durmaya gerek yoktur. Özellikle rejimin son derece çelişkili, zavallı, zayıf, ama bir o kadar da tehlikeli, her türlü özel savaş yöntemine açık konumu -ki baştan itibaren de öyleydi-büyük bir sorun. Bu konuda biz kapsamlı değerlendirmeler yaptık. Cumhuriyet tarihiyle bağlantısını, onun çöküş aşamasıyla bağlantısını koyduk ve emperyalizme bağımlılığın en gelişmiş biçimi olarak değerlendirdik. En gerici özelliklerin, özel savaşın bir gerçeği olarak değerlendirdik ve şimdi günleri biraz sayılı olacağa benziyor. Eğer anormal bir şey olmaz ve yine birtakım oyunlarla, komplolarla bu iş uzatılmazsa -ki bu erken seçim denilen hikaye biraz da bunun içindir- rejimin bu biçimde kendisini sürdürmesi zor oluyor. Fakat alternatifi de iktidarından bir o kadar olumsuz. Bunalım çok derin. Özel savaşın bütün ayarlamalarına rağmen, çabalar fazla etkili olmayacağa benziyor.

Fakat halkın kendisi de zayıf, özellikle Türkiye halkının kendisinin özel savaş gerçeğine karşı bilinçlenip örgütlenmemesi, bu konuda eskiyi aşamaması, özel savaş gerçeğini yakalayamaması, halk alternatifini ortaya çıkaramaması, aslında bu rejimin inanılmaz başarılarının demeyelim de, başarısızlığının sürüp gitmesine yol açıyor. Bu anlamıyla 12 Eylül ve onun devamı Özalkliği eğer yürüyor gibi gözüküyorsa da, bu sadece önünde ciddi bir engel olmayan ve başaşağı uçuruma doğru savrulan bir arabanın başarılı yürüyüşü kadar başarılı bir yürüyüştür, diyoruz. Eğer büyük bir talihi varsa bir taşa çarpmadan yürür. Yok, bir halk, "ben de varım" diyorsa ve bu halk biz de olsak, varım diyorsak, bu gidişatı tabii ki hakettiği bir biçimde durduracağız ve durduruyoruz da.

Nitekim özel savaş yönetimine karşı son gelişmelerin düzeyi iyi biliniyor. Özellikle siyasal gelişme, halkın devreye girişi, gerillanın oturacağa benzemesi, hem derinliğine ve hem de genişliğine şunu gösteriyor: Bu işler daha büyük bir başarıyla yürüyecektir. Bir halkın devreye girişi, gerillanın, partinin devreye girişinden çok daha önemlidir, daha sonuç alıcıdır. Yeni olan burasıdır. Hele de bunun kuzeyinin, güneyinin birleşmesi, gerillanın buna kemer teşkil etmesi, köprü teşkil etmesi, değerini daha da artırır. Uluslararası ortamın mevcut düzeyi de hiçbir zaman daha kötüsüne yol açmayacak kadar, engellemeyecek kadar ama, ne kadar lehimize dönüştürüleceğinin de fazla önem taşımadığı, kestirilemeyeceği bir durumda seyrediyor. Çok önemli olan şudur: Bizim bu savaşın 7. yıldönümünde özel savaş cephesi umutsuzdur, yorgundur, dağınıktır, bu haliyle kendini sürdürmesi zordur. Biz şöyle bir değerlendirme daha yapmıştık: Özel savaş tabiatı gereği çok kısa sürede sonuç vermesi gereken bir savaştır; bir yıl ya da iki yılda sonuç almak zorundadır, daha fazla uzattın mı süresini, o savaş kendi içinde çürür. Özel savaş hızlı sonuç alması gereken savaştır. Bunun birçok nedenleri vardır. Askeri niteliği, muazzam işkenceli ve masraflı yapısı, fazla uzaması halinde bir toplumun kabul edemeyeceği risklerle dolu gerçeği, uluslararası desteğin de aynı nedenle fazla uzun süremeyeceği, ancak çok kısa bir zaman buna onay gösterileceği, içte ve dışta öyle yıllarca sürebilecek de yıpranmayacak gibi bir durumu asla yaşayamayacağı... Bütün bu nedenlerden ötürü biz diyorduk ki; bu özel savaş uzun sürmesi halinde, bir çözüm aracı olmaktan öteye tam bir çözümsüzlük aracı, bir gelişme ve iktidar biçimi olmaktan öteye bir gerileme ve iktidarsızlaşma olayı biçiminde sonuç verecektir. Nitekim günümüzde doğrulanan da bu görüş oluyor. Bizim bile belirtmemize gerek yok ki; tükenmişlik üzerine, yozlaşma üzerine ve iktidarın ömrünün sayılı olduğu üzerine kendileri şunu söylüyor: "İktidardan kurtulmak istiyorlar!" Bu son erken seçim önerisine burjuva muhalefetin verdiği karşılık budur. "İktidardan bir an önce kaçıp kurtulmak istiyorlar" diyor muhalefet ve biraz da doğrudur. Bunun yerine ne gelebilir? Hiç şüphesiz özel savaşı bu örgütlendiği biçimiyle aynen sürdüremezler. Bize karşı en özel, en kötü özel savaş örgütlendirildi. Gerek Evren ve gerek Özal'ın birlikte geliştirdikleri özel savaş, 12 Eylül, bunun da günümüze doğru geliştirilmiş biçimi aslında yapılabilecek en kötüsüydü ve bu en kötüsü, şimdi kendileri için de en kötü sonuçları vermeye başlıyor. Onun için, kurtulmaya çalışacaklar; bunun yerine özel savaşın değişik bir biçimde ve biraz da sosyal-demokrat maskeyle, liberal maskeyle, sivil maskeyle yürütülmek istenerek bir başka biçimine varılmak istenebilir. Ama bu özel savaşın sonuçlarının daha da çürüyücü, daha da yenilgili olacağı, başarısızlığa doğru gitme biçiminde sonuç vereceği açıktır.

Türk devletini bu özel savaş temelinde bir yöntemle yürütme kolay olmadığı gibi, özel savaş dışı bir yöntemle, bir demokrat yöntemle korumanın da çok zor olduğunu söyledik. Bir demokratikleşmeyi kendi bünyelerinde gerçekleştirebilirler mi? Teorik olarak imkansızdır demiyoruz ama, mevcut örgütleniş şekli, kadro yapısı, alışkanlıkları, kısaca kemalizm buna elvermiyor, imkan vermiyor, dedik. Fakat yine de son bir çare olarak demokratikleşmeyi yaşamaları kaçınılmaz hale gelebilir. Ve dedik ki bunda da halkın gelişen devrimci eylemi, özellikle bizim savaşta kesin başarılı durumumuz çok belirleyici bir rol oynayabilir. Nitekim sınırlı olarak varolan mevcut demokratik gelişmeler bunun ürünüdür, dedik. Bu görüşler, şimdi biraz daha doğrulanıyor, her şey biraz daha fazla demokratileşme doğrultusundadır. Ve bu, eylemlerimizin, PKK hareketinin siyasi etkilerinin sonucu olarak ortaya çıkıyor. 7. yıldönümü nedeniyle çokca sorulan bir soru şuydu: Bir siyasal görüşme yöntemiyle mi sonuca gidilebilir, yoksa gelişecek olan daha köklü bir devrim midir? Biz ikisi arasındaki bağlantıyı da göz önüne getirerek şunu söyledik: Eğer devrim çok gelişirse düzen siyasi görüşme yöntemine başvurmak zorunda kalabilir. Devrimin zayıflığı, siyasi görüşme yönteminin devreye girmemesine yol açabilir veya girse bu otonomicilerin işbirlikçiliği biçiminde bir görüşme yöntemi olur, bu karşı-devrime hizmet eden ve çok klasik uşaklık temelindeki bir ilişki tarzıdır, dedik. Bizim siyasal görüşmeden kastettiğimiz bu olamaz. Bu tip siyasi görüşmelere karşı eleştirisel yaklaşıyoruz, bize göre suç teşkil eden bir yaklaşımdır, dedik. Hakeza devrimsel gelişme bunların çıkarlarını toptan tehlikeye sokarsa, bir yöntem olarak görüşmeleri devreye koyabileceklerini, koyduklarında bizim buna kapalı olamayacağımızı, taktik olarak mutlaka bu görüşmelere uygun bir hazırlıkla ve de devrimci demokrasiyi güçlendirmek amacıyla karşılık verebileceğimizi söyledik.

Ortaya çıkan sonuç şu: Devrim geliştirilmelidir, serîhildan geliştirilmelidir, gerilla geliştirilmelidir. Gelişme özel savaşı geriletir, demokratik yaklaşımı güçlendirirse bu bir siyasi görüşme ortamına yol açabilir. Bu siyasi görüşmenin gelişeceği ortam, partimizin rahatlıkla, halkın kaderini çözebileceği bir ortamdır. Daha şimdiden dedik ki, bir referandum imkanını bunlara kabul ettirebilirsek, bu da bir gelişmedir. Mevcut uluslararası gerçeği de göz önüne getirdiğimizde bunda zorlanacak olan kendileridir. Klasik sömürgeciliğin varlığının, bu yöntemle bile kabul ettirilmesi imkansızdır. Yani siyasi görüşme yöntemlerinden de kaybedecek olan bunlardır. Ve dedik ki, bu anlamda bu yönteme zor başvurabilirler. Ama çok şey kaybetmektense az şey kaybetmenin mümkün olabilirliği ölçüsünde bu yönteme başvurabilirler de. Dolayısıyla yöntem kendi başına bir savaş olduğu gibi, karşı taraf kendisini bu yöntemle güçlendirmek ister. Devrimde bununla kendini güçlendirmek ister. Bu artık maharete bağlı kalmıştır. İnisiyatife, örgütlenmeye, mücadeleye bağlı kalmıştır. Her zaman doğru olan ilke şudur: Siyasal görüşme veya mücadele yöntemine sonuna kadar hayır, ne de sonuna kadar evet; bunu belirleyecek olan koşullardır. Biz bu yaklaşım içinde bugüne geldik ve çelişkili gibi de görünse, oldukça başarılı sonuçları çıkan bir uygulamadır. Düşmanı daraltan, dostların sayısını çoğaltan, PKK'yi olgunlaştıran, düşmanı ise amatör durumda bırakan bir yaklaşımdır. Görüşmeler yöntemi fazla bel bağlanılan bir yöntem olarak göz önüne getirilemez. Ancak kendimize çok güvendiğimiz için, TC kendine güveniyorsa gelsin, konuşacağı bir lafı varsa gelsin söylesin biçiminde çok iddialı bir yaklaşımımız sözkonusudur ve bunu büyük bir güvenle ilan ediyoruz. Acaba insanlık adına konuşacakları bir lafları var mı? Demokrasi adına, siyasi çözüm adına konuşacakları varsa buyursun, kendine güveniyorsa gelsin, korkmasın gelsin. Özel savaş gerçeği nedir? Bunu anlamak istiyorsa gelsin. Bu kendilerinin bileceği iştir.

Devrim yine kendi işlerini yürütmesini bilir. Şimdiye kadar yürütmüştür, bundan sonra da yürütür. Özel savaşın tüm engellemelerine rağmen yürütür. Bütün öncü içi en-

"Biz ortaya çıkan hataları, sapmaları asla kendi halk gerçeğimize yansıtmayacağız. Yine, öncü örgüt kendi içinde yürüttüğü büyük savaşla, halka çok diktaca, despotça ve düşmanca yaklaşımlara karşı büyük savaş açmıştır. Bizim sorumluluğumuz tamamen bu tarzdadır. Halk hareketimize, halkımızın yeniden özgürlük, ulusal kurtuluş biçimindeki şekillenmesine asla diktacı ve toplumdaki geleneksel ağavari, jandarmavari etkilerin zarar vermesine müsaade etmeyeceğiz. Gerçekten demokratik bir halk topluluğu haline gelmenin bütün tedbirlerini alacak, bir öncüden beklenebilecek ne varsa yerine getireceğiz. Ama esas belirleyici güç, yaratıcı güç, işini düşünmek kadar yapmak durumunda olan güç halktır."

gellemelere karşı yürütür. Bu temelde 7. yıl değerlendirmesinde bununla ilgili olarak dedik ki, çok ciddi bir kaza olmazsa veya kendi elimizle örgütün gelişmesini engellemezsek, bundan sonraki yıllar, 1992'den sonrası devrimin geliştiği yıllar olacaktır. Mevcut temel ve pratik hazırlık düzeyi birkaç yılı daha şimdiden gelişme biçiminde garantilemiştir. Dolayısıyla PKK'nin hazırlık düzeyi önümüzdeki yılları, hesapta olsun olmasın, iç ve dış, olumlu ve olumsuz bütün gelişmeleri dikkate alan, gelişme yönü ağır basan, bu temelde bir düzenlenişi garantiye alan, her zamankinden daha fazla planlı, planları da fazla soyut, olanakları olmayan bir biçimde değil, somut tecrübeye dayalı, olanaklar göz önüne getirilerek keşfedilen ve dolayısıyla başarı şansı her zamankinden daha fazla olan bir gelişme perspektifidir. Son yaptığımız plan çözümlemeleri ve perspektifleri bu yılların bu temelde kazanılacağını gösteriyor, dedik. Yine, dedik ki, 7. yıl dersleri özümsendiği ve bu perspektifleri olumlu tarzda geleceğe yansıtma sağlandığı oranda başarı ve hatta başarıdan öte bir zafer olasılığı da mevcuttur. Bunun için de önümüzdeki yıllarda, özellikle bazı önemli vatan parçalarında geçici bir halk hükümetine kadar gitme olasılığı vardır, devletleşme olayı gelişebilir. Bütün bunları PKK göz önüne getiriyor. Buna göre kendini yeniden şekillendirme, özellikle geçmişin ağır yetmezliklerinden arındırarak doğru bir askeri-siyasi komutaya dönüştürme, bunda iddialı ve kararlı olma, yapılan hazırlıkların küçümsenmeyecek düzeyde oluşu, mevcut gerçeğimizi ifade ediyor. Halihazırda bu, 7 yıl sona ererken, üzerine yürüdüğümüz bir dönemin planlanması biçiminde ifadesini buldu.

> ***"Bize karşı en özel, en kötü özel savaş örgütlendirildi. Gerek Evren ve gerek Özal'ın birlikte geliştirdikleri özel savaş, 12 Eylül, bunun da günümüze doğru geliştirilmiş biçimi aslında yapılabilecek en kötüsüydü ve bu en kötüsü, şimdi kendileri için de en kötü sonuçları vermeye başlıyor. Onun için, kurtulmaya çalışacaklar."***

Geniş bir hazırlık ardından, özellikle son TC saldırılarını da az bir kayıpla boşa çıkardıktan ve yine kendi içimizde iğrenç bir tarzda ortaya çıkan iç engellemeleri ve tıkayıcıları deşifre edip canlarına okunacak bir duruma getirdikten sonra, daha hızlı sonuca gidebileceğiz, dedik. Mevcut plan, perspektif, düzey budur. Ve yine daha da ayrıntılı olan talimatlar bunu somutlaştırmıştır. Hazırlıklar buna elveriyor. Dolayısıyla eğer gelişmeyi daha da hızlandıracak olan nedir biçiminde bir soru sorulacak olursa, diyeceğiz ki, yine öncünün kendi iç yapısıdır. Bu iç yapı üzerinde çok durduk, halen de duruyoruz. İç yapının olumlu yönde gelişmesini tehdit eden gelişmeleri birçok yönüyle değerlendirdik ve bu konudaki gelişmeleri tekrar ortaya koyduk. Bir anlamda yeniden PKK tarihine uzandık, PKK tarihinin çeşitli alanlardaki gelişmesini açmaya çalıştık. Çok kısaca söylenenler şunlardır: Esas gelişmeyi belirleyen, düşmanın bütün çabalarına rağmen partinin tutsak alınmayan yapısı, yurt dışının çok kahırlı durumuna rağmen oynadığı rol ve özellikle de silahlı mücadelenin 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte, çok ağır sorunları da ortaya çıkararak gelişmesidir, dedik. Aslında bunlar yalnız PKK'yi geliştiren adımlar değil, ulusal kurtuluşun hem stratejik düzeyde ve hem de taktik düzeyde en önemli geliştirici özüdür. Düşmanın bütün iç ve dış politik manevraları, baskıları, saldırıları, işkenceleri, özellikle iç politika kadar dış politikayı da özel olarak aleyhimize uygulayarak mücadelemizi kontrol altına alma amacına ulaşamaması ve dolayısıyla onu ezememesi, en önemli sonuç alıcı bir gelişmedir. Bu gelişmenin böyle sürmesi, 12 Eylül rejiminin 10 yılının başarısızlıkla sonuçlanmasının temelidir, dayatılan özel savaşın başarısızlığının temelidir, aynı zamanda Kürdistan'daki olumlu yöndeki gelişmelerin temelidir.

Fakat şunu da gördük ki, bu gelişmenin öncüsü içinde çok ciddi yenilgi emareleri ve ona yol açacak unsurlar az değildir. Sadece kadro yapısı açısından değil, ilişki tarzları, yaşam tarzları, örgütleniş düzeyleri açısından da ardına kadar yenilgiye açıktır. Bu yılları bir de bu yönden çok kapsamlı değerlendirmelere tabi tuttuk. Bu yılları kavramak önemli gelişmenin sonuçlarına bakmak iyi de, bunun diyalektiğini görememek, bunun neye karşı nasıl elde edildiğini görememek, en ahmakça kadro aymazlığının bir biçimidir. Ne de olsa gelişmeler iyi ve kıvanç vericidir, kendini fazla sıkmaya gerek yoktur, bir yerinden tutarsan rahatlıkla gidebilirsin diye yaklaşmak, felaket getiren bir yaklaşımdır. PKK'de işler bu noktaya hiç de öyle getirilmemiştir ve halen de en önemli sorunumuz bunu mevcut kadro yapısına anlatabilmektir, hatta zaman zaman halka anlatabilmektir. Kendini zaferin akımına kaptırmayan, başarıyı esas alan bir çalışma ve yaşam tarzına kendini tam katamayan, PKK'nin aslında en zayıf yanını teşkil ediyor. Ve bu da küçümsenir bir durum değildir. Bu temelde eksik olanları eleştiriye tabi tuttuk. Başta en inisiyatifli olunabilecek ve düşmanın kontrol edemediği, zorluk çektiği dağlardaki silahlı mücadelenin özellikle son 4-5 yılını eleştiri sürecinden geçirdik. Gördük ki; gerçekten kendi başına bırakılırsa ardına kadar yenilgiye açık her şey var; ondan da öteye, kontraya rahatlıkla gidebilecek, halk düşmanlığına gidebilecek, kendini kendi eliyle tasfiye edebilecek ve hem de iyi niyetli ve hem de en büyük zorluklara katlanma pahasına da bu duruma girmekten kendini alıkoyamayacak çok sayıda kişi, kadro, ilişki, sözümona örgütlenme var; baktık ki böyle örgüt, kadro ve ilişkilerle yapılacak olan olsa olsa halkı kendimizden uzaklaştırmak, kendi elimizle karşı devrimi güçlendirmek olacaktır.

Ardından dış alanı biraz değerlendirdik: Ülke dışı çalışmaların her an provokasyonlarla karşı karşıya ve en çok yabancı ellerin uzamasına müsait olduğunu, bir de kendisini en az sorumlu hisseden, oldukça rahatına düşkün ve kendini işlere hiç de fazla katmayan bir kadro tipinin ortaya çıkmasına yolaçan bir ortamın olduğunu, bu ortamla savaşmanın başlı başına bir mesele olduğunu, ülke dışı kadro, örgüt ve ilişki tarzının ardına kadar tasfiyeciliğe açık olduğunu, sağlam önder kadroların çıkmasının beklenemeyeceğini göz önüne getirerek, özellikle bu kamp pratiğinde büyük bir çözüm gücü olmak için ne varsa yapmaya çalıştık. Dışarının olumsuzluğu, özellikle bu alana bağlanarak aşılmaya çalışıldı. Aksi halde dışarı partiyi beslemesi şurda kalsın, var olan devrimci değerlerini de çürütmesi ve tasfiye etmesi işten bile olmayacaktı.

Mücadelemiz ilk ortaya çıktığı dönemde önemli bir çıkış yapmış, ancak bu iyi bir örgütlenmeye dönüştürülemediği gibi, korunamamıştır da. Düşman 12 Eylül faşizmiyle yoğun bir biçimde yüklenerek yapının %90'ını içeri almış, örgüt büyük bir imha ile yüz yüze kalmış, ölümden daha beter baskıları ve işkenceleri yaşatmış, buna karşı direnmeler olsa da imhalarla kontrol altına alınmıştı. Cezaevlerindeki yapı esaret altına alınmış bir yapı olduğu için imha da dahil her türlü tehlikeye açıktı, sızmalara açıktı ve bir de cezaevi insanın rehabilite edilmesinin ve tanınmaz hale getirilmesinin en çok gerçekleşeceği alandı. Dolayısıyla bütün kahramanca direnmesine karşın bu durumun da hiç bir zaman göz ardı edilmemesi gerekiyordu. Böyle bir yaklaşımla öncünün gerçek durumu kavranmaya ve çözümlenmeye çalışıldı.

Bu güne geldiğimizde özellikle hem devreye ilişkin, hem yürüttüğümüz Zindan Konferansı çalışmasına ilişkin, ve en önemlisi de gerçekten yeni planlı bir hareket döneminin çok büyük bir güçle geliştirilmesine ilişkin, yaptığımız çalışmalar, bu sorunun hiç de tamamen aşılmadığını, halen dayatmaların her sahada mevcut olduğunu ortaya çıkardı. Bir yandan başını uzatmış provakasyon düşmandan ve işbirlikçilerden aldığı destekle ve onlara sığınan bir güç olarak bütün gücüyle çabalarını sürdürürken, diğer yandan bunun etkisinden daha doğru dürüst kendisini kurtaramamış zindan ve hatta genel yapıdaki etkilenmeler, en önemlisi de bir türlü kendisini doğru eğitime vermeyen, çok ağır köylü özellikleri ve yeni gelen 12 Eylül öğrenci ürünleri vardır. Onların önemli oranda bu etkileri kıramaması, eskilerin de başarı grafiğinin güçlü olmamasından ötürü bir yenilgili ruh halini son derece normal görmeleri ciddi bir tehlikeyi teşkil ediyor, dedik. Kadronun bu görüntüsü, eğer çok dikkat edilmez, olumlu temelde dönüşümü tam sağlanmaz ve kendi haline bırakılırsa yenilgi için yeterli bir iç nedendir. Bu durumda yenilgi için dış nedenlere fazla gerek de yoktur. Bakıyoruz mevcut kadronun durumuna, ilişki tarzına, örgütleniş tarzına, ağır basan yönünün tasfiyeciliğe hizmet olduğu ortaya çıkıyor. Örgütlenmeyi bir türlü kabul edemiyor, kolektivizme gelemiyor, müthiş kendini yaşama fırsatı buluyor, kendini dayatıyor. Çok ağır bir özellik olarak bu kendini neredeyse bir kader gibi dayatmak istiyor. Fakat dedik ki, gelişmeler bunun aşılmasına bağlıdır. Bu açıdan yaptığımız çözümlemelerle birlikte pratik hazırlıklar da var. Bir plan ne kadar doğru olursa olsun, hayata geçirmek için onun öncü gücü çok önemlidir. Hatta öncü güç kilittir. Bu nedenle, bu sahayı çok iyi kullanmaya çalıştık ve diğer bütün sahaları da tekrar tekrar gözden geçirerek yeniden düzenlenmesi gerektiğini söyledik. Bütünüyle şu ortaya çıktı: Mevcut kadro bünyesinde köklü bir soruşturma, gerekirse sert yargılamalara gitme gereği bir talimat olarak kendisini ortaya çıkardı. Artık PKK içinde yargı süreci doğru geliştirilmelidir. Tıkayıcı olmak, taktiği bile bile işletmemek, en pratik ifadesi olarak silahlı savaşım birliğini aylarca ciddi ve yaşatır bir pratiğe sokmamak kadar, en tehlikeli konumlarda seyrettirmek, yine halka yaklaşımdan savaşa yaklaşıma kadar çok tehlikeli taktik dışı konumlara girmek artık bir yargılama konusudur, dedik. Birlik sorumlusunun kendine göre hesabı biçiminde yansıyan; "benden daha iyisi yok, benden vazgeçemezler" gibi yaklaşımların artık suç teşkil ettiğini belirttik.

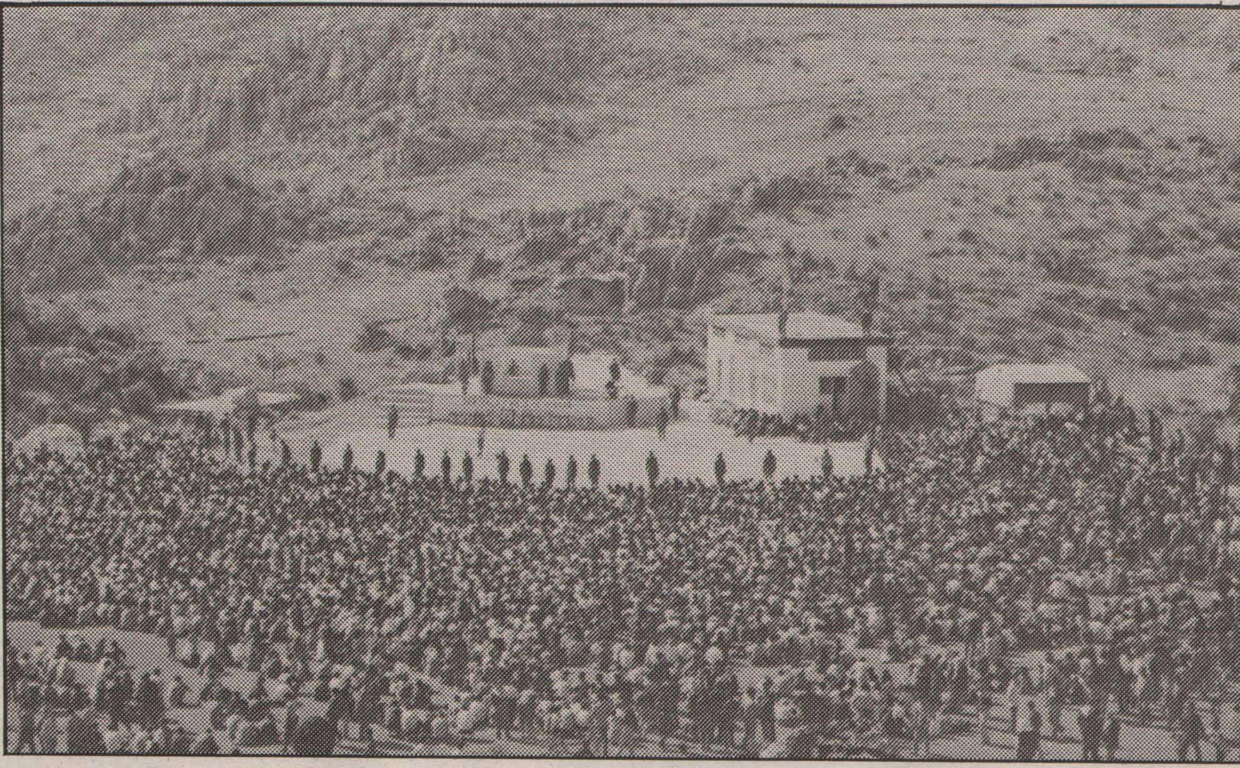
Kapasite bellidir; bu birlikle, bu yetkiyle, sorumlulukla ne yapılır? Bir bölgede bu sorumluluk ne anlama gelir? Bu yetki neye kadirdir, görev nedir? Bunlar bellidir. Yapan sorumlumuzdur, görevlimizdir, yetkilimizdir. Yapmayan göreviyle oynamış olur ki, bu en tehlikeli suçtur, bir yargılama konusudur. İşi artık sadece eleştiriyle değil, düpedüz savaş mahkemeleriyle biraz ilerletmek imkan dahiline giriyor. Bunun nedenleri vardır; dediğim gibi, artık mesele sadece idolojik-siyasi düzeyde değildir; askeri ve siyasi mücadele geliştiği için, gerek direkt düşmanla bağlantılı ve gerekse dolaylı dayatmalar çok tehlikeli hal aldığı için, işin artık eleştiriyle düzeltilecek bir özü de kalmadığı için, mahkeme devreye girecektir. Bu, eskiden de teorik olarak öngördüğümüz, ama pratik olarak fazla uygulayamadığımız, şimdi biraz daha planlı, daha fazla suçu tahlil eden, cezasını da daha gerçekçi veren bir şekilde geliştirebileceğimiz bir yöntemdir. Bunun artık devreye sokulması kaçınılmazdır. İyi bir yargılayıcı olursak, devrim daha iyi gelişebilir. Adil bir yargılayıcı, kazanmayı esas alan bir yargılayıcı, ölüm pahasına da olsa kazanmayı esas alan bir yargılayıcı, objektif verilerle hareket eder, bu bir.

İkincisi, birçok görevlendirme yeniden gerçekleştirilecektir. Kendini pratikte kanıtlayan, birçok gelişmeyi sağlayabilecek ögeler vardır. Öyle, "yerimden oynatılamam, ağayım, benden daha iyisi bulunmaz" biçiminde ahmakça düşünce ve yaklaşımlara hemen son vermek, yakasından tutup alaşağı etmek, hem de gerçekten tutup alaşağı etmek ve bu sahtekarlığı, bu düşkünlüğü bırak deyip, eğer bir savaşçı rolünü oynayabilecekse savaştırmak; suçlu ise yargıya havale etmek, yerine oturtulacaksa yerine oturtmak, bu konuda oldukça gerçekçi olmak gereklidir. Uygun düzenlemeler, yeniden görevlendirmeler yapılmalıdır; gerekirse tüm mıntıka, takım, birlik komuta sorumlulukları, her türlü köy ve şehir sorumlulukları yeniden düzenlenebilir, dedik. Bunun için yeterli hazırlıklar vardır, kadro adayları hazırlanmıştır. Hergün daha da hazırlanabilir. Tıkamaları, savaşı ısrarla engelleyen tutumları bu yöntemle ileri düzeyde aşabileceğiz. Yerine getirilmesi gereken ikinci önemli bir görevin bu olduğu söylenebilir. Yeniden düzenleme faaliyetlerine daha derinlik kazandırmak, pratikte çıkan olumsuzlukları derhal alaşağı etmek, bunun yerine oldukça yeterli hale gelen nicelik ve nitelikteki yapıyla görev bölümünü tanzim etmek, buna alanların durumuna göre çok gerçekçi ve ertelemeksizin yaklaşmak büyük önem taşıyor ve bu da önemli bir gelişme nedeni olur. Mevcut sorumluluk düzeyini bu temelde yeniden hazırlarsak ve azami gücümüzü değerlendirirsek önümüzdeki dönemin önemli başarı koşulları imkan dahiline girecektir.

Üçüncüsü, yargılanması gerekenler yargılanma sürecine alınmış değiştirilmesi gerekenler değiştirilmiş, görevlere gelmesi gerekenler gelmiştir; o zaman şimdi yapılması gerekenin görevlere yüklenmek olduğu açıktır. Gerek eğitimle ve gerek tecrübeyle alınan dersler temelinde çok güçlü bir biçimde ve yoğun bir çaba ile parti doğrultusunun netliğini de göz önüne getirerek yüklenmek mümkündür, dedik. Hiç bir dönemle karşılaştırılmayacak tarzda bu dönemde böyle bir şans elde edilmiştir. Sınırlı dürüstlük, açıklık gösteren ve çabasını yerinde harcayan birisi partinin herhangi bir birimi içinde işleri çok iyi ilerletebilir. Gerek kitle zemini, gerek olanaklar, yani öncü koşullarında sağlanan gelişmeler, dürüst bir kadroyu mükemmel başarılara götürebilir. Onun için, mevcut eleştirilen ve kabul edilmeyen durumlara düşmemeyi kendisine esas alan, talimatlarla ve çözümlemelerle oldukça aydınlatılmış doğrultuyu iyi yakalayan ve çabayı esirgemeyen bir kadro iyi iş yapar ve kadro mutlaka böyle yürümelidir, dedik. Bu üçüncü husus layıkıyla işletildiğinde başarı oranı oldukça ileri düzeyde artacaktır. Önümüzdeki dönemi, içinde zafer olasılığını da taşıyan bu dönemi kazanmanın en önemli bir öncü rolü de böyle sağlanır. Gerekleri böyle yapılırsa başarı nedeni olur. Bunu parti hem hak etmiştir ve hem de hazırlıkları yeterlidir. Yürütmek için sadece görevin adamı olmak, biraz "bu işe varım" demek gerekir. Artık bunun da yapılmaması, ya suç teşkil eder ve yargılamaya götürür ya da aşılmayı getirir. Eğer bu ikisi de aşılmışsa, bu iş böyle uygun kadrolarla mutlaka yapılır.

Dördüncü bir gelişme etkeni olarak, tabii ki denetimi elden bırakmamak gerekecektir. Denetim nedir? İşlerin yargı esaslarına, eleştiri esaslarına, militanın doğru çalışma esaslarına göre yürütülüp yürütülmediğini gözden geçirmektir. Bir eyalette, bir bölgede, bir mıntıkada, bir takımda herhangi bir çalışma biriminde işler kararlaştırıldığı, planlandığı, hatta yönetmeliğe bağlandığı gibi yürüyor mu, yürümüyor mu; bunun anlaşılmasıdır. Bu iş çok önemlidir ve en önemli bir gelişme unsurudur. Denetim bir defa yerine getirilmezse, saydığımız diğer üç unsur çok iyi işletilse bile çok eksik kalacağı için, başarılardan alıkoyabilir. Denetim herhangi bir dönemden daha fazla bu önümüzdeki dönem için gereklidir ve biraz da rahat sağlanabilecek olanakları olan bir dönemdir, bu. Çizgi net, olanaklar göz önünde. Şimdi birisi kalkıp da eskisi gibi diyemez ki, "bilemiyorum, imkanım yoktu, silah azdı, kadro-

> ***"Biz bu yıllarda diğer birşeyi de çok işledik; biliyorsunuz, bu 7 yıl aynı zamanda Gorbaçovculuk yıllarıdır. Sovyet deneyiminin muazzam çözülüşe gittiği yıllardır. Hatta yaşıttır iki gelişme; onlar bir söyledi, biz bir söyledik ve denilebilir ki; birbirleriyle, adeta çok uzaktan da olsa, ama çok tersinden savaşan yıllar. O sosyalizm adlı bir gerçekleşmeyi, bir yerden alıp bir yere götürüyor. Biz 7. yıl sonunda bir halkı böyle ayağa kaldırırken, o Moskova'da yeni bir biçimde estirmeye başlıyor. 7 yıl bitti; biz yeni bir dönemin içine girerken, onlar da kendi 7 yıllarını bitirip bambaşka, biraz da meçhul bir istikamete yol almaya çalışıyorlar."***

savaşçı yoktu, tecrübe yoktu". Bütün bunlar var, hedefler konulmuş, araç-gereç belli, en fedakar savaşçı yapı da var; dolayısıyla bir kişinin şimdi denetimden kaçması mümkün değildir ve bu çok önemli bir husustur. Bugün Kürdistan'ın herhangi bir alanına gitmek mümkün, silahlı gitmek de mümkün, sıradan bir çalışmayla gidip kazanmak da mümkün. Gerilla da mümkün, serîhildan da mümkün. Parti olanağı hazırlamış, o zaman sorumlu ne diye gerekeni yapmayacak? Yapmadı mı, denetim fonksiyonu işleyecek. Denetim sorumlusu hemen yakasına yapışıp şunu diyecek: "Olanak, plan, perspektif, talimat, yönerge, tüzük hepsi var, hatta sana şunun şöyle şu kadar süre içinde yerine getirilmesi emredildi, yapılma imkanı çok açıktı, peki neden yapamadın?" Artık, "şöyle kişisel özelliklerim vardı, işte savaşçı hazır değildi, araç-gereç yetersizdi" denilemez. Hiçbirisi gerçekçi değildir. Kaldı ki bir devrimci, kadroyu eğitir, araç-gereci edinir, hele bir gerillacı tamamen böyledir. Hele bir ulusal kurtuluş devrimcisi bizim koşullarımızda daha da böyledir. İlave fedakarlık, ilave yaratıcılık ister. Sen hazır olanı bile kullanmayacaksın! Bu suçtur. PKK tarihi herşeyin iğneyle kazılarak elde edilmesinin tarihidir. Böyle ispatlanmış bir tarihe karşın, bu kadar güçle sonuca gidemiyorsan, bu birimin, bu görevin başında nasıl durabilirsin? Denetleyici veya parti sorumlusu -ki, herkes sorumludur- bu soruyu yanındakine, görebildiğine, işitebildiğine, inceleyip-araştırabildiğine soracaktır.

Çabanıza biraz saygılı olmayı bileceksiniz. Birileri çok rahatlıkla başarılabilecek görevlerle oynuyor, lütfen biraz önünde durmayı bilin. Yine gideceksiniz, birçok görevlerin içine gireceksiniz. Korkmayacaksınız da, birileri bir şey yapar diyorsanız, ben varım. Talimatsa talimat, yetkiyse yetki, görevse görev, ama yürüyün. İki de bir şimdiye kadar bıktırdığınız gibi artık bıktırıcı durumlara son verin. İnsan bir yere geldiğinde sağına-soluna bakıp bilebilir: Bu işler çizgiye göre midir değil midir, ulaşılması gereken hedefin neresindeler, yetki, imkan ne kadar kullanılmış, sorumlu kim? Şimdi bunları kestirmek zor mudur? Benim, sizin devrimciliğinizden gerçekten bir şey anlamadığımı söylemeliyim. Gerçekten ukala, serseri, düşkün biçiminde, daha ağırını da söyleyebileceğim deyimlerle anlatmak istediğim durumunuz budur. Gidiyorsun bir ortamın içine, adam altın gibi değerlerle oynuyor, senin o dilin de kesilecek olsa, niye bir-iki kelime söylemiyorsun? Korkak mısın, cesaretsiz misin, biraz partili değil misin? Sen bir hain olamazsın, buna inanmıyorum. Aslında bir fedakarlık yoksunu da olamazsın, en büyük fedakarlık yapılıyor. Peki neden bir türlü işlerin ölçüye göre yürütülüp yürütülmediğini soramıyorsun? İşte burada, o büyük ahmaklık mı, büyük sorumsuzluk mu diyelim, sırf yanındakiyle bozuşmama veya "bozuşursam tam bozuşayım" deyip bozuşma ve bir türlü normal ölçüyü tutturamama biçimindeki tutum karşımıza çıkıyor. Peki siz ne anladınız bu devrimcilikten? Bu iş gönül, hatır işi midir? Duyuyoruz; sorumsuzluktan ötürü en değerli yoldaşlardan onu-yirmisi nasıl devriliyor! Biraz dilini kıpırdatsan, biraz o işin nasıl olacağına ilişkin gücünü kullansan yirmi kişinin canını kurtaracaktın. Bugün yirmi silahlı adam da bir halkın herşeyidir. Sen kendini biraz olsun vermemekle, kendinle, çevrenle nasıl oynadığını bilmiyor musun? Halen raporlar geliyor, işte büyük isyan biraz burada; şu suyun kenarında, şu tehlikeli noktada, tehlike çok açıkken nasıl kalmışlar, bunu yazıyor ve yanıbaşındaki de ucuz eleştiri getiriyor; eleştiriyi yapan değiştirebilir, özeleştiriyi yapan rahatlıkla değiştirebilir. Peki niye bu durumu böyle kabul ediyorsunuz? Sizi hiç kimse böyle yaşatamaz. Bu denetim anlayışıyla da hiç bir yere varılmaz. Siz, "o beni denetlemesin, ben de onu denetlemeyeyim" demekle, belki biraz rahatı veya biraz sorumsuzluğu kurtarabilirsiniz ama, bununla son tahlilde kaybedecek olan yine siz olursunuz. Gerçekten insan bir yoldaşa öyle fazla yük olmayı da onuruna yedirmemelidir. Asgari görevlerine sahip çıkamamanın da onurla bağdaşır bir yanı yoktur.

"7. yıl dersleri özümsendiği ve bu perspektifleri olumlu tarzda geleceğe yansıtma sağlandığı oranda başarı ve hatta başarıdan öte bir zafer olasılığı da mevcuttur. Bunun için de önümüzdeki yıllarda, özellikle bazı önemli vatan parçalarında geçici bir halk hükümetine kadar gitme olasılığı vardır, devletleşme olayı gelişebilir. Bütün bunları PKK göz önüne getiriyor. Buna göre kendini yeniden şekillendirme, özellikle geçmişin ağır yetmezliklerinden arındırarak doğru bir askeri-siyasi komutaya dönüştürme, bunda iddialı ve kararlı olma, yapılan hazırlıkların küçümsenmeyecek düzeyde oluşu, mevcut gerçeğimizi ifade ediyor."

Ben işleri geriletmemek için bu kadar sorumluluğu alır, bu kadar denetim gücü olmaya çalışırken, herhalde paşa keyfiniz için bunu yapmıyorum. Öğrenebilirseniz, size bir şeyler vermek için uğraşıyorum ve fakat daha fazlasını da sizden istemek için yapıyorum. Sizin de partili olmanızın en temel şartlarından birisi budur. Öyle anlaşılıyor ki, kendini gelişmeye karşı sorumlu tutmamak, hatta gelişmeleri kendisi için bir yük gibi görmek, insanı ağır suça, bu da yargılanmaya götürür. Sınırlı bir çabayla rahatlıkla başaracağı işlere kendini katmamak sorumsuzluğa götürür, en azından görev dışı kalmaya götürür. Yargılan, görev dışı bırakıl; bu nedir? Bu, bir devrimcinin içine gireceği en utanmaz durumlardan birisidir. Yaygın olarak bunları yaşıyorsunuz. Hayır, korkuyla izah edemezsiniz, bilinç noksanlığıyla da izah edemezsiniz, kısacası yapmıyorsunuz. Kendini yormama veya ahbap-çavuşluğu bozmama ve aslında bir türlü partileşmeyen, bir türlü kendine layık bir parti kadrosu rolü oynatmayan kişiliğin rolünü oynamadır; bu, hayra yol açmaz. Siz bunca belki köylü kurnazlığı, küçük-burjuva sorumsuzluğu, uzlaşmacılığı vb. belki de ortayolculuk dersiniz ama, ne derseniz deyin sonuç felakettir. Nitekim PKK tarihi bu konuda ibret verici örneklerle doludur.

Vurgulamalıyım ki, bugün ülkenin hangi alanına gidilirse gidilsin, hangi görevlere el atılırsa atılsın, bir bakış fırlatmak bile, işlerin ne kadar yoluna yordamına uygun olup olmadığını, kuralına, tüzüğüne, talimatına uygun olup olmadığını hissettirir. Ortam nettir. Çözüm gücü, doğrultu, bizde bir santim sapmayı bile hemen adama hissettirecek kadar açıktır. Yerine getirilmeyen bir denetim görevidir. Kendi alanı dışındaki alanla ilgilenmeyip, ancak çok kaba bir hata olduğunda onunla ilgilenmek, denetim görevini yerine getirmek değildir. Partinin bütün gidişatından kendini sorumlu hissetmek, ulaşabileceği her yere ulaşma gücünü gösterebilmek, kendini bu konuda sadece özel sınırlandırılmış bir görevli değil, genel bir görevli gibi hissetmek ve bu konuda ahbap-çavuşça tutumlar içine girmemek, "büyüğümdür bozuşmayayım" veya "küçüğümdür benim hatamı görmez" deyip kendini denetim dışı bırakmamak; bunlar çok önemli yöntem sorunlarınızdır. Bunları biraz anlayın ve halletmeye çalışın.

Ben sizlere esef ediyorum. İlgisizlikten, denetimsizlikten ötürü insanların hayatıyla oynamak cinayettir ve siz bu halinizle cani rolünü oynuyorsunuz, bu kötüdür. Benim adıma hiç olmaması gerekir. Kimse bu temelde sizi beslemez, doyurmaz, sorumluluk yapmaz. Ben size, destan yaratın, büyük iş becerin demiyorum ama, uğraştığınız alanda asgari de olsa işlere sahip çıkamıyor musunuz? Bir küçük takımın veya bir küçük mıntıkanın devrim işlerini doğru raya sokmaktan aciz bir zavallı mısınız? O halde niçin geldiniz, nedir bu gördükleriniz, hiç mi size birşey anlatmıyor? İnsan kendini çocuk yerine koyar veya aymaz, gafil yerine koyar ama, bu kadar da koymaz! Bu düşkün yaşamın son kalıntılarıdır. Partileşmeye gelmeyen yanlarınızın son kalıntılarıdır, yaşama gelmeyen sorumsuzluğunuzun, lümpenliğin, serseriliğin son kalıntılarıdır, tek kelimeyle ayıptır ve aşılması gereken şeylerdir. Öyle ertelemecilikle, ikirciklikle ele alınacak hususlar da değildir. Ben ister rica, iste emirle olsun bu işlerin mutlaka yürütülmesi gerektiğini söylüyorum. Ben artık avanaklığı, kötürümlüğü fazla taşımak zorunda değilim. "Vay be biz nasıl oyuna geldik", "vay be biz nasıl gözardı ettik", "vay be biz nasıl gözyumduk", "vay be biz nasıl olmadık"; bunlar söylenecek laf mıdır? Neredeyiz, neyle uğraşıyoruz? Eğer kişiliğiniz buysa ben diyorum ki, hiç bir şey yapamazsınız, kafanıza kurşun sıkın olduğunuz yere düşün, kaçın. Ve fakat, birileri "ben varım" diyorsa, işte işleri biraz rolüne, şanına yaraşır bir biçimde yapsın. Bu kadar tecrübeden sonra, daha işlerin böyle yürütülmesi gerektiğini hissetmiyorsanız, siz çok şeylerinizi yitirmişsiniz, muazzam bir kayıp içindesiniz, demektir.

Peki, devrim ne demektir? Kocaman yaşamınızı adamışsınız, bu ne anlama geliyor, birgün anlayacak mısınız? Haydi diyelim, biraz çıldırmışsınız ama, sağduyu tümüyle yitirilmiş midir? Kimse kendini deli yerine koymasın, içinizde herkes az da olsa laf anlayacak düzeydedir, az da olsa gerçeklerimize göre adımını atacak düzeydedir, yoksa adımınızı keseriz, bunu göstermiyorsa, biz onu yere indirmesini biliriz. Kimdir bu, neye dayanarak böyle yapıyor? Halen, hergün haber üstüne haber alıyoruz, birimlerle şöyle oynayan, canlarla şöyle oynayan, asgari de olsa görevlerinin üzerine yürümeyen var diye. Ve bir de şikayet! Sen sorumlusun, yaraşır mı yiğide, yaraşır mı komutana, öndere şikayet etmek? Ben şunu söyledim: Böylesine suçlar, böylesine insanı bile bile imhaya götürecek durumlar oldu mu, onun sorumlusu kimse, bir tane yapıştırın, alnından vurun. Emin iseniz, kesin bu böyleyse, yapın. Ben bunu saptırarak veya istismar ederek yapanı elbetteki kabul edemem. Ama, bile bile adam düşman rolünü oynuyorsa, hem de iyiniyet adına, affetmeyelim, diyorum. Bu bir denetim görevidir ve bir devrimci için denetim hayati önemdedir. Çok basit bir örnekle söyleyeyim; yerçekimine karşı kendini denetleyemezseniz, bir saniye ayakta kalabilir misiniz? Devrim işleri de öyledir, devrimin de yerçekimi çizgisidir; yerçekimine dikkat etmeyince nasıl ki insan düşerse, devrimin de çizgisinden sıradan bir sapış, düşmeye götürür.

Demek ki bu denetim görevini her devrimci doğru biçimde, olduğu her yerde, genel sorumluluk anlamında ve özel görevi dahilinde mutlaka yerine getirmelidir. Denetimin sonuçları yargıya götürebilir, görevden almaya götürebilir, yeniden görevlendirmeye götürebilir. İyisini daha sağlam görevlendirmelere, kötüsünü düşürmeye götürebilir ve bu da sanıldığından daha fazla bizde başarının kat be kat gelişkin olmasına yolaçar; yaptığımız devrimciliğin de bir anlamı olmasını ifade eder. Bu dördüncü koşulu, demek ki önümüzdeki dönemin üzerine mutlaka yaymak gerekir, uygulatmak gerekir. Bütün bunlar yapılırsa dönemin başarıyla geçmemesi için hiç bir neden yoktur. Mevcut tecrübe, olanak, çizgi ve uygulama düzeyi her bakımdan PKK'nin başarıyla yürüyebileceğini gösteriyor. Gördünüz gözlerinizle; kitlesi ayağa kalkıyor, bir devlet olmaya bile götürebilecek koşulları olgunlaşmış ve siz öncü kurucu kadrosunuz. Bunun kurucu kadrosusunuz. O zaman yapın. Eskiye takılmış olabilirsiniz, eskinin kör kötürüm ögesi olmuş olabilirsiniz, nefes alamaz olabilirsiniz, o zaman şunu söylüyorum: Eğer çok kötürüm iseniz, hiç bir şey yapacak durumda değilseniz, emekliye ayrılın. Yok, bakıyorsunuz ki bazı işleri tutup halledebilirsiniz -basit de olabilir- tutun ordan, daha iyisini yapabileceğinize hükmettiğiniz an yürüyün o görevin üzerine. Bunlar yapıldığında, dediğim gibi, bu işler yürür. "Ben eskiye takıldım, bir türlü adam olamıyorum, sınırlı bir iş yapıyorum, bir türlü ilerleyemiyorum. Hele öncülük denilen olayla uzaktan yakından alakam yok veya benim yaptığım olsa olsa iyi bir ağalık olur, eğer daha fazla yetki derseniz, ben bir jandarma olup etrafımı düşürürüm, böyle yaparım, sonuçta ben böyleyim" diyecek olursanız işte buna zırdelilik derler, böyle adama en alçak derler, böyle adamlık olmaz.

PKK'de gelişen bir karar ve uygulama durumu var; hiç kimsenin gözünün yaşına bakmadan ve biraz da sınırlı da olsa kendimize saygımız varsa onun gereklerini mutlaka yerine getirmeyi şart koşar. Bunun artık bahanesi mahanesi de yok. Baştan da durum buydu, böyle yapılmalıydı, ama yapılmadığı için en başta kendinizi zora soktunuz, inanılmaz gaflet örnekleri, kayıplar yaşandı, hep acı çektiniz. Şimdi hiç olmazsa yaşama saygının bir gereği olarak bu işlere doğru katılalım. Yani gelişme sizin yaşamınızdır, gelişme sizin özleminizdir, ona layık olmayı bilelim. Bu halk bile nasıl ayağa kalkıyor, nasıl sağlam bir yürüyüşe varım diyor! Örnek kabilinden söylüyorum: Bakın, kendiniz gördünüz; 100 yaşındadır, nasıl iyi bir asker olunur, bunun dersini veriyor. Peki bir yanda bu örnek varken, bu işin cevabı olması gerekenlerin asgari gereklerini bile yerine getirmemesi ayıp değil midir? Bunun bahanesi filan olmaz. Ben şunu da söyleyeyim: Sınıf etkileridir, başka sınıfların kendini örgütlemesidir gibi izahlara, parti içinde böyle yabancı sınıf etkisine, dışarının etkisi biçiminde bir ahmaklığa bir yer bırakmayız. Savaş örgütüyüz aynı zamanda, askerileşiyoruz. Şu anda PKK %75 askeri örgüttür, askeri örgütün içinde de sınıf dışı etkidir, çeşitli görüş farklılıklarıdır deyip ne kendi kendimizi aldatalım, ne de başkasını.

Orası emirle yürütülen bir sahadır, emir çıkarmak için komutan, komutan olmak için de çok yetenekli olmak gerekiyor. Emrin en doğrusunu çıkardıktan sonra savaşçılarına onları fethedercesine, coştururcasına benimsettir. Oysa komutanlarımız emirler veriyorlar, ölüme emir veriyorlar, çıkmaza sokuyorlar. Bunun sayısız örnekleri var. Böyle komutan olmaz! Bu komutanın karşısına geçilip alnından vurulur. "Bir ekmek için bizi ölüme götüren komutanlar, bile bile bizi tehlikeye atan komutanlar var" deniyor. Bunlar haindir, komutan filan değil, size

> ***"Bu yılları kavramak önemli gelişmenin sonuçlarına bakmak iyi de, bunun diyalektiğini görememek, bunun neye karşı nasıl elde edildiğini görememek, en ahmakça kadro aymazlığının bir biçimidir. Ne de olsa gelişmeler iyi ve kıvanç vericidir, kendini fazla sıkmaya gerek yoktur, bir yerinden tutarsan rahatlıkla gidebilirsin diye yaklaşmak, felaket getiren bir yaklaşımdır. PKK'de işler bu noktaya hiç de öyle getirilmemiştir ve halen de en önemli sorunumuz bunu mevcut kadro yapısına anlatabilmektir, hatta zaman zaman halka anlatabilmektir. Kendini zaferin akımına kaptırmayan, başarıyı esas alan bir çalışma ve yaşam tarzına kendini tam katamayan, PKK'nin aslında en zayıf yanını teşkil ediyor."***

söyleyeyim. Bu avanak savaşçılar da biraz kendine gelsin, komutan böyle olmaz; bunlar haindir, bunlar serkeş, lümpen, feodal döküntülerdir. Kendinize saygınızı yitirmemişseniz vurun bunları, cesaret etmesinler PKK içinde kalmaya. PKK'nin şu gerçeğine derinden inanıyoruz: Fedakarlık, cesaret abidesidir, en soylu değerlerini ortaya koyanların yürüyüş tarzıdır. Bir feodal öge, bir lümpen serseri gözaçıklıkla kendini komutan yerine koymuşsa ve sizin sırtınızdan hayatınızla oynuyorsa benim adıma vurun diyorum. Böyle olumsuz olmaya cesaret bile etmemesi gerekir, bunların. Bunlar bir defa kendilerini elden kaçmış sayıyorlar. Ben yaşarsam, ben de onların yakasını bırakmayacağım. Onlar için ölüm bile en kolayından bir yoldur. Biz PKK'yi kolay yaratmadık ki, bu tip elinde böyle ucuz kaybedelim. Nereden bakılırsa bakılsın biz, halkımızın gencecik bir evladını bu alçaklara böyle harcasınlar diye vermiyoruz. Yerinde olmayan tek bir söz bile sarfetmesini kabul etmiyoruz. Bu PKK'nin önderlik tarzıdır. Size açıkça söylüyorum: Savaşçı ya da komutana, gereken yapılacak, yapılmazsa sizin yaşam hakkınızla oynayacağım. Yaşamınıza ölümden daha fazla ceza biçeceğiz. Kendinize gelmelisiniz. Bir çalışmanın doğru sahibi olmalıyız.

Bundan yanlış bir sonuç çıkmıyor. Öyle çok katı, bilmem çok acımasız bir yaşamınız olsun demiyorum. Tersine, uğruna çıktığınız değerlere bağlılık, o değerlerin yaşama şansı bulması için, biraz kendinize saygınlık isteniyor. Bunları bu kadar vurgulamamın nedeni şudur: Son yılların bütün planlama gruplarına bu çağrılar vardı. Bu talimatlar kapsamlıydı, ama tersi geliştirildi. Anladım düşmanın etkilerini, anladım sınıfdışı tortuların durumunu ve fakat hiç mi içinizde böyle sağduyulu birkaç kişi çıkmayacak? Kendi onurunuzu, kendi militanlığınızı, yiğitliğinizi koruma gücünüz de yoksa, o zaman karşımda ne diye adam olarak duruyorsunuz? Ne diye görevlere hazırım diyorsunuz? Ben sizin kişiliğinizle oynamak istemiyorum, ben sadece hizmet etmek istiyorum. Hizmetin gereklerini bileceksiniz. Buna da gücünüz yoksa, defolup gitmeyi bileceksiniz. Ayıp da değil, layık değilsen, layık olduğun yere git. Biraz layık olmak istiyorsan, söylenenler çok net, rahatlıkla ulaşılabilir hususlardır. Bu söylediklerimden, gideriz birbirimizin canına okuruz gibi bir sonuç çıkmaz. Buradan çıkan anlam şu: Hataların canına okuruz, işlerin çok rahatlıkla gereklerini yerine getirebilecekken, getirmemenin, getiremeyenin canına okuruz, en iyisini yaparız, güç de var, olanak da var; iyi değerlendirip sonuca götürürüz. Daha fazla birlik, daha fazla coşku, daha fazla ilişkilere hakimiyet gücü, kılı kırk yararcasına değerlendirmek anlamı çıkıyor söylenenlerden. İki fedai adam iyi kullanılırsa bu, bir düşman birliğinin imhasıdır, düşmanın en önemli gördüğü bir hareketinin boşa çıkarılmasıdır. Bir hainin cezalandırılmasıdır. Olumlu yönde bir önemli örgütsel gelişmenin, eylemin gerekçesidir. Bizde herkes fedai, yani herşeyini ortaya koyar, çalışır; eğer sen komutan isen, böyle adamlar çok, biraz kafanı çalıştır, bu insanları harcama. Çok sorumsuz bir biçimde, beş kişiyi, şu köye git diye ölüme gönderme; komutansan, komutanlığının anlamını bil. Düşün; giden iki can, beş can ne anlama gelir? Şu bölgeye bırakma, şu köye bırakma, şu yol ağzına bırakma; bak, dağlar geniş, her türlü korunmaya müsait, hedefler bol, en verimlisi yakalanabilir; komutansan biraz bunları düşün, planla ve uygula.

Bir de sözüm savaşçıya. Sen de savaşçıysan doğru işi, partinin işini biraz anla. Her PKK savaşçısı biraz anlar, olmayacak duaya amin demez. Ne, "olamaz" deyip savsakla -ki biz olmazı olur yapan hareketiz-, ne de çok imkansız olduğu halde, mutlak anlamda sakat olduğu halde, sırf PKK aşkına, sırf "emirdir" deyip kendini ölüme at. Bu konuda doğruyu tutturalım. Biraz düşünce gücünüzü, çizginin gereklerine yatkınlık gücünüzü kullanın. Eğer böyle değilseniz, görev talep etmeyin, diyoruz. Gittiğiniz herhangi bir sahada, doğruları söylemekten, doğruları uygulamaktan çekinmeyin. Kötüsü, hayati doğruları savunamayıp boyun eğmektir. Bu en alçakça bir tutumdur, diyorum ve yaygınca girdiğiniz, yaşadığınız bu durumdur. Bizim önderliğimizin anlamını gördünüz: Halk bize hücum eder, halk her şeyi bizden söke söke almak ister; böyle bir önderliktir. Çekinilecek bir önderlik değil, gerçeğimize hücum edilecek bir önderliktir. Siz kadrosunuz, daha fazla önderlik değerlerine hücum edeceksiniz. Bunlar söylediğim gelişme değerleridir, hücum edeceksiniz. Bu çok geri olarak nitelendirdiğiniz halk, nasıl bir önderliğe koşuyor; biraz onun doğrultusuna koşun. Biz bu temelde yürümeye değer biçiyoruz.

Baştan beri her hamlemiz bu ruhla, bu sorumluluk anlayışıyla, bu denetim anlayışıyla başlatılmıştır. Duymayana, anlamayana söylüyorum: Bizden birşey almak, bizimle yürümek isteyenler bunu böyle duymalı, anlamalı, varsa gücü yürümelidir. Kendinizi konuşturmak, kendinizi bildiğiniz gibi yürütmek eğer bir önderliğe yaraşırsa, ben uyayım size. Yok, bile bile çıkmazsa vazgeçin. Bunu bu kadar vurgulamanın nedeni, her tarafa gönderdiğimiz sayısız yol alma gruplarını, müdahale gruplarını işlemez kılan bu olduğu içindir. İşte, çokça eleştirdiğim bu duyarsızlık, bu gerçeklere sıradan bir ilginin bile gösterilememesi, sorumluluk gereğinin yapılmaması, hepsini en verimli çağında götürdü. Kesinlikle en önemli nedeni de budur. Edinilmiş yanlış yaşam alışkanlıkları, köylü tembelliği, sorumsuzluğu, basit kurnazlık bunu yakıştırıyor kendine. Tabi ki bu da savaşta ölüm demektir. Yaygın olarak yaşanılan bu oldu. Önderlik deyince, ağalık geldi aklına, jandarmalık geldi, rahat yaşam geldi. Askerlik denilince, bir kölenin "komutanımız ne derse odur" sözü aklına geldi ve sonuçta hepsi kaybetti. Bunu aşacağız.

> ***"Çizginin doğruluğundan hiçbirimizin kuşkusu yok. Objektif ortamın uygunluğundan hiçbir kuşkumuz yok. Geriye bu dört şartın gereklerinin yerine getirilmesi kalıyor. O da bizim somut görev anlayışımız dahiline girer. Eğer böyle bir görev anlayışıyla yola çıkarsak ve önümüzdeki döneme gerçekten bu görev anlayışıyla yürürsek başarı kaçınılmazdır. Bunun çaba ve eylem gücü esirgenmez, sınırlı bir biçimde sergilenirse bile, bu işlerde iyi yol alınır. Ki herkes çaba sahibidir bende yok, diyemezsiniz. Onun için devrimci adam olmak gerekiyor. İşte çizgi adamı olmak demek, ölçü adamı olmak, doğrultu adamı olmaktır."***

Benim anlam veremediğim şu: Bu kadar açıklığa rağmen, bunları nasıl aşamıyorsunuz? Sanıyorum yapılan ciddi bir hesap hatası. Böylesine bir partinin doğrultusuna girmek yerine, kendini bir şey sanıp dayatma yaşanıyor, yani hemen keyfiyet seçiliyor. Aslında altında sınıf etkeni de vardır, bir türlü kendini devrimcileştirememe durumu da vardır. Ve "kendimi biraz daha saklarsam, biraz daha kamufle edersem, maskelersem, daha iyi kendimi dayatırım" tipinden hesaplar da vardır. Ben, tekrar, bu hesapların fazla yürüme şansı yoktur yapmayın bu hesapları, iyi olmayan bu tür hesaplar bizde sökmez, diyemem. Gerçek kişiliğinizi bulun ve doğru hesaplarınızı yapın. Ahbap-çavuşluğa gelmem, eski-yeni ayrımına fazla gelmem, vazgeçilir-vazgeçilmez ikilemine kendimi kaptırmam. Bazı ölçüler vardır ki hep bağlı kalırım. Bunu görmeye çalışın. Çünkü bir bağlılık iddianız var, bağlı olduğunuzu söylüyorsunuz; o zaman dikkate alacaksınız. En azından kafanızı kaldırın anlamaya ve gücünüz ölçüsünde uygulamaya çalışın. Bütün bunlar, önümüzdeki dönemin içinde zaferi de taşıyan başarıları için şarttır.

Dört temel şart saydım. Çizginin doğruluğundan hiçbirimizin kuşkusu yok. Objektif ortamın uygunluğundan hiçbir kuşkumuz yok. Geriye bu dört şartın gereklerinin yerine getirilmesi kalıyor. O da bizim somut görev anlayışımız dahiline girer. Eğer böyle bir görev anlayışıyla yola çıkarsak ve önümüzdeki döneme gerçekten bu görev anlayışıyla yürürsek başarı kaçınılmazdır. Bunun çaba ve eylem gücü esirgenmez, sınırlı bir biçimde sergilenirse bile, bu işlerde iyi yol alınır. Ki herkes çaba sahibidir bende yok, diyemezsiniz. Onun için devrimci adam olmak gerekiyor. İşte çizgi adamı olmak demek, ölçü adamı olmak, doğrultu adamı olmaktır. Her şeyden önce, o doğrultunun hesabının sahibi olmaktır. Önyargılarını, keyfiyetini dayatmayan, çok olumlu koşullar olsa da astığı astık, kestiği kestik olmayan, istediği gibi herşey yanıbaşında bulunsa dahi ona tenezzül etmeyen, doğru, doğru ve yine doğru doğrultunun adamı olan, ondan başka birşey görmeyen, herşeyi ona göre değerlendirmeye tabi tutan adam olmak gerekiyor. Bir türlü yapmadığınız, yanaşmadığınız da budur. Yapmazsanız keyfiniz kursağınızda kalır. Bize bir avuç doğruların sağlam adamı gerekiyor. Kül yutmayan, aldanmayan, aldatmayan, otoriter, oldukça önaçıcı, çevreyi kesinlikle hep gündemde tutan, gözyaşına bakmadığı gibi moralin de yüksek temsilcisi, coşkunun kaynağı, yaşamın kıvancı olacak adam gerekiyor. Bunun karşısında eleştiri olmaz, bunun karşısında kafa sallamak olmaz, "göremedim, ulaşamadım" demek olmaz. Güzel, doğru, iyi şeylerdir ve ancak ona hücum edilerek elde edilir.

İnanıyorum ki kendim şimdiye kadar bu temelde, bu doğrultunun içinde yürüdüm. Bu temelde kendimi hazırladım ve yürüttüm. Karşımdakilerle muazzam savaştım. Çizgiden sapanınız en yakınım da olsa ve kahredercesine yıllarca bize yüklense de, çizginin esenliğini esas aldık. Çaba gerekiyorsa çaba, fırlamak gerekiyorsa fırlamak, sabretmek gerekiyorsa sabretmek, silah gerekiyorsa silah, para gerekiyorsa para, halk gerekiyorsa halk, ne gerekiyorsa onun için hiç bir şey esirgemeden bu doğrultuya bağlandı. Siz değerlendirmek istiyorsanız, herşeyin gözler önünde olduğu, herkesin gözler önünde olduğu açıktır. Kadro, öncü bu doğrultunun emrinde olan adam demektir. Kadro olmaya, PKK'li olmaya karar vermek demek, kabul etmekte asla tereddüt etmediğiniz, sonuna kadar herşeyinizi benden bile daha fazla adadığınız, bu çizginin gereklerine kendini yatırmak demektir. Bütün kişisel özelliklerinizi, özgünlüğünüzü bu çizginin daha da başarılı olması için sarfetmeyi bilen adam olmak demektir. Gelişiniz bu temeldedir, kabulümüz bu temeldedir.

> ***"1992'den sonrası devrimin geliştiği yıllar olacaktır. Mevcut temel ve pratik hazırlık düzeyi birkaç yılı daha şimdiden gelişme biçiminde garantilemiştir. Dolayısıyla PKK'nin hazırlık düzeyi önümüzdeki yılları, hesapta olsun olmasın, iç ve dış, olumlu ve olumsuz bütün gelişmeleri dikkate alan, gelişme yönü ağır basan, bu temelde bir düzenlenişi grantiye alan, her zamankinden daha fazla planlı, planları da fazla soyut, olanakları olmayan bir biçimde değil, somut tecrübeye dayalı, olanaklar göz önüne getirilerek keşfedilen ve dolayısıyla başarı şansı her zamankinden daha fazla olan bir gelişme perspektifidir."***

Kısaca, görüyorsunuz ki, çağımızın ve daha da fazla günümüz Kürdistan'ının en önemli zafer etkeni olarak, gerekleri yerine getirildiğinde başarıya, aksi halde büyük başarısızlığa götürecek öncü değerlendirmesini, kararlaştırmasını yapıyoruz. Sağlanan başarı bu temelde diğer bütün başarıların anasıdır. PKK şimdiye kadar biraz başarılı olmuşsa, çok büyük zorlamalara karşın kendi çizgisi dahilinde kalmasına ve biraz da bizim bu çizgiyi yürütme gücünü göstermemize bağlıdır. Hiç şüphesiz daha büyük başarı ve zafer sonuna kadar bu çizginin gereklerine bağlı devrimci militan olmakla mümkündür. 15 Ağustos Atılımı'nın bu 7. yıldönümündeki en büyük dersi budur. Bu ders ne kadar doğru kavranırsa, diğer bütün dersler o oranda gelişir. Çok iyi bir gerillanın teşkili, ayaklanmaların örgütlendirilip sürekli kılınması, uluslararası kamuoyunda daha da artan etkileme, itibar, güç kazanma, en önemlisi de hiç de haketmediğimiz kayıpların önüne geçme, bütün bu dersler, iyi bir öncü militan düzeyi tutturmakla mümkündür. Ve böylesine bir öncü örgüt olmaktan başka çaremiz de yoktur. Gelişmeyi hiç bir şey, bir militan öncünün rolü kadar bir rolün sahibi olarak yerine getiremez. Böylesine bir devrimci öncü tarihimizin bu aşamasında sadece daha önceki dönemlerin başarılarını korumakla kalmayacaktır. Evet, rol layıkıyla yerine getirilirse, geleceğin zaferinin, hem de öyle uzun süreli bir hayal değil, adım adım planlanıp gerçekleştirilecek bir aşamasının gerçek gerçekleştirici gücü oluyor. Varolan PKK yapısı bu temelde küçümsenmeyecek bir tecrübe ile, eğitimle doğru halkayı yakalamıştır. Belki de geçmiş dönemlerde yetmezlikler, gafletler, çeşitli nedenlerden dolayı büyük yenilgilere götürmedi. Fakat, önümüzdeki dönem için aynı şeyi söylemek mümkün değildir, beklenmedik her şey olabilir. Bunların önüne geçmek ve hiçbir tesadüfe yer bırakmadan, gerekirse o tesadüfleri de zaferi daha güçlü kılmak için kullanmayı hesaplayan bir tutuma sahip olmak, tek çaremiz olduğu kadar, tüm gücümüzle ve coşkumuzla yüklenerek görev adamı olmamız gerektiği anlamına geliyor. Hiç olmazsa bundan sonra devrimci militanın görevlerini böylesine militan özelliklerle karşılayalım.

İnanıyoruz ki, böylesine görevlerin üzerine yürüyenleri başarmaktan hiçbir güç alıkoyamaz ve yine inanıyoruz ki önümüzdeki dönemin üzerine böyle yürümekten, böyle yürüyüp böyle başarmaktan başka hiç bir şey bizim amacımız olamaz. Bununla çelişen her şey yaşamımızla çelişir, görev anlayışımızla çelişir. Bununla uyuşan her şey yaşamımızdır, görevimizdir, başarıdır. Bu temelde 15 Ağustos Atılımı'na, başta şehitlerimizin anısına karşılık vermeye çalışırken, bunlara ancak bu temelde layık olmayı bilirken, daha fazlası olarak da mutlaka kazanmamız gereken önümüzdeki dönemi böylesine yakıcı derslerle karşılamayı bilelim. Şimdiye kadar çok az olanakla yürünen ve amansız bir sürecin fırsat tanımadığı bir durumdan biraz çıkmış, daha fazla olanak ve fırsatları yakalamış olmanın verdiği güçle, biz önümüzdeki dönem öncünün üzerine yüklenecek, en azından bu halkın bizden istediği hizmete layık olmanın gereklerini yerine getireceğiz ve yine öncüye bu temelde biçilen rolün uygulatılması için tüm gücü sergileyeceğiz. İnanıyoruz ki, önümüzdeki dönemin başarısı, hem de zafere giden başarısı bu temelde görevlerin üzerine gidenlerin olacaktır. Bu temelde görevlerin üzerine gidenlerin başarısı kesin olacaktır.

21.8.1991

İsmail Beşikçi:

"Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek için mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz"

Gazetemizin Mart 1991 tarihli 111. sayısında, Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi ile İbrahim Güçlü'nün birbirlerine yazdığı iki mektup Beşikçi'nin de onayı üzerine uygun görülerek yayınlanmıştı. İsmail Beşikçi'den 21 Mayıs 1991 tarihli yeni bir mektup aldık. Mektubunda, İ. Güçlü ile yazışmalarının sadece yayınlanan iki mektup olmadığını, bu tür mektupların çok sayıda olduğunu belirtiyor ve yayınlanması isteğiyle İ. Güçlü'den aldığı 65 sayfalık bir mektubu ve buna cevap olarak kendisinin yazdığı bir sayfalık kısa mektubu gönderiyor. İ. Güçlü'nün "İsmail Ağabey" hitabıyla başlayan mektubu "Uppsala, Aralık 1990" tarihli, İ.Beşikçi'nin cevap niteliğindeki kısa notu ise "Ankara, 3 Mart 1991" tarihli. Mektupların içeriğinden açıkça görülüyor ki, Beşikçi ile İ. Güçlü'nün aralarındaki görüş ayrılıklarını mektuplarla dile getirmeleri veya gidermeleri olanaksız hale gelmiş bulunuyor. Tartışmalarını açık platformlarda sürdürmeleri hem gerekli hem de daha yararlı görünüyor. Bunu İ. Beşikçi de kendi mektubunda zaten belirtiyor.

İ. Güçlü'nün mektubu, Beşikçi'nin gazetemizde de yayınlanan mektubuna cevap oluyor. Ancak mektup, Beşikçi'nin mektubu gazetemizde yayınlanmadan önce yazılmış. İ. Güçlü, Beşikçi'ye yazdığı mektupların PKK'ye de verildiğini duymuş, kendi ifadesine göre önce buna inanmamış, ancak bunu doğrulayıcı bilgiler edinince mektubunda işlemiş. Mektubunun içeriği, bu konuda Beşikçi'nin tutumunun eleştirisi ile, yine Beşikçi'nin PKK'ye ve PKK'yle bağlantılı olarak Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin görüşlerinin kendine göre değerlendirilmesinden oluşuyor. İ. Güçlü, Beşikçi'nin mektupların birer nüshasını PKK'ye vermesine, "bunu bir görev bildim" demesine öfkeleniyor; bunun "özlük haklarının ihlali", kişisel hak ve özgürlüklere aykırı olduğunu, demokratik bir tutum olmadığını belirtiyor. Hatta daha da ileri giderek, bu tutumuyla Beşikçi'nin, "can güvenliğini tehlikeye soktuğunu" ve neredeyse başına bir şey gelirse bundan Beşikçi'nin sorumlu olacağını söylüyor.

İ. Güçlü, 65 sayfalık mektubunda İ. Beşikçi'nin görüşlerini eleştiriyor. Tabii eleştiri konusu PKK olduğu için, baştan sona kadar PKK'yi işliyor. Bol bol "insan hak ve özgürlükleri"nden, "özlük hakları"ndan, "demokrasi"den söz ediyor. Beşikçi'nin "PKK ile ilişkilerimiz gönül, ruh, yürek ve beyin birliğine dayanıyor" sözüne çok içerlemiş görünüyor. Beşikçi'nin PKK'ye ve PKK ile bağlantılı olarak Kürdistan'da yaşanan gelişmelere ilişkin görüşlerini, "çifte standartlılık", "duygusallık", "bilim dışılık" ve "hırçınlık" deyimleriyle tanımlıyor. Beşikçi'nin kemalizme yönelik eleştirilerini aynı biçimde PKK'ye de yöneltmemesini bu deyimlerle ifade ediyor. Beşikçi'nin PKK ile ilişkilerini çeşitli kategorilerle inceliyor; bunun "işçi-kapitalist", "toprak sahibi-köylü" ve "özgür aydın" ilişkisi olamayacağı, geleneksel Kürt toplum yapısındaki "feodal-serf ilişkisine", "şeyh-mürit ilişkisine" benzediği sonucuna varıyor. Değerlendirmelerinde ve sözlerinde mektup ilerledikçe açılıyor; "cürüm işlemekten" söz ediyor, "gelişmelerde birilerinden yana taraf olursanız tarihsel bir suç ortaklığı ile karşı karşıya kalabilirsiniz" diyor, açıkça söylemese de üstü kapalı ve imalı bir tarzda "bir Türk olarak ne karışıyorsunuz" demeye getiriyor. 65 sayfalık kendi mektubunu yayınlamayı Beşikçi'ye adeta bir görev olarak veriyor ve "siz yayınlamazsanız ben yayınlayacağım" diyerek Beşikçi'yi buna zorlamak istiyor. Mektubun 62. sayfasında, "metropole oturmuş birçok insan, savaşan halk çocuklarının üzerine teori yapıyorlar" diyor. Beşikçi'nin kendisine yönelttiği "şimdiye kadar kaç gerilla donattınız?" sorusuna karşı, aynı sayfada şu sorularla cevap veriyor: "Peki o zaman, niye kendiniz gerilla olmuyorsunuz? Gerilla komutanlığı yerine, bir yayının yazarlığını kendinize seçenek olarak seçiyorsunuz?"

İ. Güçlü'nün mektubu, PKK'ye ilişkin bilinen ve daha önce de yayınladığımız mektuptaki görüşleri içeriyor. Kuşkusuz en başta PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaş hakkında bir yığın yalan-dolan şey yer alıyor. PKK'liler içinse "en geri, işsiz, dünyadan ve Kürdistan'daki mücadeleden habersiz" insanlar olarak söz ediyor ve 50. sayfada şöyle diyor: "...12 Eylül öncesinde bazı PKK üye ve taraftarları adam öldürme hastasıydılar. Bu adamlar, adam öldürmedikleri dönemlerde krizler geçiriyorlardı." Yani İ. Güçlü'nün mektubu bilinmeyen, duyulmamış olan şeyleri içermiyor. Tıpkı ABD Dışişleri Bakanlığı ile Almanya Anayasayı Koruma Örgütü'nün her yıl yayınladıkları "terörizm raporları"na, Almanya Başsavcılığı'nın PKK için hazırladığı "İddianame"ye benziyor.

İbrahim Güçlü'nün 65 sayfalık mektubuna karşı İsmail Beşikçi'nin cevap olarak yazdığı 4 maddelik kısa not ise şöyle:

"Değerli Kardeşim,

Aralık 1990 tarihli, 65 sahifelik mektubunu aldım. Dikkatle ve ilgiyle okudum.

1. Bana yazdığın 11.8.1990 tarihli ve 6 sahifelik mektupta sırlarından söz etmedin. PKK ile ilgili suçlamalar ve eleştiriler yapıyordun. Bu düşünceleri, benzerlerini derginizde de yayınladınız. Bunlardan hiçbiri, bana, sır olarak kalsın diye yazılmadı. Bu bakımdan, mektubun bir örneğini PKK'li arkadaşlara verdiğim gerekçesiyle beni suçlamalarını, bunun için de daha çok ahlaki kavramlar seçmeni haksız buluyorum.

2. PKK ve PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan hakkındaki düşüncelerine, suçlamalarına hiç katılmıyorum. Bu konuda daha fazla tartışmayı da gereksiz görüyorum. Bunlar yüzyüze daha rahat konuşulabilecek konular. Umarım, ileride böyle bir olanağa sahip oluruz. Yalnız şu kadarını söylemeyi yararlı buluyorum. PKK, 70 yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, Kürdistan'da oluşan en ciddi muhalefet hareketidir. Etkilidir. Türkiye Cumhuriyeti yönetiminin en üst katlarının karar mantığını allak-bullak etmiştir. Resmi ideoloji, Kemalizm artık iflas halindedir.

Demokrat olmak anlayışına gelince: Devlet terörüne karşı durmayan, işkenceyi, zulmü geriletmek için mücadele etmeyen, sadece işkenceden, zulümden yakınmakla yetinen bir zihniyet demokrat olamaz.

3. Biz PKK'yi eleştiriyoruz. Sözlü olarak, yazılı olarak bu eleştirileri sürdürüyoruz. Onlar da bizleri eleştiriyorlar. Fakat, PKK düşmanla savaş halinde, sıcak savaş içinde olan bir harekettir. Bu süreçte O'nun etkinliğinin artmasını ve yaygınlaşmasını, PKK'nin büyümesini de istiyoruz. Bu bakımdan PKK'yi gelişigüzel eleştiremeyiz. PKK'nin hangi zeminlerde ve nasıl eleştirileceği bizimle ilgili bir sorundur.

4. Mektubunun yayınlanması konusundaki isteğine gelince: Böyle bir görevim ve sorumluluğum kuşkusuz söz konusu olamaz. Fakat mektubunu istediğin zaman, istediğin şekilde yayınlayabilirsin. Mektupta yazılar çok soluk olduğu için fotokopi yapamadım.

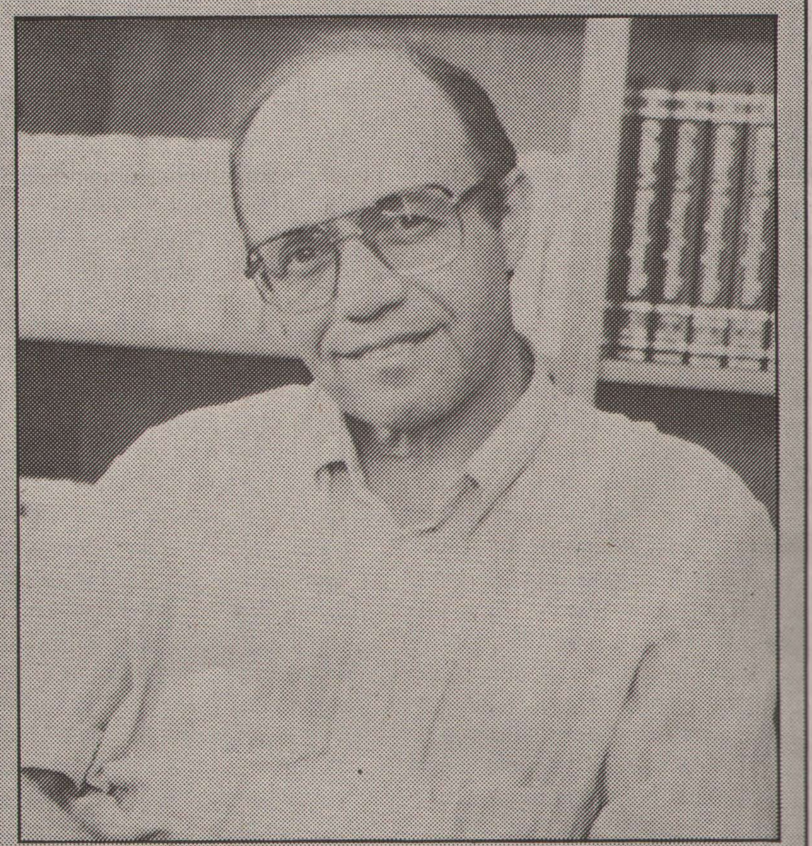
Mektubunda çok önemli yanılgılar var. Bunlardan biri de, benim, basın-yayın alanında çok büyük olanaklara sahip olduğum şeklindeki görüş. Böyle olanaklara sahip değilim. Daha önemlisi bu tür olanaklar arayışı içinde de değilim.

Hepinize selamlar ve sevgiler yolluyorum."

Saygın bilim adamı İsmail Beşikçi'nin ısrarlı ricalarına rağmen, İ. Güçlü'nün mektubunu yayınlamayı gerekli ve yararlı görmüyoruz. Bir kere, mektup sahibini okuyucularımız yakından tanıyorlar. İkincisi, bu mektup 65 sayfa olmasına rağmen, daha önce yayınlamış olduğumuz mektuptan öteye özde yeni bir şey ifade etmiyor. Yani okuyucuya vereceği yeni bir şey yok. Üçüncüsü, İsmail Beşikçi de 65 sayfalık mektuba gereken cevabı yazmamış, cevap yazmaya gerek görmemiş. Yani aslında mektup cevapsız ve tek durumda. Dördüncüsü, mektup sahibiyle bizim bu tarzda tartışmak gibi bir politikamız yok. Yani mektubun içeriğine cevap vermeyi biz de değer bulmuyoruz. Bu durumda, başkasına ait bir mektubu bizim yayınlamamızın bir anlamının olmayacağı açıktır. Kendisinin cevap yazmaya değer bulmamış olduğu bir mektubu bizim de yayınlanmaya değer bulmayışımızı İsmail Beşikçi'nin anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

İ. Güçlü, mektubunu İsmail Beşikçi'nin yayınlamasını ısrarla istiyor ve Beşikçi yayınlamazsa kendisinin yayınlayacağını belirtiyor. Öyle anlaşılıyor ki, kendisi yayınladığında okuyucu bulamayacağını iyi bildiği için, mektubunu İsmail Beşikçi adıyla yayınlatmak ve bu biçimde daha geniş bir okuyucuya ulaşmak istiyor. Buna İ. Beşikçi'nin cevabı kendi notunda var. Bu durumda, umarız mektup sahibi mektubunu kendisi yayınlar ve böylece merak edenler görme olanağına kavuşur. Eğer yayınlama imkanı bulamazsa, kendisine Cumhuriyet gazetesine göndermesini tavsiye ederiz. Bu biçimde hem yayınlama imkanı bulup daha geniş bir okuyucu çevresine ulaşabilir, hem de bir miktar "telif ücreti" alabilir. Böylece Cumhuriyet gazetesinin yazarları da, PKK ve Beşikçi aleyhine yazacakları yeni yazılara alıntılar yapabilmek için kapsamlı bir kaynağa sahip olmuş olurlar.

Serxwebûn

Okuyucularımızın artık çok yakından tanıdığı **İsmail Beşikçi**, saygıdeğer bir bilim adamı, bir sosyolog. İlgi alanı Kürdistan ve Kürt halk gerçekliği. TC devletinin resmi ideolojisi kemalizme göre inkar edilerek "yokluğu" iddia edilen Kürdistan gerçeğini araştırıp incelemeyi, tarihsel ve güncel boyutlarıyla birçok kitapta bunları ortaya koymayı kendisine temel uğraş edinen, daha doğrusu bilim adamı olmanın gereğini eksiksiz yerine getiren İsmail Beşikçi yine tutuklu. Yine tutuklu diyoruz, çünkü bu, okuyucularımızın da gayet iyi bildiği gibi ilk tutukluluğu değil Beşikçi'nin.

1969'da "Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller" isimli kitabından dolayı Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki görevine son verilen Beşikçi, ilk kez 1971'de 12 Mart askeri darbesinden sonra tutuklandı ve 3 yılı aşkın bir süre tutuklu kaldı. 1974 affıyla tahliye olanlardan biri de O'ydu. 1979 yılı sonlarında bilim yöntemi üzerine hazırladığı kitaplardan biriyle ilgili olarak mahkumiyet kararı kesinleşti ve yine tutuklandı. 1980'de İstanbul Toptaşı Cezaevi'ndeyken, İsviçre Yazarlar Birliği Başkanı'na yazdığı bir mektup nedeniyle 12 Eylül döneminde yine tutuklandı. Bu dönemde, daha önce yazdığı kitaplar hakkındaki davalar mahkumiyetle sonuçlandı ve ayrıca çıkarıldığı mahkemelerde yaptığı savunmalar da birer dava konusu oldu. Bu nedenlerle 1981-1987 yılları arasında 6 yıl tutuklu kaldı.

İsmail Beşikçi, 1987'de tahliye olduktan sonra yazdığı ve 1990 başlarında yayınlanan Devletlerarası Sömürge Kürdistan, Bilim-Resmi İdeoloji-Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu ile Bir Aydın Bir Örgüt ve Kürt Sorunu isimli kitapları nedeniyle 9 Mart 1990 günü tekrar tutuklandı. İçerden ve uluslararası alandan yoğun kamuoyu baskısı nedeniyle Beşikçi 25 Temmuz 1990 günü serbest bırakıldı.

20 Mart 1991 günü, yani Newroz'dan bir gün önce Beşikçi yine tutuklanıyordu. Bu kez gerekçe, F. Almanya'nın Stuttgart kentinde Kasım ayı içinde yapılan Kürdistan Kültür Haftası'na gönderdiği ve Berxwedan gazetesinin 15 Kasım 1990 tarihli 113. sayısında yayınlanan dayanışma mesajıydı. Beşikçi'yle geliştirilen yoğun dayanışma kampanyası, bir süre sonra serbest bırakılmasını sağladı.

En son olarak 1 Ağustos 1991 günü yeniden tutuklanan İsmail Beşikçi, bu kez de Ortadoğu'da Devlet Terörü adlı son kitabında "bölücülük yaptığı" iddiasıyla yargılanmak isteniyor. Ancak TC, bu çağdışı uygulaması nedeniyle çıkmaza sürüklenmiş bulunuyor. TC, çok istediği halde Beşikçi'yi yargılayamıyor, buna gücü yetmiyor. Tam tersine, somut, yalın gerçeklerin sözcüsü olan Beşikçi, onurlu, inançlı, kararlı, ödünsüz tavrını koruyarak TC'yi yargılıyor. İsmail Beşikçi, halen Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunuyor.

Yoğun eylemlilikle pekişen...

Baştarafı 24. sayfada

61- 11 Eylül 1991. Bêdlîs merkeze bağlı Kepenek köyü yakınlarında inşaatı devam eden bir karakol binası gerillalar tarafından ateşe verilerek yakıldı. Karakol inşaatında nöbet bekleyen korucuların silahlarına da el konuldu.

62- Eylül ayı başlarında Amed'in Hezro ilçesine bağlı Mêranî(Ülgan) köyüne baskın düzenleyen bir ARGK birliği, çetelere ait 5 evi yaktı, 3 çeteyi de ölümle cezalandırdı. Çetelerden 4'ünü yanlarına alan gerillalar, silahlarını teslim edip de düşmana hizmet etmekten vazgeçerlerse, yanlarında götürdükleri çeteleri serbest bırakacaklarını açıkladılar.

63- 12 Eylül 1991. Askeri-faşist darbenin 11. yıldönümü nedeniyle Licê şehir merkezinde bütün esnaf kepenk kapattı. PKK'nin çağrısıyla gerçekleştirilen eylem, aynı zamanda Misric serîhildanıyla dayanışma ve sömürgeciliği protesto amacını taşıyordu.

64- 12 Eylül 1991. Erxenî'de de askeri-faşist darbenin yıldönümünde sömürgeciliği protesto etmek ve Misric serîhildanıyla dayanışmak amacıyla 2-3 bin dolayındaki kitle ulusal kurtuluşçu sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Sömürgecilerin halkın üzerine ateş açması sonucu 2 kişi yaralandı, bazıları da gözaltına alındı.

65- 12 Eylül 1991. Hezex ilçe merkezi ARGK birliklerince basıldı. Sömürgecilere ait askeri, idari kurumlara saldıran gerillalar, düşmana maddi olarak büyük hasar verdirdiler. ARGK gerillaları ilçeyi terkettikten sonra, düşman da adeta misilleme yaparcasına halka ait evlere ve işyerlerine saldırdı.

66- 12 Eylül 1991. Askeri-faşist darbenin 11. yıldönümünde sömürgeciliği protesto amacıyla Pirrîn şehir merkezindeki kaleye ve 1 Aralık İlkokulu'na ERNK bayrakları asıldı.

67- 12 Eylül 1991. Pirrîn'in Çêlikan(Çelikhan) ilçesine bağlı Bîlam(Pınarbaşı) köyünde oturan karıkoca iki işbirlikçi-ajan gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

68- 12 Eylül 1991. Girê Sor(Siverek)-Çermik karayolunu keserek denetim altına alan ARGK gerillaları, araçlarda bulunan yolcuları indirerek kimlik kontrolü yaptıktan sonra, propaganda yaptılar.

69- 12 Eylül 1991. Girê Sor şehir merkezinde jandarma komutanlığının hemen karşısında bulunan Endüstri Meslek Lisesi'nin duvarına **"Bijî PKK", "Bijî Serok APO"** yazan bir pankart asıldı. Şehrin muhtelif yerlerine de aynı sloganlar yazıldı.

70- 12 Eylül 1991. Xîzan'ın Tolê-(Sarız) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 20 korucunun silahlarına el koydular.

71- 13 Eylül 1991. Îdir-Bazîd-(Doğubeyazıt) karayolunu denetim altına alan ARGK gerillaları, yoldan geçen tüm araçları durdurarak kimlik kontrolü yaptı. Sömürgecilere ait 3 resmi aracı da imha ettiler.

72- 14 Eylül 1991. Dêrsim şehir merkezi gerillalar tarafından yine basıldı. Şehirde bulunan tugaya ait bir binanın roketlenmesi sırasında isabet alan cephanelikle birlikte bina da havaya uçtu. Düşmanın kayıpları konusunda bilgi alınamadı.

73- 14 Eylül 1991. Çewlik şehir merkezindeki Jandarma Alay Komutanlığı'na taciz ateşi açıldı.

74- 14 Eylül 1991. Mazra(Elazığ)-Amed karayolunu Kalemdağ Köprüsü mevkiinde kesen gerillalar, yolcuların kimliklerini kontrol ettiler, propaganda yaptılar.

75- 14 Eylül 1991. Erxenî'ye bağlı Salihli köyüne gelen gerillalar, köylülerle mücadelenin gelişim düzeyine ve görevlere ilişkin toplantı yaptılar.

76- 14 Eylül 1991. Xîzan'ın Xurus köyündeki karayollarına ait 3 araç, gerillalar tarafından tahrip edildi.

77- 14 Eylül 1991. Serhedan-(Kars) merkeze bağlı Küçük Yusuf köyünde toplantı yapan gerillalar, 11 genci ARGK saflarına aldılar.

78- 14 Eylül 1991. Çewlik'in Çilkanî(Yeniköy) köyünü basan sömürgeci ordu birliklerinin komutanı, Hüsniye Çürükkaya adlı bir yurtsevere tecavüz etmeye kalkışınca tüm köy halkı olayı kınamak ve bir daha asla tekrarlanmaması için Çewlik şehir merkezine yürüdü. Köylüler, valiyle görüşme taleplerinin kabul edilmemesi üzerine Hükümet Konağı önünde oturma eylemine geçtiler. Köylülerin kararlılığı karşısında görüşmek zorunda kalan sömürgeci vali, halkın taleplerini kabul etti. Bunun üzerine köylüler oturma eylemine son vererek tekrar köylerine döndüler.

79- 15 Eylül 1991. Erxenî yolunu kesen bir ARGK birliği, kimlik kontrolü yaptı.

80- 15 Eylül 1991. Kerboran'da Sari Akar adlı bir işbirlikçi çete gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

81- 16 Eylül 1991. Çewlik merkeze bağlı Kurudere köyü yakınlarında yolu denetim altına alan ARGK gerillaları, yolcuların kimliklerini kontrol ettiler. Olay yerine gelmekte olan polislerin ateş açarak halka zarar vermemesi için çatışmaya girmeden alandan uzaklaştılar.

82- 16 Eylül 1991. Şirnex merkezde ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada 7 düşman askeri öldürüldü.

83- 16 Eylül 1991. Cevizdüzü karakoluna gerillalar tarafından düzenlenen baskında 4 düşman askeri öldürüldü.

84- 16 Eylül 1991. Bir ARGK birliğinin Cizîra Botan'ın Hisar köyü karakoluna düzenlediği baskında 9 düşman askeri öldürüldü.

85 16 Eylül 1991. Xizxêr(Şirvan)'de kısa süre önce 14 gerillanın şehit düşmesine yol açan Sêvê köyünün muhtarı, gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

86- 16 Eylül 1991. Midyad-Nisêbîn arasında gündüz saatlerinde bir minibüsü durduran ARGK gerillaları, 1 yüzbaşı, 3 er ve 2 korucuyu esir aldılar.

87- 17 Eylül 1991. Serhedan'ın Qamuşan(Sarıkamış) ilçesi Karakurt nahiyesi Beşyol köyünde çıkan bir çarpışmada 2 gerilla şehit düştü, 3 düşman askeri yaralandı.

88- 17 Eylül 1991. Bêdlîs'ın Motkî ilçesinden Meydan nahiyesine doğru gitmekte olan bir minibüste çetelerin ve askerlerin bulunduğu istihbaratını alan bir ARGK birliği, aracı durdurarak kimlik kontrolü yaptıktan sonra yolcular arasındaki 1 assubay ile 3 korucuyu alıkoydu. Daha sonra Ömer Doğan adlı düşman assubayı ölümle cezalandırıldı, korucular ise gerillalar tarafından gözaltına alındı.

89- 19 Eylül 1991. ARGK gerilla birlikleri Cizîra Botan şehir merkezini basarak özel timlerin üs olarak kullandıkları Kerem Oteli'ne roketatarlı saldırı düzenledi. Düşmanın kesin kayıpları öğrenilememekle birlikte, yapılan resmi açıklamada sadece 1 polisin ağır yaralandığı iddia edildi.

Gerilla baskını ardından, adeta misilleme yapan düşman, sivil halka ait evlere ateş etti ve *Yeni Ülke* gazetesinin bürosunu tahrip etti. Düşmanın açtığı ateş sonucunda 3'ü ağır 6 kişi yaralandı. Bunlardan 22 yaşındaki **Meryem Dayan** kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

90- 19 Eylül 1991. Amed-Licê arasındaki petrol tesislerine düzenlenen sabotajla tesisler ateşe verilerek düşmana büyük maddi hasar verdirildi.

91- 20 Eylül 1991. Gumgum(Varto) şehir merkezinde yeni yapılmakta olan düşman karakolu tahrip edildi. Yine Eylül ayı başlarında Omcalı nahiyesindeki karakol da gerillalar tarafından düzenlenen baskınla tahrip edilmişti.

92- 20 Eylül 1991. Amed'e bağlı Karazê(Kocaköy) ilçesi Xitîn köyü yakınlarında bulunan bir petrol kuyusu gerillalar tarafından yakıldı. Ayrıca Türkiye petrollerine ait 2 büyük kamyon da ateşe verildi.

93- 20 Eylül 1991. Çewlik'in Ilıcalar mevkiinde düşmanla çıkan çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü.

94- 21 Eylül 1991. Farqîn'e bağlı Mêrangan köyü çevresinde ARGK gerillaları ile düşman güçleri arasında meydana gelen ve ertesi güne kadar devam eden çarpışmada 5 özel tim elemanı öldürüldü.

95- 21 Eylül 1991. Çermik'e bağlı Şêxana Jorîn(Yukarı Şeyhler) köyüne baskın düzenleyen gerillalar, köydeki tüm korucuların silahlarına el koydular.

96- 22 Eylül 1991. Dih-Şirnex arasındaki Ruyê Sor karakolu gerillaların baskınına uğradı. Baskın sırasında karakol binası kullanılamaz duruma gelirken düşmanın kayıpları hakkında kesin bilgi alınamadı. Burada çıkan çarpışmada 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

97- 22 Eylül 1991. Pasûr(Kulp)'un Barın köyüne baskın düzenleyen gerillalar, 9 korucunun silahlarına el koydu.

98- 22 Eylül 1991. Dara Hênê ilçesi kırsal kesiminde ARGK gerillalarıyla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı.

99- 23 Eylül 1991. Licê'nin Derxust(Dibek) köyünde çıkan bir çarpışmada 1 ARGK gerillası şehit düştü.

100- 24 Eylül 1991. Îdîr(Iğdır) yakınlarındaki Çilli dağında bulunan TV vericisi gerillalar tarafından tahrip edildi.

101- 24 Eylül 1991. Pîran(Dicle)'a bağlı Kurşunlu köyü yakınlarında gerillalarla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü. Düşman, yaptığı resmi açıklamada 2 askerin yaralandığını iddia ettiyse de, görgü tanıkları sayılarını kesin saptayamamakla birlikte çok sayıda düşman askerinin öldüğünü ve yaralandığını bildirdi.

102- 24 Eylül 1991. Çêrmuk'un Merxok mıntıkasında ARGK birlikleriyle düşman güçleri arasında çıkan ve düşmanın savaş uçakları da kullandığı büyük çarpışmada pusuya düşürülen bir askeri araç içindekilerle birlikte imha edildi. Ayrıca, 1 üsteğmen, 2 assubay, 7 er öldürüldü, 3 er de yaralandı. Bu çarpışmada 3 ARGK gerillası şehit düştü, 1 gerilla da yaralı olarak esir düştü.

103- 24 Eylül 1991. Mazra'nın Palî(Palu) ilçesine bağlı Zivêr köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 1 yüzbaşı ile 10 asker öldürüldü. Çarpışmada kod adları **Şevîn** ve **Hêvîdar** olan iki bayan gerilla ile **Amed** kad adlı **Murat GÜNGÖR** ve kimliği tespit edilemeyen bir gerilla daha şehit düştü.

Şehit Murat GÜNGÖR'ün cenazesi, 26 Eylül günü kendi köyüne götürülerek kitlesel bir törenle toprağa verildi.

Botan-Behdînan savaş...

Baştarafı 3. sayfada

me şansını değerlendirmek oluyor ki; halkımızın tarihinde, Ortadoğu halklarının tarihinde bu, gerçekten çok büyük bir adımdır. Bu, artık eskisi gibi bir devrim hayali değildir, bir devrim umudu gibi de değildir; uygun adımlarla gün be gün gerçekleşecek bir planlamadır. Düşman kadar, ondan daha fazla artık kendimizi güçlü hissettiğimiz, güçlü kıldığımız ve doğru yürürsek, ciddi hatalar yapmazsak, ondan daha fazla hükmedeceğimiz, bizzat hükümet haline geleceğimiz bir fırsat oluyor; küçümsememek gerekir.

Unutmayın ki, devrimciler biraz da fırsatları değerlendirdiklerinde, önder olduklarını kanıtlamak durumundadırlar. Nereden bakarsak bakalım, biz burayı doldurmak zorundayız. Ne gibi zorluklara, ne gibi güçlüklere mal olursa olsun, burada artık halk iktidarının inşası hızlandırılmalıdır. Şimdi Botan-Behdînan kısmında geçici bir hükümet veya bir halk iktidarı olasılığı var mıdır, yok mudur sorusunu da planlamamıza dahil etmeliyiz. Hatta bu parça için sloganımız, önümüzdeki dönem itibarıyla, bir halk iktidarının -ister sürekli, ister geçici- gelişme olasılığı üzerine olmalıdır...

Belki bütün Kürdistan üzerinde biz ve düşman aynı etkinlikte olmayabiliriz. Dolayısıyla bizim devrimimizin parçalı gelişeceğini söyledik. Her bölgede parça parça gelişmesi kaçınılmazdır. Ama bugün düşmanın en çok zorlandığı parçanın da Botan-Behdînan olduğu açıktır. Ekonomik, siyasi, askeri tedbirlerle artık bu işi bundan daha fazlasıyla yapamaz. Devreye Güneyli işbirlikçileri soktular; bunları ağırladılar. Bunlar Ankara ile irtibatlıdırlar. Son Güney saldırısı olduğunda, 'biz haber verdik o Güneyli güçlere' diyor düşman. Demek ki, bu saldırıları ortaklaşa yürütmek niyetindeler. Kaderlerini birbirleriyle birleştirmişler. Halka karşı gizliden yaptıkları 30 yıllık suç ortaklığını şimdi de yapıyorlar. Bu suç ortaklığını her güçle yapıyorlar. Türkiye ile yapıyorlar, Amerika ile yapıyorlar, Bağdat ile yapıyorlar. Hiç de sağlam güvenceleri olmadığı halde, bu suç ortaklığını sürdürüyorlar. Bu doğru ilkeler temelinde bir ilişki de değildir, taktik bir hedefleri bile yoktur. Bağımsızlık ve özgürlük için stratejik hedefleri yoktur ama, taktik düzeyde halkın aleyhine olmayacak yaklaşımları da yoktur. Burada şahısların çıkarı vardır, bazı aile ve aşiret çıkarları vardır. Ve bunlar da halkın, ulusun çıkarlarıyla mutlak karşıtlık içindedir...

...Bir kez daha bütün vatan parçaları üzerine ve hatta komşu halkların da bünyesine daha fazla akmaya doğru giderken, önemli başarıların sahibi olmak eldedir. Yine, en temel savaşımımızda, halk iktidarı yürüyüşümüzün sonucu olarak küçük bir vatan parçasında ve her zamankinden daha fazla fethetme imkan dahilindedir. Bir özgür vatan parçası şiarına ulaşmak gerçekleşebilir. Rüya olmaktan da öteye bu bir planlama, hesap, çalışma işidir. Ona yol alıyoruz. Bu çok soylu ve güzel bir yol alıştır. Dediğimiz gibi hayatımızın varını yoğunu versek de asla tek başımıza ve hatta tarihimizin belki de hiç bir döneminde kavuşamayacağımız güçlü bir yürüyüş, yaşam tarzıdır. O halde böylesine önemli bir fırsatı, böyle bir yürüyüşle değerlendirme şansını yakalamışız. Bu bize büyük nimettir, diyeceğiz. Bu bize büyük bir armağandır, diyeceğiz. Ne mutlu buna kavuşmak ve ne mutlu bizi buna kavuşturana, diyeceğiz; üzerine yürüyeceğiz ve mutlaka başaracağız."
(17 Ağustos Talimatı'ndan)

Düşman işkence ve....

Baştarafı 15. sayfada

sürecinde kendi gerçekliğimi daha çok bilince çıkardım, yanılgılı yetmez yanlarım yıkıldı ve güç kazandım. Bütün bu gerçekler ışığında yeni bir başlangıç yapma güç ve inancındayım.

Bu temelde yaşadığım bütün süreçlerde düşmana birikmiş kin ve öfkemi partili bilincine ve örgüt gücüne dönüştürme kararındayım. Yaklaşık 13 yıllık parti emeği ile ortaya çıkan ve bugün parti gerçekliği karşısında potansiyel olarak kalmış birikimimi bir bütün olarak, hesapsız ve kaygısız olarak partimin ve halkımın hizmetine sunacağım. Ve bu temelde partimin vereceği şansı mücadelede yeni bir başlangıç için sonuna kadar değerlendireceğim.

Ve yaşamım boyunca Apocu militan çizgiyi temel alacağıma, kendimi bu temelde sürekli yenilemeyi ilke edineceğime, bu çizginin ölümüne savaşçısı olacağıma, başta Parti Önderliği'ne olmak üzere, şehitlere, halkıma, dağ ve zindan direnişçilerine söz veriyorum.

Devrimci selam ve saygılarımla
3 Eylül 1991

V.i.s.d.P:	Yazışma Adresi:	Hesap numarası:		
			Avustralya 3.50 $	Hollanda 3.75 hlf
			Avusturya 22.50 s.	İngiltere 0.90 £
H. Barcedoğmuş	Serxwebûn	Stadtsparkasse - Köln	Belçika 75.00 bfr.	İsveç 7.50 skr.
Vogelsangerstr. 286	Postfach 10 16 83	Konto Nr.: 27 93 29 53	Danimarka 10.00 dkr.	İsviçre 3.00 sfr.
5000 Köln 30	5000 Köln 1	BLZ: 370 501 98	Fransa 7.50 ff.	Norveç 10.00 nkr.

Yoğun eylemlilikle pekişen gerilla otoritesi düşmanın çöküşünü hızlandırıyor

1- 13 Ağustos 1991. Çelek(Ekinözü) ilçesinde bulunan Jandarma Bölük Komutanlığı bir ARGK birliği tarafından basıldı. Eylemde en az 10 düşman askeri öldürülürken, karakol binası ve 1 askeri araç da büyük oranda tahrip edildi. Ayrıca ilçede bulunan orman işletmelerine ait odun deposu da yakıldı.

2- 14 Ağustos 1991. Qilaban(Uludere) ile Elk(Beytüşşebap) arasındaki Siwarê Felê mıntıkasında ARGK gerillaları, 1 panzer ve 1 askeri jeepten oluşan düşman konvoyunu pusuya düşürerek içindekilerle birlikte imha etti.

3- 15 Ağustos 1991. Gûrrgum(Maraş)'a bağlı bir çete köyü olan Alîşer'in yoluna gerillalarca döşenen mayına çarpan bir çete arabası tamamen imha olurken, içinde bulunan en az 5 çete ve asker öldü.

4- 16 Ağustos 1991. Güney Batı Eyaleti'nde askeri araçların kullandığı bir yola gerillalar tarafından döşenen mayına çarpan bir askeri araç en az 4 askerle birlikte imha oldu.

5- 18 Ağustos 1991. Meledî'nin güney kesiminde bulunan bir düşman karakoluna roketlerle baskın düzenlendi.Gerilla baskınında, karakol büyük oranda tahrip edilirken, düşmanın kayıpları hakkında net bir bilgi öğrenilemedi.

6- 19 Ağustos 1991. Berwarî ile Dih(Eruh) arasındaki Mîşar mıntıkasında bulunan Hîrariş köyü karakolu, ARGK gerillalarının saldırısına uğradı, karakol binası önemli oranda tahrip edildi.

7- 20 Ağustos 1991. Nurhak ilçesine bağlı bir köyün yoluna gerillarca döşenen mayına, askeri araçların önüne kattığı bir sivil araç çarptı. Mayının patlaması sonucu araç tahrip olurken, düşman güçleri büyük korku ve panik içine düştü ve bölgede yaptıkları geniş çaplı operasyonları yarıda keserek karargahlarına dönmek zorunda kaldılar

8- 26 Ağustos 1991. Xîzan(Hizan) yakınlarındaki bir karayolu şantiyesini basan bir ARGK birliği, şantiyede bulunan greyder vd. iş makinalarını ateşe vererek imha etti.

9- 27 Ağustos 1991. Çolamerg(Hakkari)'in Elk ilçesi ARGK gerillalarınca basıldı. İlçede bulunan sömürgecilere ait tüm kurum ve kuruluşlar, gerilla saldırısı sonucunda tahrip oldu.

10- 28 Ağustos 1991. Qilaban'ın Hêlal(Hilal) bucağına bağlı Mergeh(Yemişli) köyünde konumlanan düşman askeri birliğine bir ARGK gerilla birliğince baskın düzenlendi. Gerilla saldırısında 1'i subay olmak üzere 20 dolayında asker ve 11 korucu ağır yaralandı. Yaralılardan bazıları daha sonra öldü.

11- 28 Ağustos 1991. Bêdlîs'in Norşîn(Güroymak) ilçesine bağlı Cevizyatağı Jandarma Karakolu, ARGK gerillalarınca basıldı. Gerilla baskını sırasında bina önemli oranda tahrip olurken, içinde bulunan çok sayıda düşman askeri de öldürüldü ve yaralandı. Düşman yaptığı resmi açıklamada, 1 askerin öldüğünü, 2 asker ile 8 korucunun da ağır yaralandığını açıkladı.

12- 28 Ağustos 1991. Qilaban'a bağlı Mergeh köyü yakınlarında bulunan Yekmal Jandarma Bölüğü, ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Eylem sırasında 1 üsteğmen, 6 asker ve 10 korucu yaralandı. Yaralananlardan bazılarının kaldırıldıkları hastanede öldüğü öğrenildi.

13- 29 Ağustos 1991. Qilaban'in Bêcuhê(Gülyazı) köyü yakınlarındaki düşman jandarma taburu bir ARGK birliği tarafından saldırıya uğradı. Düşmanın kayıpları kesin olarak tesbit edilemezken, TC, resmi olarak 2 asker ile 8 korucunun yaralandığını açıkladı.

14- 30 Ağustos 1991. Tûx(Tatvan) şehir merkezinde sömürgeci güçlere yönelik gerçekleştirilen bir ARGK eyleminde 1 polis öldürüldü, 3'ü de ağır yaralandı.

15- 30 Ağustos 1991. Çewlik(Bingöl)-Kanîreş(Karlıova) karayolu üzerinde kimlik kontrolü yapan ARGK gerillaları, Kürdistan'a izinsiz giren üçü Amerikalı, biri İngiliz biri de Avustralyalı olan 5 turisti gözaltına aldı. Turistler, 21 Eylül günü aynı alanda tekrar serbest bırakıldılar.

16- 30 Ağustos 1991. Hezro şehir merkezinde Mürsel Sürücü adlı işbirlikçi gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

17- 30 Ağustos 1991. Hezo(Kozluk) ilçe merkezi ARGK birlikleri tarafından basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan sömürgecilere ait tüm kurum ve kuruluşlar önemli oranda tahrip edildi.

18- 30 Ağustos 1991. Licê, Cizîra Botan vd. yerlerde düşmanın düzenlediği "30 Ağustos Zafer Bayramı" gösterileri öğrenciler ve halk tarafından boykot edildi. Esnaflar TC bayrağını asmayı reddederken, öğrenciler ve kitleler de düzenlenen törenlere katılmadılar.

19- 31 Ağustos 1991. Sêrt merkeze bağlı Ciwanîkan(Gökçebağ) bucağı ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerilla baskını sırasında Devlet Hava Meydanları İşletmesi'ne ait bir radar istasyonu tamamen tahrip edilerek kullanılamaz duruma getirildi.

20- 1 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Dara Hênê(Genç) şehir merkezi ARGK gerillalarınca basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan sömürgecilerin idari, askeri ve ekonomik kurum ve kuruluşları önemli oranda tahrip edildi. Ayrıca 2 assubay ve 1 polis öldürüldü.

21- 1 Eylül 1991. Mûş merkeze bağlı Ziyaret nahiyesi yakınlarında ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen 2 araçlık bir düşman askeri konvoyu imha edildi. Diğer araçlardaki düşman askerleriyle gerillalar arasında çıkan çarpışmada da 2 ARGK gerillası şehit düştü.

22- Aynı tarihlerde Mûş'un Milazgir(Malazgirt) ilçesi yakınlarındaki Kartavin dağlarında ARGK gerilla birlikleriyle sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen ve aralıklı olarak üç gün süren çarpışmalarda 4 düşman askerinin öldürüldüğü kesinleşti.

23- 1 Eylül 1991. Mûş-Çewlik anakarayolunu kesen ARGK gerillaları, kimlik kontrolü yaptıktan sonra, araçlarda bulunan yolculara yönelik olarak da propaganda konuşmaları yaptılar. Ayrıca, işbirlikçilere ait bazı araçlarda bulunan yolcular indirilerek bu araçlar yakıldı.

24- 1 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Xoşkar(Sancak) köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 2 ARGK gerillası da şehit düştü.

25- 1 Eylül 1991. Azılı halk düşmanı ve işbirlikçi Kerim Kerimoğlu, Nisêbîn şehir merkezinde gerillalarca ölümle cezalandırıldı.

26- 1 Eylül 1991. Dih'a bağlı Beronî(Fındık) bucağının Berê Mîrê köyü karakolu ARGK birliklerince imha edildi. İmha edilen karakolda bulunan düşman güçlerinin kesin kayıpları öğrenilemedi.

27- 1 Eylül 1991. Berwarî'nin Hot(Yanıkses) köyündeki düşman karakolu ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Düşmanın kesin kayıplarının saptanamadığı eylemde **Dijwar** kod adlı 14-15 yaşlarındaki ARGK gerillası şehit düştü.

28- 1 Eylül 1991. Çolamerg'in Gever(Yüksekova) ilçesi Esendere mıntıkasındaki Kokep karakoluna saldırı gerçekleştiren ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasındaki çarpışmalarda 1 yüzbaşı, 1 teğmen, 1 assubay ile 15 er öldürüldü. 3 ARGK gerillası da hafif yaralandı.

29- 2 Eylül 1991. Tûx-Haydarpaşa arasında sefer yapan Doğu Ekspresi'ne Mûş-Bongîlan(Solhan) arasındaki Kızılağaç mevkiinde sabotaj ve saldırı eylemi gerçekleştiren ARGK gerillaları, olaya müdahale etmek isteyen sömürgeci güçlerden 4 özel tim elemanı ile 60 kadar askeri öldürdü, çok sayıda askeri de yaraladı. Eylem sırasında Licê'nin Cinezor(Çağdaş) köyünden **Şervan** ile Kop(Bulanık)'tan **Mazlum** kod adlı iki ARGK gerillası şehit düştü.

30- 2 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Botyan(Yeniyazı) ile Musyan köyleri arasındaki Hir vadisinde ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında meydana gelen çarpışmada 2 asteğmen ve 1 er öldürüldü. 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

31- 2 Eylül 1991. Berwarî'ye bağlı Hertivînê(Ekindüzü) köyündeki jandarma karakolu, ARGK gerillalarının roketatarlı saldırısına uğradı.

32- 2 Eylül 1991. Berwarî-Sêrt karayolu üzerindeki karayollarına ait bir şantiye basılarak, burada bulunan işçilere propaganda yapıldı. Ayrıca şantiyede bulunan 1 jeneratör, 1 araç ve 3 iş makinası ateşe verilerek imha edildi.

33- 3 Eylül 1991. Bêdlîs'in Motkî(Mutki) ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Defalarca uyarılmalarına rağmen düşmana hizmet etmekte ısrar eden 4 çete ölümle cezalandırıldı.

34- 3 Eylül 1991. Sêrt'in Xana Hewêl(Baykan) ilçesine bağlı Vakanus(Kasımlı) köyü yakınlarında çeteleri taşıyan bir minibüs ARGK gerillaları tarafından durdurularak, içinde bulunan 5'i çete, 2'si de işbirlikçi ajan olmak üzere toplam 7 kişi ölümle cezalandırıldı.

35- 3 Eylül 1991. Şemzînan(Şemdinli) yakınlarındaki bir düşman karakoluna yönelik gerilla baskını sırasında 5 asker öldürüldü, bazıları da yaralandı.

36- 4 Eylül 1991. Çewlik'e bağlı Germav (Hamamlar) köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 1 assubayı öldürdü, çok sayıda askeri de yaraladı.

37- 4 Eylül 1991. Şirnex yakınlarında karayolunu denetim altına alan gerillalar, yol güzergahında bulunan araçları durdurarak yolcuların kimliklerini kontrol edip propaganda yaptıktan sonra, TC'ye ait tüm kimlikleri yaktılar.

38- 5 Eylül 1991. Berwarî ile Xîzan arasında ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada 1 subay ile 2 er öldürüldü, 4 er de yaralandı.

39- 5 Eylül 1991. Hos köyüne gerillalar tarafından yapılan bir baskın sırasında çıkan çarpışmada 3 düşman askeri öldürüldü, bazıları da yaralandı.

40- 5 Eylül 1991. Cizîra Botan şehir merkezinde bir yıldır yapımı süren ve bitmek üzere olan spor salonu inşaatı ateşe verilerek yakıldı.

41- 6 Eylül 1991. Misric (Kurtalan)'e bağlı Hishis (Gözpınar) köyünde bulunan gerillaların ihbar edilmesi sonucu çıkan çarpışmada 2 düşman askeri öldürüldü, 7'si de ağır yaralandı. Saatlerce süren ve düşmanın çok büyük bir güç yığarak ağır silahlar kullandığı çarpışmada **Tahir EKİNCİ (Davut), Erol ERDOĞAN (Mazhar), Mehmet Emin GÜNDÜZ (Erdal)** ile **Rizgar** kod adlı 4 gerilla şehit düştü. Ayrıca, gerillaların bulunduğu evin sahibinin akrabalarından **Ahmet İÇKE** adlı bir yurtsever de sömürgeciler tarafından katledildi.

Gerillaların şahadeti Hishis köyü halkını ayağa kaldırdı. Yaklaşık 1000 dolayında köylü Misric şehir merkezine doğru yürüyüşe başladı. Sömürgecilerin engellemek istemesi üzerine çıkan karşılıklı çatışmada halktan ve düşmandan yaralananlar oldu.

Gerillaların şehit düşmesi ve köylülerin yürüyüşe geçmelerinin duyulması ardından, Misric şehir merkezinde de 6 bin kişilik bir kitle sömürgeciliği protesto yürüyüşüne başladı. Gösterilerin başlamasıyla birlikte ilçe esnafı kepenklerini kapattı, araç sahipleri de kontaklarını kapatarak gösterilere katıldı. Kitlelerin giderek büyümesi ve yürüyüşün engellenememesi karşısında, sömürgeciler yine çareyi halkın üzerine ateş açmakta buldu. Bu ateşle 10-11 yaşlarında **Ömür ERİŞ** adlı bir çocuk şehit düştü. 150 civarında yurtsever de gözaltına alındı.

Bu olaylar üzerine esnafın kepenk kapatma eylemi 11 Eylül'e kadar devam etti. Binlerce yurtsever konvoylar halinde şehit Ömür ERİŞ'in ailesine taziyeye gitti. Kitlesel direnişler günlerce sürdü. Halk, şehit gerillaların cenazelerini kitlesel törenle toprağa vermek için sonuna kadar direndi. Ancak buna rağmen verilmeyince de çok sayıda avukat tutarak mahkemeye başvurdu.

42- 6 Eylül 1991. Mûş-Bongîlan arasında bulunan Göl mevkiinde bir düşman askeri konvoyunu pusuya düşüren bir ARGK birliği, 3 araçtan oluşan konvoyda bulunan 9 özel tim elemanı ile içlerinde subayların da olduğu çok sayıda askeri öldürdü ve yaraladı. Çarpışmada 4 ARGK gerillası da şehit düştü.

43- 7 Eylül 1991. Dördü Mûş yöresindeki çarpışmalarda biri de Dara Hênê yakınlarındaki bir çarpışmada şehit düşen beş ARGK gerillası için Licê'de binlerce kişinin katıldığı büyük bir cenaze töreni düzenlendi. Ulusal kurtuluşçu sloganlar ve marşlar eşliğinde toprağa verilen gerillalar için, 9 Eylül gününde de 10 bin kişinin katıldığı yeni bir kitlesel gösteri daha yapıldı. Geleneksel üçüncü gün ziyaretlerine çevredeki yerleşim birimlerinden de çok sayıda yurtseverin katıldığı kitlesel gösteri, şehitlerin mezarı başında başlatıldı ve 10 bin kişilik yürüyüş kolu şehir merkezine kadar, sömürgecilerin tüm engelleme girişimlerine rağmen yürüdü.

44- 7 Eylül 1991. Bir ARGK birliği Dêrsim şehir merkezine baskın düzenledi. Sömürgeci orduya ait bir bina roketlenerek ağır hasara uğratıldı, 1 panzer de yakıldı.

45- 8 Eylül 1991. Dih'a bağlı Reşenê(Dikboğaz) köyünde mayına basan düşman birliğinden 1 asker öldü, 1 uzatmalı çavuşun da ayağı koptu.

46- 8 Eylül 1991. Hezex (İdil)'e bağlı Xirabê Rappîn köyü korucularını taşıyan minibüs gerillalar tarafından alıkonuldu, içinde bulunan 2 korucu da, diğer korucular silahlarını teslim edinceye kadar esir alındı. Minibüs daha sonra yakılırken, gerillaların bu uyarısı üzerine 12 korucu silahlarını bıraktı.

47- 8 Eylül 1991. Mêrdîn merkeze bağlı Bikirê köyünde sömürgeci güçlerle bir ARGK gerillası arasında çıkan çarpışmada 1 subay, 2 özel tim elemanı ve 3 er öldü. Kahraman ARGK gerillası Zinarîn kod adlı **Neslihan DEMİR** de şehit düştü.

Yiğit gerilla Zinarîn için 9 Eylül günü Çalê ve Sêrêkanêyê köylerinde 4 bin kişilik kitlesel bir cenaze töreni düzenlendi.

48- Aynı tarihlerde bir komplo sonucu düşman pususuna düşen bir ARGK birliğiyle düşman ordu birlikleri arasında Mîdyad'a bağlı Keferzê köyü yakınlarında çıkan bir çarpışmada yaralı olarak düşmanın eline esir düşen bir ARGK gerillası vahşice katledildi.

49- 8 Eylül 1991. Grîdax (Ağrı)'ın Patnos ilçesindeki bir düşman karakoluna düzenlenen gerilla baskınında karakol binası kullanılamayacak derecede tahrip edilirken, 5 düşman askeri de öldürüldü.

50- 8 Eylül 1991. Qilaban'ın Hêlal bucağına düzenlenen gerilla baskını sırasında 1 çete öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı.

51- 9 Eylül 1991. Gûrrgum (Maraş)'a bağlı Göksun ilçesinin Çardak nahiyesinde bulunan jandarma karakolu ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerilla baskını sonucunda bina tümüyle tahrip olurken, düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda kesin bilgi alınamadı.

52- 9 Eylül 1991. Çolamerg'in Gever ilçesine bağlı Çobanpınar köyü karakoluna baskın düzenleyen ARGK birlikleri, 20'nin üzerinde düşman askerini öldürdü, 18'ini de ağır yaraladı. Baskında 3 ARGK gerillası da şehit düştü. Ayrıca düşmana ait çok sayıda silaha el konuldu, taşınamayan silahlar da imha edildi.

53- 9 Eylül 1991. Misric'in Sihiyan (Bağlıca) köyü karakoluna düzenlenen gerilla baskınında 8 düşman askeri öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı.

54- 9 Eylül 1991. Xana Hewêl'e bağlı bir köydeki koruculardan 4'ünü beraberlerinde götüren gerillalar, köydeki tüm çeteler silahlarını bırakıncaya kadar bunları yanlarında tutacaklarını açıkladılar.

55- 10 Eylül 1991. Xîzan'a bağlı Avçem (Sürücüler) köyü yakınlarındaki karayolları şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar, işçilere yönelik propaganda yaptıktan sonra şantiyede bulunan tüm araçları yaktılar.

56- 9 Eylül 1991. Mûş dolaylarında bir trene sabotaj düzenleyen gerillalar 2 vagonu ateşe vererek yaktılar.

57- 10 Eylül 1991. Riha (Urfa)'nın Pirsûs (Suruç) ilçesine bağlı Rehvan köyü karakolu bir ARGK birliğince basıldı. Baskın esnasında bina kullanılamayacak kadar hasar görürken, düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi alınamadı.

58- 11 Eylül 1991. Pirsûs'un Xirabnas köyündeki düşman karakolu gerillaların saldırısına uğradı.

59- 11 Eylül 1991. Xîzan'ın Horozdere köyü yakınlarındaki bir karayolları şantiyesini basan gerillalar, 1 dozer ve 1 kamyoneti ateşe vererek yaktılar.

60- 11 Eylül 1991. Norşîn'deki radyolink istasyonu gerillalar tarafından tahrip edildi.

Devamı 23. sayfada